

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Košice
September 2012

Školský vzdelávací program

pre 1. stupeň ZŠ

ISCED 1 – primárne vzdelávanie

NÁZOV ŠVP	
NÁZOV ŠKVP	TVORIVOSŤ A HUMANIZÁCIA – ZÁKLAD NAŠEJ PRÁCE
STUPEŇ VZDELÁVANIA	ISCED 1
DĹŽKA ŠTÚDIA	4 ROKY
FORMA ŠTÚDIA	DENNÁ
VYUČOVACÍ JAZYK	SLOVENSKÝ
DRUH ŠKOLY	ŠTÁTNA
DÁTUM SCHVÁLENIA	28.8.2012
MIESTO VYDANIA	ZŠ, STAROZAGORSKÁ 8, 040 23 KOŠICE

Košice 28. augusta 2012

PaedDr. Alexander Suchan
riaditeľ školy

PLATNOSŤ REVIDOVANIE	DÁTUM	ZAZNAMENANIE INOVÁCIE, ZMENY, ÚPRAVY A POD.
PLATNOSŤ ŠKVP OD	01. 09. 2008	
	01. 09. 2009	Doplnené
	01. 09. 2010	Doplnené
	01. 09. 2011	Doplnené
	01. 09. 2012	Doplnené
	01.09. 2013	Doplnené

Úvod

Školským vzdelávacím programom si naša škola sformulovala svoje vlastné ciele, ktoré chceme sledovať, zameranie a stratégie, ktorými chce dosiahnuť vytýčené ciele. Celý proces tvorby ŠkVP bol tvorený tímovo a opísal všetky možnosti vzdelávania tak, aby aj verejnosť vedela, aké možnosti škola poskytuje. Vytvorenie si vlastného školského vzdelávacieho programu je pre nás príležitosť prezentovať sa, ale na druhej strane aj veľká zodpovednosť za zvýšenie kvality vzdelávania. Školský vzdelávací program je rozdelený do 6 kapitol.

I. Všeobecná charakteristika školy. V tejto časti uvádzame štruktúru a niekoľko informácií, čo je vhodné k jednotlivým bodom doplniť. Ide o konkrétne údaje školy.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu (ŠkVP). V tejto kapitole sa zameriavame na ciele ŠkVP a profil absolventa akého chceme mať to znamená aký by mal byť a čo by mal vedieť. Podľa toho sme si sformulovali aj jednotlivé stratégie. Pri tvorbe vlastného ŠkVP sme vychádzali z princípov, zásad a odporúčaní ŠVP.

III. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

V tejto časti sme sa zamerali na 3 druhy vnútornej kontroly a hodnotenia

Hodnotenie výsledkov práce žiakov

Hodnotenie zamestnancov

Hodnotenie školy (autoevalvácia)

IV. Školský učebný plán

Školský učebný plán vychádza z učebného plánu uvedeného v Štátnom vzdelávacom programe a odráža zameranie našej školy a profil absolventa.

V. Učebné osnovy

V tejto časti prinášame spracovanie učebných osnov jednotlivých predmetov na podmienky našej školy. Vychádzali sme z učebných osnov, ktoré sú uvedené ako príloha k štátnemu vzdelávaciemu programu. Zamerali sme sa na to, čo chceme u žiakov dosiahnuť a rozpisali sme obsah, metódy, poznámky, odkazy, napríklad s ktorými predmetmi daný predmet súvisí, prípadne aké prierezové témy zakomponujeme do obsahu. Zapísali sme odporúčaný počet hodín. Takto sme spracovali minimálne učivo.

VI. Voliteľné predmety

Voliteľné hodiny sme pridali k jednotlivým predmetom uvedeným v učebnom pláne v ŠVP.

Školský vzdelávací program

Základná škola – primárny stupeň

**„Keď sa má stať človek človekom,
musí sa vzdelávať.“**

(J. A. Komenský)

Vzdelávací program

Stupeň vzdelania **ISCED 1**

Dĺžka štúdia: **4 roky**

Vyučovací jazyk: **slovenský**

Študijná forma : **denná**

Druh školy: **štátna**

Predkladateľ: **PaedDr. Alexander Suchan**

Názov školy: **Základná škola**

Adresa: **Starozagorská 8, 040 23 Košice**

IČO: **31985921**

Riaditeľ školy: **PaedDr. Alexander Suchan**

Koordinátor pre tvorbu ŠVP: **PaedDr. Alexander Suchan**

Ďalšie kontakty: **ZŠ: 055/6440947**

ŠJ:055/6440957

starozagorska@post.sk

Zriaďovateľ: **Mesto Košice**

Názov: **Magistrát mesta Košice**

Adresa: **Trieda SNP 48/A**

Kontakty: vedúca odboru školstva : **055/6419217**

PaedDr. Alexander Suchan

riaditeľ školy

Platnosť dokumentu od 1. 9. 2008

V Košiciach 30.8.2008

I. Všeobecná charakteristika školy

1.1 Veľkosť školy

Základná škola, Starozagorská 8, je plne organizovaná. Do užívania bola odovzdaná roku 1989 ako 24 triedna základná škola s kapacitou 720 žiakov. Od prvého júla 1995 ako prvá základná škola v Košiciach získala právnu subjektivitu.

Škola sa nachádza na sídlisku KVP. Budova je štvorpodlažná s plochou 8400 m². Súčasťou školy je veľká a malá telocvičňa s celkovou rozlohou 800 m², školská kuchyňa a jedáleň. V súčasnej dobe priestory školy prenajímajú tri samostatné subjekty. Centrum voľného času Technik zaberá jedno celé podlažie. Súkromnej materskej škôlke a Súkromnej základnej škole bol prenajatý celý dvojpodlažný trakt v časti F (+ I. a II. nadz. podlažie traktu A).

1.2 Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola má zriadené a využíva tieto odborné učebne : veľkú a malú telocvičňu, odborné učebne pre vyučovanie fyziky, chémie a prírodopisu, učebňu výpočtovej techniky, učebňu dejepisu, zemepisu. Tieto odborné učebne umožňujú plne realizovať učebné osnovy a zvolené učebné varianty.

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie. Veľká časť inventáru kabinetných zbierok pochádza ešte z prvotného vybavenia školy. Škola má k dispozícii ihrisko s umelou trávou, vedľa ktorého je školské ihrisko s atletickou dráhou v nie najlepšom stave.

1.3 Charakteristika žiakov

Väčšina našich žiakov býva v obvode školy, časť žiakov dochádza z obvodov iných košických škôl a prilahlých obcí. Výchovu a vzdelávanie poskytujeme aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do kolektívov bežných tried ako začlenení žiaci. V škole sú zriadené špeciálne triedy pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

Škola má dostatočný počet kvalifikovaných zamestnancov, ktorí v rámci celoživotného vzdelávania si dopĺňajú vzdelanie prostredníctvom rôznych kurzov a školení. Škola nemá vlastného školského psychológa, špeciálneho pedagóga ani asistenta pedagóga. V prípade potreby škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradňou. Na škole pracujú koordinátori pre primárnu prevenciu drogových závislostí, environmentálnu výchovu, školu podporujúcu zdravie, výchovu k manželstvu a rodičovstvu. Na škole pracuje výchovný poradca, ktorý úzko spolupracuje s rodičmi a vedením školy pri riešení výchovno-vzdelávacích problémov a profesijnej orientácie žiakov nižšieho stredného vzdelávania. Prioritou školy je naďalej podporovať vzdelávanie pedagógov v oblasti zavádzania a využívania IKT v jednotlivých predmetoch a anglického jazyka.

Pedagogickí zamestnanci:

- spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené zákonom,
- preukazujú odborné a pedagogicko-psychologické spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy a udržaní neformálnej disciplíny,
- riadia svoj sebarozvoj a celoživotné vzdelávanie v odbornej oblasti a osobnostnom raste,
- sú ako súčasť kolektívu schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, práce v tímoch a kooperatívneho riešenia problémov.

Vedúci pedagogickí zamestnanci:

- svojimi manažérskymi kompetenciami vytvárajú predpoklady pre fungujúce, motivované spolupracujúce spoločenstvo v škole s náročnou profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím,
- vytvárajú podmienky pre svoj odborný a osobnostný rast, ako aj všetkých členov kolektívu vzhľadom na ich osobný záujem a potreby školy.

Odbornú pomoc žiakom a rodičom poskytujú triedni učitelia, výchovný poradca a podľa potreby aj

zamestnanci CPPPaP.

Premyslenou personálnou politikou je škola pripravená na možnú konkurenciu ostatných škôl mesta Košice.

5 Projekty a medzinárodná spolupráca

V projekte „Škola podporujúca zdravie“ sme sa zamerali na ochranu zdravia a zdravý spôsob života, šírenie zdravotnej osvetu, na vytvorenie pocitu zodpovednosti za svoj život a za kvalitu svojho zdravia u žiakov, učiteľov i rodičov. Venovali sme zvýšenú pozornosť kvalitnej zdravotnej výchove a pri práci so žiakmi kládli dôraz nielen na to, aby získali vedomosti o zdraví a zdravom životnom štýle, ale aby získané poznatky vedeli interpretovať v duchu hesla: „Lepšie je chorobám predchádzať ako ich liečiť“.

Na veľmi dobrej úrovni je spolupráca so školským stomatológom, ktorý na podporu zdravia ústnej dutiny počas školského roka u žiakov vykonal dve preventívne vyšetrenia.

V rámci celoslovenského projektu „Detský čin roka“, hlasovaním za najhumánnejší skutok, naša škola získala ocenenie „Škola dobrých skutkov“. Tento projekt je pre nás veľkou motiváciou. Sme školou, kde žiakom popri získavaní vedomostí vstúpujeme aj osvojovanie si prejavov ľudskosti.

V rámci výzvy Jazykové laboratória pre základné a stredné školy 2008 sme podali projekt - „Zriadenie klasického analógového jazykového laboratória“. Naším projektovým zámerom je sprístupnenie vyučovania cudzích jazykov modernizáciou vyučovacích metód a vzdelávacích trendov. Novou formou výučby cudzích jazykov na našej základnej škole chceme zmodernizovať a inovovať vyučovací proces

V rámci výzvy Grantového programu Nadácie Ekopolis pod názvom „Ľudia pre stromy“ sme podali projekt pod názvom „Komu sa nelení tomu sa zelení“.

V našom projekte bol zámer prispieť k zlepšeniu životného prostredia, k starostlivosti, zveľaďovaniu zelene a k zvýšeniu estetickej, funkčnej a zdravotnej hodnoty nášho okolia školy.

Zamerali sme sa na výsadbu, údržbu a obnovu zelene v okolí školy a navrhli sme vertikálne zazeleňovanie napomáhajúce zvyšovaniu estetickej hodnoty našich oporných múrov.

V rámci výzvy „Zdravie v školách“ sme podali projekt pod názvom „Zdravie hrou“. Zámer nášho projektu bol namierený na výchovu k zdraviu, na ochranu a podporu zdravia a na prevenciu pred civilizačnými ochoreniami. Aktivity, ktoré sme chceme zrealizovať v prípade jeho úspešnosti boli zamerané na doplnenie energie, na harmonizovanie a rozohýbanie tela žiakov, učiteľov, rodičov a záujemcov z blízkeho okolia školy.

V rámci výzvy Otvorená škola 2008 Projekt využitia prostriedkov IKT na komunikáciu : škola – žiak – rodič, sme podali projekt pod názvom „Zavedenie internetovej žiackej knižky“ Zámerom je rozvinúť spoluprácu školy s rodičmi prostredníctvom využitia moderných IKT prostriedkov. Zavedením IŽK zvýšiť prestíž školy. Práca s IŽK bude donútiť k práci s internetom aj tých pedagogických zamestnancov, ktorí nemajú k výpočtovej technike kladný vzťah.

V protidrogovej prevencii robíme aktivity zamerané na proti závislostiam. Pravidelne sa venujeme aj problematike šikanovania. Organizujeme stretnutia, ktoré sú venované rôznym témam z protidrogovej prevencie. Na tieto stretnutia si pozývame aj odborníkov z rôznych oblastí napr. mestskú políciu, psychologičku a pod. Maximálne úsilie v tomto smere vyvíjame najmä v rámci Týždňa boja proti drogám.

V školskom roku 2010/2011 naša škola nadviazala medzinárodnú spoluprácu so ZŠ H. Salichové, Polanka nad Odrou, Ostrava.

1.6 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Spolupráca s Radou rodičov nie je na požadovanej úrovni. Veľmi málo rodičov je ochotných sa zapájať do akcií, ktoré škola organizuje. Riaditeľ školy sa pravidelne zúčastňuje na rokovaní Rady rodičov, na ktorých si vzájomne vymieňame informácie a názory na

chod školy, výchovno - vzdelávací proces žiakov. Stretnutia RR a vedenia školy sú organizované minimálne päťkrát ročne.

Veľmi dobrá je spolupráca s Radou školy pozostávajúcej z 11 členov. Sú v nej zastúpení štyria predstavitelia zriaďovateľa, traja zástupcovia školy a štyria zástupcovia rodičov. Členovia Rady školy vedenej p. uč. Mgr. Opltovou a následne Ing. Kijevskou veľmi pomohli pri riešení aktuálnych problémov školy. RŠ sa stretáva pravidelne minimálne štyrikrát ročne.

Na vysokej úrovni je spolupráca s pedagogicko-psychologickou a špeciálno-pedagogickou poradňou. Na jej pracovníkov sa obraciame v prípade potreby poskytnutia odbornej pomoci nám zvereným žiakom.

Kladne hodnotíme spoluprácu s policajnými zložkami pri dopravnej výchove, protidrogovej prevencii a prevencii vandalizmu.

Na vysokej úrovni bola spolupráca s MŠ Cottbuská. Deti našej a MŠ sa zúčastňovali na spoločných akciách, nacvičili a navzájom si predviedli divadelné a kultúrne predstavenia, karneval, kreslenie na asfalt, stretnutia plné hier a zábavy.

V priestoroch školy je pobočka mestskej knižnice pre deti a mládež. Pani knihovníčka spolupracuje s vyučujúcimi I. a II. stupňa a s vychovateľkami ŠKD. Pre deti pripravuje besedy a zapája ich do rôznych akcií organizovaných mestskou knižnicou.

Kladne hodnotíme aj spoluprácu s MU MČ sídliska KVP. Zo strany školy boli na požiadanie MU poskytnuté kultúrne programy.

1.7 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Na začiatku školského roka, pred všetkými prázdninami, na úvodných hodinách v jednotlivých predmetoch a pred školskými akciami poučujeme žiakov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a na akciách. Zabezpečujeme pravidelné školenia zamestnancov školy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Zabezpečujeme pravidelné prehliadky pracoviska z hľadiska bezpečnosti, kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a odstraňovanie nedostatkov podľa výsledkov revízií.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

2 Pedagogický princíp školy

Našou snahou je zmeniť vzdelávanie tak, aby žiaci vedeli získané vedomosti a zručnosti správne skombinovať pri riešení úloh.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy.

Budeme sa snažiť pripraviť človeka rozhladeného, tvorivého, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Naším cieľom je dosiahnuť zvýšenie jazykovej a počítačovej gramotnosti a fyzickej pripravenosti žiakov.

Zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov.

Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie, hodnotové orientácie.

Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov so zreteľom na protirasovú diskrimináciu.

V zmysle Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Dohovore o právach dieťaťa zabezpečiť ochranu detí pred socialno –patologickými javmi.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Poskytneme šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech v oblasti, ktorá mu je blízka.

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých všeobecnovzdelávacích a zvolených voliteľných predmetoch.

2.2 Zameranie školy a stupeň vzdelania

Zameranie našej školy vychádza z aktuálnych potrieb a požiadaviek spoločnosti. Od prvého ročníka budeme pokračovať v trende vyučovania cudzích jazykov. Cudzí jazyky umožňujú poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí iných krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenie a tolerancie a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch. Vzhľadom na skutočnosť, že sa cudzí jazyk vyučuje v našej škole od prvého ročníka, pedagógovia prejavili záujem o zvýšenie si kvalifikácie pre vyučovanie cudzieho jazyka v primárnom vyučovaní. Kvôli skvalitneniu jazykového vzdelávania chceme zriadiť kvalitnú, odbornú a dobre technicky vybavenú jazykovú učebňu. Finančné zdroje na vybavenie učebne sa budeme snažiť získať z rôznych finančných fondov, grantov a od sponzorov.

Vyučovanie cudzích jazykov v prvom ročníku nadväzuje na získané vedomosti z MŠ na Cottbuskej ulici. V prvých dvoch ročníkoch plánujeme realizovať výuku nenásilnou, hravou, veku primeranou formou s dôrazom na rozširovanie slovnéj zásoby žiaka. Naším cieľom je prebudiť záujem každého žiaka o cudzí jazyk, preto budeme pristupovať individuálne ku každému žiakovi, aby sme ho pozitívne motivovali k učeniu jazyka.

V snahe zvýšenia fyzickej aktivity žiakov plánujeme posilniť predmet telesná výchova jednou vyučovacou hodinou so zameraním na florbal. Naším cieľom je rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na vyššej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, neustále zvyšovať pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Škola poskytuje základný variant vzdelávania, ktorý obsahuje všeobecné ciele a požiadavky vzdelávania, ktoré sa vzťahujú na obsah a kľúčové kompetencie vymedzené štátnym vzdelávacím programom ako najvyšším programovým dokumentom výchovy a vzdelávania.

2.3 Profil absolventa

Absolvent primárneho vzdelávania ZŠ by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, ovládať a v praxi využívať vedomosti poskytnuté školským vzdelávacím programom ISCED 1.

Byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť vyjadriť vlastný postoj a názor v škole, rodine aj v spoločnosti, vedieť uzatvárať kompromisy.

Byť schopný starať sa a upevňovať svoje fyzické i psychické zdravie a byť zodpovedný za svoj život.

Byť schopný v ďalšom svojom vzdelávaní vyhľadávať, hodnotiť a využívať rôzne zdroje informácií, ako aj osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami.

Mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov a rozvíjať svoje environmentálne zdravie a ctenie.

Mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy.

Mať schopnosť zapájať sa vo voľnočasových aktivitách do športových činností, hlavne hry florbal.

Dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania.

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby bol dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať

Má osvojené základy používania štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)¹**:

(a) sociálne komunikačné kompetencie

vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,

dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,

uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,

rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,

na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,

chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,

v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

(b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické

modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)

je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

(c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,

- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,

dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,

dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,

vie používať rôzne vyučovacie programy,

získal základy algoritmického myslenia,

chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

(d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

¹ Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
vedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

(e) kompetencia problému

vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
vedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
vedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
vedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci,
vedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

(g) kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
vedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a vkusový postoj,
ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

2. 4 Organizácia prijímacieho konania

V prvom až siedmom ročníku z dôvodu nízkeho počtu žiakov nemáme paralelné triedy. Z dôvodu potreby zachovania triedy so základným variantom neuvažujeme o otvorení tried s rozšíreným vyučovaním. V prípade priaznivého rastu demografickej krivky a zvýšenia

počtu žiakov budeme pokračovať v triedach s rozšíreným vyučovaním cudzích jazykov. Pre športovo nadaných žiakov by sme otvorili triedu s rozšíreným vyučovaním telesnej a športovej výchovy so zameraním na florbal.

2. 5 Pedagogické stratégie

V oblasti rozumovej výchovy je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, samostatnosť, aktivitu, sebahodnotenie. Podporujeme výučbu pomocou didaktickej techniky, využívaním počítačovej učebne, interaktívnej tabule. Budeme využívať netradičné formy práce – bloky, diskusie, samostatné aj tímové projekty, prezentácie žiakov, tiež praktickú a názornú výučbu. Na vyučovaní budeme využívať školskú a miestnu knižnicu, prírodné prostredie, okolie školy, školské átrium a centrum voľného času.

Na zefektívnenie školského vyučovania budú vyučujúci prizývať na vyučovacie hodiny detských lekárov, príslušníkov policajného a hasičského zboru, rodičov. Na upevnenie zdravia a lepšieho spoznávania regiónu bude škola organizovať školy v prírode, plavecký výcvik.

Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť za učenie. V každom prípade sa hlavne zameriame na to, aby metódy a formy práce rozvíjali kľúčové spôsobilosti žiakov. Využívanie IKT vo vyučovaní sa pomaly stáva samozrejmosťou našej školy.

Osobnostný a sociálny rozvoj budeme realizovať stimuláciou integrovaných žiakov a žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, podporou individuálnych schopností aj pomocou prostriedkov IKT.

V rámci IKT využívame texty z CD, do ktorého žiaci vpisujú a tým precvičujú preberaný jav. Na vyučovacích hodinách matematiky využívame CD príklady, matematické hádanky pre žiakov a aj adekvátne špeciálnemu plánu každého integrovaného žiaka. Vyučovaním matematiky na PC majú títo žiaci väčší záujem a chuť riešiť matematiku. Príklady riešia s väčším záujmom, ako keď ich dostali napísané na papieri alebo v učebnici. Súčasne sa rozvíjajú aj ich komunikačné a kognitívne schopnosti.

Ciele, ktoré sa majú dosiahnuť sú:

- zlepšovanie jazykových a matematických schopností a zručností integrovaných žiakov a žiakov so špeciálnymi potrebami pomocou IKT
- umožniť aj naďalej žiakom, ale aj širšej verejnosti prístup k internetu v popoludňajších hodinách
- využívať vo vyučovacom procese aj mimo informatiky prácu s edukačnými balíčkami a výpočtovou technikou
- umožniť aj zamestnancom školy zvýšiť si svoju počítačovú gramotnosť prostredníctvom kurzu práce s počítačom
- tvorba prezentácií učiva, pre integrovaných žiakov
- zorganizovanie súťaže o najlepšiu internetovú stránku triedy
- predstaviť deťom materskej škôlky počítač
- zlepšovanie komunikačných a motorických schopností predškolákov pomocou práce s počítačom
- zápis žiakov do prvého ročníka pomocou PC

Práca v oblasti *environmentálnej výchovy* je na našej škole veľmi bohatá. Aktivity sú zapracované do všetkých predmetov, hlavne prírodovedných. Žiaci majú o túto oblasť veľký záujem.

Všetkými environmentálnymi aktivitami sa snažíme vzbudiť záujem každého žiaka o prostredie v ktorom žije a podporovať tak jeho environmentálne zdravie. Naši žiaci sa

zapájajú do zberu odpadových surovín a starostlivosti o liečivé i okrasné rastliny v školskom átriu. Každoročným vyvrcholením environmentálnych aktivít je výstup na Mierovú horu, ktorý je spojený s ochutnávkou zdravej výživy. Naďalej budeme pokračovať v tomto zameraní.

K zdravému spôsobu života je zameraný projekt *Zdravá škola*, do ktorého sme zapojení už od roku 1994. Mottom a náplňou práce je, že zdravie je stav úplného duševného, telesného a sociálneho blaha. Z toho vyplývajú aj tri ciele projektu Zdravá škola:

1) Humanizácia výchovno – vzdelávacieho procesu. Prioritou tohto cieľa je zlepšiť vzťahy: učiteľ – žiak, žiak – žiak a tiež zlepšiť vzťahy v pedagogickom kolektíve. Viest' deti v škole k tolerancii a úcte. Našou úlohou je pripravovať také akcie a aktivity, pri ktorých žiaci budú mať možnosť budovať si kamarátske vzťahy nielen medzi sebou, ale aj s učiteľmi. A učelia pri tom môžu lepšie spoznať prostredie v ktorom sa pohybujú ich žiaci a následne môžu pripraviť pre dieťa také prostredie, ktoré mu umožní prežívať pocity spolupatričnosti, lásky a pomoci. Akcie na podporu plnenia prvého cieľa, Deň duševného zdravia, Deň Zeme. Plnenie tohto cieľa je v rámci celého vyučovacieho procesu a každodenného pobytu dieťaťa v škole, ale najmä na hodinách etickej a náboženskej výchovy, výtvarnej výchovy, občianskej náuky, pri kultúrnych podujatiach, karnevaloch, na besedách a podobných akciách pripravovaných školou v spolupráci s rodičmi, psychologičkou.

2) Zdravotná výchova, športové a pohybové aktivity žiakov a pedagogických pracovníkov. Prioritou je obohacovať proces v škole o problematiku zdravia a zdravého spôsobu života ako najvyšších hodnôt ľudského života. Naším dlhodobým cieľom je výchova vedúca k obmedzeniu a odmietnutiu nežiaducich návykov: fajčenie, alkohol, drogy. Ďalej oboznámiť žiakov s civilizačnými chorobami a ich prevenciou. Utužovanie telesného a duševného zdravia športom. Naša škola bude zameraná na šport - florbal. Našou prvoradou úlohou je podporiť fyzické zdravie každého žiaka a pedagóga našej školy. Plnenie najmä na hodinách telesnej výchovy, etickej výchovy, prírodovedy. Zrealizovať školu v prírode a plavecký výcvik.

3) Ochrana a tvorba životného prostredia. Cieľom je zlepšiť pracovné a životné prostredie, skrásliť interiér a exteriér školy a átria. V spolupráci s rodičmi zlepšovať a vytvárať materiálne podmienky na vyučovanie i na školskú a mimoškolskú činnosť. Úlohy vyplývajúce z tohto cieľa sú: Starostlivosť o zeleň v budove aj v areáli školy, usporiadať zber druhotných surovín, starostlivosť o vtáky. Plnenie sa uskutočňuje najmä na hodinách etickej výchovy, prírodovedy, pracovného vyučovania.

2. 6 Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Sme škola otvorená pre všetkých žiakov. Poskytujeme vzdelávanie aj žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú začlenení do kolektívov bežných tried ako integrovaní žiaci a žiaci s individuálnym výchovno-vzdelávacím programom. Ich výchova a vzdelávanie je realizovaná podľa odporúčaní pedagogicko-psychologickej a špeciálno-pedagogickej poradne.

Rodič môže požiadať o individuálny učebný plán na základnej škole pre svoje dieťa:

- z vážnych zdravotných dôvodov, pričom za vážne zdravotné problémy sa nepovažuje bežná choroba dieťaťa alebo úraz, ale žiak so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami: deti s poruchami učenia, mentálne postihnutie, zrakové, sluchové

postihnutie. Vzhľadom nato, že nie sme bezbarierová škola, integrovanie žiakov s vážnym telesným postihom by bolo problematické.

- ak je žiak intelektovo nadaný, talentovaný (športovo, umelecky alebo má akademické nadanie – nadanie na jeden predmet).

Čo by mal urobiť rodič, ak chce požiadať o individuálny plán pre dieťa zo zdravotných dôvodov:

- rodič musí mať potvrdenie od školského alebo obvodného detského lekára o druhu postihnutia dieťaťa,
- rodič by mal mať potvrdenie od psychológa z PPS o druhu a závažnosti postihnutia dieťaťa s odporúčaním a postupom práce s dieťaťom pri vyučovaní. Na základe týchto potvrdení, môže rodič písomne požiadať riaditeľa školy o prijatie dieťaťa do školy a o poskytnutie individuálneho učebného plánu,
- riaditeľ školy predloží žiadosť rodiča spolu so závermi PPP pedagogickej rade a učiteľom vyučujúcim v triede, do ktorej má byť žiak zaradený a rozhodne o integrácii žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami ,
- v prípade schválenia individuálneho učebného plánu je potrebné, aby vedenie školy zabezpečilo nevyhnutné materiálne – technické a odborné – personálne podmienky (úprava triedy a školy, kompenzačné pomôcky a pod.) na vyučovanie žiaka so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.

Čo by mal urobiť rodič, ak jeho dieťa nemôže z vážnych zdravotných dôvodov dochádzať do školy:

- rodič by mal zaobstarat' odborné stanovisko lekára pre deti a dorast a doručit' ho riaditeľovi školy, škola je následne zodpovedná zabezpečiť takémuto žiakovi, takú formu vzdelania, ktorá mu umožní dosiahnuť rovnaké vzdelanie ako pri školskej dochádzke,
- rodič je v tomto prípade povinný umožniť k dieťaťu prístup učiteľa, ktorý v rozsahu minimálne dvoch vyučovacích hodín týždenne zabezpečí žiakovi individuálne vyučovanie,
- v prípade, že rodič neumožní a nevytvorí adekvátne podmienky na vzdelávanie svojho dieťaťa, môže byť trestne stíhaný.

Prijatie žiaka so ŠVVP do bežnej základnej školy.

Rozhodnutie o prijatí žiaka so ŠVVP ako integrovaného vo forme individuálnej integrácie do základnej školy vydáva riaditeľ školy na základe:

- písomnej žiadosti zákonných zástupcov,
- písomného vyjadrenia zariadenia špeciálnopedagogického poradenstva (pre žiaka s VPU a správania ho môže vydať aj PPP)
- po dôkladnom oboznámení sa diagnózou a prognózou žiaka,
- po prerokovaní s pedagógmi, ktorí budú žiaka vzdelávať,
- po prerokovaní v pedagogickej rade školy
- po zabezpečení nevyhnutných materiálne- technických a odborné- personálnych podmienok (32b, ods. (2) zákona č. 29/1984 v znení zákona č. 365/2004 Z.z.)

Škola:

- Vypracuje žiakovi individuálny výchovno- vzdelávací program.
- Vypracováva ho triedny učiteľ spolu s ostatnými učiteľmi, ktorí integrovaného žiaka učia a spolu so špeciálnym pedagógom školy alebo poradenského zariadenia, kde je žiak evidovaný.
- Na IV Program nadväzuje individuálny vzdelávací plán z predmetov, z ktorých to žiak potrebuje.
- Individuálne integrovaný žiak musí mať vypracovaný IVPlán aspoň z jedného predmetu.
- Ak má vypracovaný IVP (plán), uvedie sa to v doložke vysvedčenia.
- IVP sa prerokuje so zákonným zástupcom dieťaťa.

Individuálny výchovno-vzdelávací program.

Štruktúra IVP žiaka so ŠVVP :

- Súčasný zdravotný stav, druh a stupeň postihnutia, výchovno-vzdelanostná úroveň žiaka a charakteristika osobnostných predpokladov učiť sa.
- Učebný plán a učebné osnovy, resp. ich modifikácia, podľa ktorej bude postupovať pri výchove a vyučovaní žiaka. Odporúčaná zvýšená časová dotácia niektorých predmetov, zaradenie špeciálnych vyučovacích predmetov do vyučovania na kompenzáciu postihnutia, napr. predmet rozvoj komunikačných zručností
- Špeciálne učebné a technické pomôcky, modifikácia učebných materiálov, ktoré treba zabezpečiť pre výchovu a vyučovanie žiaka.
- Charakteristika a popis špeciálnopedagogického servisu.
- Dlhodobé a krátkodobé ciele výchovno-vzdelávacieho procesu, spôsob hodnotenia a klasifikácie učebných výsledkov žiaka
- Priebežne hodnotenie individuálnych vzdelávacích plánov jednotlivých vyučovacích predmetov, ktoré boli doporučené na vypracovanie pre žiaka so ŠVVP v individuálnom výchovno-vzdelávacom programe.

Zákonný zástupca dieťaťa

- Písomne požiada riaditeľa školy o integráciu svojho dieťaťa
- Intenzívne spolupracuje so školou- konzultuje s výchovným poradcom, triednym učiteľom, učiteľmi ostatných predmetov a so špeciálnym pedagógom
- Vytvára adekvátne domáce podmienky v príprave svojho dieťaťa do školy
- Zabezpečí dopravu do školy
- Spolupracuje s poradenským zariadením
- Zabezpečí vhodnú rehabilitačno-relaxačnú starostlivosť adekvátnu ku konkrétnemu postihnutiu

Poradenské zariadenia

- Návrh na integráciu
- Evidencia integrovaného dieťaťa
- Poskytovanie pravidelnej špeciálnopedagogickej starostlivosti. To znamená, že poradenské zariadenie, ktoré vedie integrovaného žiaka v evidencii a škole napísalo odporúčania pre vyučujúcich, žiakovi poskytuje aj pravidelnú špeciálnopedagogickú a psychologickú starostlivosť.
- Konzultácia s vyučujúcimi

- Pomoc pri vypracovávaní IVProgramu a IVPlánu z predmetov
- V pravidelných intervaloch prehodnotí stav integrovaného žiaka.

1. Zabezpečenia výučby pre žiakov mimoriadne nadaných

Nadaní a talentovaní žiaci našej školy sa rozvíjajú v rámci krúžkovej činnosti. Ich talent a nadanie rozvíjame aj individuálnou starostlivosťou, prostredníctvom zadávania náročnejších, no pre nich primeraných úloh.

2. Začlenenie prierezových tém

Osobný a sociálny rast žiakov budeme rozvíjať mimo bežných vyučovacích hodín, besedami so psychológom, na školských a kultúrnych akciách.

Multikultúrnú výchovu začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vlastiveda, etická výchova a prírodoveda.

Dopravnú výchovu budeme realizovať absolvovaním teoretickej prípravy a praktickými zručnosťami na dopravnom ihrisku. Teóriu dopravnej výchovy začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov vlastiveda, prírodoveda, výtvarná výchova. Zručnosti v jazde na bicykli a teoretické poznatky upevňujeme počas činnosti v ŠKD.

Environmentálnu výchovu začleňujeme do jednotlivých učebných osnov na podporu a rozvoj environmentálneho zdravia každého žiaka. Zakomponujeme ju do učebných osnov všetkých predmetov.

Ochranu života a zdravia – začleníme do jednotlivých učebných osnov predmetov matematika, prírodoveda, vlastiveda, výtvarná výchova, slovenský jazyk a literatúra.

Mediálnu výchovu vo výchovno-vzdelávacom procese využijeme pri každej vhodnej príležitosti.

Tvorbu projektov *a prezentačné schopnosti* - primerane veku žiakov budeme klásť základy a postupne rozvíjať prezentačné schopnosti najmä na prírodovedných a spoločensko-vedných predmetoch.

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútný systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

1. Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Hodnotenie budeme robiť na základe určitých kritérií, prostredníctvom ktorých budeme sledovať vývoj žiaka. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ a z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so ŠVVP.

Kritériom pre hodnotenie našej školy:

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Kvalita výsledkov

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- Dotazníky pre žiakov a rodičov
- Analýza prijatých žiakov na osemročné gymnázia

2. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Hodnotenie zamestnancov sa bude zakladať na bodovom hodnotení. Body sa budú prideľovať na základe:

- Pozorovania (hospitácie)
- Rozhovoru
- Výsledkov žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy
- zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod)
- Sledovania pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa
- Hodnotenia výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomného hodnotenia učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).
- Hodnotenia učiteľov žiakmi v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.

3. Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na ne kladené a tiež preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- Ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie ako škola splňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy
- Priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania
- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania

- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov práce školy

Kritériom pre nás je:

- *Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov*
- *Kvalita výsledkov*

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- *Dotazníky pre žiakov a rodičov*
- *Dotazníky pre absolventov školy*
- *Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach*
- *SWOT analýza*

Stupeň vzdelania - ISCED 1

PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent primárneho vzdelávania ZŠ by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, ovládať a v praxi využívať vedomosti poskytnuté školským vzdelávacím programom ISCED 1.

Byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, vedieť vyjadriť vlastný postoj a názor v škole, rodine aj v spoločnosti, vedieť uzatvárať kompromisy.

Byť schopný starať sa a upevňovať svoje fyzické i psychické zdravie a byť zodpovedný za svoj život.

Byť schopný v ďalšom svojom vzdelávaní vyhľadávať, hodnotiť a využívať rôzne zdroje informácií, ako aj osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami.

Mať schopnosť presadzovať ekologické prístupy pri riešení problémov a rozvíjať svoje environmentálne zdravie a cítanie.

Mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy.

Mať schopnosť zapájať sa vo voľnočasových aktivitách do športových činnosti, hlavne hry florbal.

Dobre ovládať slovenský jazyk a sám sa starať o kultúru svojho písomného a ústneho vyjadrovania.

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené (aj vlastným podielom) základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby bol dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať

Má osvojené základy používania štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňoch vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie:**

sociálne komunikačné kompetencie

vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,

dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,

uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,

rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,

na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,

chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,

v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely)
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov,

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
vie používať rôzne vyučovacie programy,
získal základy algoritmického myslenia,
chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
vedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok,

kompetencia problémy

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápaným a spolupracujúcim) spôsobom,

osobné, sociálne a občianske kompetencie

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
vedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
vedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času
dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
vedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápady a postupmi pri spoločnej práci,
vedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),

uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
 rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor,
 ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
 pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám, má osvojené základy pre
 tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

ŠkVP – Starozagorská 8, Košice

ISCED 1:

Rámcový učebný plán v šk. r. 2012/2013

Školský vzdelávací program											
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	1.		2.		3.		4.		Spolu	
		Št.	Šk.	Št.	Šk.	Št.	Šk.	Št.	Šk.		
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	8	+1	6	+2	6	+2	6	+2	26+7	
	tvorivé písanie										
	prvý cudzí jazyk		+1		+2	3		3		6+3	
	druhý cudzí jazyk										
Príroda a spoločnosť	prírodoveda		+1	1		1	+1	1	+0,5	3+2,5	
	vlastiveda			1		1		1	+0,5	3+0,5	
Človek a hodnoty	etická výchova / náboženská výchova	1		1		1		1		4	
Matematika a práca s informáciami	matematika	4		4		3	+1	3	+1	14+2	
	informatická v.			1		1		1		3	
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie							1		1	
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	+1	1		1		1		4+1	
	hudobná výchova	1		1		1		1		4	
16											
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2		2		2		2		8	
	florbal		+1		+1		+1		+1	4	
Spolu:		17	+5	18	+5	20	+5	21	+5	96	
Spolu : Štátny+školský vzdel. program		22		23		25		26		96	

VZDELÁVACIA OBLASŤ: JAZYK A KOMUNIKÁCIA

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CELK. POČET HODÍN: 1.r.-297 hodín, 2.-4.r.-264 hodín

HODNOTENIE: klasifikácia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	8	6	6	6
ŠkVP	1	2	2	2
Spolu	9	8	8	8

Časová dotácia predmetu rozšírená v 1.ročníku o 1.hodinu a v 2.-4.ročníku o 2 hodiny týždenne - 1 hodina v jazykovej zložke a 1 hodina v literárnej zložke.

1.FUNKCIA PREDMETU

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti, a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Slovenčina je štátnym jazykom na území SR. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Jazyk musí žiak dobre poznať, aby ho mohol dobre využívať, aby ním mohol myslieť, cítiť. Bez jazyka niet komunikácie, je stavebným materiálom nášho konania, je pilierom vedomostí. Každá zložka jazyka vplýva na jazykový prejav žiaka a odráža sa v jeho myslení.

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať z viacerých aspektov. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. Na hodinách písania sa žiaci učia písať predpísané tvary písmen a číslíc (latinka) s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah. V rámci literárnej zložky jazyka sa žiaci zoznamujú s autormi regiónu, preto je predmet dotovaný 1 vyučovacou hodinou.

Precvičovanie a upevňovanie učiva je dotované druhou vyučovacou hodinou.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania),
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej,
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma,
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka,
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti,
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme,
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa,
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme,
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej).

Metódy a formy, ktoré vedú k dosiahnutiu cieľa, ktorým je spisovné ovládanie reči v ústnom i písomnom prejave. Ide najmä o to, aby boli čo najúčinnjšie a najefektívnejšie pre daný druh učiva, s ohľadom na toho ktorého žiaka. Tvorivosť je ten prvok, ktorý sa má uplatňovať nielen v didaktike predmetu, ale rovnako u žiaka ako i učiteľa.

Výsledkom tvorivej spolupráce učiteľ – žiak je správne používanie jazyka a jeho uplatňovanie v praktickom živote aj v písomnom prejave. Tento proces by sa mal diať automaticky bez toho, aby si žiak uvedomoval zákonitosti stavby jazyka a jeho usporiadania.

Systematická spolupráca pôsobiaca v interakcii učiteľ – žiak bude smerovať k hlbšiemu poznaniu materinského jazyka, k väčšej hrdošti a úcte k jazyku, čo v praxi znamená, že žiaci budú svoj jazyk poznať, budú ho vedieť požívať, budú ním tvorivo myslieť a bez ťažkosti sa budú ním aj písomne vyjadrovať.

3. KĹÚČOVÉ KOMPETENCIE

Percepčno-motorické zručnosti:

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti:

1. zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
2. v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ.

Analytické zručnosti:

1. fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,
2. v prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam

Verejná prezentácia textu, verejný prejav:

1. osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov,
2. reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Informačné zručnosti:

1. naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky

Komunikačné zručnosti:

1. adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
2. vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu,
3. verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť

Tvorivé zručnosti:

1. zreprodukovat' a zdramatizovat' časť rozprávky, poviedky alebo povesti,
2. na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh vo forme rozprávania, dramatizácie a ilustrácie,
3. napísať krátky prozaický útvar,
4. tvoriť jednoduché rým,
5. inscenovať kratší dramatický text

Ďalej chceme vyučovaním slovenského jazyka a literatúry rozvíjať a posilniť kvalitu spôsobilostí:

- čitateľskú gramotnosť (klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením),
- komunikačné spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, veku primerane ovládať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie),
- poznať regionálnych spisovateľov a ich tvorbu

Prierezové témy

- formou prierezových tém, – ide o témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov, napr.: čas – jazyk (materinský aj cudzí, prírodoveda, etická výchova)
- formou IKT, ktorú sú aplikovateľné v rámci predmetu SJL – e-maily, využívanie programu Word pri tvorbe textov, prezentácie v PowerPoint, vyhľadávanie informácií v elektronických médiách, internet a pod.,
- formou prierezových tém, napr.: čas, priestor, atď. – materinský aj cudzie jazyky, prírodoveda, vlastiveda, matematika, atď.,
- formou literárnych vzťahov, napr. hudobná výchova – ľudová pieseň,
- formou realizácie regionálnych prvkov v učive,
- využitím školských, obecných/mestských knižníc,
- organizovaním rôznych súťaží,

Na hodinách slovenského jazyka a literatúry sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV - Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV - Mediálna výchova- problémová metóda

MUV - Multikultúrna výchova- demonštračná metóda

DOV - Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ - Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV - Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda

(prezentácia)

FG – Finančná gramotnosť

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Písanie:

samohlásky, dvojhĺasky, spoluhlásky, arabské číslice,
písmená: malé, veľké, písané, tlačené.

Zvuková stránka jazyka:

slabiky, slová, delenie hlások na samohlásky – spoluhlásky – dvojhĺasky,
samohlásky: krátke – dlhé (rozdelenie a názvy len v 2. ročníku ZŠ, v 1. ročníku poznávať samohlásky len informatívne),
spoluhlásky: tvrdé – mäkké (podobne ako samohlásky),
dlžeň, mäkkčeň, vokáň, bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka,
melódia vety: oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej, zvolacej,
slabikotvorné hlásky l, ľ, r, ř,
výslovnosť a výskyt ä.

Syntaktická/skladobná rovina:

jednoduchá veta, triedenie viet podľa obsahu na: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie.

Sloh:

pozdrav, oslovenie, tykanie/vykanie, predstavenie sa, privítanie, rozlúčenie, prosba/želanie, poďakovanie, ospravedlnenie – ústne, ospravedlnenie s vysvetlením, vyjadriť súhlas – nesúhlas, blahoželanie ústne/písomné.

Obsah:

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **čítanie** a **písanie**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky.

Ostatné zložky slovenského jazyka – **literatúra, jazyková výchova a sloh** sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek, a preto na ne nie sú vyčlenené osobitné hodiny. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka,
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú,
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania,
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE,
- prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vedie so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období:

prípravné,
návčičné (šlabikárové),
čítankové.

PRÍPRAVNÉ OBDOBIE

Dĺžka prípravného obdobia môže byť variabilná (3 – 5 týždňov), v odôvodnených prípadoch i viac. Dĺžka prípravného obdobia závisí od potrieb detí, ale aj od koncepcie, metód a obsahu prípravného obdobia v jednotlivých používaných učebniciach. Základným cieľom prípravného obdobia je však pripraviť deti na proces osvojovania si čítania a písania, bez ohľadu na zvolené učebnice a metódy.

ČÍTANIE

Prípravné obdobie

Pre hláskovú analyticko-syntetickú metódu:

1. rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností,
2. analytické činnosti: veta, slovo, slabika,
2. grafické znázorňovanie vety,
4. grafické delenie slov na slabiky,
5. určovanie pozície hlások v slove,
6. detailná analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove,
7. poznávanie písmen,
8. čítanie slov po písmenách.

Pre syntetickú metódu:

1. rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností,
2. veta, slovo, slabika – len v praktických činnostiach,
3. analytické činnosti – len analýza slova na slabiky – v praktických činnostiach – rozlišovanie a určovanie prvej hlásky slova,
4. cvičenie sluchového a zrakového rozlišovania
5. zoznamovanie sa s písmenami veľkej tlačenej abecedy prostredníctvom nápovedných obrázkov a sluchového rozlišovania hlások na začiatku slova, sluchová syntéza hlások do slabiky,
6. písanie veľkých tlačených písmen – ako podpora pochopenia princípu čítania,
7. pokusné čítanie slabík a jednoduchých slov.

NÁCVIČNÉ (ŠLABIKÁROVÉ) OBDOBIE

Cieľom nácvičného obdobia je osvojovanie si čítania v týchto tematických celkoch:

1. vyžívanie písmen veľkej tlačenej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania,
2. osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy – v závislosti na poradí, ako sú uvedené v používaných platných učebniciach,
3. detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove,
4. čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky,
5. čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou,
6. čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu,
7. čítanie slabík, slov viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r - ř, l - ľ,
8. čítanie písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov.

Ďalšie ciele plnené v rámci zložky čítanie:

1. v praktických činnostiach oboznámiť žiakov s funkciou týchto interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník,
2. v praktických činnostiach rozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, text, nadpis, riadok, autor,
3. v praktických a hravých činnostiach viesť žiakov k uvedomovaniu si významu a špecifických funkcií čítania a písania v každodenných životných situáciách.

ČÍTANKOVÉ OBDOBIE

Šlabikárovým obdobím je ukončený nácvik čítania a písania. Čítankové obdobie treba chápať ako obdobie zdokonaľovania nadobudnutých zručností (spôsobilosti), ale najmä obdobím ich využívania pri čítaní s porozumením v praktických i vzdelávacích činnostiach.

Ciele čítankového obdobia sú zamerané na:

1. zdokonaľovanie techniky čítania,
2. čítanie s porozumením,
3. cvičenie správnej intonácie,
4. voľná reprodukcia prečítaného textu,
5. vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom (smutné, zábavné, poučné...) – vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov,
6. príprava na prechod k tichému čítaniu.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti:

Žiak:

- pozná a vie prečítať všetky písmená slovenskej abecedy,
- v praktických činnostiach, pri čítaní vie spájať hlásky do slabík a vie prečítať všetky typy slabík vyskytujúcich sa v slovách
- pri čítaní dlhého menej obvyklého slova si vie pomôcť prečítaním po slabikách bez zbytočného opakovania slova a bez tichého hláskovania (takzvaného dvojitého čítania),
- chápe význam prečítaného slova (priradí slovo k obrázku a naopak) – je potrebná tolerancia k deťom s iným materinským jazykom,
- chápe obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu,
- v prípade zabudnutia menej frekventovaného písmena si vie poradiť vyhľadaním písmena pomocou nápovedného obrázka,
- pri čítaní rozlišuje pojmy: *text, riadok, článok, nadpis*,
- v praktických činnostiach pozná funkciu interpunkčných znamienok: *bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník*,
- intonačne správne číta izolované krátke oznamovacie a opytovacie vety.

PÍSANIE

Prípravné obdobie

Obsah písania v prípravnom období je zameraný na získavanie a zdokonaľovanie predpokladov na konkrétne písanie v neskoršom – v nácvičnom období. Spočíva predovšetkým v plnení nasledujúcich cieľov:

1. systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie,
2. nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie,
3. rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách, čo eliminuje často

neprimerané množstvo cvičného písania.

Nácvičné obdobie

Čítanie a písanie nemusí nutne prebiehať súčasne, v zmysle čo čítame, to píšeme. Vo vyučovacom procese je možné, najmä vtedy, keď je proces nácviku čítania podporovaný písaním veľkých tlačенých písmen neviazať písanie na postup v čítaní, ktorý je prirodzene rýchlejší.

Cieľom písania v nácvičnom období je osvojovanie si písania v týchto tematických celkoch:

1. osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy,
2. spájanie písmen do slabík a slov,
3. odpis písaných písmen, slabík, slov a viet,
4. prepis tlačенých písmen, slabík, slov a viet,
5. písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania,
6. podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačенou abecedou.

Pravopisné javy:

1. správna skladba slova (týka sa vynechávania a zámény hlások),
2. veľké písmeno na začiatku vety,
3. ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety,
4. písanie osobných mien,
5. označovanie dlhej samohlásky.

Čítankové obdobie

Ciele písania v čítankovom období sú zamerané na:

1. zdokonaľovanie techniky písania,
2. odpis a prepis textu,
3. písanie podľa diktovania,
4. precvičovanie pravopisných javov predpísaných pre 1. ročník,
5. vytváranie spôsobilostí samostatne sa písomne vyjadrovať.

Požiadavky na vedomosti a zručnosti

Žiak vie používať písmená písanej abecedy a arabské číslice v nasledujúcich činnostiach:

- vie čitateľne napísať písmená písanej abecedy a arabských číslic.
- pri písaní rozlišuje oznamovaciu, opytovaciu a rozkazovaciu vetu.

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

- spisovná výslovnosť,
- spisovné vyjadrovanie.

PREDMET: slovenský jazyk a literatúra, (jazykové pojmy a			

Vyučovanie slovenského jazyka je založené na komunikačno - poznávacom princípe. Poznať rozdiel medzi hláskou i písmenom, sluchová a vizuálna analýza slov, prostredníctvom artikulačných orgánov.	Hláska a písmeno Tlačené a písané písmená	Precvičiť si zrozumiteľnú výslovnosť tlačených a písaných písmen. Vedieť prepísať tlačený text do písanej podoby. Precvičiť výslovnosť hlások a písmen v slovách. Písmená ch, dz a dž počujeme jednu hlásku, ale zapisujeme ju dvoma písmenami.	Žiak spoznáva hlásku a písmeno v daných slovách, určuje počet písmen a hlások. Vie rozlíšiť fakt, že v niektorých prípadoch existuje len jedna hláska, ktorá sa skladá z dvoch písmen (dz, dž, ch).
V textoch správne aplikovať rozlišovacie znamienka a vedieť ich pomenovať. Nácvik správnej výslovnosti pomocou dychových,	Rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky	Formou hádaniek, básničiek a cvičení zameraných na správnu výslovnosť je potrebné dbať na správnu výslovnosť slov a rozoznávať rozlišovacie alebo diakritické znamienka v grafickom prejave.	Žiak sa naučí písať a vyslovovať rozlišovacie znamienka: - dĺžeň - mäkčeň - dve bodky..
Poukázať na základný rozdiel medzi krátkymi a dlhými hláskami v artikulácii, nacvičovať a upevňovať ich správnu výslovnosť.	Samohlásky krátke: a, ä, e, i, y, o, u Samohlásky dlhé: á, é, í, ó, ú, ý	Naučiť sa v texte rozlišovať krátke a dlhé samohlásky. Počúvať, naučiť sa správne vyslovovať a písať krátke samohlásky. V textoch sa zamerať na cvičenia, ktoré obsahujú slová, v ktorých kvantita samohlásky mení význam slov napr. (látka – látka, sud - súd).	Žiak vie: - vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, - vie realizovať ich analýzu a syntézu, - pozná významovú podobu slova.

Poukázať na základné rozdiely medzi samohláskami a dvojhláskami, nácvik ich pravopisu. Rozvoj pamäťových kompetencií, logického myslenia.	Dvojhlásky Výslovnosť a písanie dvojhlások: ia, ie, iu, ô. Zmena krátkej samohlásky na dvojhlásku.	Správna artikulácia a pravopis dvojhlások v domácich slovách: ia, ie, iu, ô. Spoznať vzťah medzi písaním dvojhlásky a výslovnosťou. Vedieť zmeniť krátku samohlásku na dvojhlásku, aby slovo malo význam.	Žiak ovláda: výslovnosť a písanie dvojhlások: ia, ie, iu, ô, písanie ja- já, je, ju-jú na začiatku i na konci slova príponu písmen na konci slova- ou - vie zdôvodniť pravopis v slove s dvojhláskou: ia, ie, iu ô.

Spoznávať a správne vyslovovať mäkké spoluhlásky. Vnímať výslovnosť mäkkých spoluhlások. Prostredníctvom pravopisných cvičení verbalizovať a rozoznávať mäkké spoluhlásky.	Mäkké spoluhlásky Výslovnosť a písanie i / í po mäkkých spoluhláskach a y / ý v koreni domácich slov.	Nácvik výslovnosti mäkkých spoluhlások: č, dz, ť, š, c, dž, j, d', t', ň, ľ. Zvlášť treba dbať na nácvik d', t', ň, ľ pred samohláskou i, e a pred dvojhláskami ia, ie, iu – v týchto prípadoch sa odlišuje písaná podoba od výslovnosti.	Pravopisná stránka jazyka je zameraná: - na správne písanie i/í po mäkkých spoluhláskach - na osvojenie si výslovnosti nových slov - na osvojenie si nových slovných spojení a pochopení ich významu. pri vyvedení spoluhlások
Poznať a dbať na správnu vyslovovať tvrdých spoluhlások. Naučiť žiakov správne písať tvrdé spoluhlásky. V sluchovo-artikulačných cvičeniach vedieť rozoznať mäkké a tvrdé spoluhlásky. Získať zručnosť pri písaní i / í a y / ý v slovách, ktoré obsahujú tvrdé a mäkké spoluhlásky.	Tvrde spoluhlásky Výslovnosť a písanie y / ý po tvrdých spoluhláskach v koreni domácich slov.	Dbáť na nácvik tvrdých spoluhlások, h, ch, k, g, d, t n, l . Každé slovo treba prečítať, analyzovať, aby žiak získal jeho presnú sluchovú aj zrakovú predstavu. Dopĺňať y/ý do slov, správne písanie slov a ich spájanie do viet.	Pravopisná stránka jazyka je zameraná: - na správne písanie y/ý po tvrdých spoluhláskach - na osvojenie si nových slov, slovných spojení a ich významoch. Pri vyvedení spoluhlások žiak pracuje s inventárom slov s y-ý po tvrdých spoluhláskach.

Slabika. Formou hry so slovom viesť žiakov k pochopeniu, že slovo sa skladá zo slabík a hlások že je prostriedkom na tvorbu vety.	Slabika. Delenie slabík Slabika. Jednoslabičné slová, viacslabičné slová. Spájanie slabík do slov. Delenie slov na slabiky. Rozdeľovanie slov na konci riadku.	Spájanie spoluhlások a samohlások do slabík, spájanie spoluhlások a dvojhlások do slabík. Jednoslabičné a viacslabičné slová. Spájanie slabík do slov. Krátke a dlhé slabiky, striedanie krátkych a dlhých slabík v slove. Delenie slov na slabiky.	Žiak realizuje jazykovú analýzu slova. Naučí sa spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, spájať spoluhlásky a dvojhlásky do slabík. Dopĺňa chýbajúce slabiky, vyhľadáva slová podľa slabík, pracuje s ilustráciami, zdôvodňuje a slová podľa slabík na jednoslabičné a viacslabičné. Rozoznáva krátke a dlhé slabiky.
Jednoduchá veta. Pravopis a melódia vety. Druhy viet. Formou hier so slovami sa naučiť tvoriť vety z rozsypaných slov, zamieňať poradie slov vo vete, dokončiť začatú vetu podľa návodu alebo vlastnej predstavy.	Jednoduchá veta, druhy viet. Písanie veľkých písmen na začiatku vety a interpunkčných znamienok na konci vety. Druhy viet: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie.	Tvorenie jednoduchých viet. V ústnom prejave a v čítaní rozlíšiť melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. Vedieť sformulovať otázku k prečítanému alebo počutému textu. Vedieť sformulovať vetu ako reakciu na počutý alebo prečítaný text.	Žiak sa učí tvoriť gramaticky správne vety. Oboznamuje sa s melódiou oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej, želacej a zvolacej vety. Naučí sa tvoriť rôzne typy otázok odpovedí. Spoznáva druhy viet a vie napísať vhodné interpunkčné znamienko na konci vety.

Sloh			
Slohová výchova je integrujúcim prvkom jednotlivých zložiek predmetu Slovenský jazyk. Je zameraná na ústnu a písomnú komunikáciu, na schopnosť viesť dialóg a na získavanie vedomostí z oblasti štylistiky. Slohová výchova v 2. roč. smeruje od elementárnej gramotnosti k funkčnej gramotnosti, ktorá má byť cennou výbavou človeka pre život.	Komunikačné činnosti. Pozdrav. Oslovenie a predstavenie sa. Tykanie. Vykanie. Privítanie. Rozlúčenie. Prosba – želanie. PodĎakovanie. Ospravedlnenie – ústne, s vysvetlením. Súhlas. Nesúhlas. Blahoželanie – ústne, Blahoželanie – písomne. Súkromný list. Pohľadnica. Tvorba otázok- žiadosť o informáciu. Rozhovor . Telefonický rozhovor – (začiatok a koniec). Rozprávanie ústne. Opis predmetu. Opis ilustrácie. Nadpis a nápis. SMS, e-mail.	Prebúdzat' u žiakov záujem o verbálnu a neverbálnu komunikáciu. Poznať pravidlá slušného správania sa v rodine, v škole, v spoločenskom styku. Vedieť zablahoželať blízkym, rodinným príslušníkom, ale i spolužiakom. Vedieť sformulovať blahoželanie aj písomne (pohľadnica, list). Poznámka aut.: pri písaní pohľadnice alebo listu je potrebné žiakovi vysvetliť, že meno, priezvisko, bydlisko, názov mesta alebo obce píšeme s veľkými začiatočnými písmenami. (Toto učivo sa žiaci v 2. ročníku na hodinách gramatiky ešte neučia). Žiak sa vie predstaviť do telefónu a naučí sa telefonicky komunikovať.	Žiak dokáže: - oznámiť niekomu niečo, - informovať niekoho o niečom, - pozvať niekoho niekam, – - rozprávať dej, napísať list s určitým zámerom, - vyhľadať potrebné informácie v slovníku alebo v encyklopédii, - vedieť telefonovať, - porozprávať vlastný zážitok, - reprodukovat' prečítaný text, - porozprávať príbeh podľa série obrázkov, - vytvoriť nadpis k príbehu, - vzájomne sa počúvať, vytvárať priestor na vzájomný dialóg, - vytvárať priestor na vyjadrenie vlastných pocitov.

PREDMET: Slovenský jazyk <i>(čítanie a literárna výchova.)</i>			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Text Báseň Nadpis	Krátka a výstižná charakteristika textu. Text jeho tlačaná alebo písaná forma. Máme na mysli texty rozprávok, básní, piesní. Zaraďujeme sem aj texty kníh, časopisov a pod. Báseň je krátky alebo dlhší veršovaný útvar. Autor v nej zvyčajne vyjadruje svoje myšlienky, pocity. Báseň môže byť veršovaná alebo neveršovaná. Nadpis alebo názov charakterizujeme ako výstižné a krátke pomenovanie nejakého textu. Je jedno, či je to básnický alebo prozaický útvar.	Žiak vie definovať veľmi výstižne čo je text. Vie vyhľadať texty v učebnici, v čítanke alebo iných tlačovinách (noviny, časopisy). Vie definovať báseň. Rozozná báseň od iných literárnych útvarov, identifikuje veršovaný básnický útvar od neveršovaného. Vie povedať čím sa navzájom líšia. Pozná primerané básne, vie ich zarecitovať. Žiak vie charakterizovať nadpis. Ovláda jeho krátku definíciu. Vie vyhľadať rôzne nadpisy v textoch.	Báseň využiť na zdokonalenie v prednese. Pripraviť žiakov na triedne kolo literárnej súťaže, napr. Hviezdoslavov Kubín, Prečo mám rád slovenčinu, prečo mám rád Slovensko. Prebúdzat' v žiakoch umelecké sklony. V rámci tvorivého písania individuálne alebo spoločne ako trieda napísať báseň.
Autor, spisovateľ/spisovateľka a Čitateľ Kniha, knižnica	Autor je osoba, ktorá píše literárne texty. Môžu to byť texty aj iné ako literárne.. Spisovateľ/spisovateľka sú osoby, ktoré píšu literárne diela. Môžu nimi byť napríklad básne, poviedky, rozprávky, divadelné hry, alebo iné literárne útvary. S pojmom autor, spisovateľ/spisovateľka sú úzko	Žiak ovláda definície pojmov autor, spisovateľ/spisovateľka, čitateľ, kniha, knižnica. Vie, že všetky pojmy veľmi úzko navzájom súvisia. Vie správne vyhľadať autora v textoch. Pozná najznámejších spisovateľov, ktorí píšu knihy pre deti. Vie, kde sa nachádza knižnica v mieste bydliska žiaka. Vie sa v knižnici zorientovať, sám si vie knihu	Aj keď sa pojmy v učebnici nenachádzajú na jednom mieste, je užitočné, ak ich učiteľ preberá spolu. Žiaci si lepšie zapamätajú súvislosti a vedia ich aj premyslene praktizovať. Je vhodné, ak má učiteľ kontakt na autora detskej literatúry a zrealizuje s nim besedu o prečítanej knihe.

Ilustrácia	späté pojmy kniha, knižnica, čitateľ. Pojem kniha je veľmi rozsiahly. V terminológii neznamená len konkrétne literárne dielo, ale napísané diela ponímané vo všeobecnej rovine. Pre žiakov 2.roč ZŠ sa pojem kniha spája najmä s literárnym dielom. Napríklad kniha rozprávok, poviedok básní a pod. V takomto zmysle ich naučíme pojem vnímať a zapamätať si ho. S pojmom kniha sa spája pojem knižnica a čitateľ. Oba pojmy úzko súvisia. Žiakom vysvetlíme nielen pojem knižnica, ale im ju aj prakticky ukážeme. Pri návšteve knižnice si žiaci všimajú ako sú v nej knihy uložené. Ako ich treba vyhľadávať a ktoré knihy sú pre nich dostupné. Naučíme nielen pojmy, ale snažíme sa o to, aby žiaci nadobudli pozitívny vzťah ku knihám, knižnici. Všetky pojmy veľmi úzko súvisia. Žiakov vedieme k čítaniu. Žiaci by si mali viesť záznamy o prečítaných knihách formou čitateľského denníka. Každá detská knižka obsahuje ilustrácie. Ilustrácia vyjadruje podstatu literárneho textu, hlavnú alebo vedľajšiu postavu, prostredie, v ktorom sa literárne postavy pohybujú.	vypožičať aj vrátiť. Vie sa v knižnici slušne správať. Žiak získava pozitívny vzťah k čítaniu a ku knihám. Váži si knihy a vie sa k nim primerane správať. Je schopný vytvoriť si samostatne alebo za pomoci učiteľa/rodiča čitateľský denník a robiť si doňho zápisy z prečítanej literatúry. Žiak vie vnímať ilustrácie k textom v čítanke a iných detských knihách. Vie o ilustrácii porozprávať. Vie vyhľadať mená ilustrátorov nielen v čítanke, ale i v iných učebniciach. Pozná mená najznámejších ilustrátorov. Vie sám nakresliť hlavnú, vedľajšiu literárnu postavu. Vie vytvoriť ilustráciu v súvislosti s dejom prečítaného textu.	Ak má učiteľ možnosť zorganizuje pre žiakov stretnutie s ilustrátorom, besedu, alebo návšteva ateliéru, nejakej výstavy (Bienále).

Hádanka Ludová pieseň Vyčítanka	Krátke ľudové útvary - hádanka, ľudová pieseň, vyčítanka. U žiakov pestujeme vzťah k ľudovej slovesnosti. Okrem pojmu ich naučíme vyhľadávať krátke literárne útvary aj z iných prameňov ako sú uvedené v čítanke, napr. z internetu, z prinesenej literatúry, z detských literárnych časopisov a pod.	Žiak ovláda pojem krátkych ľudových útvarov – hádanky, ľudovej piesne a vyčítanky. Vie ich odlišiť od iných textov ľudovej slovesnosti. Dokáže ich vyhľadať v knihách, v detských časopisoch, na internete. Dokáže ich predniesť (vyčítanku), porozprávať (hádanku) alebo zaspievať (pieseň).	
Rozprávka	Pojem rozprávka nie je pre žiakov neznámy. Rozprávky poznajú ešte z predškolskej výchovy. Pojem rozprávka nedelíme na rozprávku ľudovú a autorskú. Sústreďme sa najmä na obsah, dej, postavy, ktoré v rozprávke vystupujú.	Žiak ovláda krátku definíciu rozprávky. Vie aké postavy v rozprávke vystupujú. Vie povedať v krátkosti dej. Pozná názvy niekoľkých rozprávkových kníh. Pozná meno nášho najznámejšieho rozprávkara P. Dobšinského. Vie vyhľadať rozprávky v detských časopisoch. Vie ich interpretovať.	Prostredníctvom rozprávky vytvárame v deťoch vzťah k slovesnému umeniu, k dávnym tradíciám. Snažíme sa v nich pestovať zberateľské aktivity. Žiaci prostredníctvom starých rodičov, alebo starších občanov žijúcich v obci môžu získať nové rozprávky, ktoré prinesú do školy.
Bábkové divadlo	Bábkové divadlo – krátka definícia, jednoduchý opis ako vyzerá bábkové divadlo. Kto v ňom vystupuje? Ako vyzerajú bábky (figúrky), kto s nimi pohybuje? (bábkoherec)	Žiak vie zdefinovať pojem bábkové divadlo. Vie, kde sa realizuje. Vie čo sú „bábky“. Na základe prečítanej bábkovej hry vie vyrobiť bábku, ktorá sa mu najviac páčila.	Zručnosti, ktoré žiak nadobudne pri preberaní učiva o bábkovom divadle môže využiť napr. na školskej besiedke.
Zdrobnenina	Pojem - definícia zdrobneniny. Vychádzame z textu. Žiaci vyhľadáujú zdrobneniny. Využívajú pojem pri tvorbe nových viet.	Žiak ovláda jednoduchú definíciu zdrobneniny. Vie ju vyhľadať v texte. Vie tvoriť vety, v ktorých sa nachádza viac zdrobnenín. Pokúsi sa vytvoriť krátky literárny text, v ktorom použije čo najviac zdrobnenín.	Odporúčame využiť na precvičenie pojmu rôzne detské časopisy alebo texty z kníh.

Noviny Časopis	Noviny a časopisy - definícia pojmov. Žiakov oboznámime aj prakticky. Na čo slúžia, akú majú funkciu. Kde ich možno kúpiť., ktoré čítajú napr. rodičia, príbuzní, starší súrodenci. Aké články obsahujú a čo je možné sa z nich dozvedieť.	Žiak ovláda výstižnú definíciu pojmu. Pozná a vie identifikovať niektoré najznámejšie detské časopisy. Vie načo slúžia. Pozná aké články/rubriky obsahujú. Okrem toho pozná aj niektoré tituly novín, najmä tie, s ktorými sa stretáva doma. Vie ich priniesť do školy.	Využiť učivo, námety z mediálnej výchovy, ktorá je integrovaná aj v predmete jazyk slovenský a literatúra. Žiakov treba viesť k tomu, aby odoberali aspoň jeden detský literárny časopis.

PREDMET: Slovenský jazyk <i>(Jazykové pojmy)</i> 3.r.			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné kompetencie
Abeceda Slovník Druhy slovníkov Encyklopédia Telefónny zoznam	Tlačené a písané písmená. abecedy. Radenie slov podľa abecedy Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy.	Žiak ovláda tlačenú a písanú podobu abecedy. Vie zoradiť slová v abecednom poradí Vie správne pomenovať všetky písmená. V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy. Podobne i v encyklopédií alebo telefónnom zozname.	Prakticky využiť poznatky s abecedou na prácu s encyklopédiami a slovníkmi. Aktívne využívanie abecedy pri vyhľadávaní nových informácií v tlačovej podobe aj elektronickej. Podporovať záujem o spoznávanie nových slov a ich presné využívanie v praxi.
Slabikotvorné hlásky l, í, r, ř Písanie a výslovnosť spoluhlások l, í a r, ř	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Žiak suverénne rozdeľuje slová na slabiky, zo slabík vie utvoriť slová. Vie, že spoluhláska l, í a r, ř môže nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku. V rámci opakovania učiva slabikotvorné hlásky a tvorba slabík s týmito hláskami žiak rozozná takéto slová a vie tvoriť nové slová.	
Obojak é spoluhl ásky b, m, p, r, s, v, z, f	Spoluhlásky rozdeľujeme na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach.	Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý	

Vybrané slová	Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová. Vybrané slová po obojakej spoluhláske f neexistujú	Žiak vie povedať aké i,í alebo ý ý vo vybraných slovách píšeme. Naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová.	Frazémy s vybranými slovami vedieť využívať v komunikačnej situácii. Vybrané slová vedieť používať nielen v pravopisných cvičeniach, nácvičných a kontrolných diktátoch, ale najmä pri tvorbe vlastných textov a uplatňovať ich v medzipredmetových vzťahoch (vlastiveda, prírodoveda, IKT, etická výchova).
Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, p, m, v, r, z, s Príbuzné slová.	Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f). Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach, v textoch.	

Podstatné mená Všeobecné a vlastné podstatné mená	Vyvodiť definíciu podstatných mien na konkrétnych. Rozdelenie podstatných mien na všeobecné a vlastné. Pravopis vlastných podstatných mien.	Žiak vie zdefinovať podstatné mená. Vie sa na ne opýtať správnou otázkou. Vie ich nájsť v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov. Vie tvoriť vety na podstatné mená a používať ich v texte. Vie ich uplatniť v pravopisných cvičeniach a v diktátoch.	Aplikácia poznatkov o podstatných menách pri tvorbe textov.

Slovesá Synonymá Prídavné mená Antonymá	Definícia sloviess. Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien. Synonymá – slová významovo zhodné s rozdielnou zvukovou podobou. Antonymá – slová s opačným, protikladným významom.	Žiak ovláda definíciu slovesa. Pozná funkciu sloviess v texte. Vie ich v texte vyhľadať. Vie, že sloveso vo vete mení tvar. Vie čo sú synonymá. Vie ich tvoriť a používať vo vete. Žiak vie zdefinovať prídavné mená. Vie vyhľadať prídavné mená (akostné) z cvičení, z textu. Vie definovať antonymá a vie ich tvoriť a používať v cvičeniach.	Pri slovných druhoch sloviess a prídavných mien platia podobné komunikačné kompetencie ako pri predchádzajúcich slovných druhoch (podstatné mená). Problematiku antonym a synonym je možné riešiť formou hry so slovami zameranú na tvorbu slov s rovnakým a opačným významom. Učiteľ nevyvodzuje príslušné termíny, ale snaží sa u žiakov vzbudiť záujem o slová a ich použitie vo vete, v komunikácií a písanom prejave.

Zámená	Definovať zámená. Vychádzame zo skúsenosti, že žiaci používajú v bežnej komunikácii zámená, napr. ja, ty, on, ona, my, vy, oni, ony, ten, tá, to, tí, tie, moje, tvoje, naše, vaše. Žiakov neučíme rozdelenie zámen, iba ich naučíme prakticky vyhľadať ich v cvičeniach, v texte.	Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vie vymenovať bežne používané zámená. Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte. Vie ich používať pri komunikácií s inými osobami.	Žiak vie používať slovný druh zámená v slovnej aj písomnej komunikácií. Pri vyvodení tohto učiva vychádzame z hovoreného textu. Žiaci na základe vlastnej komunikácie selektujú zámená, učia sa ich pravopis, vedia ich použiť v texte a vedia ich zameniť za iné slovné druhy, ktoré doteraz ovládajú.
Číslovky	Definovať číslovky. Podobne ako pri slovnom druhu zámená aj pri číslovkách vychádzame zo skúsenosti žiakov s týmto slovným druhom. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v matematike a stretávajú sa s nimi aj v bežnom živote. Pri definícii vychádzame z poznatkov žiakov o číslovkách. Číslovky vyjadrujú počet alebo poradie osôb, zvierat a vecí.	Žiak pozná a vie povedať definíciu čísloviess. Žiak vie vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh - číslovky. Vie zapísať číslovky v obore do 100. Väčšie číslovky vie zapísať číslom. Dokáže prepísať číslom slovne vyjadrené číslovky.	Vedomosti o číslovkách žiak využíva nielen na hodinách slovenského jazyka, ale i v predmete matematika.

PREDMET: Slovenský jazyk			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné kompetencie

List Oslovenie Podpis	Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. (V rámci opakovania, zopakovať správne napísanie adresy.)	Žiak rozozná časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia. Vie sa podpísať svojim menom a priezviskom.	Zamerať sa najmä na písomnú komunikáciu medzi ľuďmi navzájom. Zdôrazniť význam písanej korešpondencie (list, pohľadnica. Žiak by mal ovládať, pri akých príležitostiach jednotlivé druhy korešpondencie používame.
Osnova Úvod Jadro Záver Časová postupnosť	Rozprávanie zážitku z prázdnin alebo inej udalosti zo života dieťaťa. Rozprávanie príbehu podľa osnovy (úvod, jadro, záver).	Žiak vie porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy. Rozprávanie realizuje na základe časovej postupnosti. Vie rozprávať udalosť alebo príbeh podľa obrázkov. Dokáže napísať k príbehu osnovu.	Porozprávať svoj zážitok s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti alebo v skupine, alebo pred triedou. Žiak využíva rôzne verbálne aj neverbálne prostriedky.
Oznam SMS e-mail Korešpondenčný lístok	Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom SMS (mobil), elektronicky, e- mail (počítač), písomne (korešpondenčný lístok)	Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.	Snažiť sa pri písaní krátkych správ používať presné pojmy, názvy. Použiť čo najmenej slov na vyjadrenie správy SMS, alebo e- mailu. Vedieť stručne podať informáciu o niečom, alebo niekom.
Inzerát	Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov.	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. Vie sformulovať krátky inzerát - písomne.	Pri vyhľadávaní inzerátov cvičiť motorické zručnosti, aplikačné a analytické zručnosti. Pri samostatnej tvorbe inzerátu uplatniť najmä tvorivé zručnosti. Všimáť si jazykové prvky inzerátu.

Reklama Druhy reklamy	Druhy reklamy Analýza reklamných textov Tvorba reklamných textov Reklamný plagát	Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť druhy reklamy. Vie sformulovať krátky reklamný text. Vie posúdiť hodnovernosť reklamy.	Pri vyhľadávaní reklamy využíva motorické zručnosti, verejnú prezentáciu reklamy, prípadne jej reprodukciiu. Všima si typické prvky reklamy a snaží sa ich využiť pri tvorbe vlastnej reklamy (grafickej).
Pozvánka	Písomná formulácia pozvánky napr. s tematikou Vianočné posedenie, Vianočný koncert ťiakov... Obsah pozvánky.	Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva). Vie pozvánku primerane graficky ozvláštniť.	Pri tvorbe pozvánky žiak uplatňuje motorické zručnosti, aplikačné a tvorivé zručnosti. Vyberá vhodné slová podľa komunikačných okolnosti. Slová, ktoré sú súčasťou aktívnej lexiky žiaka rozširovať a používať v nových ustálených spojeniach.

Opis Odsek	Písomne opísať konkrétny predmet. Všímať si základné prvky z ktorých sa skladá. Funkcia, predmetu, jeho využitie v praxi. Členenie textu na odseky – (úvod, jadro, záver).	Žiak vie opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie rozčleniť do odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namaľovanú k nejakému konkrétnemu literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).	Viesť žiakov k spresňovaniu slov pri vyjadrovaní (ústnom aj písomnom). Naučiť ich všímať si konkrétne prvky opisovaných predmetov. Učiť žiakov aktívne používať slovnú zásobu, ktorú už ovládajú a rozširovať ju o nové slová a ich presné používanie.

Vizitka	Naučiť žiakov predstaviť prostredníctvom vizitky. pojem slova vizitka. Názorná ukážka vizitky. vizitka obsahuje, aké o človeku prezrádza. Informácie o vizitke písomne. Výroba vlastnej podľa predlohy, šikovnejší vlastnej fantázie.	Žiak pozná vizitku po vizuálnej stránke. Ovláda definíciu vizitky. Vie, ktoré údaje vizitka obsahuje. Žiak sa vie prostredníctvom nej predstaviť. Vie si vyrobiť vizitku pre seba alebo pre spolužiaka, rodiča a pod.	Prostredníctvom vizitky viesť žiakov k slušným návykom. Naučiť ich spoločenskému správaniu. Upevniť učivo o vlastných podstatných menách a ich pravopise. Precvičovať písomnú komunikáciu.

PREDMET: Slovenský jazyk <i>(čítanie a literárna výchova)</i>			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Literatúra pre deti	Literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu. Obsahujú témy prírodných motívov spojených s jesenným dozrievaním a s tematikou školy.	Vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice. Pozná niektorých významných detských autorov. Vie porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo vie povedať jej obsah.	Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry žiaci nadobúdajú lepšie čitateľské zručnosti. Vyjadrujú pocity zážitky z prečítanej literatúry. nadobúdajú zručnosti vo vyhľadávaní detskej literatúry – orientácia v knižnici.
Poézia Próza Verš Odsek	Texty s tematikou rodiny, rodinné vzťahy, rodičia, starí rodičia, náhradní rodičia, adopcia. Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. V súvislosti s poéziou naučíme žiakov pojem verš. V súvislosti s prózou vysvetlíť pojem odsek.	Žiak vie rozoznať poéziu od prózy. Vie v literárnom texte identifikovať verš. V prozaickom útvere rozozná odseky.	

Eudová slovesnosť. Pranostika Eudová rozprávka Prirovnanie	Krátke ľudové útvary. Pojem pranostika – vysvetliť, zoznámiť žiakov so známymi pranostikami. Vychádzame z poznatkov zo života, z prírody, prírodných úkazov a javov. Naučiť žiakov pojem prirovnanie, vedieť v literárnych útvaroch nájsť príklady na prirovnanie.	Žiak vie, čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Pozná pranostiku. Svojimi slovami ju vie charakterizovať. Vie vyhľadať pranostiku a niektoré najznámejšie si aj zapamätať a vie ich povedať. Ovláda pojem ľudová rozprávka, vie ju rozlíšiť od autorskej rozprávky. V texte vie vyhľadať prirovnanie, ovláda pojem prirovnania	Rozširovanie slovnjej zásoby o nové slová, výrazy z ľudovej slovesnosti - slová v súčasnosti už nepoužívané (archaizmy, zastaralé slová).
Autorská rozprávka Hlavná postava Vedľajšia postava	Autorská rozprávka – zoznámiť žiakov s ďalším druhom rozprávky. Vysvetliť pojem. Žiaci čítajú rozprávky nielen v učebnici, ale vyhľadávajú ich aj v časopisoch, v knižnici, doma. Všímajú si členenie rozprávky ako literárneho útvaru. Naučiť	Žiak pozná pojem autorská rozprávka. Pozná rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Vie prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky. Pozná členenie textu rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ. Pozná hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.	Žiaci vedia rozprávku správne prečítať po technickej stránke, pokúsia sa ju zdramatizovať, prípadne urobiť krátke divadelné predstavenie. Využívajú verbálnu i neverbálnu komunikáciu.
Príslovie Porekadlo	Rozšírenie vedomosti o nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo. Vedieť, že porekadlo obsahuje na konci poučenie, vedieť ho vhodne výchovne využiť.	Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo. Vie vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke. Vie povedať výchovný cieľ príslovia. Žiak spoznáva frazémy v krátkych literárnych útvaroch, následne ich vie použiť v praxi.	Šikovnejší žiaci môžu priniesť krátke útvary ľudovej slovesnosti aj z domu, prípadne z knižnice.
Povešť Hlavná myšlienka	Naučiť žiakov pojem povest'. Oboznámiť ich s viacerými druhmi povesti. V tomto ročníku je potrebné dbať na vhodný výber. Povesti by mali byť jednoduchšie na pochopenie hlavnej myšlienky a nemali by obsahovať prvky naturalizmu.	Žiak ovláda pojem povest'. Vie, že existuje viac druhov povesti. Vie v povesti určiť hlavnú myšlienku. Po vypočutí textu vie sformulovať vlastnú reakciu na text. Vie vytvoriť krátke otázky k textu. Žiak sa pokúsi napísať krátky príbeh (povešť) sám.	Výchovné využitie povesti

PREDMET: Slovenský jazyk (Jazyková zložka) 4.r.

Vybrané slová Delenie hlások Ohybné slovné druhy	Vybrané slová, písanie i, í, y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások, ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií.	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.	Učivo gramatiky prepojiť s učivom slohovým. Využívať slohové témy (opis, inzerát, rozprávanie).
Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvođenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.	Naučiť žiakov učivo o predponách, explicitne ho používať v slohových útvaroch. Rozširovanie slovnej zásoby.
Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	Využitie pravopisu vybraných slov pri tvorbe umeleckého a vecného textu, v rôznych komunikačných situáciách.
Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov	Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfeomatickom švíku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.	Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.	Praktické využitie v textoch (slohových alebo čítankových). Písanie diktátu a pravopisných cvičení. V tomto učive využívame najmä kognitívne kompetencie.
Priama reč Uvádžacia veta Bodkočiarka Úvodzovky	Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne požíva interpunkčné znamienka v priamej reči.	Žiaci vedú pohotovo využívať učivo o priamej reči v rôznych komunikačných situáciách. Napr. v slohu - v rozhovore na danú tému alebo v interview.

Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch. Podstatné mená, funkcia podstatných mien.	Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch.	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte.	Poznatky o slovných druhoch aplikovať pri tvorbe textov, v jazykových alebo v slohových cvičeniach. Precvičovať kompetencie: motorické, pamäťové, analytické, aplikačné, informačné.
Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde. Funkcia zámen. Druhy zámen.	Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom. Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a prívlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu sloves. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloves. Neurčitok. Časovanie sloves.	Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloves (osoba, číslo a čas). Vie vyčíslovať slovesá. Vie určiť u sloves neurčitok.	

Neohybné slovné druhy Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky Predložky Spojky Častice Citoslovčia	Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky - slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky Spojky – vyvodit' z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekvencovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že atď.</i>). Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite</i> a i.).Citoslovčia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov.	Žiak vie triedit' slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.	Pri neohybných slovných druhoch platia podobné komunikačné ciele ako pri ohybných slovných druhoch.
PREDMET: Slovenský jazyk <i>(sloh.</i>			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné činnosti
Umelecký a vecný text Kľúčové slová	Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.	Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Spätne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvorit' osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť.	Na motiváciu požívať umelecké texty s CD nahrávkami alebo iné mediálne zdroje. Prezentovať oba druhy textov. V komunikačných prejavoch žiakov dbať na umelecký prednes. Zachytiť kľúčové údaje z písomného textu (formou poznámok). Podporovať tvorivosť na primeranej úrovni. Možno využiť tvorivé písanie.

Diskusia Názor	Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii.	Žiak vie diskutovať na určitú tému vybrať učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktných situácií. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu.	V ústnom prejave využívať verbálne i neverbálne prostriedky. V komunikačných situáciách používať niektoré stratégie na riešenie konfliktu. Napr. naučiť žiakov „hádať sa“ .
Opis osoby, ústne, písomne	Opis - neučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarom stretli už v 3. ročníku.	Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta.	V písomnom prejave využívať metódy tvorivého písania.
Cielený rozhovor - Interview	Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom z realizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.	Využívať kreativitu žiakov. Pripraviť otázky na interview s nejakou známou osobnosťou napr. spisovateľom pre deti a mládež alebo známym športovcom, lekárom a pod.
Reprodukcia , Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovat' nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovat' rozprávanie..	Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.	
Koncept	Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi.	Žiak ovláda definíciu konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru (teraz neviem akého slohového útvaru sa bude koncept presne týkať).	
Plagát	Pojem <i>plagát</i> . Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text.	Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.	Využiť medzipredmetové vzťahy iných predmetov: napr. IKT, výtvarná výchova, mediálna výchova. Využiť kreativitu žiakov.

PREDMET: Slovenský jazyk <i>(čítanie a literárna výchova)</i>			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Umelecká literatúra Divadelná hra	Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť o pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukážkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou, žiakov tento pojem neučíme. Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma je ďalším literárnym druhom. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným najmä detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (<i>maňuškové, marionetové</i>). Pojmy bábkového divadla neučíme, iba zopakujeme (opakovanie z 3. ročníka ZŠ). Žiakov oboznámime s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež.. Uviesť príklad divadelnej hry.	Vedieť pojem umelecká literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej poézie. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Neskôr ho rozvineme pri pojme divadelná hra. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz sa kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese. Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. Vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov.	Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry žiaci nadobúdajú lepšie čitateľské zručnosti. V prozaických dielach upevňovať čitateľské kompetencie zamerané najmä na čítanie s porozumením. Vyjadriť pocity, zážitky z prečítanej literatúry. Nadobudnúť zručnosti vo vyhľadávaní detskej literatúry - orientácia v knižnici. Talentovaní žiaci sa zúčastnia rôznych literárnych súťaží. Učiteľ pred tým môže zorganizovať súťaž (triedne kolo). Škola alebo trieda sa môže zúčastniť detského divadelného predstavenia. Výchovne využiť správanie žiakov v divadle. pracovným vyučovaním.

Rozhlas Televízia Film - kino	Základné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znaky, ktorými sa navzájom odlišujú. Pojmy nie sú pre žiaka úplne neznáme. Sú integrované z predmetu <i>mediálna výchova</i>. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa..	Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídli, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes.	Výchovné využitie vhodnosti televíznych a filmových predstavení. Ak má učiteľ možnosť urobí exkurziu do budovy SR,STV.
Dialóg	Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom a vzájomnom kontakte. Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje.	Žiak vie pojem dialóg. Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.	Pri realizácii dialógu v rámci tvorivosti povzbudzujeme žiakov, aby sami dokázali skoncipovať dialóg, prípadne ho vedeli aj prakticky predniesť. Využívame kompetencie tvorivosti a ústnu prezentáciu.
Kapitola Strofa Rým	Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel (zväzok). Strofa je skupina veršov oddelená od ďalšej strofy. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.	Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly.	Pri výučbe a klasifikácii pojmov využívať analytické zručnosti. Realizovať analýzu textu, vyhľadať kapitoly, strofy a rýmy.

Bájka	Pojem: bájka. Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájky vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkarom a zakladateľom bájky bol Ezop. V našej literatúre J. Záborský.	Žiak ovláda pojem <i>bájka</i> . Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bájkara.	Žiaci pracujú s textami bájok nielen v súvislosti s ich čítaním a interpretáciou, ale snažia sa napríklad aj o ich vyjadrenie prostredníctvom výtvarného prejavu. Využiť medzipredmetové vzťahy výtvarnej výchovy a IKT.
Komiks	Naučiť žiakov pojem komiks. Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný (kreslený) príbeh. Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo v bublinách uprostred textu alebo na okrajovej časti obrázka. Obrázky sú často doplnené zvukomalebnými výrazmi.	Žiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.	Využiť medzipredmetové vzťahy s výtvarnou výchovou, IKT. Komiks môžu žiaci vytvárať aj na hodinách IKT, na počítači. Je potrebné pozornosť zamerať najmä na dejovú a literárnu stránku komiksu, najmä na postupnosť deja (udalosti) vyjadrenej v komikse. Využiť tvorivé písanie.

Regionálna literatúra – V rámci literárnej zložky žiaci spoznávajú regionálnu literatúru nasledujúcich autorov :

1.ročník:

1. K.Pém: Andrejka s červenou čiapočkou
2. K.Pém: Rozprávky pre dobré deti
- 3- K.Groch : Tuláčik a Klára
4. A.Verešpejová : Trio Kotkodák
5. M.Jankovčinová: Slnička a Tulipko
6. M.Jankovčinová: Ľadulienka
7. G.Futová :Dokonalá Klára
8. G.Futová :Psia škola kocúra Červenochvosta
9. G.Futová :Rozruch v škole na Kavuličovej ulici

2.ročník: K.Pém : Malá víla

1. G.Futová: Naša mama je bosorka
- 2.G.Futová: Hľadám lepšiu mamu
3. G.Futová: Keby som bola bosorka
4. A.Verešpejová: Šušľavá mušľa
5. A.Verešpejová: Maškrtné rozprávky
6. R.Andálová: Prázdninové odreninky

3.ročník :

- 1.Gabriela Futová: Nezblázni sa, mamička
2. Gabriela Futová:Lepší otec v hrsti
- 3.Peter Karpinský: Ako sme s Ťuktúkom ťuktúkovali
4. Peter Karpinský:Rozprávky z múzea záhad

- 5.Jana Bodnárová:Malý väčší a ešte väčší
- 6.S.Rakús: Mačacia krajina
- 7.B.Mačingová: Barborka a jej babka Robotka

4.ročník :

- 1.Stela Brix: Na kopci strašidiel
- 2.Stela Brix: Štôlne dvoch tvári
- 3.Stela Brix: V hrobke bohov
- 4.Stela Brix: Nástrahy panského sídla
- 5.Ružena And'alová: Zub múdrosti
- 6.Ružena And'alová: Freónové komando
7. Valentín Šefčík: Kamienky na ceste

Ďalšie knihy budú začleňované do vyuč. procesu podľa ponuky knižných vydavateľstiev.

Poznávacie cieľ: spoznávať ďalšie diela regionálnych autorov detskej literatúry .

Komunikačný cieľ: prerozprávať počutý príbeh, vyjadriť svoj názor na jednotlivé postavy, vnútorne spracovať dojmy a pocity a verejne ich prezentovať.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov. Odporúčame používať:

-metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukážkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe)

-metódy nácvikové – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami) a slohové cvičenia vyššieho typu (štylizačné, textové).

Na základe interakcie medzi účastníkmi edukačného procesu odporúčame metódy:

-dvojpólovej interakcie žiak – obsah (tiché čítanie s porozumením, samostatné riešenie jazykové cvičenia, samostatné zhotovovanie projektov, produkčné textové cvičenia)

-trojpólovej interakcie žiak – spolužiaci – obsah (partnerské vyučovanie, práca v skupinách, kooperatívne vyučovanie)

-štvorpólovej interakcie učiteľ – žiak – spolužiaci – obsah (rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, názorno-demonštračné a manipulačné metódy, beseda, debata, diskusia, dramatisácia, tvorivá dramatika, metódy rozvíjania kritického myslenia, zhotovovanie projektov, didaktické hry, metódy využívania IKT

Na základe cieľovej zameranosti odporúčame metódy:

-utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený induktívny rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, aplikatívne jazykové cvičenia, riadený deduktívny rozhovor, štylizačné cvičenia, cinquain, pojmová mapa

-rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonematického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, cloze test, výzvovo-otázkové podnety, imitácia hovorená alebo písaná, pantomíma, reprodukcia textu,

dramatizácia textu, rôzne dychové, hlasové a artikulačné cvičenia, cvičenia na funkčné používanie poprijazykových prostriedkov, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, invenčné a selekčné cvičenia (štylizračné, brainstorming, zhlukovanie, tvorivá vizualizácia), nácvik konverzačných rituálov, rolový dialóg, rečnícke cvičenia, rôzne námetové hry, situačné a inscenačné metódy, kompozičné cvičenia, kompozično-štylizračné cvičenia, tvorivé písanie, metódy úpravy a opravy textov, metódy publikácie žiackych produktov (autorská stolička, príspevky do školského časopisu Úsmev, nástenky, autorské knihy)
-formovania komunikačných a osobnostných postojov a hodnôt (komparačné cvičenia, skupinová diskusia, kooperatívne aktivity, voľné písania, tvorivé písanie)
-diagnostikovania komunikačnej kompetencie žiaka (kontrolné jazykové cvičenia, hodnotiaci komplex výzvovo-otázkových podnetov, diagnostické využitie pojmovej mapy, kontrolné testy, participačné pozorovanie, hodnotenie súvislých hovorených a písaných produktov žiaka

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Slovenský jazyk pre 1. až 4. ročník, odporúčané MŠVVaŠ SR

Čítanka pre 1. až 4. ročník, MŠVVaŠ SR

Učebnice predmetu budú prerokované každý školský rok na prvom zasadnutí metodického združenia.

Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo (Palenčárová – Kesselová – Kupcová)

Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax a iná odborná literatúra, slovníky, odborné časopisy napr. NOTES (Nové osvedčené tvorivé efektívne stratégie), detské časopisy

Internet

Softvar – Vybrané slová – výučbové CD

8. HODNOTENIE PREDMETU:

Kontrolné diktáty sú klasifikované stupnicou na hodnotenie kontrolných diktátov podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu. Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

Stupnica na hodnotenie kontrolných diktátov:

0-2 chyby	= 1
3-4 chyby	= 2
5-7 chýb	= 3
8-10 chýb	= 4
11 a viac chýb	= 5

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5, - (Metodický pokyn č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy).

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválibečný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválibečný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa.

Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

a) **V predmete slovenský jazyk sa neklasifikujú nácvičné diktáty.** Tie učiteľ hodnotí slovne - do príslušných zošitov zapisuje počet chýb, slovný komentár k zvládnutiu cvičení a úloh, prípadne svoje odporúčania k zlepšeniu výkonov žiaka.

b) **Písomné a kontrolné práce** zo slovenského jazyka, čítania a literárnej výchovy **sú hodnotené klasifikačným stupňom** podľa platnej klasifikačnej stupnice pre SJL s percentuálnym hodnotením

Tabuľka prevodov bodov na známky

počet bodov	1	2	3	4	5
	100% - 90%	89% - 75%	74% - 50%	49% - 30%	29% - 0%
10	10 - 9	8 - 7	6 - 5	4 - 3	2 - 0
11	11 - 10	9 - 8	7 - 6	5 - 3	2 - 0
12	12 - 11	10 - 9	8 - 6	5 - 4	3 - 0
13	13 - 12	11 - 10	9 - 7	6 - 4	3 - 0
14	14 - 13	12 - 11	10 - 7	6 - 4	3 - 0
15	15 - 14	13 - 11	10 - 8	7 - 5	4 - 0
16	16 - 14	13 - 12	11 - 8	7 - 5	4 - 0
17	17 - 15	14 - 13	12 - 9	8 - 5	4 - 0
18	18 - 16	15 - 14	13 - 9	8 - 5	4 - 0
19	19 - 17	16 - 14	13 - 10	9 - 6	5 - 0
20	20 - 18	17 - 15	14 - 10	9 - 6	5 - 0
21	21 - 19	18 - 16	15 - 11	10 - 6	5 - 0
22	22 - 20	19 - 17	16 - 11	10 - 7	6 - 0
23	23 - 21	20 - 17	16 - 12	11 - 7	6 - 0
24	24 - 22	21 - 18	17 - 12	11 - 7	6 - 0
25	25 - 23	22 - 19	18 - 13	12 - 8	7 - 0
26	26 - 23	22 - 20	19 - 13	12 - 8	7 - 0
27	27 - 24	23 - 20	19 - 14	13 - 8	7 - 0
28	28 - 25	24 - 21	20 - 14	13 - 8	7 - 0
29	29 - 26	25 - 22	21 - 15	14 - 9	8 - 0
30	30 - 27	26 - 23	22 - 15	14 - 9	8 - 0

c) **Slohová výchova** v 4. ročníku je realizovaná v rámci SJL a je **hodnotená klasifikačným stupňom.**

Pri hodnotení a klasifikácii slohovej výchove učiteľky veľmi citlivo pristupujú ku klasifikácii a hodnoteniu, rešpektujú individualitu alebo špec.– ped. potreby žiakov.

d) **Čítanie a literárna výchova sú hodnotené klasifikačným stupňom.** Učiteľ v známke obsiahne nielen správnosť, plynulosť a uvedomenosť samotného čítania žiaka, ale aj ďalšiu prácu s textom, pochopenie prečítaného či orientáciu v ňom. Pri hodnotení čítania a liter. výchovy sa sústrediť na správne, plynulé a uvedomené čítanie (čítanie s porozumením) u žiakov, následne za prečítaním textu má žiak ďalej pracovať s textom (pocity a dojmy z prečítaného textu, jeho dokončenie, analýza, prerozprávanie, dramatizácia a iné...). Aj túto ďalšiu aktivitu žiaka učiteľ obsiahne v známke, ktorú udelí žiakovi (nejde teda o známku za samostatné prečítanie).

INDIVIDUÁLNA LOGOPEDICKÁ INTERVENCIA - ILI

Časový rozsah výučby: podľa učebných plánov ŠVP a ŠkVP - bez rozšírenia obsahu

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	5	5	5	4
ŠkVP	0	0	0	0
Spolu	5	5	5	4

1. CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Vyučovaci predmet individuálna logopedická intervencia (ďalej len ILI) v prípravnom ročníku ZŠ je určený pre žiakov, ktorí majú narušenú komunikačnú schopnosť (NKS), alebo v rámci NKS aj špecifické vývinové poruchy učenia. Ak chceme definovať NKS, treba najskôr vymedziť samu komunikačnú schopnosť: ide o schopnosť človeka vedome a podľa patričných noriem používať jazyk ako systém znakov a symbolov v celej jeho komplexnosti a vo všetkých jeho formách a to za účelom realizovania určitého komunikačného zámeru. Komplexnosť znamená, že táto schopnosť zahŕňa všetky jazykové roviny (foneticko-fonologickú, lexikálno-sémantickú, morfológicko-syntaktickú, pragmatickú...); pokiaľ ide o formy, komunikačná schopnosť zahŕňa všetky spôsoby komunikovania (napríklad hovorený, grafický, neverbálny spôsob komunikácie). O NKS hovoríme vtedy, ak niektorá rovina jazykových prejavov (alebo niekoľko rovín súčasne) človeka interferuje s jeho komunikačným zámerom.

Učebný predmet individuálna logopedická intervencia na 1. stupni ZŠ kladie dôraz na:

- rozvíjanie komunikačnej schopnosti v súvislosti s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa.
- širší záber terapeutických postupov a metód a orientáciu na celý komplex dorozumievacieho procesu, nie len jeho jednotlivých častí
- súlad mentálnych a komunikačných schopností dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek s obsahom logopedických cvičení.

2. CIELE VYUČOVACIEHO PREDMETU

V rámci plnenia školskej dochádzky plní predmet individuálna logopedická intervencia diagnostickú a stimulačnú funkciu. Na základe výsledkov psychologickéj a logopedickej diagnostiky sú cielene stimulované nielen komunikačné schopnosti, ale dôraz je kladený na komplexný rozvoj všetkých schopností a osobnosti dieťaťa.

Logopéd na začiatku školského roku na základe výsledkov logopedickej diagnostiky, prípadne rediagnostiky a zvolených logopedických terapeutických metód a postupov vypracuje individuálny plán (postup) logopedickej terapie pre každé dieťa na určité obdobie (odporúča sa najviac na jeden školský rok). Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Prevládajúcou činnosťou na vyučovaní individuálnej logopedickej intervencie v prípravnom ročníku sú námetové, didaktické a pohybové hry. Obsah vyučovania sa realizuje v

prirodzených i navodených situáciách s komentovaním javov a činností. Učiteľ cielene motivuje žiakov ku komentovaniu. Cieľom logopedickej intervencie je odstrániť alebo aspoň zmierniť narušenie komunikačnej schopnosti a eliminovať edukačné nedostatky, ktoré z nej vyplývajú. Cieľom predmetu je v maximálnej miere podporiť rozvoj reči a jazykových schopností ako predpokladu k realizácii určitého komunikačného zámeru a ako prediktora pre úspešné zvládnutie čítania a písania.

Sekundárnym cieľom je prevencia vzniku porúch správania ako následku neúspechu v komunikácii a v osvojovaní si gramotnosti. V širšom meradle podporuje ILI sociálnu a edukačnú adaptáciu a integráciu detí a mládeže s NKS do spoločnosti.

Čiastkové ciele a obsah predmetu ILI vychádzajú z logopedickej diagnostiky. U detí a mládeže s viacnásobným postihnutím a ťažkým stupňom NKS ide o rozvoj komunikačných schopností k najbližšej zóne ich vývinu, tak, aby boli schopní zrealizovať svoj komunikačný zámer podľa svojich potrieb zrozumiteľne pre komunikačného partnera.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

- Sociálne komunikačné kompetencie (vyjadruje sa výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátne primárnemu stupňu vzdelávania, dokáže sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné výrazy a argumenty a vyjadriť svoj názor, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľom a rodičmi, rozumie rôznym typom textov a používaným prejavom neverbálnej komunikácie, vie na ne adekvátne reagovať, na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie)
- Informačné a komunikačné technológie (vie používať vybrané IKT pri vyučovaní a učení sa, ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií, dokáže aktívne vyhľadávať informácie na internete, vie používať rôzne vyučovacie programy, získa základy algoritmického myslenia, uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom, vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT)
- Kompetencia učiť sa (má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových pochodov, pozná základy rôznych techník učenia sa, fázy učenia sa, vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení, získava nové poznatky induktívnou cestou, uvedomuje si význam vytrvalosti, iniciatívy pre svoj osobnostný rozvoj)
- Osobné, sociálne a občianske kompetencie (má základy pre smerovanie k pozitívnemu obrazu o sebe a sebadôvere, uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti, dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti, uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času, dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov, uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti)
- Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia (používa základné matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách, je schopný na rôznych úrovniach používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie /vzorce, modely/, je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa, hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov induktívnou a

empirickou cestou, používaním grafických prostriedkov, chápe fungovanie prírody, vníma človeka ako súčasť prírody, má úctu k živým aj neživým veciam, ochraňuje prírodu, zaujíma sa o nové veci.

- Kompetencie riešiť problémy (vníma a sleduje problémové situácie v škole a svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia zo získaných vedomostí a skúseností z danej oblasti, pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných problémoch, pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným chápaným spôsobom)

- Kompetencie sociálne a personálne (má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadi a postupmi pri spoločnej práci, uvedomuje si význam pozitívnej sociálnej – emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom)

- Kompetencie smerujúce k iniciatívnosti (na úrovni primeranej veku vie zvoliť postupy riešenia úlohy, vie si stanoviť ciele a zhodnotiť, či ich dokáže splniť)

- V predmete individuálna logopedická intervencia budú uplatňované tieto prierezové témy:

OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV - Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV- Mediálna výchova- problémová metóda

MUV - Multikultúrna výchova- demonštračná metóda

DOV - Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ - Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV - Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda (prezentácia)

FG – Finančná gramotnosť

Predmetové kompetencie:

- žiak dokáže: používať jazyk a reč v komunikačných situáciách: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod.

- osvojí si také formy komunikácie, ktoré je schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, posunkový jazyk, gestá, prstová abeceda, použitie elektronických pomôcok a pod.)

- správne vyslovovať jednotlivé hlásky, narábať s hláskami a slabikami v slove (hlásková analýza a syntéza; fonematické uvedomovanie)

- kategorizovať pojmy, zoskupovať pod hlavné pojmy

- dokončovať a opravovať nesprávne vety; tvoriť vety a jednoduché súvetia

- rozvíjať a zvyšovať úroveň svojich rozprávačských schopností (naratív); spontánne prerozprávať príbeh, udalosť; zvyšovať úroveň porozumenia reči

- budovať matematické predstavy (stálosť množstva, matematické operácie, budovanie okruhu číselných a matematických pojmov)

- aktívne používať komunikačné stratégie a stratégie ľahšieho porozumenia

- orientovať sa v čase a priestore (pravo-ľavá orientácia, mikro- a makro priestor)

- vyšívateľ osvojenú aktívnu aj pasívnu slovnú zásobu
- aktívne uplatňovať základné zásady hlasovej hygieny pre správnu funkciu hlasového orgánu
- v rozhovore aktívne využívať základné zásady konverzácie
- budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti
- rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá a aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby
- rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule
- osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégie práce s textom; fixovať grafémy, slabiky a slová, pravopis
- naučiť sa stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni
- adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie

4.5. OBSAH VZDELÁVANIA

Témy a tematické celky, obsahový a výkonový štandard, využitie prierezových tém a medzi predmetových vzťahov sú uvedené v učebných osnovách predmetu.

Vyučovacia hodina ILI je delená. Logopéd pracuje so žiakmi individuálne. S ostatnými žiakmi triedy v tom čase pracuje iný pedagóg podľa pokynov logopéda. Vzhľadom na to, že cieľ a obsah predmetu je zameraný na výhradne individuálny reedukačný a liečebný význam predmetu podľa druhu a stupňa NKS každého žiaka, nie je možné stanoviť ani záväzné a presné výkonové štandardy a ani postupovať podľa doterajších zaužívaných postupov pri hodnotení a klasifikácii, takže nemôžu byť zaznamenané ani v nasledujúcich tabuľkách.

Rozvíjanie komunikačnej schopnosti nepochybne úzko súvisí s vývinom vnímania, pamäti, pozornosti, myslenia a sociálnym prostredím dieťaťa. Preto terapeutické postupy a metódy musia mať širší záber a ILI sa má orientovať na celý komplex dorozumievacieho procesu.

Obsah logopedických cvičení musí byť v súlade s mentálnymi a komunikačnými schopnosťami dieťaťa, bez ohľadu na fyzický vek. Oblasť stimulácie sú uvedené v nasledujúcej časti aj s cieľmi pre jednotlivé oblasti. V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára.

Obsah pracovných listov bude vychádzať z autorskej slovenskej tvorby najznámejších autorov slovenskej poézie a prózy. Na základe vlastnej skúsenosti vníma múdrosť a pozitívne vlastnosti, rozvíja svoju fantáziu, obrazotvornosť, schopnosť tvorivo myslieť. Poézia a próza prináša množstvo podnetov a materiálu na všestranný rozvoj komunikačných schopností dieťaťa. Poskytuje veľa rozprávačských príležitostí, zábavu i napätie, prebúdza a stimuluje ich zvedavosť, podnecuje detskú predstavivosť, napomáha rozvoju inteligencie a poznávacích schopností. Pomocou rozprávok a básní sa učí rozoznávať dobro a zlo, je súčasťou deja, ktorým naplno žije.

Napríklad, ak si čítajú príbeh Hľadám lepšiu mamu (G. Futová) – budú si rozvíjať slovnú zásobu napr. o iné vlastnosti ľudí, budú odvodzovať prídavné mená, prípadne ich stupňovať a to všetko na slovách z textu.

1. krok: Vstupná logopedická a špeciálnopedagogická diagnostika nových žiakov, prípadne rediagnostika na začiatku každého školského roka.

Odporúčané metodiky:

- Skrining čítania, dotazník pre učiteľov
- Heidelbergský test rečového vývinu (HSET) (Grimmová H., Scholer H., Mikulajová M.; Psychodiagnostika, 1997)
- Skúška jazykového citu (SJC) (Žlab)
- Test fonologického rozlišovania (Škodová)
- Vyšetrenie fonemického uvedomovania (Antušeková A.; SPN, 1995)
- Test fonologického uvedomovania (Brežná A.; nepubl.)
- Vyšetrenie artikulácie, fonologických procesov sluchovej analýzy a syntézy (SAS), fonemického sluchu (Wepman – Matejček)
- Skúška sluchovej analýzy a syntézy (SAS- M)
- Vyšetrenie výslovnosti hlások (Antušeková A.; SPN, 1995)
- Diagnostika čítania Ráno a Nakupovací pes (Mikulajová, Váryová)
- Súbor testov na hodnotenie pravopisných schopností pre školu a klinickú prax (Caravolas, Mikulajová, M.; Vencelová, L., SAL, 2008)
- Čítacie testy (Matějček, G skúška) Zkouška čtení (Matějček Z.; Psychodiagnostika, 1992)
- Vyšetrenie matematických schopností (Novák J.; Psychodiagnostika, 1998)
- Zajakavosť, integratívny prístup, diagnostika (Lechta.V a kol.; Liečreh Gúth, 2005)
- Orientačný test dynamickej praxie (Mika J.; 1982)
- Test kognitívnych operácií - TEKO
- Token test
- NEPS – Mikulajová M.; Vývinová dysfázia, 1993
- Diagnostika a terapia podľa Laheyovej modelu rečového vývinu
- Deficity čiastkových funkcií, diagnostika (Sindelar B.; Psychodiagnostika, 1998)
- Deficity čiastkových funkcií. (Sindelarová,B.: Psychodiagnostika, 2008)
- Test okamžitej akustickej verbálnej pamäti (Mottier)
- Test laterality (Matějček- Žlab)
- Test obkresľovania (Matějček – Strnadová)
- Obrázková slovníková skúška (Kondáš)
- Test vývinu zrakového vnímania (Frostigová)
- Iné

2. krok: Stanovenie cieľov stimulácie podľa výsledkov diagnostiky.

3. krok: Odporúčaný obsah stimulácie reči a jazykových schopností podľa jednotlivých rovin, gramotnosti a iných schopností.

Oblasť stimulácie	Ciele stimulácie	Obsah stimulácie	Metódy a formy práce
Oblasť rozvoja pragmatiky:	Rovíjať komunikačnú kompetenciu ako dorozumievací prostriedok. Rozvíjať schopnosti adekvátne používať rečové a jazykové prostriedky vzhľadom na komunikačného partnera, situáciu a cieľ komunikácie. U detí a žiakov s ťažkým a viacnásobným postihnutím dosiahnuť schopnosť	Použitie jazyka v komunikačných situáciach: modelové hry, kladenie otázok, vykonávanie inštrukcií, komentovanie činností a pod. Vytváranie komunikačného aparátu, osvojovanie si takých foriem komunikácie,	▪ Individuálna a skupinová práca so žiakmi; ▪ rozhovor so žiakom; ▪ didaktická hra; ▪ písomné a grafické pracovné listy; ▪ diagnostické testy; ▪ práca s IKT;

	dorozumievať sa pomocou posunkového jazyka alebo niektorej formy alternatívnej a augumentatívnej komunikácie (AAK).	ktoré je žiak schopný zvládnuť a používať (grafické systémy, kombinované systémy, posunkový jazyk, gestá, prstová abeceda, použitie elektronických pomôcok a pod. Tréning komunikačných partnerov.	
Oblasť rozvoja foneticko-fonologickej roviny:	Rozvíjať fonematické uvedomovanie, schopnosť diferencovať dištingtívne znaky jazyka podľa individuálnych schopností dieťaťa. Rozvíjať artikulačnú obratnosť a výslovnosť, správne dýchanie.	Tréning fonologického uvedomovania podľa El'konina (SAS), nácvik fonematickej diferenciacie, nácvik artikulácie. Dychový tréning Hlasové cvičenia. Myofunkčná terapia. Orofaciálna stimulácia. Fonograforhythmika.	
Oblasť rozvoja lexikálno-sémantickej roviny:	Rozvíjať slovnú zásobu. Budovať štruktúrovaný systém klasifikácie pojmov v pamäti, rozvíjať schopnosť hľadať významovú podobnosť slov a kategorizovať ich. Rozvíjať schopnosť používať ustálené slovné spojenia- frázy.	Rozvíjanie slovnej zásoby, kategorizácia pojmov, oprava viet, dokončovanie viet, tvorba slovníkov náročných pojmov v jednotlivých predmetoch, kľúčové slová, sémantické mapy, a pod. Tvorba (rečových) denníkov.	
Oblasť rozvoja gramatiky (morfológie a syntaxe):	Stimulovať porozumenie reči. Voliť si formy potrebné pre konkrétne dieťa. Rozvíjať jazykový cit, syntaktické a morfológické pravidlá. Aplikovať ich do hovorenej i písanej podoby.	Určovanie rodov podstatných mien, nácvik flexie podľa trendu vývinu reči, predložkových väzieb a analógie, maľované čítanie, tvorba viet, opakovanie viet, odvodzovanie slov, tvorba viet a súvetí, rozvoj porozumenia reči	
Oblasť rozvoja naratív (rozprávačských schopností):	Rozvíjať schopnosti rozumieť reči a podporovať schopnosť reprodukovať udalosť, príbeh alebo prečítaný text štruktúrovane, kohézne, zmysluplne a plynule	Rozvíjanie rozprávačských schopností podľa osnovy (obrázkovej, otázok), spontánne rozprávanie príbehu alebo udalosti, reprodukovanie prečítaného textu	
Oblasť rozvoja gramotnosti:	Čítanie Fixovať grafémy, slabiky a	Rozvíjanie gramotnosti Čítanie - technika čítania i	

	slová, pravopis. Osvojiť si techniku čítania a čítať s porozumením obsahu prečítaného textu pomocou stratégií práce s textom. Písanie a pravopis Naučiť žiakov stratégie osvojovania si pravopisných pravidiel, aplikovať ich v písaní, pracovať s pravidlami slovenského pravopisu primerane vývinovej úrovni. Rozvíjať integráciu hovorenej a písanej reči. Matematické schopnosti Rozvíjať predčíselné predstavy Rozvíjať číselné predstavy Rozpoznať súvislosti. Rozvíjať matematické schopnosti	porozumenie prečítaného podľa osnovy Prepojenie čítania a písania Osvojovanie si stratégií učenia Interpretovanie obsahu textu, kladenie otázok, vytváranie kauzálnych spojení, dopĺňovanie textu a pod. Písanie - písanie i ortografia, súvislý písomný prejav Zoskupovanie pod hlavné pojmy. Vytváranie analógií. Rozpoznanie použitého pravidla. Použitie pravidla. Vytvorenie stálosti množstva. Budovanie matematických predstáv. Budovanie okruhu číselných a matematických pojmov (viac, menej, rovnako...), vzťahov medzi nimi. Chápanie matematických operácií. Riešenie slovných úloh. Geometria Jednotky . Algoritmy	
Oblasť rozvoja funkčnej komunikácie:	Osvojovať si komunikačné stratégie Rozvíjať konverzačné schopnosti	Komunikačné stratégie zamerané na dieťa, stratégie ľahšieho porozumenia, výmen, nových pojmov, rečového vzoru a stratégia konverzácie Rozvíjanie konverzačných schopností	
Oblasť rozvíjania iných schopností:	Rozvíjať taktilné a kinestetické vnímanie Rozvíjať sluchovú a zrakovú gnóziu (vnímanie, diferenciácia, pamäť). Rozvíjať priestorovú orientáciu (orientácia v makropriestore, orientácia v mikropriestore) a orientáciu	Rozvíjanie vnímania, poznávania, diferenciálnych schopností Rozvíjanie pamäti (akusticko-verbálna a zraková, pracovná pamäť) Poznávacie procesy (zachovanie, priraďovanie, zoradovanie, triedenie - kategorizácia) Rozvíjanie priestorovej a časovej orientácie. Nácvik pravo-ľavej orientácie	

	v čase	(telesná schéma, rovinná a časová orientácia), Serialita (nácvik sekvencií, postupnosti) Intermodalita (audiovizuálny vzťah) Rozvíjanie oromotoriky, vizuomotoriky, jemnej a hrubej motoriky, grafomotoriky, fonograforytmiky.	
	Rozvíjať motorické schopnosti		

4. Spolupráca s rodičmi, poučenie rodičov.

5. Spolupráca s ostatnými pedagógmi v škole, prípadne s inými zainteresovanými osobami.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Metódy vyučovania

Reedukácia NKS sa zameriava na:

- nácvik sluchovej percepcie, vnímania a reprodukcie rytmu,
- nácvik zrakovkej percepcie, pamäte, analýzy a syntézy,
- nácvik orientácie v priestore, pravo-ľavej orientácie,
- nácvik techniky čítania a písania,
- nácvik matematických schopností,
- rozvoj jemnej a hrubej motoriky,
- rozvoj slovnej zásoby.

Formy vyučovania

- individuálne vyučovanie
- vyučovanie v triede, v špecializovaných priestoroch školy (PC učebňa, knižnica), vyučovanie v mimoškolských priestoroch (okolie školy,...)

7. UČEBNÉ ZDROJE

V procese terapie vychádza logopéd z dostupných terapeutických materiálov a najmä z pracovných listov, ktoré si aktuálne vytvára. Odporúčame, aby obsah pracovných listov vychádzal z učiva, ktoré deti práve preberajú v škole.

- Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využívajú: detské časopisy – Fífik, Slniečko, Adamko, Šimonove prac. zošity, detská literatúra
- výukové CD a DVD, internet
- odborná literatúra, vedecké publikácie, metodické CD a DVD

- materiálne učebné pomôcky - didaktická technika, prehrávač, počítač, dataprojektor, interaktívna tabuľa, obrázkové karty, knihy, rôzne pomôcky na logopedické hry.

8. HODNOTENIE PREDMETU

Pri hodnotení učebných výsledkov žiaka s narušenými komunikačnými schopnosťami sa hodnotia predovšetkým vecné poznatky a praktické zručnosti, nie úroveň jazykového prejavu.

Metódy a prostriedky hodnotenia

Predmetom hodnotenia sú: dosiahnuté vedomosti, zručnosti a osvojené základné poznatky stanovené výkonovým štandardom. Predmet ILI je hodnotený slovne absolvoval/a.

Metódy a formy hodnotenia: používané na vyučovaní vychádzajú z výsledkov psychologickej a logopedickej diagnostiky a individuálneho plánu logopedickej terapie.

ANGLICKÝ JAZYK

Anglický jazyk 1. a 2. ročník

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	0	0	3	3
ŠkVP	1	2	0	0
Spolu	1	2	3	3

Časová dotácia predmetu rozšírená v 1.ročníku o 1.hodinu a v 2. ročníku o 2 hodiny týždenne.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Vyučovanie cudzích jazykov, interkultúrne učenie sa je neodmysliteľnou súčasťou školského života. Nielen rodičia, ale aj celospoločenský vývin, otvorenie našej krajiny do Európy a jej štruktúr si žiada dobré ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikatívne zručnosti. Jednou z možností, ako čeliť týmto požiadavkám, je skorý začiatok vyučovania cudzích jazykov.

Skorý začiatok vyučovania cudzieho jazyka je oblasť, ktorá je v našej krajine ešte tak trochu "terra incognita". Skúsenosti, ktoré sa získali počas experimentálneho vyučovania, poukazujú však nato, že skorý začiatok vyučovania cudzieho jazyka

- má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa
- otvára nový horizont pre rozmanitosť kultúr
- odbúrava už v mladosti etnocentrické myslenie
- pomáha vytvárať toleranciu voči všetkému inokultúrnemu
- uľahčuje chápanie a reflektovanie vlastného jazyka a vlastnej kultúry.

2.CIELE PREDMETU

Cudzie jazyky prispievajú k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných štátnym jazykom. Ciele vyučovacieho predmetu štúdia cudzích jazykov sú postavené a vychádzajú zo základného dokumentu vytvoreného na pôde Rady Európy pod názvom Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky, SERR (Common European Framework of Reference for Languages).

Cieľom predmetu je osvojovanie si jazykových znalostí a rečových schopností vedúcich k účinnej komunikácii v cudzom jazyku. Predmet smeruje k tomu, aby boli žiaci schopní čítať s porozumením primerané texty, porozumieť ústnemu podaniu na úrovni osvojených znalostí, dorozumieť sa v bežných životných situáciách a hovoriť o jednotlivých témach. Ďalej má prehĺbovať poznanie kultúr sveta, viesť k pochopeniu, rešpektu a k tolerancii odlišných kultúrnych hodnôt iných národov.

Učivo je zamerané na osvojenie si 4 komunikačných zručností na základnej úrovni: čítanie, poslušnosť, ústny prejav a písomný prejav tak, že žiak porozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším frázam, dohovoriť sa jednoduchým spôsobom a dokáže opísať

osoby, veci a javy. Žiaci si taktiež osvoja základy gramatických štruktúr a najnevyhnutnejšiu slovnú zásobu k vybraným konverzačným témam. Jedným z našich cieľov je potreba motivovať žiakov tak, aby sa natoľko zorientovali v cudzom jazyku, aby učenie jazyka chápali ako celoživotný proces a umožnili žiakom vytvoriť si pozitívny vzťah k učeniu sa cudzieho jazyka.

Na I. stupni ZŠ predstavuje vyučovanie cudzieho jazyka úvod do cudzojazyčného vzdelávania. S vyučovacím predmetom anglický jazyk, resp. cudzí jazyk u nás začíname učiť v 1. ročníku jazyk. Pre cudzí jazyk v 1. ročníku je dotácia 1 hodiny týždenne, v 2. ročníku sú to 2 hodiny.

3.KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Kompetencie k učeniu:

- žiaci vyberajú a využívajú vhodné spôsoby a metódy pre efektívne učenie
- využívajú vedomosti v situáciách, v ktorých čelia novým jazykovým situáciám
- poznávajú zmysel a cieľ učenia v jazykových situáciách s ohľadom na vplyv spoločenských podmienok
- podieľajú sa na získavaní novej skúsenosti a využívajú schopnosť jej začlenenia
- do systému existujúcich jazykových a všeobecných znalostí
- zamýšľajú sa nad vlastnými komunikačnými potrebami pri objavovaní rozdielov a odlišností na základe jazykového citu a komunikačného povedomia

Postup: Učiteľ vhodne motivuje žiakov k využívaniu odhodlanosti a schopnosti v komunikačných situáciách, zadáva také úlohy a postupy, pri ktorých žiaci sami vyhľadávajú informácie a kombinujú ich, vedie žiakov k overovaniu výsledkov, vedie žiaka k vnímaniu a používaniu cudzieho jazyka ako mnohotvárneho prostriedku k spracovaniu a následnému podávaniu informácií, vedomostí a zážitkov získaných z interakcie so svetom a so sebou samým, k vyjadreniu vlastných potrieb a k prezentácii názorov i samostatného riešenia problémov.

Kompetencie k riešeniu problémov

- žiaci vnímajú najrôznejšie problémové situácie s jazykom používaným odlišnými kultúrami
- nové vedomosti používajú k modifikácii a k reštrukturalizácii predošlých vedomostí, samostatne potom riešia problémy za pomoci vhodných spôsobov riešenia
- myslia kriticky s ohľadom na situáciu a obmedzenia, za ktorých komunikácia prebieha

Postup: Učiteľ umožňuje voľný prístup k informačným zdrojom, vytvára také jazykové situácie, v ktorých si žiaci potrebu riešiť problémy uvedomujú, prijímajú ich a dokážu ich riešiť, zadáva úlohy, ktoré kladú dôraz na samostatné vyhľadávanie a zhromažďovanie informácií z rôznych zdrojov, podporuje využitie IKT vo výučbe, a to vyhľadávanie informácií na internete, precvičovanie učiva na cvičeniach, riešenie testov, posluš piesní a čítanie krátkych zábavných textov.

Kompetencie komunikatívne

- žiaci komunikujú na základe osvojených jednoduchých hovorových a frazeologických štruktúr v bežných situáciách každodenného života
- žiaci v skutočných a simulovaných rozhovoroch preukazujú schopnosti tým, že reagujú, nadväzujú a udržiavajú kontakt primerane k svojmu veku

Postup: Učiteľ navodzuje komunikačné situácie zodpovedajúce záujmom, vedomostiam, skúsenostiam žiakov, precvičuje nielen pohotovú, ale i správne reakcie v daných situáciách.

Kompetencie sociálne a personálne

- žiaci pracujú v skupinách
- sú schopní sebakontroly
- rešpektujú názory ostatných

Postup: Učiteľ motivuje žiakov k argumentácii, vedie žiakov k sebahodnoteniu podľa vymedzených kritérií, vedie žiakov k vnímaniu vlastného pokroku, pobáda žiakov k aktívnej diskusii a k obhájeniu vlastného stanoviska adekvátnou argumentáciou, vedie žiaka k zvládaniu základných pravidiel medziľudskej komunikácie a ich rešpektovanie, cvičenia určené pre ústnu komunikáciu obmieňa tak, aby si žiaci precvičili rôzne spôsoby komunikácie.

Kompetencie občianske

- žiaci rešpektujú názory ostatných
- žiaci sa vedú zodpovedne rozhodnúť podľa danej situácie

Postup: Učiteľ vedie žiakov k prezentácii ich myšlienok a názorov, vedie žiakov k vzájomnému počúvaniu sa, vedie žiakov k diskusii, nabáda žiakov, aby sa nebáli spýtať, keď niečomu nerozumeli, aby sa nehanbili za prípadné chyby a tolerovali postupy druhých, zadávaním skupinovej práce podporuje komunikáciu medzi žiakmi a ich vzájomnú spoluprácu a vedie ich k zodpovednosti za plnenie úloh v rámci pracovnej skupiny, nabáda žiakov k pozitívnemu vnímaniu iných kultúrnych, etických a duševných hodnôt ľudí žijúcich v odlišnom jazykovom prostredí.

Témy a obsah, prierezové témy a medzipredmetové vzťahy

Obsah skorého vyučovania cudzieho jazyka vychádza zo záujmu dieťaťa, z detského sveta a z reálií krajiny (cultural studies). Ide predovšetkým o prebudenie záujmu žiaka o štúdium cudzieho jazyka a o vytváranie pozitívneho vzťahu k tomuto predmetu. Pozornosť sa sústreďuje najmä na osvojenie zvukovej podoby jazyka. Žiaci sa učia jednoducho a prirodzene reagovať v najbežnejších situáciách každodenného života primeraných ich veku. Slovná zásoba je volená predovšetkým na základe frekvencie a záujmu detí tohto veku.

Začlenenie prierezových tém do tematických celkov

- Osobnostný a sociálny rozvoj - Pozdravy, Škola, Domov a bývanie, Rodina a spoločnosť, Voľný čas a záľuby
- Enviromentálna výchova - Voľný čas a záľuby, Človek a príroda, Voľný čas a záľuby
- Mediálna výchova - Rodina a spoločnosť, Stravovanie, Obliekanie
- Multikultúrna výchova - Rodina a spoločnosť, Stravovanie, Obliekanie, Sviatky, Práca so slovníkom
- Dopravná výchova - Pozdravy, Škola, Voľný čas a záľuby, Človek a príroda
- Ochrana života a zdravia - Ľudské telo, Človek a príroda

- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti - Ľudské telo, Voľný čas a záľuby, Stravovanie, Obliekanie
- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra - Domov a bývanie, Stravovanie, Obliekanie, Sviatky, Práca so slovníkom
- Finančná gramotnosť - Rodina a spoločnosť, Stravovanie, Obliekanie, Sviatky, Práca so

slovníkom

Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy

Medzipredmetové vzťahy sa rozvíjajú a budujú formou projektov, vyučovania v blokoch a prostredníctvom prierezových tém, ku ktorým patrí

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Finančná gramotnosť

4.,5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Prehľad tematických celkov 1. ročník

1. Schovávačka
2. Čarovný Elf
3. Dotkni sa
4. Utekaj
5. Sendvič
6. Tri medvede
7. Easter, Christmas, Halloween

1. ROČNÍK

	Obsahový štandard	Výkonový štandard
I. SCHOVÁVAČKA	Úvodná hodina -oboznámenie sa s učebnicou, prac.zošitom,pomôckami UNIT 1:Pozdravy-ahoj a dovidenia ; Zoznámenie sa s Kolinom a jeho kamarátmi; Počúvanie a rozprávanie príbehu”Where´s Colin”; Pieseň; Počítanie 1-5; PZ; Upevnenie SZ; Nasleduj inštrukcie Opakovanie učiva. Piesne: Hello song, Hello Colin Goodbye song Hry: Bugs Bingo, Colin´s favourite word, Where´s Colin, Boys(girls) do this, One little boy(girl)	Záujem o učenie angličtiny Ochota nasledovať zvyky / rutinu Radosť z pozdravenia ľudí Radosť z príbehu vďaka známej hre v angličtine Pozitívny vzťah ku spoločným aktivitám Zvedavosť pri spoznávaní života húsenice Radosť pri dopĺňaní cvičení v knihe Chut' opakovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti Vedieť počítať 1-5 Vedieť slovnú zásobu Unit 1
II. ČAROVNÝ ELF	UNIT 2:Nová SZ- hračky, farby ; Príbeh “Čarovný škriatok 1,2; Farby v triede; Dialóg- moja obľúbená farba; Spájanie obrázkov s významom; Spievanie a repovanie; Číslovky 1-5;	Empatia voči dieťaťu z príbehu Radosť z používania „prosím“ a “ďakujem” v rámci precvičovania dobrých mravov Uvedomenie si hodnoty vecí, ktoré vlastní

	Opakovanie učiva Piesne: Toy song; Can I have a robot, please_ Colour rap Hry: Magic eyes; Begs Bingo; Tripilee; Magic elf	Záujem o experimentovanie s farbami v angličtine Radost' z vyjadrenia vlastného názoru Radost' zo spolupráce v skupine Zodpovednosť pri dokončovaní cvičení v knihe Chut' opakovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti Vedieť číslky 1-5 Vedieť slovnú zásobu Unit 2
III. DOTKNI SA	UNIT 3: Nová SZ- časť tela; Prerozprávanie príbehu; Dialóg- čo chceš; Číslky 6-10; Priradovanie častí tela k zmyslom; Minikniha; Spájanie obrázku s významom; Upevnenie učiva Opakovanie učiva Piesne: Are you ready? Ten little monsters; Touch your ears Hry: Colin says; Bugs Bingo; First one to; Nose; Pass the cake; Bugs team game	Ocenenie humoru v príbehu Potešenie z dramatizácie príbehu Radost' z používania „prosím“ a “ďakujem” v rámci precvičovania dobrých mravov Ochota stridať sa Záujem o vzájomný vzťah medzi našimi zmyslami a jednotlivými orgánmi Viera vo vlastnú schopnosť používať angličtinu Chut' opakovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti Vedieť číslky 6-10 Vedieť slovnú zásobu Unit 3
VIANOCE	REÁLIE 1: Christmas Počúvaj a prerozprávaj príbeh; PZ- počúvaj a vyfarbi; Opakovanie čísliek a farieb Piesne: Rudolph... Hry: Christmas hide and seek	Radost' zo spoznávania zvykov a tradícií. Radost' z oslavovania tradícií Uvedomenie si hodnoty rodiny Radost' z obdarovania Radost' z dramatizácie príbehu Potešenie zo spievania a hrania piesne Potešenie z blahoželania“HAPPY CHRISTMAS“ v hre Vedieť číslky 1-10 Vedieť slovnú zásobu Unit 1-3
OPAKOVANIE	Polročné opakovanie učiva Upevňovanie slovnéj zásoby Opakovanie príbehov Hry Piesne	Potešenie z dramatizácie príbehov Radost' z používania bontonu Pozitívny vzťah ku spoločným aktivitám Radost' zo spolupráce v skupine Zodpovednosť pri dokončovaní cvičení v knihe Chut' opakovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti Viera vo vlastnú schopnosť používať angličtinu
IV. UTEKAJ	UNIT 4: Nová SZ- zvieratá, slovesá; Počúvanie príbehu; Tvorba odpovede; Opakovanie farieb a čísliek; Čo vieš urobiť; Spievanie; Piesne: The lion is coming; Parrot song; Here's the giraffe Hry: Bugs Bingo; The lion is coming; Magic eyes; Bugs team	Radost' z príbehu o zvieratkách v angličtine Sebaistota a potešenie z pantomimy a dramatizácie Záujem o to, čo robia zvieratka, v angličtine Ochota stridať sa Rešpekt voči ostatným v skupine Zodpovednosť pri dokončovaní

	game; An elephant can fly	práce v knihe Chuť opakovať a rozvíjať nadobudnuté Vedomosti Vedieť slovnú zásobu Unit 4
V. SENDVIČ IV.UTEKAJ	UNIT 4: Pracovný zošit Opakovanie učiva UNIT 5: Nová SZ- jedlo, ovocie, zelenina; Počúvanie a prerozprávanie príbehu, Spievaj a tancuj pieseň Jedlo; Počítanie do 10; Spoj obrázok jedla s významom	Rozvíjanie pozornosti pri dopĺňovaní Radosť z pohybu a spevu Záujem o prácu vo dvojici, kladenie otázok a odpovedí. Rozvíjanie nadobudnutých vedomostí Radosť z poznávania druhov ovocia a zeleniny Zvedavosť pri novom objavovaní Záujem o to, odkiaľ jedlo pochádza Vedieť slovnú zásobu Unit 1-4
VEĽKÁ NOC V. SENDVIČ	UNIT 5 : Pracovný zošit Piesne: Food song; The sandwich spell; Do you like apples Hry: I'm hungry; What's missing; Bugs Bingo; I like cheese; Apples, do this; Yes/No; Bugs team game Opakovanie učiva REÁLIE 2: Easter Opakovanie farieb, čísloviek; Reálie; Hry; Piesne; PZ-vyfarbi vajčička	Zodpovednosť pri dokončovaní úloh Radosť z vyjadrenia vlastného názoru Potešenie zo spievania a hrania piesne Radosť z maľovania a počítania Ochota opakovať si naučené Radosť z oslavovania Potešenie zo spevu, hrania piesne Radosť z pohybu Radosť z obdarovania vlastným výrobkom Vedieť slovnú zásobu Unit 1-5
VI. TRI MEDVEDE	UNIT 6: Nová SZ-rodina, nábytok; Počúvanie príbehu; Členovia rodiny; Rozdiely: úžasné-strašné; PZ-vyfarbi a spoj; Povedz well done Piesne: Goldilocks; A happy family Hry: Three bears chant; Bugs Bingo; Great...; Memory; Goldilocks says; Who's missing; Go to sleep;bears	Potešenie z dramatizácie príbehu Pozitívny vzťah k spoločným aktivitám Ocenenie spolupatričnosti v rodine Radosť zo spolupráce v skupine Chuť opakovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti Uvedomenie si hodnoty vecí, ktoré vlastní Zodpovednosť pri dokončovaní práce v knihe Vedieť slovnú zásobu Unit 6
OPAKOVANIE	Opakovanie učiva Koncoročné opakovanie Piesne . Hry Upevňovanie učiva	Potešenie z dramatizácie príbehov Radosť z používania bontonu Pozitívny vzťah ku spoločným aktivitám Radosť zo spolupráce v skupine Zodpovednosť pri dokončovaní cvičení v knihe, na eBeam tabuli Chuť opakovať a rozvíjať nadobudnuté vedomosti Viera vo vlastnú schopnosť používať angličtinu Vedieť slovnú zásobu Unit 1-6

Prehľad tematických celkov 2. Ročník

1. Lucyn nový peračník
2. Hrajme sa, Tanya!
3. Mesiac je v rieke
4. Starý dom
5. Krokodílie slzy
6. Princezná a žabiak
7. Christmas, Halloween

2. ROČNÍK

TÉMA	Obsahový štandard	Výkonový štandard
LUCYN NOVÝ PERAČNÍK	Upevnenie vedomostí z 1. ročníka Základná slovná zásoba, precvičovanie, riekanka Počúvanie príbehu Tvorba pomôcok Osvojovanie slovnej zásoby, utvrdenie, čísla - rozšírenie slovnej zás. Utvrdenie učiva na konci lekcie Tvorba pomôcok	Poznať a vymenovať základné farby a čísla do 5, určiť počet Vedieť vymenovať veci v peračníku, rozhodnúť sa, či je v peračníku (áno-nie), porozumieť príbehu Vedieť počítať do 10, využiť osvojené poznatky pri samostatnom riešení úloh, zoznámiť sa s písaním anglických slov
HALLOWEEN	Osvojovanie slovnej zásoby Riekanka	Vedieť zarecitovať riekanku, povedať: Ja som...
HRAJME SA, TANYA	Osvojovanie slovnej zásoby, utvrdenie, čísla -rozšírenie slovnej zásoby Tvorba pomôcok na utvrdzovanie slovnej zásoby Utvrdenie učiva na konci lekcie	Vedieť vymenovať hry a aktivity, pomocou piesne si osvojiť frázu: Chcem sa hrať. Porozumieť počutému Utvrdiť poznatky o farbách Vedieť uplatniť získané poznatky a zručnosti
VIANOCE	Osvojovanie slovnej zásoby Vytváranie vianočných pozdravov pre blízkych	Vedieť vymenovať ozdoby na stromček Vytvoriť vianočný pozdrav
MESIAC JE V RIEKE	Osvojovanie slovnej zásoby, utvrdenie, čísla -rozšírenie slovnej zásoby Tvorba pomôcok na utvrdzovanie slovnej zásoby Zopakovanie učiva na konci lekcie Tvorba pomôcok	Vedieť vymenovať zvieratá na farme Porozumieť počutému Vedieť určiť počet a počítať do 20 Vedieť správne použiť veľký-malý (big-small) Vedieť uplatniť získané poznatky
STARÝ DOM	Osvojovanie slov. zásoby Počúvanie krátkeho príbehu Tvorba pomôcok Osvojovanie slov. zás. na tému rodina, domáci miláčikovia, jedlo Zopakovanie učiva na konci lekcie Tvorba pomôcok	Poznať a vymenovať izby Prerozprávať príbeh Vedieť pomenovať členov rodiny, ako aj domácich miláčikov, vedieť, čo ťerú Uplatniť získané poznatky v praktických činnostiach
KROKODÍLIE SLZY	Časti tela, Bolesť Osvojovanie slovnej zásoby, jej utvrdzovanie, rozširovanie Tvorba pomôcok na utvrdzovanie slovnej zásoby Opakovanie poznatkov na konci lekcie	Vedieť vymenovať časti tela Vedieť povedať, čo ma bolí Vedieť povedať, koľko čoho na tele je (jeden nos,...) Vedieť uplatniť získané poznatky a

		zručnosti
PRINCEZNÁ A ŽABIAK	Osojovanie slovnej zásoby, jej utvrdzovanie Tvorba pomôcok na utvrdzovanie slovnej zásoby Opakovanie poznatkov na konci lekcie	Vymenovať jednotlivé jedlá dňa, povedať, čo vtedy jeme, vymenovať farby a čísla do 20 Vedieť usporiadať fázy vývinu žaby Vedieť uplatniť získané poznatky a zručnosti
OPAKOVANIE	Opakovanie učiva Koncoročné opakovanie Opakovanie a utvrdzovanie poznatkov Piesne . Hry Upevňovanie učiva	Vedieť slovnú zásobu a frázy Aktívne využívať slovnú zásobu a frázy

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Správne zvolenými metódami sa má vytvoriť atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu

má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami má dieťa naučiť reagovať v anglickom jazyku, aktívne ho používať a postupne sa osamostatniť (learner's independence)

Metódy a formy práce sú založené na pozorovaní, posluchu, imitácii, tvorivých činnostiach a hre. Vyučovanie je výrazne prepojené nielen s materinským jazykom, ale tiež s hudobnou, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z ktorej preberá niektoré techniky a obohacuje ich novými prvkami (napr. rolové hry, dramatizácia, improvizácia a pod.), využívajú sa nahrávky, riekanky, básničky, piesne atď. Do vyučovania sú zaraďované i vhodné programy na PC. Významnou úlohou vyučujúceho je rozvíjať predstavivosť detí, podnecovať a oceňovať ich aktivitu a ich tvorivý prístup k činnostiam.

V začiatkovej fáze skorého vyučovania cudzieho jazyka hrajú dôležitú úlohu parajazykové (rytmus, intonácia) a nonverbálne (mimika, gestikulácia) prostriedky.

V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú postupne podľa schopnosti detí a v rámci kontextu (napr. slová, ktorých písaný a počutý tvar sa neodlišuje - *hot dogk, desk, pen* atď.). Pri používaní jazyka sa dieťa oboznámi so štruktúrami jazyka hravou formou. Ich systematizácia vo forme gramatickej progresie ostáva však obsahom neskoršieho vyučovania.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Žiaci počas výchovno – vzdelávacieho procesu pracujú s učebnicami schválenými Ministerstvom školstva (pre ANJ – 1. ročník: Carol Read and Ana Soberón, Little Bugs 1, Macmillan 2004 (ANJ obsahuje aj CD). Pre ANJ – 2. ročník Carol Read and Ana Soberón, Little Bugs 2, Macmillan 2004 (ANJ obsahuje aj CD). K dispozícii sú aj pracovné listy vyrobené vyučujúcim, jazykové počítačové programy, flashcardy, rôzne materiálno-technické a didaktické prostriedky a informačno-komunikačné technológie, interaktívna tabuľa so softwérom na AJ.

8. HODNOTENIE PREDMETU

Vo vyučovaní cudzieho jazyka sa

- má v jeho začiatku skôr sledovať a zisťovať prírastok vedomostí dieťaťa a preto žiakov v 1. ročníku povzbudzujeme aj pochvalami, smajlíkmi, nálepkami či pečiatkami v oblasti slovnej zásoby, piesne, prerozprávania príbehu, splnenia domácej úlohy a dramatizácie (v každej lekcii učebnice)
- hodnotenie zohľadňuje jeho vyjadrovacie schopnosti, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti
- má uspokojovať prirodzenú potrebu dieťaťa informovať sa o vlastnom pokroku správnymi formami bez toho, aby sme rešpektovali osobnosť dieťaťa
- má učiteľ viesť dieťa k správne sebahodnoteniu, ako aj hodnoteniu spolužiakov (rozvoj sociálneho správania, self-assessment)
- v 2. ročníku okrem hodnotenia prostredníctvom známok, taktiež naďalej ostávajú pochvaly, smajlíci, pečiatky i nálepky v oblasti slovnej zásoby, piesne, prerozprávania príbehu, splnenia domácej úlohy a dramatizácie (v každej lekcii učebnice)
- žiaci sú klasifikovaní z každej zložky jazyka

Predmet cudzí jazyk je klasifikovaný na vysvedčení známami. Metodika hodnotenia vychádza z platných klasifikačných metodík. Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Bude realizované v súlade s platným Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu hodnotí učiteľ ústne a písomne a to nasledovným spôsobom:

- priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,
- celkové hodnotenie žiaka v cudzom jazyku sa uskutočňuje na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v tomto vyučovacom predmete.

System kontrol a hodnotenia žiakov :

- Pri verbálnej komunikácii kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom / na predchádzajúcej hodine / . Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. - hodnotiť známku
- Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 10 - 20 min. Hodnotenie známku na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50 %	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

- Pri praktických aktivitách využívať slovné hodnotenie praktických zručností / vrátane posterov a schém podľa potreby / s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
- Slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.

- Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody (známka, slovné hodnotenie).

Hodnotenie sa uskutočňuje buď formou kvantitatívnych alebo kvalitatívnych metód hodnotenia. Kvantitatívne metódy sa využívajú hlavne pri hodnotení počúvania a čítania s porozumením, slovnej zásoby či gramatiky; kvalitatívnymi metódami sa zasa hodnotí dialogický ústny prejav, monologický ústny prejav a písanie. V rámci kvantitatívneho hodnotenia výkonov je nutné zohľadňovať medzinárodne zaužívaný vzťah medzi percentuálnou chybovou kvótou a postavením jednotlivcej známky v platnom známkovacom systéme. Hlavným cieľom hodnotenia je v prvom rade kontrola stavu učenia sa jazyka v spojení s pokrokom v učení sa, ako informáciou pre vyučujúcich a žiakov o ich aktuálnej úrovni ovládania jazyka. Pri hodnotení výkonov má vyučujúci tiež zohľadniť nielen aktuálnu úroveň ovládania jazyka, ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol, a teda treba brať ohľad na tieto komponenty:

- stále výkony počas celého školského roka
- pokrok v učení sa
- výsledok záverečného učenia sa

Pri hodnotení stojí v popredí najmä stupeň ovládania jazyka žiakom. Na okraji pri hodnotení stoja poznatky a vedomosti, ktoré majú slúžiť ako podklad pre hodnotenie len v nevyhnutnom rozsahu.

Anglický jazyk 3.-4. ročník 3 hodiny týždenne = 99 vyučovacích hodín ročne – bez rozšírenia obsahu

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Žiaci primárneho vzdelávania majú na konci štvrtého ročníka ZŠ dosiahnuť komunikačnú úroveň A1.1 +, podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (referenčný rámec). Kompletnú úroveň A1 podľa referenčného rámca majú dosiahnuť žiaci po skončení piateho ročníka ZŠ. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

2. CIELE VYUČOVANIA CUDZIEHO JAZYKA

Všeobecné ciele

- vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
- vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
- rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
- rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
- rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie; postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
- využívať medzipredmetové vzťahy.

Sociálne ciele

- akceptovať seba ako súčasť skupiny,
- uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
- zmysluplne spolupracovať s partnerom,

- akceptovať spolupatričnosť k skupine,
- vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
- pomáhať iným, povzbudiť ich,
- rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
- akceptovať rozhodnutie väčšiny,
- vedieť sa prispôbiť a presadiť,
- požičať niečo, poprosiť o niečo, ospravedlniť sa,
- rozpoznať a akceptovať chyby,
- naučiť sa zniest' prehry, prevziať zodpovednosť za seba.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk. Zahŕňajú široké spektrum zručností, ktoré sa týkajú napríklad sebauvedomenia, procesu učenia sa a pod., a sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností. Žiak na úrovni A1.1+ si rozvíja všeobecné kompetencie tak, aby dokázal:

- osvojiť si efektívne stratégie učenia, ktoré vedú k pochopeniu potreby vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- sústrediť sa na prijímanie informácií,
- používať získané vedomosti a spôsobilosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie umožňujú žiakom konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov.

Žiak, ktorý dosiahne úroveň A 1.1+ :

- používa známe každodenné výrazy, najzákladnejšie slovné spojenia a jednoduché vety a rozumie im,
- dokáže predstaviť seba a iných,
- dokáže porozumieť jednoduchým otázkam a odpovedať na ne,
- dokáže jednoducho opísať seba, svoju rodinu a kamarátov,
- dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom s využívaním prevažne verbálnych, ale aj neverbálnych komunikačných prostriedkov v kontexte každodennej komunikácie a vyjadrenia svojich osobných záujmov.

Jazyková kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+:

- používa iba najzákladnejší rozsah jednoduchých slov a výrazov týkajúcich sa jeho osoby a záujmov,
- má základný repertoár slovnej zásoby: izolovaných slov a slovných spojení,
- ovláda výslovnosť obmedzeného repertoáru naučenej slovnej zásoby,
- dokáže odpísať známe slová, krátke slovné spojenia a vety,
- dokáže vyhláskovať svoje meno, adresu.

Sociolingválna kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1 + dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú komunikáciu,
- pozdraviť sa a rozlúčiť sa, predstaviť sa a poďakovať sa, atď.

Pragmatická kompetencia

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

- spájať písmená,
- spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

4.VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Rozvoj počúvania s porozumením sa pri vyučovaní cudzieho jazyka v primárnom stupni vzdelávania považuje za kľúčový.

Žiak počúva rôzne dialógy, texty, príbehy a pod. v anglickom jazyku, ktoré potom ako modely imituje a používa v rozličných situáciách. Vnímanie a porozumenie zvukovej podoby jazyka je východiskom pre rozvoj ostatných komunikačných činností a stratégií. Osvojenie si zvukovej podoby jazyka predchádza osvojeniu si jeho písomnej podoby.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať známe slová,
- identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
- porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
- porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
- porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- identifikovať hlásky,
- vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
- porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
- prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
- porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

Ústny prejav – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- pozdraviť sa,
- predstaviť sa,
- opýtať sa ľudí, ako sa majú,
- klásť jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov,
- odpovedať na jednoduché otázky z oblasti jeho každodenného života a osobných záujmov, napr. o sebe, o svojej rodine, o kamarátoch,
- porozumieť a riadiť sa krátkymi a jednoduchými pokynmi,
- vyjadriť, čo má a čo nemá rád,
- používať čísla, základné číslovky, údaje o cenách a čase,
- porozumieť časovým údajom v rámci denného režimu, týždňa, mesiaca a roka,
- jednoduchým spôsobom opísať seba, svoj domov, školu, spolužiakov,
- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom s partnerom v krátkom dialógu na známe témy.

Písomný prejav – výkonový štandard

Písanie sa začína nacvičovať pomocou aktivít, v ktorých žiak odpisuje alebo dopĺňa písmená, slová, neskôr krátke vety a nakoniec aj krátke, jednoduché odseky, pričom má k dispozícii správny vzor.

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

- správne napísať všetky písmená abecedy,
- správne odpísať slová, krátke vety,
- napísať vlastné meno, adresu, vek, dátum narodenia,
- napísať krátky pozdrav a pohľadnicu.

5. OBSAHOVÝ ŠTANDARD

Témy pre komunikačnú úroveň A1.1+:

Rodina a spoločnosť

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine

Domov a bývanie

Môj dom/byt Domov a jeho okolie

Ľudské telo,

starostlivosť o zdravie

Ľudské telo

Fyzické charakteristiky

Doprava a cestovanie

Dopravné prostriedky

Vzdelávanie

Škola a jej zariadenie

Učebné predmety

Človek a príroda

Zvieratá

Počasie

Rastliny

Voľný čas a záľuby

Záľuby

Stravovanie

Zdravé stravovanie

Jedlá

Multikultúrna spoločnosť

Cudzie jazyky

Rodinné sviatky

Zbližovanie kultúr

Obliekanie a móda

Základné druhy oblečenia

Šport

Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne

Obchody

Obchody a nakupovanie

Krajiny, mestá a miesta

Moja krajina a moje mesto

Vzory

Dieťa a jeho vzory

Spôsobilosť: Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou</i>	Greetings <i>Pozdraviť</i> Expressing thanks and admiration <i>Podakovať sa</i> Parting <i>Rozlúčiť sa</i>	Hello./Hi. Good morning. Good afternoon. Good evening. Thank you./Thanks. That's ok. Good night. Goodbye./Bye-bye./Bye.	Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase

Spôsobilosť : Vypočuť si a podať informácie

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Vypočuť si a podať informácie</i>	Asking for information and responding <i>Informovať</i>	Are you a pupil ? Is she your friend? Where is my pen ? Who is that? What is it? There is a school. How many books are there?	Časovanie pomocného slovesa <i>to be</i> v jednoduchom prítomnom čase, tvorba otázky, záporu. Väzba <i>there is/there are</i> oznamovacia veta, otázka, zápor. Opytovacie zámená <i>who, what, where, how many, which, how, when</i>

Spôsobilosť : Vybrať si z ponúknutých možností

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Vybrať si z ponúknutých možností</i>	Identifying <i>Identifikovať</i> Describing (a person, object) <i>Opísať</i>	I want a blue sweater.. The red pen is on the table. I'm nine years old. She has got long hair. He is tall. The house is big.	Neurčitý a určitý člen. Neurčité zámená <i>some, any</i> . Predložky určujúce smer a miesto <i>on, in, at, between, next to, from, in front of</i> . Základné číslovky 0-50. Pridavné mená. Sloveso <i>have got</i> v oznamovacej vete a otázke.

Spôsobilosť : Vyjadriť svoj názor

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Vyjadriť svoj názor</i>	Expressing opinion <i>Vyjadriť svoj názor</i>	She is a nice girl. This is a good book. These flowers are beautiful. She is wearing a new dress	Ukazovacie zámená <i>this/these that/those</i> Jednotné a množné číslo pravidelných podstatných mien. Základné podstatné mená s nepravidelným tvorením množného čísla. Prítomný priebehový čas, tvorba otázky a záporu.

Spôsobilosť: Vyjadriť svoju vôľu

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Vyjadriť svoju vôľu</i>	Expressing desires <i>Vyjadriť svoje túžby</i>	I want to watch TV. He is writing a letter now.	Sloveso <i>want to</i> + neurčitok. Príslovky času <i>now, today</i> .

Spôsobilosť: Vyjadriť svoju schopnosť

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Vyjadriť svoju schopnosť</i>	Expressing ability to do something <i>Vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť</i>	I can swim. Can you speak English? I can't play the piano	Časovanie modálneho slovesa <i>can</i> v prítomnom čase, tvorba otázky záporu. Spojky <i>but, or</i> .

Spôsobilosť: Vnímať a prejavovať svoje city

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Vnímať a prejavovať svoje city</i>	Expressing happiness <i>Vyjadriť radosť z niečoho</i> Expressing sadness <i>Vyjadriť smútok</i>	I'm happy. It's perfect. It's nice I'm sad. They are unhappy	Skrátené tvary pomocných sloviac <i>to be, have got</i> . Zápor pomocných sloviac <i>to be, have got</i> .

Spôsobilosť: Predstaviť svoje záľuby

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Predstaviť svoje záľuby</i>	Expressing likes <i>Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo rád robím</i> Expressing dislikes <i>Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád</i>	I love/like English. I like reading. My brother plays football I like reading books. He doesn't like playing computer	Jednoduchý prítomný čas základných plnovýznamových sloviac, tvorba otázky a záporu, stiahnutý tvar.

		games. Do you want fruits?	Väzba like + sloveso + ing.

Spôsobilosť: Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Stanoviť a prijať pravidlá alebo povinnosti</i>	Expressing commands/prohibitions <i>Vyjadriť prikaz/zákaz</i>	Open/ close the door. Don't run/ talk. Sit down/Stand up. Listen. Read. Sing. Come here. You can't jump here. You must sit here.	Rozkazovací spôsob. Modálne sloveso <i>can, must, tvorba otázky a záporu.</i>

Spôsobilosť: Ponúknuť a reagovať na ponuku

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Ponúknuť a reagovať na ponuku</i>	Making requests <i>Žiadať od niekoho niečo</i> Responding to requests <i>Odpoveď na žiadosť</i> Suggesting somebody to do something <i>Navrhnuť niekomu, aby niečo vykonal</i> Suggesting somebody to do something together <i>Navrhnuť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali</i> Offering help <i>Ponúknuť pomoc</i> Responding to a suggestion <i>Odpovedať na návrh niekoho iného</i>	Give me your exercise book, please. Speak slowly, please. Yes. Ok. No, sorry. Can you visit me today? Let's play. Can I help you ? Ok. Yes, please. Thanks. No, thank you.	Rozkazovací spôsob. Osobné zámená. Sloveso <i>can</i> v žiadosti. Spojenie <i>let's + sloveso.</i> Zdvorilé ponuky vo forme otázky. Príslovky s koncovkou - <i>ly.</i>

Spôsobilosť: Reagovať na niečo, čo sa má udiat'

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Reagovať na niečo, čo sa má udiat'</i>	Giving warnings <i>Varovať pred niekým/niečím</i> Wishing <i>Blahoželať</i>	Attention. Happy birthday. She has her birthday on Friday. Flowers are for you. Merry Christmas.	Predložky času <i>on, in, at.</i> Preložka <i>for.</i>

Spôsobilosť: Reagovať pri prvom stretnutí

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Reagovať pri prvom</i>	Introducing someone	My name is Tina Jones.	Ukazovacie zámená.

<i>stretnutí</i>	<i>Predstaviť niekoho</i> Expressing welcome <i>Privítať</i> Introducing oneself <i>Predstaviť sa</i> Responding to introductions <i>Reagovať na predstavenie niekoho</i>	I'm/I come from Slovakia. I live in a small town. Hello. I am Jane. How are you? Fine, thanks. And you? This is my friend Jane. She's from England. They are working in hospital. My mother's name is Mia. Welcome. Come in.	Privlastňovací pád. Privlastňovacie zámená. Jednoduchý prítomný a prítomný čas, tvorba otázky a záporu. Spojky <i>with, and</i> .

Spôsobilosť: Viest' korešpondenciu

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Viest' korešpondenciu</i>	Salutations and introductions <i>Začať krátku správu</i> Closings <i>Ukončiť krátku správu</i>	Hello/Hi, Mary. How are you? Thank you for your letter. Bye, Amy. Love, John.	Jednoduchý prítomný čas.

Spôsobilosť: Telefonovať

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Telefonovať</i>	Answering and beginning a phone call <i>Začať telefonický rozhovor</i> Ending a phone call <i>Ukončiť telefonický rozhovor</i>	Hello. 235689. This is Peter./Peter, here. Is Jo there, please? See you. Bye. Goodbye.	Ukazovacie a osobné zámená. Príslovky miesta – <i>here, there</i> .

Spôsobilosť: Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené

Spôsobilosti	Funkcie	Príklady slovných spojení a viet	Jazyk a jeho použitie
<i>Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené</i>	Assuring that I am understood <i>Uistiť sa, že účastníci</i>	Does he understand? Can you spell your name? How do you say it in	Jednoduchý prítomný čas, tvorba otázky a záporu.

	<i>komunikácie pochopili moje vyjadrenia</i> Assuring that I have	English? What is it? Can you repeat	Abeceda.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Počúvanie s porozumením a ústny prejav ako primárna činnosť

V počiatočných etapách je vyučovanie cudzieho jazyka zamerané na nácvik správnej výslovnosti, budovanie aktívnej slovnej zásoby a komunikačných kompetencií. Rozvíjajú sa receptívne činnosti: *počúvanie* ako jazykový vzor a zdroj jazykových prostriedkov a produktívne činnosti, *ústny prejav*, v ktorom dôležitú úlohu zohráva reprodukčná fáza – rôzne druhy opakovania. Na začiatku výučby žiaci musia veľa počúvať. Každá cudzojazyčná rečová činnosť učiteľa by mala byť sprevádzaná jeho neverbálnymi komunikačnými prejavmi (mimika, gestikulácia, názorný, napr. obrázkový materiál), mala by byť motivujúca, aby žiaci radi počúvali. Ústny prejav žiakov sa na tomto stupni realizuje väčšinou imitatívnou formou (opakovanie jazykových štruktúr, alebo len jednotlivých slov).

Začiatky čítania a písania

Počiatočný kontakt s písomnou formou cudzieho jazyka je vizuálny. Vychádza zo slovnej zásoby, ktorú si žiaci osvojili prostredníctvom počúvania. Nácvik čítania s porozumením má byť odstupňovaný - obrázky, slová, slovné spojenia, krátke vety.

V počiatočnej fáze *čítania* žiaci čítajú slová, ktoré si už osvojili (rozumejú im po vypočutí, vedia ich vyslovovať, poznajú ich konkrétny význam). V prvej etape sa vytvára asociácia medzi zvukovou / hovorenou podobou slova a konkrétnou predstavou jeho významu (napr. obrázok). V začiatkoch čítania je k tejto predstave priradená písomná podoba slova a žiak ho číta s naučenou správnou výslovnosťou a s porozumením. Žiaci pokračujú v čítaní slovných spojení a jednoduchých viet.

Žiaci začínajú *písať* po nácviku čítania slov, resp. po fáze vizuálneho kontaktu s písomnou podobou známych slov. Písanie sa najskôr obmedzuje na odpisovanie slov. Pri písaní slovných spojení a jednoduchých viet pracujú žiaci pomocou modelového textu. Nácvik čítania a písania v cudzom jazyku musí byť veku primeraný a postupný, čo sa týka obsahu aj nárokov na žiaka.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Žiaci počas výchovno – vzdelávacieho procesu pracujú s učebnicami schválenými Ministerstvom školstva pre ANJ – 3. ročník: English World 1 – učebnica a pracovný zošit, Macmillan 2004 (ANJ obsahuje aj DVD). Pre AJ – 4. ročník English World 2 – učebnica a pracovný zošit, Macmillan 2004 (ANJ obsahuje aj DVD). K dispozícii sú aj pracovné listy vyrobené vyučujúcim, jazykové počítačové programy, rôzne materiálno-technické a didaktické prostriedky a informačno–komunikačné technológie, interaktívna tabuľa so softwérom na anglický jazyk.

8. HODNOTENIE

V počiatkovej fáze učenia sa cudzieho jazyka v primárnom vzdelávaní má hodnotenie žiakov predovšetkým motivačnú a formatívnu funkciu.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením: hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti - rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav: úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Žiacke prehovory v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením: hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav: úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšu vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

- **Hodnotenie učiteľom: ústnou formou alebo písomnou formou:** ich cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).
- **Hodnotenie spolužiakmi:** má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.

Sebahodnotenie: rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku. Medzi najčastejšie metódy sebahodnotenia patria: portfólio, dotazníky, rozhovory s učiteľom a denníky. Portfólio obsahuje sebahodnotiace záznamy, hodnotenie učiteľom a zbierku prác, ktoré žiak vytvorí počas určitého obdobia. Súčasťou portfólia môžu byť písomné práce, kresby, projekty, výsledky testov a pod., ktoré si do portfólia vyberá žiak podľa vlastného uváženia

Predmet cudzí jazyk je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Metodika hodnotenia vychádza z platných klasifikačných metodík. Hodnotenie a klasifikácia žiaka je súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Bude realizované v súlade s platným Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Výsledky vyučovacieho a učebného procesu hodnotí učiteľ ústne a písomne a to nasledovným spôsobom:

- priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov prejavov

žiaka na vyučovacích hodinách, má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho aktuálny psychický i fyzický stav,

- celkové hodnotenie žiaka v cudzom jazyku sa uskutočňuje na konci prvého polroka a na konci druhého polroka školského roka; a vyjadruje objektívne zhodnotenie úrovne vedomostí, zručností a návykov žiaka v tomto vyučovacom predmete.

System kontrol a hodnotenia žiakov :

- Pri verbálnej komunikácii kontroly úrovne osvojenia poznatkov uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom / na predchádzajúcej hodine / . Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu. - hodnotiť známku
- Písomnou formou kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 10 - 20 min. Hodnotenie známku na základe percentuálnej úspešnosti podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov.

100% - 90%	1 (výborný)
89% - 75%	2 (chválitebný)
74% - 50 %	3 (dobrý)
49% - 30%	4 (dostatočný)
29% - 0%	5 (nedostatočný)

- Pri praktických aktivitách využívať slovné hodnotenie praktických zručností / vrátane posterov a schém podľa potreby / s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh.
- Slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka.
- Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov podľa kritérií na základe vzájomnej dohody (známku, slovné hodnotenie).

VZDELÁVACIA OBLASŤ: PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ

PRÍRODOVEDA

CELK. POČET HODÍN: 1.r -33 hodín , 2.r. – 33 hodín,3.- 66hodín , 4.r.- 49,5 hodiny

HODNOTENIE: klasifikácia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP		1	1	1
ŠkVP	1		1	0,5
Spolu	1	1	2	1,5

Časová dotácia predmetu rozšírená v 1.ročníku o 1.hodinu , v 3.ročníku o 1 hodinu a v 4.r.o 0,5 hodiny týždenne na upevňovanie a precvičovanie učiva.

1.CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesuálna stránka samotného poznávacieho procesu.

Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

2.CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávanie prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať; prírodoveda má deti viesť k:

- spoznávaní životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímanie pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- opisovaniu, porovnávaní a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- nazeraniu na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do

efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.

- poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu.

Tretí a najmä štvrtý ročník sú v Prírodovede zamerané obsahovo a činnostne tak, aby bolo možné dosiahnuť rozvoj kognitívnych schopností, ktoré sú uvedené v zátvorkách.

Rozvoj kognitívnych schopností dieťaťa je prvoradým cieľom, s ktorým sa neoddeliteľne spája **rozvoj poznatkového systému** dieťaťa v oblasti prírodných vied. Deti sú vedené vo vzdelávacom procese tak, aby

- si správne naplnili a vzájomne poprepájali základné prírodovedné pojmy, ktoré charakterizujú bežne pozorované skutočnosti pochopiteľné v ich veku (s čím neskôr súvisí schopnosť flexibilnejšieho používania pojmov) - napríklad čo je koreň, stonka, list, kvet - ako spolu súvisia a prečo,...
- si osvojili vybrané vedecké pojmy, na ktorých je možné rozvíjať prírodovedné schopnosti (s čím neskôr súvisí schopnosť abstrakcie) - napríklad čo je to magnetizmus, svetlo, zvuk, farba,...
- si osvojili základy vedeckej terminológie a vedeli ju odlišiť od bežnej, nevedeckej komunikácie (s čím neskôr súvisí chápanie vedeckej systematiky), napríklad názvy rôznych druhov rastlín a živočíchov, ...
- si osvojili vedomosti o vzťahoch živej a neživej prírody (s čím neskôr súvisí chápanie ekologických a environmentálnych problémov), napríklad potravinové reťazce, ekosystematické vzťahy,...
- si modifikovali obsahy vybraných pojmov, ktoré majú v bežnom živote nevedecký obsah (s čím neskôr súvisí lepšia schopnosť modifikovať obsahy iných pojmov ako aj schopnosť rozširovať a naopak zužovať aplikovateľnosť pojmov na javy a predmety) - napríklad pojmy rozpúšťanie a roztápanie, hmotnosť, prítlačnosť, ...

3. KEÚČOVÉ KOMPETENCIE

Vzhľadom na špecifiká prírodovedného vzdelávania je predmet prírodoveda zameraný predovšetkým na rozvoj kognitívnych, informačných a čiastočne sociálnych kompetencií. Pri rozvoji **kognitívnych kompetencií** je dieťa vedené k špecifickému spracovávaniu informácií získaných vlastným pozorovaním a skúmaním, rozvíjajú sa objavné (induktívne) spôsoby poznávania. Pri rozvoji **informačných kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj detskej schopnosti vyhľadávať informácie v rôznorodých zdrojoch a posudzovať ich využiteľnosť pre pochopenie skúmaného javu ako aj ich mieru objektivity poskytovaných údajov. Pri rozvoji **sociálnych kompetencií** ide predovšetkým o rozvoj konštruktívneho dialógu zameraného na modifikáciu aktuálne platných predstáv detí o skúmaných javoch.

Vzdelávací obsah je konštruovaný tak, aby si deti postupne systematizovali poznatky o prírode, ktoré nadobudli spontánnym učením, pričom najskôr sa sústreďujú na opis pozorovaných skutočností, rozvíjajú si pozorovacie, kategorizačné schopnosti a neskôr sa sústreďujú na rozširovanie poznania tým, že sa snažia skúmať principiálne fungovanie vybraných prírodných javov. Uvedené spôsobilosti a kompetencie sa rozvíjajú pri nadobúdaní a modifikácii vybraných pojmov a najmä pri modifikácii komplexnejších predstáv, ktoré sú špecifikované obsahovým štandardom v jednotlivých témach.

Prírodovedné vzdelávanie je základom pre kvalitný rozvoj ekologických poznatkov, environmentálnych súvislostí, ako aj pre kvalitný rozvoj kladného postoja k vlastnému zdraviu a zdravému životnému štýlu. Keďže ide o rozvoj postojov a poznatkov vytvorených na základe tvorby súvislostí medzi vedomosťami, nie je vhodné ich rozvíjať osobitnými aktivitami, ich rozvoj je súčasťou špecifického prístupu k prírodovednému vyučovaniu. Ich zmysluplný rozvoj je zabezpečený špecifikáciou výkonového štandardu, ktorý sústreďuje žiakov na tvorbu súvislostí medzi nadobúdanými poznatkami

4.5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Predmet : Prírodoveda	Obsahový štandard	Výkonový štandard
RASTLINY	Rastliny ako živé organizmy Životné prejavy rastlín	Žiak vie vymenovať, kde všade rastú rastliny, vie uviesť, že rastliny rastú aj vo vode, na skalách, vo veľmi chladných oblastiach, tiež vo veľmi teplých oblastiach, v močariskách, ale aj na iných rastlinách. Vytvára súvislosti medzi predchádzajúcimi skúsenosťami a aktuálne získavanými vedomosťami. Žiak vie, že rastliny sú živými súčasťami prírody a to aj napriek tomu, že nie sú tak pohyblivé ako napríklad živočíchy alebo človek. S pomocou učiteľa žiak identifikuje niektoré zo základných životných prejavov rastlín
	Základné podmienky pre rast rastliny: svetlo, teplo, voda, vzduch, pôda Význam vody pre rastliny Vodné rastliny, suchomilné rastliny	Žiak vie, že rastliny sa vzájomne na seba podobajú okrem základnej stavby aj základnými charakteristikami spôsobu života. Vie, že rastliny potrebujú pre svoj život svetlo, teplo, vodu, vzduch a živiny. Ak nie je niektorá z uvedených podmienok poskytnutá, tak rastlina neprosperuje, nerastie, prípadne vädne až usychá. Žiak vie, že rastliny potrebujú pre svoj život vodu. Žiak vie, že rastliny sa môžu líšiť v tom, koľko vody pre svoj život potrebujú. Žiak vie, že niektoré rastliny žijú pod vodou, iné na vode a niektoré vodu potrebujú v pôde. Vie uviesť príklady rastlín, ktoré žijú vo vode (lekno, žaburinka) a vie uviesť príklady rastlín, ktoré žijú na miestach s malým množstvom vody (skalnice, kaktusy).

	Význam svetla pre rastliny Rastliny krátkych dní Rastliny dlhých dní	Žiak vie, že tie rastliny, ktoré prirodzene rastú na tienistých miestach neprežijú na miestach s priamym slnečným svetlom a naopak. Danú informáciu vie pozorovať v prírode a potvrdiť si tak vedomosť skúsenosťou..
	Druhovú rozmanitosť rastlín	Žiak vie, že rastliny majú veľa znakov spoločných a tým sa odlišujú od iných živých súčastí prírody. Žiak zároveň vie, že rastliny sa inými znakmi vzájomne odlišujú - žiak má osvojené základy poznávania druhej rozmanitosti. Žiak pozná 10 rastlín.
	Koreň rastliny Tvar a funkcia koreňa	Žiak vie vysvetliť dve základné funkcie koreňa – čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Uvedomuje si, že rôzne rastliny majú rôzne korene a danú skutočnosť vie vedecky skúmať (objektívne s meraním a porovnávaním). Vie vysvetliť, prečo majú rastliny hlbšie, širšie rozvetvené korene a to v súvislosti s funkciou koreňa pri získavaní vody a živín z pôdy.
	Rastlinná stonka	Žiak má osvojený poznatok o tom, že rastliny sa odlišujú stonkou. Okrem toho, že vie rozdeliť

		rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy, vie detailným pozorovaním zistiť, akými rôznymi vlastnosťami sa stonky odlišujú.
	Tvar a funkcia stonky	Žiak vie pozorovať, že niektoré stonky sa vetvia a iné nie, informácie primerane reprodukuje. Vie vysvetliť, že niektoré stonky vytvárajú úponky, ktorými sa prichytávajú o podklad a dostávajú sa tak vyššie, aby mali lepší prístup k svetlu.
	Rastlinné listy Tvar a funkcia listov	Žiak vie, že rastliny sa vzájomne od seba dajú rozlišovať napríklad tvarom listovej čepele, kresbou žilnatiny a rôznosťou zúbkovania na okraji listu, ako aj farbou. Pri poskytnutí viacerých rastlinných druhov vie vymenovať niektoré znaky, ktorými sa listovými čepeľami vzájomne tieto rastliny odlišujú a dané znaky primerane opísať. Žiak vie jednoducho vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo a preto sú listy ploché a široké – aby zachytili väčšie množstvo svetla.
	Kvety Tvar a zloženie kvetov	Žiak vie, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Pri porovnávaní kvetov si okrem farby všima tvar a počet lupeňov a farbu a počet tyčiniek.
	Funkcia kvetov Opeľovače	Žiak vie, že rastliny tvoria kvety preto, aby vytvorili plody obsahujúce semená, z ktorých v ďalšom roku vyrastú nové rastliny.
	Rastlinné plody Tvar a funkcia rastlinného plodu	Žiak vie vysvetliť, že plod je tá časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu po jeho opelení. Jednoducho vie opísať proces opelenia pomocou vetra a opeľovačov (včely, čmele, motýle). Vie, že zo semena vyrastie nová rastlina. Detailným pozorovaním zisťuje rôzne vlastnosti plodov, skúma, kde sú uložené semená.
	Semená Rozmnožovanie rastlín	Žiak vie, že poznáme zrelé a nezrelé plody a vysvetľuje zrelosť na rôznych príkladoch z bežného života (jablká, paradajky, jahody). Vie, že len zrelé plody obsahujú semená, ktoré vyklíčia. T. j. chápe, že aj semená musia dozrieť (vie uviesť príklad nezrelých semien v jablku, ktoré nemajú potrebnú tvrdosť, farbu, plnosť). Jednoduchým skúmaním vie zistiť, že nezrelé semená nevyklíčia.

	Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch	Žiak vie, že zrelým semenám je potrebné poskytnúť dostatok vhodných podmienok na to, aby vyklíčili. Žiak vlastnou výskumnou činnosťou s pomocou učiteľa zisťuje, že semeno nepotrebuje na vyklíčenie svetlo, určite potrebuje teplo, vodu a vzduch.
	Klíčivosť semien	Žiak vlastnou výskumnou činnosťou príde na to, že poškodené semená nevyklíčia.
	Vegetatívne rozmnožovanie rastlín	Žiak vie, že rastliny je možné rozmnožovať aj pomocou iných častí rastlín ako sú semená. Vie, že rastliny je možné rozmnožovať napríklad hľuzami (zemiak), poplazmi jahoda) a odrezkami (maliny) . Žiak vie, že hľuzy, poplazy a odrezky neobsahujú semená. Žiak samostatne skúma, ktoré izbové rastliny je možné rozmnožovať odrezkami rôznych častí rastliny.
	Dĺžka života rastlín Jednoročné, dvojročné a trváce rastliny	Žiak vie, že niektoré rastliny žijú dlho a iné krátko a že dĺžka života rastliny závisí aj od druhu rastliny. Vie, že existujú aj rastliny, ktoré žijú len jeden rok, prípadne časť roka: vyrastú zo semena, zakvitnú, prinesú plody, v ktorých sú semená a uhynú. V ďalšom roku zo semien vyrastú nové rastliny. Vie, že niektoré rastliny nekvitnú každý rok, napríklad v prvom roku vôbec nezakvitnú, zhromažďujú látky do zásoby a zakvitnú až v ďalšom roku - napríklad mrkva.

Čas	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Ročné obdobia Zmeny v prírode počas ročných období	Žiak vie vysvetliť rozdiely medzi jarnou, letnou, jesennou a zimnou prírodou. Žiak si uvedomuje najmä to, že deň je v zime kratší ako v lete a teplota prostredia aj preto zostáva v zime na nižších teplotách (slnko kratšie hreje). Žiak vie podrobne opísať zmeny na listnatom strome, ihličnatom strome a na vybraných bylinách.
	Prejavy veku rastlín	Žiak vie, že trváce rastliny (napríklad stromy) sa menia nielen počas roka, ale aj v priebehu rokov a tak je podľa nich možné približne merať čas v

		rokoch.
	Meranie času pomocou pravidelne sa opakujúcich javov	Žiak vie, že čas plynie neustále a že je ho možné merať pomocou udalostí, ktoré sa neustále opakujú, sú pozorovateľné. Vie vysvetliť, že deň je časový úsek od východu slnka do nového východu slnka. Vie, že takýchto dní prejde v roku 365.
	Kyvadlo	Žiak cielene skúma, akým spôsobom funguje kyvadlo. Na základe riadeného skúmania zisťuje, od čoho závisí rýchlosť kmitania kyvadla. Vie vysvetliť, ako je možné kyvadlo skonštruovať a vie o jeho fungovaní plynulo rozprávať.
	Presýpacie hodiny	Žiak vie vysvetliť, ako fungujú presýpacie hodiny a vie skúmať, od čoho závisí rýchlosť presýpania presýpacích hodín. Cielene skúma to, či po presypaní polovice množstva piesku prešla polovica celkového času presýpania hodín a snaží sa o vysvetlenie. Žiak dokáže skonštruovať jednoduché presýpacie hodiny a merať s nimi kratšie a dlhšie časové udalosti.
	Slnčné hodiny	Žiak skúma slnečné hodiny dlhodobým pozorovaním a vytvára záver, v ktorom sa snaží o vlastné vysvetlenie fungovania slnečných hodín. Žiak má osvojenú vedomosť, že slnko sa počas dňa zdanlivo pohybuje po oblohe oblúkom.
	Kalendár Rok Mesiace roka Týždeň Pracovné dni a dni oddychu	Žiak vie, že rok (365 dní) je rozdelený do dvanástich mesiacov a vie ich vymenovať. Žiak vie, že dni sú usporiadané (okrem mesiacov) aj do týždňov, pričom týždeň má sedem dní. Jednotlivé dni v týždni vie pomenovať. Okrem toho vie, že prvých päť dní je pracovných a sobota a nedeľa sú dni oddychu.

	Meranie času hodinami Hodina, minúta, sekunda	Žiak pozná celé hodiny a identifikuje ich na analógových a neskôr aj na digitálnych hodinách. Veľmi jednoducho vie vysvetliť, ako fungujú mechanické hodiny (pomocou pružiny a ozubených kolies, ktoré sa otáčajú v pravidelných intervaloch a hýbu ručičkami) a porovnať tento princíp s tým, ako fungujú presýpacie a slnečné hodiny. Vie vysvetliť, že jedna celá hodina prejde vtedy, keď sa veľká ručička jedenkrát pretočí okolo ciferníka. Vie, že jeden celý deň prejde vtedy, keď prejde celý ciferník malá ručička dvakrát, deň má 24 hodín.
	Objektívny a subjektívny čas	Žiak si uvedomuje, že kalendáre a hodiny používame preto, aby sme mohli čas merať presne. Žiak vie, že je potrebné mať hodiny nastavené presne a vie, kde sa môže presný čas dozvedieť (televízia, rozhlas, internet, hodiny riadené satelitom).

ŽIVOČÍCHY	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Rozmnožovanie - rodičia a ich potomkovia Vývin dospelého jedinca	Žiak vie, že živočíchy aj človek sa postupne menia - rastú, vyvíjajú sa, dospievajú, starnú. Vie, že mláďatá rôznych druhov živočíchov sa nemusia vždy podobáť na dospelé jedince a vysvetľuje tento proces na príklade motýľa a žaby (vie opísať všetky základné štádia vývinu týchto dvoch živočíchov). Vie, že niektoré živočíchy a tak aj človek, sa od narodenia podobajú na svojich rodičov a vie uviesť príklady (kôň a žrebä, pes a šteňa)
	Živočíchy, ktoré sa liahnu z vajca Životný cyklus motýľa Vtáčí životný cyklus Rôznorodosť živočíšnej ríše	Žiak s pomocou učiteľa a vlastným pozorovaním zistí, ktoré živočíchy sa liahnu z vajec (oboznámi sa s rôznymi druhmi: mravce, včely, slimáky, korytnačky, tučniaky). Pochopí rozdiel medzi živočíšnymi druhmi, ktoré sa liahnu z vajec: vývin z vtáčieho vajca, vývin nedokonalou i dokonalou premenou u hmyzu.
	Dĺžka života, rast a vývin mláďat rôznych druhov živočíchov	Žiak bude vedieť, že živočíchy sa dožívajú rôzneho veku, niektoré žijú dlhšie ako človek a niektoré žijú kratšie až oveľa kratšie, napríklad len niekoľko dní. Vie, že živočíchy dospievajú rýchlejšie, čo sa prejavuje osamostatňovaním sa od svojich rodičov. Žiak vie o danej téme diskutovať, uvedomuje si, že je to podobné ako s rastlinami - aj tie žijú rôzne dlho a za svoj život sa snažia rozmnožiť.
	Rôzne spôsoby zabezpečovania potravy	Žiak vie, že živočíchy sa vzájomne od seba odlišujú aj spôsobom získavania potravy. Vie, že niektoré sa živia rastlinami, niektoré lovia iné živočíchy a poznáme aj také, ktoré sa živia odumretými rastlinami, či živočíchmi. Vie uviesť príklady zo života (napríklad: kôň, ktorý hryzie trávu; slimák, ktorý hryzie list; motýľ, ktorý pije nektár; pavúk, ktorý loví hmyz do siete; liška, ktorá loví zajaca; sokol, ktorý loví myš; muchy na hnilem ovocí).

	Bylinožravce Charakteristika získavania potravy vybraných živočíšnych druhov	Žiak vie uviesť niekoľko príkladov živočíchov, ktoré sa živia rastlinnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôsobujú. Vie, čím sa živia nasledovné druhy a prispôsobenie získavaniu potravy na nich vysvetlí: dážd'ovka zemná, slimák záhradný, mlynárik kapustný, včela medonosná, kapor obyčajný, hus domáca, zajac poľný, myš poľná, veverica obyčajná, srna hôrna, kôň a krava.
	Mäsožravce Charakteristika získavania potravy vybraných živočíšnych druhov	Žiak dáva do súvislosti vonkajšiu stavbu živočicha, spôsob pohybu v prostredí a to, čím sa živí. Vie vysvetliť, že tie živočichy, ktoré lovia iné musia byť rýchle a silné, musia sa vedieť dobre orientovať i maskovať v prostredí. Uvedomuje si, že niektoré živočichy si na lov iných druhov vytvárajú rôzne zariadenia, či pasce. Žiak vie uviesť niekoľko príkladov živočíchov, ktoré sa živia živočíšnou potravou a vysvetliť, ako sa získavaniu tohto druhu potravy prispôsobujú. Informácie tohto typu získa o nasledujúcich druhoch: pavúk, kobylka, užovka, žaba, šťuka, sokol, vlk, líška, medveď, rys.
	Spôsob pohybu živočíchov Význam pohybu živočíchov Rôzne podmienky pre život živočíchov Typickí zástupcovia suchozemských živočíchov Spôsob života vybraných suchozemských živočíchov Typickí zástupcovia suchozemských živočíchov žijúcich v pôde Spôsob života vybraných suchozemských	Žiak vie, že živočichy sa vzájomne od seba odlišujú aj tým, ako sa pohybujú. V súvislosti s predchádzajúcimi témami vie vysvetliť, že niektoré živočichy sa musia pohybovať veľmi rýchlo, ak chcú uloviť korisť alebo sú častou korisťou, iné sa pohybujú pomaly a proti lovcovi sa bránia iným spôsobom - výstražným zafarbením, obsahom jedovatých látok a podobne. Vie uviesť príklady. Žiak vie, že pohyb živočíchom zabezpečujú rôzne časti tela. Tento jav vie samostatne skúmať a živočichy kategorizovať Žiak vie, že živočichy sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú a že tomuto prostrediu sú prispôbéné. Vie, že živočichy môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vie vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážd'ovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor); vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión). Žiak vie, že na súši žije najväčšie množstvo živočíchov. Vie, že dýchajú vzduch a živia sa potravou, ktorá je dostupná na súši, niekedy vo vode. Žiak vie, že mnohé živočichy žijú v pôde, vie

	živočíchov žijúcich v pôde Typickí zástupcovia suchozemských lietajúcich živočíchov Spôsob života vybraných suchozemských lietajúcich živočíchov Typickí zástupcovia vodných živočíchov Spôsob života vybraných vodných živočíchov Parazity	uviesť príklad krta a dážd'ovky. Vie, že živočíchov žijúce v pôde tiež potrebujú dýchať vzduch, vytvárajú si pod zemou komôrky. Vie vysvetliť, že ak ich zaleje voda, utopili by sa. Spája vedomosť so skúsenosťou a objasňuje jav na dážd'ovke. Žiak vie, že živočíchov, ktoré je možné vidieť vo vzduchu žijú na súši a pre svoj život potrebujú dýchať vzduch. Žiak vie, že vo vzduchu hľadajú potravu alebo sa ním rýchlo premiestňujú. Jav vie jednoducho vysvetliť na lastovičke. Vo vzduchu loví hmyz, ktorý kŕmi svoje mláďatá. V zime vo vzduchu hmyz nelieťa a tak sa lastovičky sťahujú do teplých krajín, kde je hmyzu vo vzduchu dostatok. Žiak vie, že okrem živočíchov, ktoré žijú na súši a dýchajú vzduch poznáme aj také, ktoré žijú vo vode. Vie na príklade (kapor obyčajný) vysvetliť, ako sa tieto živočíchov prispôsobili životu pod vodou, napríklad tvarom tela, spôsobom pohybu. Vníma rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi. Žiak vie, že niektoré živočíchov sa prispôsobili životu na iných živočíchoch, kde získavajú aj potravu. Vie jav vysvetliť na vybranom živočíšnom druhu: voš detská. Vie objasniť význam hygieny pri prevencii rozmnožovania a šírenia vší.

Voda	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov Spôsob života vybraných druhov rastlín a živočíchov viazaných na vodný zdroj	Žiak vníma vodu ako priestor pre život rôznorodých rastlín a živočíchov, ktoré nie je často vidieť na prvý pohľad alebo voľným okom. Vie vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú pri a v priehradách a rybníkoch.
Hmota	Obsahový štandard	Výkonový štandard

	Vlastnosti pevného, kvapalného a plynného skupenstva látok Kvapalné skupenstvo	Žiak vie jednoducho vysvetliť, aké vlastnosti má pevné skupenstvo (je možné ho chytiť do ruky, má stály tvar, pričom tvar je možné meniť opracovaním, pôsobením rôznych síl) a vie uviesť príklady látok, ktoré sú pevného skupenstva. Vie, že okrem pevného skupenstva poznáme aj kvapalné (príklad voda), ktoré dotykom cítime, ale tým, že mení tvar, tak ho nie je možné chytiť tak, ako pevné látky. Žiak vie jednoducho vysvetliť, aké vlastnosti má kvapalné skupenstvo (nie možné ho chytiť do prstov, nemá stály tvar, prispôsobuje svoj tvar tvaru nádoby, v ktorej sa nachádza) a vie uviesť príklady látok, ktoré sú kvapalného skupenstva

3.4.ročník

Plynné, kvapalné a pevné látky	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Vzduch ako plynná látka	Žiak vie, že vzduch je hmota, ktorá vyplňa priestor podobne ako kvapalné a pevné látky. Žiak si osvojí pojem plynná látka a vie vlastnosti plynnej látky porovnať s vlastnosťami pevných a kvapalných látok. Vie vysvetliť, že plynné látky je možné vnímať zmyslami podobne ako pevné a kvapalné. Žiak argumentuje vlastnou skúsenosťou, ako dôkaz prítomnosti vzduchu používa skúsenosť s vetrom, prievanom, fúkaním vzduchu cez slamku do vody.
	Vietor ako pohybujúci sa vzduch Vznik pohybu vzduchu	Žiak si uvedomuje, že vietor je pohybujúci sa vzduch. Vie vysvetliť, že čím je pohyb vzduchu rýchlejší, dokáže hýbať s väčšími predmetmi, pri vysvetľovaní používa dôkazy z vlastnej skúsenosti.
	Vlastnosti teplého a studeného vzduchu	Žiak sa pokúša o vysvetlenie toho, prečo sa hýbe záclona nad radiátorom a dáva si vedomosti do súvislosti s fungovaním teplovzdušného balóna. Jednoduchými overovacími pokusmi zisťuje, že teplý vzduch stúpa hore a vzniká tým prúd vzduchu podobný vetru.
	Zdroje znečistenia vzduchu Filtrácia vzduchu Meranie znečistenia vzduchu Dôsledky znečistenia vzduchu	Žiak vie, že vzduch môže obsahovať rôzne súčasti, ktoré sú tak drobné, že sa udržia vo vzduchu a nie sú v ňom viditeľné. Niektoré z týchto súčastí nie sú nebezpečné a neznamenajú znečistenie, iné sú pomerne nebezpečné.

	Najčastejšie sa vyskytujúce plynné látky a ich vlastnosti	Žiak vie okrem vzduchu uviesť aj iné plynné látky, ktoré pozná zo skúseností, napríklad zemný plyn v kuchynskom sporáku, hélium v jarmočnom balóne, kyslík v potápačskom prístroji).
	Rozdiel medzi pevnými a kvapalnými látkami	Detailným pozorovaním a skúmaním vie zistiť, aký je rozdiel medzi tekutými a sypkými látkami, čím špecifikuje rozdiely v pevnom a kvapalnom skupenstve na úrovni vlastných schopností.
	Tečúca a stojatá voda	Žiak si osvojuje pojem stojatá voda, vie vysvetliť, že ide o vodu, ktorá nemá prítok a odtok, ide o vodu, ktorá neprúdi, ktorej nepribúda a neubúda prítokom a odtokom.

	Pôda pôdy	Vznik	Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky. Žiak vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, niektoré jednoduchšie a iné ťažšie, rozdrobovaním sa však nestávajú tekutými. Vie vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria vzniká pôda.
	Vlastnosti pôdy		Žiak vie cielene skúmať rôzne druhy hornín a vyslovovať závery o ich rôznych vlastnostiach. Vie zhodnotiť, či ide o tvrdé kamene tým, že sa pokúša robiť úlomkom kameňa ryhu do skla (zaváraninový pohár) a sleduje, ktoré kamene sa rozpúšťajú v octe, ktoré čiastočne a ktoré vôbec. Žiak si uvedomuje, že z rôznych druhov kameňov môžu vznikáť rôzne druhy pôdy.
	Znečistenie pôdy a jeho dôsledky		Žiak vie, že aj pôda môže byť znečistená a ako toto znečistenie môže vzniknúť (napríklad nelegálnymi skládkami, vylievaním toxických látok do prírody). Pôda je potrebná pre rastliny, čerpajú z nej živiny a tak si vytvára súvislosť s tým, že znečistená pôda môže spôsobiť úhyn rastlín, ktoré na nej rastú alebo sa toxické látky môžu dostať do rôznych častí rastlín, ktoré potom konzumujú živočíchy a človek a môžu spôsobiť otravu.

Voda	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Rozpustnosť a nerozpustnosť látok vo vode Pitná voda	Žiak vie, že niektoré predmety na vode plávajú, iné neplávajú. Žiak vie skúmaním zistiť a zovšeobecniť závery o tom, ktoré látky na vode plávajú a ktoré nie. Vie, že voda nie je pitná, ak v nej plávajú viditeľné nečistoty, tiež vie, že voda nemusí byť pitná, ak v nej neplávajú viditeľné nečistoty. Žiak vie, že niektoré látky sa vo vode rozpúšťajú a iné nie. Žiak chápe, že rozpúšťaním látka nezmizla, len nie je niektorými zmyslami viditeľná

	Rozpustnosť a nerozpustnosť látok vo vode	Žiak vie na príklade prípravy sypaného čaju s cukrom a citrónom vysvetliť, čo sa deje s vodou a látkami, ktoré do vody postupne pridávame. O rozpúšťaní a nerozpúšťaní látok vie plynulo rozprávať, pričom vysvetľuje, ako je možné prítomnosť určitých látok dokázať jednoduchým zmyslovým vnímaním.
	Filtrácia	Žiak si osvojuje pojem filtrácia. Žiak vie skúmaním prísť na to, ako je možné viditeľné súčasti čaju z vody odstrániť (čajové lístky, kôstky z citróna). Žiak vlastným skúmaním zisťuje, že látky, ktoré sú vo vode rozpustené prechádzajú aj cez husté filtre (látka spôsobujúca farbu, vôňu, chuť čaju).
	Kryštalizácia	Žiak vie získať z vody rozpustené látky kryštalizáciou a tento proces vysvetľuje tak, že voda sa vyparuje a látka, ktorá je vo vode rozpustená sa vypariť nemôže a preto zostáva na podklade. Žiak vlastnou výskumnou činnosťou vie zistiť, ako je možné kryštalizáciu urýchliť a čím sa spomaľuje. Zároveň žiak chápe, že voda, ktorá sa z pohára pri kryštalizácii odstránila sa vyparila a spája tento poznatok s vedomosťou a zmene skupenstva vody.
	Tvrdá voda Minerálna voda	Žiak skúmaním zisťuje, že rôzne druhy pitnej vody (vodovodná, stolová, rôzne druhy minerálnych vôd) obsahujú rozpustené látky, ktoré sa vo varných nádobách usadzujú a tvoria tzv. vodný kameň
	Mäkká voda Kolobeh vody v prírode – súvislosť s vyparovaním	Žiak skúmaním zisťuje, že čím viac rozpustných látok voda obsahuje, tým menej sa mydlo vo vode napaní. Žiak dáva informáciu do súvislosti s tým, že najvhodnejšia voda. Žiak si objasňuje spôsob vzniku dažďovej vody a pokúša sa o komplexné vysvetlenie kolobehu vody v prírode
	Vznik minerálnej vody Podzemná voda Rozpustnosť a časticové zloženie látok	Žiak diskutuje o tom, aký pôvod má minerálna voda (ako sa minerálna voda dostala z prírody do fľaš v obchodoch); aký pôvod má studničná voda. Žiak vie, že vodovodná voda obsahuje málo rozpustných látok a preto je vhodná na pitie. Tiež vie, že veľké množstvo rozpustných látok vo vode, ktorú pijeme často môže spôsobiť poškodenie organizmu. Žiak vie, že látky sa skladajú z drobných častíc, ktoré nie sú voľným okom viditeľné. Žiak si osvojuje vysvetlenie, že pri rozpúšťaní sa drobné častice jednej látky dostávajú medzi častice inej látky

Rastliny poľí a lúk	Obsahový štandard	Výkonový štandard

	Rôznorodosť lúčneho porastu	Žiak vníma lúku ako priestor, na ktorom rastie množstvo rôznorodých rastlín a žije tu veľké množstvo rôznorodých živočíchov
	Typické druhy lúčnych rastlín Úvod do systematiky rastlín	Žiak si uvedomuje rôznorodosť porastu na lúke a vie ju objektívne skúmať.
	Typické druhy živočíchov žijúcich na lúkach Spôsob života lúčnych živočíchov Úvod do systematiky živočíchov	Žiak si uvedomuje, že na lúke žijú rôznorodé živočíchy a vie túto rôznorodosť objektívne skúmať. O živočíchoch získava samostatne ďalšie informácie a vie rozprávať o spôsobe ich života.
	Rôznorodosť lúčneho porastu v porovnaní s poľnou monokultúrou	Žiak vie, že poľia vytvoril človek, aby mal kde pestovať plodiny, ktoré potrebuje na svoju obživu. Žiak vie, že na poliach rastú iné rastliny ako na lúke, a že na poľia vysadil rastliny človek, pričom na lúkach rastú prirodzene
	Typické druhy živočíchov žijúcich na poliach Spôsob života poľných živočíchov	Žiak vie vymenovať (pomenovať rodovým menom) 5 zástupcov živočíchov, ktoré žijú na poliach (zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, hraboš poľný, škrečok poľný), vie ich opísať a vie povedať, čím sa živia.
	Význam poľnej monokultúry Najvýznamnejšie poľné plodiny a ich využitie	Žiak vie, že poľia vznikli z lúk, pričom pôvodné rastliny boli vytlačené na medze. Vie vysvetliť, aké pozitíva má pestovanie monokultúry. Pozná 5 druhov plodín, ktoré sa na poliach pestujú najčastejšie (kukurica, repka olejná, sľečnica, cukrová repa, obilie), vie ich opísať a vymenovať využitia danej rastliny.
	Liečivé rastliny Najvýznamnejšie liečivé rastliny a ich spôsob využitia	Žiak vie vysvetliť význam liečivých rastlín pre človeka. Vo vysvetlení zdôrazňuje to, že rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia. Vie, že rôzne rastliny majú rôzny účinok, používajú sa na rôzne účely. Zisťuje, kde v okolí školy a bydliska sa uvedené liečivé byliny.

Teplota a teplota	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Zmena ročných období Teplotné zmeny počas roka Slnko ako zdroj svetla a tepla	Žiak vie, že počas roka sa menia ročné obdobia a že sa to prejavuje najmä tým, že sa mení teplota prostredia. Žiak vie, že v lete je teplo preto, lebo počas dňa slnko na zem svieti dlhšie a intenzívnejšie a počas zimy slabšie a kratšie (dni sú v zime kratšie). Žiak vie, že zdrojom tepla a svetla je slnko.
	Tepelné zdroje Vznik tepla v organizme	Žiak vie, že človek potrebuje mať optimálnu teplotu, aby prežil a preto pri nižších teplotách vyživa rôzne zdroje tepla. Žiak vie, že teplo je produkované horením rôznych horľavých látok, niektoré z nich vie vymenovať (drevo, papier, olej, benzín, nafta a pod.).
	Horenie Horľavé látky Požiarna bezpečnosť	Žiak vie, že niektoré látky sú horľavé a iné nie. Vie, akým spôsobom je možné látky zapáliť a vie aj to, že látky na horenie potrebujú vzduch. Uvedomuje si nebezpečenstvo ohňa a vie sa bezpečne správať, aby predchádzal vzniku požiaru. Vie, čo má v prípade požiaru robiť
	Teplota a teplota Teplota varu vody Teplota mrznutia vody	Žiak vie, že pomocou hmatu dokáže odhadnúť, či sú predmety chladnejšie alebo teplejšie ako jeho ruka. Žiak vie, že ak predmety vyžarujú viac tepla,

		majú vyššiu teplotu. Žiak vie merať teplotu vody teplomerom a pozorovaním zisťuje, že ak je voda taká chladná, že v nej plávajú kocky ľadu má 0°C a keď vrije má 100°C.
	Teplota ľudského tela Lekársky teplomer	Žiak vie, že ľudské telo má stálu teplotu, ktorá sa meria lekársym teplomerom. Vie merať teplotu lekársym teplomerom.
	Lekársky teplomer Teplomer na meranie teploty vody Meteorologický teplomer	Žiak vie pozorovaním zistiť rozdiel medzi lekársym teplomerom, teplomerom na meranie teploty vody a vonkajším, meteorologickým teplomerom.
	Zmeny teploty ľudského tela - znižovanie vysokej teploty	Žiak vie, že niektoré choroby sa prejavujú tým, že sa zvýši telesná teplota. Žiak tiež vie, že zvýšená teplota je obranný mechanizmus človeka, ktorým bojuje proti ochoreniu

EUDSKÉ TELO	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Potrava ako zdroj energie a stavebného materiálu pre obnovu organizmu	Žiak vie jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme využíva. Žiak sa vo vysvetľovaní sústreďuje na objasnenie toho, že človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu
	Potrava s rôznym obsahom výživných látok Obezita	Žiak vie, že človek dokáže stráviť len určitý typ potravy, nedokáže stráviť napríklad to, čo iné živočíchy stráviť dokážu. Žiak vie, že rôzne druhy potravín sa vzájomne odlišujú nielen chuťou, tvarom a svojím pôvodom, ale aj obsahom živín. Žiak vie, že rôzne potraviny poskytujú človeku rôzne množstvo energie.
	Vitamíny	Žiak vie, že potrava obsahuje vitamíny a uvedomuje si, že vitamíny sú pre zdravý život dôležité. Vie, že vitamíny sa označujú veľkými tlačnými písmenami - A, B, C, D, E.
	Tráviaca sústava človeka Proces trávenia potravy	Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme. Uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré v organizme využívame a tie si človek v organizme ponecháva a zvyšok vylučuje stolicou. Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy (ústna dutina, hltan, žalúdok, črevá, konečník) a na schéme ich vie rozpoznať, pričom vysvetľuje, čo sa deje s potravou v žalúdku a kde sa potrebné látky vstrebávajú do krvi, ktorá ich rozvádza na všetky miesta v organizme, kde sa tieto látky vyžívajú.
	Jedy Drogy	Žiak vie, že okrem toho, že poznáme zdravé potraviny obsahujúce živiny a vitamíny potrebné pre rast a obnovu organizmu a menej zdravé potraviny, poznáme aj potraviny, ktoré sú pre človeka jedovaté. Žiak vie, že jedovaté sú potraviny, ktoré obsahujú látky, ktoré spôsobujú poškodenie organizmu.

Vylučovacia sústava Moč Význam tvorby moču a stolice		Žiak vie, že z krvi sa nevyžité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, v ktorých sa tvorí moč. Žiak vie vysvetliť, že krv koluje celým telom, prechádza obličkami, v ktorých sa z nej odstraňujú škodlivé látky a nadbytočná voda, vzniká moč, ktorý sa vylučuje z tela von.
Pot Význam tvorby potu Dýchacia sústava Význam kyslíka pre ľudský organizmus Proces dýchania Súčinnosť dýchania a srdcovej činnosti Význam čistoty ovzdušia Kašeľ Kýchanie Kvapôčková infekcia Kostra – opora pre svaly Význam pohybu pre zdravie človeka Svaly – pohybová sústava		Žiak vie, že okrem stolice a moču človek vylučuje aj pot. Žiak chápe, že potom sa z tela nevylučujú nepotrebné látky, potenie vysvetľuje ako proces, pri ktorom sa organizmus ochladzuje. Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje so vzduchom, ktorý vdýchame. Uvedomuje si, že vydychovaný vzduch je iný ako vdychovaný. Vie, že zo vzduchu človek vyžíva len jednu jeho časť – kyslík. Vie, aké základné súčasti má dýchacia sústava a vie, kde sa v tele nachádza hlavná časť dýchacej sústavy – pľúca. Žiak vie vymenovať základné prejavy dýchania človeka (dvíhanie a klesanie hrudníka, prúd vdychovaného a vydychovaného vzduchu, vydychovaná vodná para). Žiak skúma, ako sa zrýchľuje dýchanie a zároveň aj srdcová činnosť pri zvyšovaní námahy. S pomocou učiteľa vytvára záver, že človek pri zvýšenej námahe rýchlejšie dýcha a aj srdce mu rýchlejšie bije. Žiak vie vysvetliť, že so vzduchom sa do tela môžu dostať rôzne nečistoty a dokonca aj pôvodcovia rôznych ochorení, ktorí sú tak drobní, že nie sú viditeľní. Žiak vie, že väčšie množstvo týchto nečistôt sa zachytáva v nosovej dutine, z kadiaľ sa dostáva spolu s hlienom von. Žiak vie, že pohyb je jeden zo základných životných prejavov organizmov. Dostatok pohybu je predpokladom zdravia. Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na oporu - kostru. Žiak si uvedomuje, že svaly potrebujeme na veľmi rôzne pohyby. Vie uviesť niekoľko príkladov rôznych pohybov – tie, ktoré ovládame vôľou (chôdza, úsmev, hryzenie, žmurkanie, hovorenie), aj tie, ktoré vôľou nie sú ovládané (napríklad pohyb

		srdca, pohyb čriev).

ŽIVOČÍCHY	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Životné prejavy organizmov Podobnosti a rozdiely v živočíšnej ríši Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce	Žiak vie vysvetliť, čím sa živočích a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Zároveň si žiak uvedomuje, že živočích sa vzájomne od seba odlišujú a to nielen tvarom, ale najmä spôsobom života. Žiak vie, že živočích, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvarom tela, spôsobom života) patria do tej istej skupiny živočíchov - napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce.
	Plazy Chladnokrvný živočích	Žiak vie opísať skupinu plazov a vie vymenovať troch zástupcov (užovka, vretenica, jašterica), ktorí do danej skupiny patria. Žiak dáva informácie do súvislosti s tým, kde je možné plazy najčastejšie nájsť (na skalách, múroch, chodníkoch, kde sa vyhrievajú).
	Vtáky	Žiak vie opísať skupinu vtákov a vie vymenovať piatich zástupcov (napríklad: vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť). Vie opísať spôsob života daných živočíchov. Zároveň vie, že všetky vtáky kladú vajcia a vie opísať, ako sa vtáky o vajcia a neskôr o mláďatá starajú. Vie, že medzi vtáky patria aj nelietavé živočích, napríklad pštros a tučniak, ktoré majú perie a zobák tak, ako ostatné vtáky.
	Živočíšne spoločenstvá	Žiak vie, že niektoré živočích žijú v skupinách a vie jednoducho vysvetliť význam tohto zhlukovania, napríklad na svorke vlkov, stáda koní a krdli lastovičiek. Žiak vie, že živočích sa môžu zhlukovať len v určitom čase a pre určitý účel alebo žijú v spoločenstvách celý život. Žiak vie, že k živočíchom patria aj drobné organizmy, napríklad hmyz. Tiež vie, že niektoré druhy hmyzu vytvárajú spoločenstvá, napríklad mravce a včely. Vie vysvetliť, aký význam má pre tieto živočích tvorba spoločenstiev
	Mravce ako spoločenský hmyz Spôsob života spoločenstva	Žiak vie opísať spôsob života mravcov, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používa informácie o organizačnej štruktúre mraveniska a o jednotlivých kastách mravcov. Nakoniec vie zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre mravce prospešný.

	Včely ako spoločenský hmyz Spôsob života spoločenstva	Žiak vie opísať spôsob života včiel, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používa informácie o organizačnej štruktúre včelej rodiny – rozpoznáva matku, trúdu a robotnicu.
	Úžitkové zvieratá: Včely Kravy Ovce Sliepky Kone	Žiak vie, že človek získava potravu rôznym spôsobom - pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale čiastočne aj zberom divo rastúcich rastlín a ich plodov a lovom divo žijúcich živočíchov (vie uviesť príklady). Žiak vie vysvetliť, aký úžitok človeku poskytuje chov nasledujúcich živočíchov: včely, kravy, ovce, sliepky, kone. Žiak vie, ako sa vyrába med a vie jednoducho opísať, ako sa včelár stará o včely a ako od včiel získava med. Žiak vie vysvetliť, ako sa z kravského mlieka vyrába syr a ako sa vyrába maslo. Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako je potrebné sa starať o kravy, aby z nich mal človek úžitok Žiak vie vysvetliť, ako sa vyrába vlna a ako je potrebné sa starať o ovce, aby z nich mal človek úžitok. Vie jednoducho vysvetliť, ako sa z oviec získava vlna. Žiak vie, ako je možné dochovať vajcia a ako je potrebné sa starať o sliepky, aby z nich mal človek úžitok. Žiak vie, aký úžitok poskytuje chov ťažných, športových a rekreačných koní.

VODA	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Vodný ekosystém –fauna - spôsoby viazania sa na vodné prostredie	Žiak vie vysvetliť, že pri vodnom zdroji môžeme okrem vodných živočíchov stretnúť aj tie, ktoré vo vode alebo pri vode hľadajú obživu alebo sa vo vode rozmnožujú, ale nedokážu pod vodu žiť. Vie uviesť príklady živočíchov z jednej aj druhej skupiny (skokan, mlok, potočník, potápnik, komár, vážka, korčuliarka, užovka, kačica, hus, labuť).
	Obojživelníky	Žiak vie, že okrem vodných a suchozemských živočíchov poznáme aj obojživelníky a vie vysvetliť, že obojživelník je živočích, ktorý určitý čas svojho života žije pod vodou a v dospelosti žije na súši.
	Vodný zdroj ako priestor pre rozmnožovanie	Žiak vie, že v blízkosti vodných zdrojov sa nachádzajú aj drobnejšie druhy živočíchov, ktoré potrebujú vodu pre rozmnožovanie. Vie uviesť tri príklady: komára, vážku a potočníka.
	Vodný zdroj ako zdroj obživy	Žiak vie, že pre niektoré druhy živočíchov je voda zdrojom potravy, pričom sa pri vode a vo vode môžu živiť živočíšnou alebo rastlinnou potravou.
	Mikroorganizmy	Žiak vie, že voda obsahuje aj živočíchov, ktoré sú voľným okom neviditeľné a môžu spôsobovať ochorenia, ak človek vodu z takéhoto zdroja vypije
	Vodný ekosystém – flóra	Žiak vie, že okrem drobných živočíchov môže voda obsahovať aj rovnako drobné rastliny .

	Riasy a sinice Sinice ako pôvodcovia ochorení	Pozorovaním vie zistiť, že riasy sa netvoria v potokoch (v rýchlo tečúcich vodách), naopak, môžu sa vytvoriť v nádobách, v ktorých bola naliata studničná voda a boli vystavené teplu .

Vlastnosti látok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Tepelný izolant Vodivosť tepla rôznymi látkami	Žiak vie, čo to znamená, že látka je tepelný izolant. Žiak vie porovnať vodivosť tepla v rôznych materiáloch, zisťuje, že kovy sa zahrievajú rýchlejšie ako iné látky a pokúša sa o využitie vlastnej skúsenosti pri objasňovaní javov, ktoré súvisia s týmto poznatkom .
	Teplo a chlad ako nedostatok tepla	Žiak vie, že niektoré látky zadržiavajú teplo a uvedomuje si, že tieto materiály používame ako pri udržiavaní tepla, tak aj chladu.
	Tepelná izolácia zdrojov tepla	Žiak si uvedomuje, že prikrývka ľudské telo nezahrieva, len zabraňuje úniku tepla, ktoré si ľudské telo vyrába.
	Šírenie tepla prostredím	Žiak vie, že teplo stúpa hore a informáciu overuje pozorovaním bežne dostupných javov, s ktorými má skúsenosť.

Ľudské telo	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Ľudské zmyslové orgány Zrak, zrakový orgán – oko Funkcia zrakového orgánu Odhadovanie vzdialeností Krátkozrakosť a ďalekozrakosť Starostlivosť o zrak	Žiak vie vysvetliť, na čo človeku slúži zrak. Vie jednoducho vysvetliť funkciu zrakového orgánu a skúma prečo má človek dve oči (zisťuje funkciu odhadovania vzdialenosti). Uvedomuje si, že bez svetla človek nemôže nič vidieť a čím je svetlo slabšie, tým viac sa oči namáhajú. Žiak pozná pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť .
	Sluch, sluchový orgán – ucho Funkcia sluchového orgánu Zvuk ako chvenie hmoty	Žiak vie vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán sluchu. Žiak skúma pôsobenie zvukov a zovšeobecňuje, že zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok. Žiak skúma význam ušnice u človeka a porovnáva ušnice človeka s ušnicami rôznych zvierat.
	Chuťové a čuchové orgány Funkcia chuti a čuchu Význam chuti a čuchu pre človeka	Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako fungujú chuť a čuch a aký majú význam pri spoznávaní prostredia. Žiak na základe vlastného skúmania zisťuje rozloženie analyzátorov chutí na jazyku a overuje si poznatky získané vlastným skúmaním.

	Hmat Význam hmatu pre človeka Funkcie kože Citlivosť pokožky	Žiak vie vysvetliť funkciu kože pre ľudský organizmus. Medzi rôznymi funkciami spomína aj zmyslovú funkciu. Vie, že pomocou hmatu zisťujeme rôzne vlastnosti prostredia – kvalitu materiálov, ale aj teplotu materiálov a prostredia. Žiak vie skúmať citlivosť pokožky na rôznych miestach na tele a pokúša sa o vysvetlenie zistených rozdielov.
	Funkcia reflexu Význam reflexu pre život človeka Nervová sústava a mozog	Žiak vie vysvetliť, že informácie z jednotlivých zmyslových orgánov sa pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu, kde sú spoznávané, porovnávané, spracované, zapamätané.
	Srdce a jeho funkcia v tele človeka Starostlivosť o srdce	Žiak vie, že srdce je tvorené svalom, je duté a má funkciu pumpy na krv. Vie, kde sa srdce v tele nachádza, aké je veľké a aký má tvar.
	Funkcia a zloženie krvi Červené krvinky Biele krvinky Krvné doštičky Význam darcovstva krvi	Žiak vie, že všetky látky potrebné pre ľudský organizmus sú po tele rozvádzané krvou. Vie opísať základné zložky krvi a význam jednotlivých zložiek - červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky. Žiak vie vysvetliť význam darcovstva krvi.

	Krvný obeh Okysličovanie organizmu Cievy - tepny a žily	Žiak vie vysvetliť, že krv prúdi po tele v cievach, vie cievny systém schematicky zaznačiť (v schéme nechýba srdce a cievny systém je uzatvorený). Vie, že cievy sú napojené na srdce, ktoré zabezpečuje to, aby krv cirkulovala po celom tele.
	Prejavy srdcovej činnosti Srdcový tep Krvný tlak Zmeny srdcovej činnosti	Žiak vie, že srdcová činnosť sa prejavuje na tele merateľnými javmi – napríklad tepom a tlakom krvi. Žiak vie vysvetliť, čo je srdcový tep a čo je to tlak krvi. Žiak vie merať srdcový tep a vie vysvetliť význam merania krvného tlaku pri pravidelných prehliadkach u lekára.
	Rozmnožovanie človeka Rast a vývin Vývin pred narodením Vývin po narodení Význam zdravej stravy pre vývin človeka	Žiak vie, že na splodenie nového potomka je potrebný dospelý muž a dospelá žena. Vie, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu, pričom mužská sa od ženskej líši. Žiak vie vysvetliť, že po oplodnení ženy mužom sa dieťa vyvíja v tele matky. Vie, že proces vývinu dieťaťa pred narodením trvá 9 mesiacov.
Vlastnosti látok - hustota	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Hustota látok – pomer hmotnosti a objemu látok	Žiak vie, že tie látky, ktoré sa zdajú na určitý objem

		ľahké plávajú na vode a tie, ktoré sa zdajú na ten istý objem ťažké, klesajú ku dnu .
	Pomer hustoty látok Nadľahčovanie	Žiak vie realizovať skúmanie zamerané na objasňovanie toho, ktoré predmety na vode plávajú a ktoré nie, kedy plávajú a kedy nie. Vlastným skúmaním zisťuje, že predmety, ktoré v čistej vode neplávajú môžu plávať napríklad v slanej vode a pokúša sa o vysvetlenie pozorovaného javu.
	Pomer hustoty látok	Žiak vie, že ak má predmet rovnakú hmotnosť na určitý objem ako má voda, vo vode sa vznášajú (ani neplávajú, ani neklesajú ku dnu). Žiak rieši výskumnú úlohu a vie vytvoriť zo skúmania záver, ktorý primerane zakreslí a prezentuje.
	Pomerné meranie hustoty látok	Žiak nachádza spôsob, akým je možné relatívne merať hustotou dvoch kvapalných látok. Žiak vie odlíšiť pojem hustota

	Hustota látok a vztlaková sila	Žiak samostatne pozoruje a zovšeobecňuje jav pôsobenia vztlakovej sily vo vode, vie vysvetliť ako súvisí veľkosť sily, ktorá nadnáša telesá v kvapaline od hustoty danej kvapaliny.
	Zmena hustoty látok pôsobením tepla	Žiak vie vysvetliť, ako sa mení hustota vody pri zmene teploty vody, vie vysvetliť, prečo pláva ľad na vode. Na základe vedomostí o zmene hustoty vody pri zmene teploty vie žiak zostrojiť jednoduchý „vodný teplomer“ a vyskúšať jeho funkčnosť, vyžíva pri tom informácie o konštrukcii ortuťového teplomeru
	Povrchové napätie vody Zmena povrchového napätia vody	Žiak vie vysvetliť, ako sa prejavuje povrchové napätie vody a ako je možné ho meniť. Žiak pomocou povrchového napätia vody vysvetľuje pohyb hmyzu po hladine vody, tvorbu bublín zo saponátovej vody.
	Hustota rôznych pevných látok Rozpustnosť pevných látok vo vode	Žiak cieľavedome skúma správanie sa rôznych pevných látok a predmetov vo vode a zo skúmania vytvára záver, v ktorom využíva poznatky o hustote látok a o rozpustnosti látok vo vode.
	Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na pevné Časticové zloženie látok	Žiak vie (vyskúma vlastnou výskumnou činnosťou alebo zistí zo sekundárnych zdrojov), že ľad je na určitý objem ľahší ako voda a preto pláva na vode. Žiak sa pokúša vysvetliť, čo sa deje s vodou, keď zamŕza.
	Zmena hustoty látok pri zmene skupenstva z kvapalného na plynné Časticové zloženie látok	Žiak vie, že látky sa skladajú z častíc a vie túto predstavu prezentovať kresbou na základe svojho naivného vnímania časticového zloženia látok.

Jednoduché stroje	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Páka ako jednoduchý mechanizmus Konštrukcia páky a spôsob fungovania	Žiak vie, že ak chce nadvihnúť veľký predmet, môže na to použiť brvno a menšiu podperu (pevný bod). Toto zariadenie nazýva pákou. Žiak vie cieľavedome skúmať fungovanie páky, vlastnou výskumnou činnosťou zisťuje, že čím ďalej od pevného bodu páky pôsobíme silou, tým ťažší predmet vieme zdvihnúť.

	Naklonená rovina ako jednoduchý mechanizmus	Žiak vie vysvetliť, že použitím naklonenej roviny si vieme uľahčiť prácu, vysvetľuje na príklade s vytiahnutím nákladu, ktorý inak nezodvihneme po naklonenej rovine. Pri skúmaní sily, ktorú musí vynaložiť pri ťahaní predmetu po naklonenej rovine používa silomer.
	Využitie naklonenej roviny v bežnom živote	Žiak vie skúmať predmety a zisťovať, či využívajú na svoju funkciu naklonenú rovinu. O skúmaní vie diskutovať. Vie vymenovať predmety, kde sa naklonená rovina využíva (svahové cesty – serpentíny, skrutka, sekera, pluh, klin) a vie vysvetliť, ako sa tam princíp naklonenej roviny využíva. Samostatne vyhľadáva informácie o využití naklonenej roviny v praxi.
	Kladka ako jednoduchý mechanizmus Konštrukcia kladky a spôsob fungovania	Žiak vie jednoducho vysvetliť, že kladka uľahčuje prácu tým, že pri zdvíhaní nákladu pôsobíme menšou silou, ale zdvíhame predmet pomaly. Pomocou cievky, ceruzky a špagátu vie vysvetliť, ako sa kladka konštruuje. Žiak vie, že poznáme voľnú a pevnú kladku a vie opísať rozdiel v konštrukcii a v miere uľahčenia práce.

	Ozubené súkolesie ako jednoduchý mechanizmus Konštrukcia ozubeného súkolesia a spôsob fungovania	Žiak vie, že pomocou ozubených súkolesí vieme meniť smer pohybu predmetov a tiež rýchlosť pohybu predmetov. Žiak si uvedomuje, že jedno ozubené koleso nemá praktický význam, že musia byť viaceré v súčinnosti - tzv. súkolesia. Žiak vie samostatne skúmať zmenu rýchlosti otáčania ozubených kolies pri použití rovnako veľkých, menších a väčších ozubených kolies. Samostatne skúma v domácnosti sa vyskytujúce predmety, ktoré ozubené kolesá využívajú a opisuje spôsob, akým sú kolesá v predmete využívané. Funkciu ozubeného súkolesia vysvetľuje na bicyklových prevodoch.
	Využitie ozubených kolies v bežnom živote	Žiak vie skúmať predmety a zisťovať, či využívajú na svoju funkciu ozubené kolesá. O skúmaní vie diskutovať. Vie vymenovať predmety, kde sa ozubené kolesá využívajú (bicykel, hodinky, ručný mixér, ručná vrtáčka, vodný a veterný mlyn) a vie vysvetliť, ako sa tam princíp ozubených kolies využíva. Samostatne vyhľadáva informácie o využití ozubených kolies v praxi.
	Využitie kladky v bežnom živote	Žiak vie vymenovať predmety, kde sa naklonená rovina využíva (žeriav, posilňovací stroj, lanovka, horolezectvo - karabíny, napínanie lán a vedenia pomocou kladky) a vie vysvetliť, ako sa tam princíp kladky využíva. Samostatne vyhľadáva informácie o využití kladky v praxi.

SILA	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Gravitačná sila	Žiak vie vysvetliť, že príčinou pádu telies k zemi je pôsobenie sily, ktorú nazývame gravitačnou. Vie, že ak pôsobíme na padajúci predmet nejakou silou proti smeru pôsobenia gravitačnej sily, je možné pád predmetov spomaliť, zastaviť alebo spôsobiť opačný smer pohybu.
	Gravitačná sila a hmotnosť predmetov	Žiak vlastnou výskumnou činnosťou zisťuje, ktoré predmety padajú rýchlejšie a ktoré pomalšie, pričom si sám navrhuje objektívny spôsob merania rýchlosti padania predmetov. Žiak sa následne snaží vysvetliť (zovšeobecnením výsledkov merania),

		ktoré predmety padajú rýchlejšie a prečo.
	Gravitačná sila a objem predmetov Odpor vzduchu	Skúma súvislosť medzi hmotnosťou predmetu a rýchlosťou jeho pádu. Dáva jav do súvislosti s pôsobením gravitačnej sily.
	Elektrická energia Elektrický prúd Elektricky vodivé a nevodivé materiály	Žiak vie, že elektrická energia sa vyrába v elektrárnach a vie opísať spôsob, ako sa rozvádza do domácností. Žiak vie vysvetliť význam elektrickej energie pre súčasného človeka a vie zhodnotiť, aké dôsledky by mal náhly výpad elektrickej energie. Žiak vie, že niektoré látky vedú elektrický prúd a niektoré nevedú.
	Elektrický izolant Bezpečnosť práce s elektrickými zariadeniami	Žiak vie, že elektrický prúd je životu nebezpečný a vie predchádzať styku s vysokým napätím. Žiak vie vysvetliť, prečo sú vodiče elektrického prúdu obalené v umelej hmote, pričom využíva poznatky získané vlastným skúmaním. Žiak vie využiť informácie o elektrických izolantoch na ochranu vlastného zdravia pred pôsobením elektrického prúdu
	Blesk Bezpečné správanie sa v búrke	Žiak vie, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a vie jednoducho vysvetliť funkciu hromozvodu. Žiak vie samostatne vyhľadať informácie o tom, ako je potrebné sa chrániť pred bleskom vo voľnej prírode a informácie vie zhodnotiť v súvislosti s tým, čo už o elektrickom prúde vie.
	Statická elektrina	Žiak vie jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavu na rôznych predmetoch. Spája informácie s vlastnou skúsenosťou a cielene skúma vznik statického výboja pôsobením rôznych látok.
	Magnetická sila Magnet Magnetické a nemagnetické materiály	Žiak vie, čo je to magnet a ako pôsobí na rôzne materiály. Vie, že magnety majú dva póly a vie vysvetliť, ako sa dva magnety vzájomne k sebe správajú pri rôznych vzájomných pozíciách. Žiak vie cieľavedome skúmať, ktoré predmety sú magnetické a ktoré nie sú magnetické a zovšeobecňuje záver, že všetky magnetické predmety sú kovové, ale nie všetky kovové predmety sú magnetické. Žiak jednoznačne rozlišuje pojmy <i>magnet</i> a <i>magnetický materiál</i>
	Magnetizácia magnetických materiálov Magnetické pole Zeme Kompas	Žiak vie, čo je to magnet a ako pôsobí na rôzne materiály. Vie, že magnety majú dva póly a vie

		vysvetliť, ako sa dva magnety vzájomne k sebe správajú pri rôznych vzájomných pozíciách.
	Trenie Časticové zloženie látok	Žiak vie vysvetliť, čo je to trenie a kde všade sa trenie využíva.
	Zvyšovanie a znižovanie trenia Praktický význam vysokého trenia Praktický význam nízkeho trenia	Žiak vie skúmať trenie dvoch materiálov a zisťovať, ktoré materiály zvyšujú a ktoré znižujú trenie. Zisťuje informácie o trení v rôznych informačných zdrojoch a vie zovšeobecniť získané informácie a vymenovať javy a predmety, kde je pre dobrú funkčnosť potrebné zvyšovať trenie a kde je, naopak, potrebné trenie znižovať.
Vesmír	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	Vesmír Vesmírne telesá Vákuum Čierne diery	Žiak vie vysvetliť, čo je to vesmír a to prostredníctvom opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Vie, že vo vesmíre nie je vzduch, ten je sústredený v podobe atmosféry okolo planét. Žiak taktiež vie, že vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila. Vie vysvetliť, že gravitačná sila pôsobí len do určitej vzdialenosti od vesmírnych telies. Má základnú informáciu o čiernych dierach a ich vplyve na hmotu

	Planéta Hviezda Galaxia Súhvezdie	Žiak vie, že Zem je planéta a Slnko je hviezda a vie vysvetliť, aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou. Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi Slnčnou sústavou, galaxiou (Mliečna dráha) a súhvezdím a súhvezdím.
	Slnčná sústava Prirodzené družice planét Kométa	Žiak vie, že Slnčná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo Slnka v rôznej vzdialenosti. Vie planéty vymenovať. Žiak vie vysvetliť, že Mesiac je prirodzenou družicou Zeme a vie, že aj ostatné planéty Slnčnej sústavy majú prirodzené družice, niektoré ich majú dokonca niekoľko.
	Rotácia Zeme okolo vlastnej	Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo

	osi – striedanie dňa a noci	spôsobuje striedanie dňa a noci. Vie, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín. Žiak vie vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma a ako tento jav súvisí s tým, e cez deň nie je na oblohe vidieť hviezdy..
	Naklonenie Zemskej osi Rotácia Zeme okolo Slnka Striedanie ročných období	Žiak vie, že zemská os je naklonená a zároveň vie, že Zem rotuje okolo Slnka (vie, že Zem obletí okolo Slnka za jeden rok). Žiak vie vysvetliť a názorne na modeli ukázať, čo spôsobuje znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období na Zemi.
	Podmienky života vo vesmíre Skúmanie vesmíru – ďalekohľad, hviezdáreň, umelá družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány	Žiak vie, že živé organizmy potrebujú pre svoj život kyslík a preto kvôli absencii atmosféry vo voľnom vesmíre neprežijú. Žiak vie, že ak chce človek vystúpiť do vesmíru, musí mať zabezpečené dýchanie prostredníctvom skafandra. Okrem kyslíka skafander poskytuje človeku ochranu pred chladom (žiak vie, že vo vesmíre je veľmi chladno).

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

V predmete prírodoveda využívať vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese prírodovedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie prírodovedy by malo byť zážitkovým vyučovaním.

Na hodinách prírodovedy sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV – Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV – Mediálna výchova- problémová metóda

MUV – Multikultúrna výchova - demonštračná metóda

DOV – Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ – Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV – Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda (prezentácia)

FG – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch .

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Prírodoveda pre 1.-4. ročník ZŠ, odporúčaná MŠVVaŠ SR a ďalšie odborné publikácie k daným témam prírodovedy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami prírodovedy

(www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii. Učebnice predmetu budú prerokované každý školský rok na prvom zasadnutí metodického združenia.

8. HODNOTENIE PREDMETU

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5, - (Metodický pokyn č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy).

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky

v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Písomné práce prírodovedy sú hodnotené klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnici s percentuálnym hodnotením.

100% - 90%	1(výborný)
89% - 75%	2(chválitebný)
74% - 50 %	3(dobrý)
49% - 30 %	4(dostatočný)
29% - 0%	5(nedostatočný)

VLASTIVEDA

CELK. POČET HODÍN: 2.r – 33 hodín, 3. r. – 33 hodín. 4.r.-49,5 hodín

HODNOTENIE: klasifikácia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP		1	1	1
ŠkVP				0,5
Spolu		1	1	1,5

Časová dotácia predmetu rozšírená v 4.ročníku o 0,5.hodiny týždenne na upevňovanie a precvičovanie učiva.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije. V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie.

Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj »Objavujeme Slovensko« je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

2. CIELE PREDMETU

Motivácia k objavovaniu prírody a ľudských výtvorov v blízkom, ale i vzdialenom okolí je vo vlastivede dokumentovaná zaujímavým spôsobom učenia sa.

Dôležitým cieľom je spoznávať sociokultúrny priestor života dieťaťa a genézu tohto priestoru. Mimoriadna pozornosť je venovaná orientácii v priestore a čase. Rozvoj poznania dieťaťa v danom sociokultúrnom priestore zodpovedá mentálnej prezentácii pojmového aparátu, s ktorým dokáže narábať a chápať jeho význam. Dieťa si ozrejmuje vlastnú kultúru, učí sa narábať s historickými prameňmi, je schopné sa v nej orientovať a hodnotiť na svojej

primeranej úrovni. Vníma a zaujíma postoj k multikultúrnej otvorenosti. Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, pozorovaní, žiaci získavajú vzťah ku kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku ZŠ je pozitívne, ak vedia žiaci rozprávať o svojom kraji, v ktorom žijú, vedia pomenovať jeho jednotlivé časti. Vedia odlišiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme môžu žiaci použiť poznatky, ktoré načerpali zo svojich pozorovaní a osobných skúseností. Žiaci majú vedieť pomenovať a odlišiť, čo vytvorila príroda, a čo človek. Porozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní kraja, v ktorom žiaci žijú, sa postupne pútavo formou oboznamujú so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôsobenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov - pokúsiť sa na nich rozlíšiť už na pohľad rozdielne alebo spoločné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybratej téme. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať. Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Prostredníctvom učenia sa a činnosti si žiaci rozvíjajú jednotlivé druhy **funkčnej gramotnosti** a **komunikatívne kompetencie** tým, že majú možnosť slovnou alebo písomne prezentovať svoje skúsenosti z navštívenej oblasti na Slovensku alebo **interpretovať** prečítanú alebo vypočítanú povesť, pieseň, báseň viažucu sa k regiónu alebo k vlasti. Vlastivedné učivo o Slovensku rozvíja aj **čitateľskú gramotnosť**. Žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborné texty, prostredníctvom opisu obrázkov, diagramov, kresieb a pod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou je rozvíjanie **kultúrnej kompetencie**, pretože spoznávanie vlasti sa rozvíja nielen priamym pozorovaním alebo získavaním informácií z textu, ale aj využitím ľudovej slovesnosti výtvarného, hudobného, dramatického, alebo filmového umenia.

Vzťah k prírode a k ľuďom rozvíja základy **personálnej** a **interpersonálnej** kompetencie, podporuje motiváciu a rôzne stratégie „učiť sa“, hľadá možnosti a limity k samostatnému, sebavedomému vystupovaniu a konaniu, k efektívnej bezproblémovej (nekonfrontačnej) komunikácii, schopnosti objavovať a poznávať všetko, čo ho zaujíma, k čomu má pozitívny vzťah, prípadne v čom by mohol v budúcnosti uspieť. Schopnosť pracovať samostatne i tímovu.

4. 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Krajina, v ktorej žijeme

Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja

Mestá a dediny

Charakteristika mesta a dediny.

Krajské mestá.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc

Cestujeme po Bratislave.

Cestujeme po Košiciach.

Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch.

Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

Zaujímavosti zo Slovenska

Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené.

Tradície a zvyky

Historické regióny na Slovensku. Zvyky a tradície podľa historických regiónov. Život v stredovekom meste. Skanzeny.

V súlade s prírodou

Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.

Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.

Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Krajina, v ktorej žijeme.	Čítanie mapy Slovenska	Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky.
	Časová priamka	Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke.
	Územné členenie -kraje. Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.
Mestá a dediny.	Charakteristika mesta, dediny.	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody.
	Krajské mestá.	Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Vlakové, autobusové a letecké spojenie.	Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať, hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku.
	Cestujeme po Bratislave.	Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky
	Cestujeme po Košiciach	

	Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch	Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc. Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT).
	Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.	Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest. Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.
Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku	Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu	Porozprávať ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo významné. Odrážať minulosť v súčasnosti.
	Práca baníkov v minulosti a dnes. Spomienky na baníctvo. Čo nám z baníctva zostalo.	Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín. Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku. Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.
Tradície a zvyky. Skanzeny.	Historické regióny na Slovensku (Orava, Liptov, Šariš, Spiš...)	Poznať historické regióny Slovenska, vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov. Opísať charakteristické znaky ťivota ľudí v minulosti a
	Zvyky a tradície podľa historických regiónov	
	Život v stredovekom meste	
	Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy.	
	Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme.	

V súlade s prírodou	Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí.
	Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes	Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávil voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu.
	Kráľova hoľa, Kriváň – povesť, výber	Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu.

	Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek Jazerá, gejzír,	Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný gejzír
	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove	Opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja
	Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber	Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
	Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom Výber	
Mini projekt o vlastnom kraji	Súčasnosc' a minulosť v našom kraji	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracovať vo forme projektu

6.PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

V predmete vlastiveda využívať vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- metódy rozvíjania kritického myslenia
- názorno – demonštračné a manipulačné metódy
- zhotovovanie projektov
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

V edukačnom procese vlastivedy by sa mala využívať nielen základná organizačná forma vyučovacia hodina, ale aj exkurzia, vychádzka. Vyučovanie vlastivedy by malo byť zážitkovým vyučovaním.

Prierezové témy

Medzipredmetové vzťahy sa rozvíjajú a budujú prostredníctvom prierezových tém, ku ktorým patrí:

Osobnostný a sociálny rozvoj

Environmentálna výchova

Mediálna výchova

Multikultúrna výchova

Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Ochrana života a zdravia

Tvorba projektov a prezentačné zručnosti

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Finančná gramotnosť

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: Vlastiveda pre 1.-4. ročník ZŠ, odporúčané MŠVVaŠ SR a ďalšie odborné publikácie k daným témam vlastivedy, encyklopédie, detské časopisy, atlasy, webové stránky s témami vlastivedy (www.zborovna.sk), materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii Internet, Softvar – výučbové CD SLOVENSKÁ REPUBLIKA. Učebnice predmetu budú prerokované každý školský rok na prvom zasadnutí metodického združenia.

8. HODNOTENIE PREDMETU

Na hodnotenie predmetu vychádzame z Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotiť. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého žiaka podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka.

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5, - (Metodický pokyn č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy).

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

c) **Písomné práce** vlastivedy **sú hodnotené klasifikačným stupňom** podľa platnej klasifikačnej stupnici s percentuálnym hodnotením.

100% - 90%	1(výborný)
89% - 75%	2(chválitebný)
74% - 50 %	3(dobry)
49% - 30 %	4(dostatočný)
29% - 0%	5(nedostatočný)

ETICKÁ VÝCHOVA

Ročník	1.r.	2	3	4	Spolu
ŠVP	1	1	1	1	4
ŠkVP	0	0	0	0	0

Časová dotácia predmetu etická výchova je 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne pre všetky ročníky 1. stupňa - bez rozšírenia obsahu.

1.CHARAKTERISTIKU PREDMETU

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami,

je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Dosahovanie týchto cieľov ráta s aktivizáciou a rozvojom nonkognitívnych funkcií osobnosti, ktoré uvádza profesor M. Zelina v systéme KEMSAK:

K – kognitivizácia, ktorej cieľom je naučiť človeka poznávať, myslieť, riešiť problémy

E – emocionalizácia, cieľom je naučiť človeka cítiť a rozvíjať jeho kompetencie pre cítenie,

prežívanie, rozvíjať jeho city

M – motivácia, cieľom je rozvinúť záujmy, potreby, túžby, chcenia osobnosti, jej aktivity

S – socializácia, jej cieľom je naučiť človeka žiť s druhými ľuďmi, naučiť ich komunikovať, tvoriť progresívne medziľudské vzťahy

A – axiologizácia, ktorej cieľom je rozvíjať progresívnu hodnotovú orientáciu osobnosti, učiť hodnotiť

K – kreativizácia, cieľom tejto funkcie je rozvíjať v osobnosti tvorivý štýl života.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Cieľom etickej výchovy ako povinnej voliteľnej predmetu v primárnom vzdelávaní je:

- viesť žiakov k sebaúcte, k autonómnemu cíteniu a mysleniu,
- naučiť žiakov hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla
- naučiť ich spoznať prvky efektívnej komunikácie, dôvody a prvky prosociálneho správania primerané veku,
- umožniť žiakom spoznať zásady dobrých medziľudských vzťahov,
- umožniť žiakom, aby sa v nich zvnútorňovali prosociálne hodnoty, postoje a sociálne normy,
- podporovať u žiakov rozvoj sociálnych zručností,
- formovať spolupracujúce spoločenstvo žiakov.

4.,5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie - pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika - hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá - tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

1. ročník

TC, okru h, hod.	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov – 4	Prvé kontakty v triede a v škole Komunikácia zameraná na seba prezentáciu	- mená spolužiakov - bližšie spoznávanie spolužiakov - oslovovanie a pozdrav - seba prezentácia - prežívanie radosti v kolektíve	Žiak má vedieť: správať sa v kolektíve, prezentovať sám seba, mať vzájomnú úctu a dôveru, hovoriť pravdu, vhodne oslovovať a zdravieť, chrániť veci seba a iných
Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve – 8 h.	Pravidlá podporujúce spoluprácu v skupine Neverbálna komunikácia Úcta k vzájomným požiadavkám Vzájomná pomoc medzi spolužiakmi a spolupráca Vďačnosť za vykonané dobro	- vzájomné oslovovanie a počúvanie sa navzájom - úcta k požiadavkám - vyjadrenie prosby a želania - vyjadrenie vďaky - vyjadrovanie pomocou neverbálnej komunikácie - pomoc spolužiakom - pravidlá skupiny	Žiak má vedieť: vhodne oslovovať iných, použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť, počúvať sa navzájom, prosociálne sa správať, chápať potrebu pravidiel v skupine
Ľudská dôstojnosť a sebaúcta - 6 h.	Uvedenie si vlastnej hodnoty Poznanie vlastnej jedinečnosti a nedotknuteľnosti Sebahodnotenie a sebaúcta	- uvedomovanie si vlastnej hodnoty a rozdielu medzi sebou a ostatným svetom - spoznávanie seba samého - vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok	Žiak má vedieť: poznať sám seba a prijať svoj vzhlľad a seba samého, prijať pochvalu a neúspech, znášať námahu pri prekonávaní prekážok, sebaovládať sa v rôznych životných situáciách
Pozitívne hodnotenie iných - 8 h.	Človek a jeho hodnota Verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia iných Spoznanie pozitívnych vlastností Prehodnocovanie negatívnych skutočností Postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí	- prisudzovanie pozitívnych a negatívnych vlastností v škole a v rodine - pozitívne hodnotenie druhých - posudzovanie konania druhých - vytváranie postojov k ľuďom - prijímanie ocenenia za vykonané dobro	Žiak má vedieť: poznať pozitívne vlastnosti ľudí v rodine, trieda a škole, vyjadriť pozitívne hodnotenie iných, prijať ocenenie, prehodnotiť negatívne skutočnosti a rozlíšiť dobro a zlo, zaujať správny postoj k ľuďom jemu nesympatickým,

Náša rodina – 7 h.	Význam a hodnota rodiny	- uvedenie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i spoločnosť	Žiak má vedieť: pochopiť význam a funkciu rodiny, potrebu starostlivosti a pomoci v nej, uvedomiť si dôležitosť vlastného domova, hodnotu a existenciu svojich najbližších, rešpektovať pravidlá v rodine a prijať blízkych ľudí ako pozitívne vzory
	Príbuzenské vzťahy	- vytváranie kladných vzťahov v rodine	
	Význam rodičovskej lásky	- dodržiavanie rodinných pravidiel - prejavy starostlivosti a pomoci v rodine	
	Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca	- vytváranie pozitívnych vzorov	

2. ročník

TC, okruh, hod.	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov, 5 hodín	Počúvanie iných Sebaovládanie Spolupráca v skupinách	- Vysvetľovanie dôležitosti pre spoluprácu, - poznávanie svojich práv a povinností v rámci svojej triedy	Žiak má chápať a vnútorne akceptovať význam pre spoluprácu a dobré vzťahy, má si uvedomovať spojitosť práv a povinností
Tvorivosť, 8 hodín	Objavovanie vlastných daností Rozvoj fantázie a pozorovacích schopností Tvorivosť Tvorivosť iných Využitie tvorivosti v živote triedy	- vysvetľovanie pojmu tvorivosť, - súvislosť medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou - vymenovanie konkrétnych produktov tvorivosti	Žiak si má byť vedomý, že má čo ponúknuť zo svojich darov v prospech spoločenstva, má sa zapájať do tvorivých úloh, prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie, vedieť sa sebaovládať a byť trpezlivý pri spoločnom riešení úloh
Iniciatíva, 5 hodín	Iniciatíva v sebapoznaní Iniciatíva vo vzťahu k iným Iniciatíva, ktorá nie je prijatá inými, iniciatíva pre mňa neprijateľná	– oboznámenie sa s pojmom iniciatíva – uvádzanie príkladov prospešnej a škodlivej iniciatívy	Žiak si má uvedomovať: rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť, má prejavovať aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede

Vyjadrovanie citov, 10 hodín	Vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne Úcta k žene - matke, sestre, spolužiačke Úcta k mužovi – otcovi, bratovi, spolužiakovi Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov Akceptovanie citov iných	– pochopenie spojenia pojmu „vyjadrovanie citov“ – význam citov v živote človeka – poznanie významu slov: radosť, smútok, hnev, ľahostajnosť, veselosť, vďačnosť, ochota, láskavosť, obdiv, odpor	Žiak má chápať: dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba a iných vedieť verbálne a neverbálne identifikovať a vyjadriť city vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia má prejavovať snahu, kultivovane prejavovať hnev, vzdor, odpor, smútok má sa učiť akceptovať prežívanie citov u iných
Naša trieda – spoločenstvo detí, 5 hodín	Správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčatami Kamarátstvo a priateľstvo Dodržiavanie pravidiel správania v triede	– vysvetľovanie, čo je to spoločenstvo detí, – poznávanie toho, čo podporuje vzájomnú dôveru, priateľstvo a čo ich narúša	Žiak má vedieť rôznymi spôsobmi prispievať k vytváraniu dobrej nálady v triede, uvedomovať si potrebu rešpektovania odlišnosti iných, chápať túžbu nájsť dobrého priateľa a byť dobrým priateľom, vedieť rozlíšiť dobrú a zlú klímu v rámci triedy

TC, okruh, hod.	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov, 5 hodín	Dodržiavanie pravidiel Prijímať pravdu o sebe a iných Asertivita ako súčasť komunikácie-nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, vedieť povedať nie na negat. ponuky)	- Pojem komunikácia - Chápanie pojmu pravda - poznanie rizikových situácií v živote dieťaťa	Žiak má vedieť : chápať zmysel a podstatu komunikácie, rozumieť dôvodom správania sa v rizikových situáciách, postaviť sa voči negatívnym javom /šikanovanie../
Empatia – vcítenie sa do prežívania iných 7 hodín	Hľadanie dôvodu na radosť a smútok u seba a iných Pochopiť situácie iných Odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku Záujem o zdravotne postihnutých ľudí	- vcíťovanie sa do druhého - súciť - spolupčtenie	Žiak si má vedieť: uvedomiť si význam vlastných zážitkov na pochopenie situácií druhých, vnímať situáciu starých, chorých a zdravotne postihnutých
Riešenie konfliktov, výchova k zmierlivosti 6 hodín	Právo na omyl a možnosť nápravy Význam odpúšťania Sebaovládanie, sebaúcta Sútáživosť a kooperácia	– poznanie možnosti reagovania na svoj omyl – chápanie pojmu odpúšťanie	Žiak má vedieť: chápať skutočnosť viny a odpúšťania, chápať právo na omyl, rozumieť súvislostiam medzi súťaživosťou a kooperáciou

Pomoc, darovanie, delenie sa, 7 hodín	Prosociálnosť / základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat/ Psychická a materiálna pomoc, zámerné robenie dobra iným Podelenie sa, darovanie Neprijatie dobra inými	– chápanie slova pomoc – pochopenie rozdielu medzi materiálnou a psychickou pomocou – poznanie možných reakcií na pomoc	Žiak si má vedieť: vysvetliť slovo pomoc, poznať a pochopiť možné reakcie na pomoc / prijatie, odmietnutie/, ohodnotiť situácie, kedy prijal pomoc a je sám ochotný pomáhať
Naša škola, 8 hodín	Kvality a prednosti školy Rozvoj povedomia a príslušnosti k svojej škole Účasť na živote a úspechoch školy	– uvedomenie si kvalít svojej školy – – aktívna účasť na živote školy	Žiak má vedieť : poznať kvality a prednosti svojej školy, prispieť k prezentácii školy

TC okruh, Hod.	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch - 5 hod	Tolerancia, rešpekt a úcta voči ľuďom Kultivované správanie k osobám iného pohlavia	• tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.), • rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...), • dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, • kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia).	Žiak chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch - uvedomuje si význam rovnoprávnosti ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia - vie pochopiť správanie iného pohlavia - badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia - v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie - kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie - v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia
Reálne a zobrazené vzory - 7 hod	Sloboda a zodpovednosť Pozitívne a negatívne vplyvy TV, PC-internetu Čitateľské návyky	• sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok), • pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier... (reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV), • prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti), • čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?).	Žiak - na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne vplyvy jednotlivých médií - vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí. - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV, internetu a badať snahu o reguláciu jej sledovania - vie si voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom - badať na jeho správaní prosociálne prvky

Rozvoj tvorivosti a iniciatívy - 6 hod	Rozvoj osobnostných kvalít Tvorivosť a iniciatíva pri riešení každodenných problémov	• podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...), • osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo, • tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov.	Žiak si uvedomuje rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť - prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede
Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa – 7 hod	UNICEF Právo – zodpovednosť Solidarita	• súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNICEF na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?), • Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo), • práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?), • solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solidarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo sexuálne...).	Žiak - má ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie - je iniciatívny vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia

Náš región – vlasť - 8 hod	Región-Košice	• rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi	Žiak -pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“ - vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa -pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť -vie vymenovať aspoň tri situácie nerešpektovania práv detí doma i vo svete
	Moja vlasť- Slovensko	najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac	osvojuje si sociálne normy - dožaduje sa svojich práv - rešpektuje práva iných
	Osobnosti regiónu	chýbalo?),-projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy	poznáva a je hrdý na špecifiká, krásy i možnosti vlastného regiónu
	Fauna a flóra – ekolog. správanie	• iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).	- učí sa vidieť problémy regiónu, je na ne citlivý a hľadá i možnosti vlastného zaangažovania sa pri ich riešení je iniciatívny pri objavovaní krás a špecifik regiónu, prejavuje ochotu pomôcť zveľaďiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich)

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodné využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Správne zvolenými metódami sa má vytvoriť atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu

má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami .

Na hodinách etickej výchovy sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV - Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV - Mediálna výchova- problémová metóda

MUV - Multikultúrna výchova- demonštračná metóda

DOV - Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ - Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV -Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda,

FG – Finančná gramotnosť- problémová metóda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Etická výchova pre – pracovné listy pre každý ročník 1.-4. ročník základnej školy, odporúčané MŠVVaŠ SR.
Zásobník hier a aktivít na etickú výchovu , internet, mapy, encyklopédie

8. HODNOTENIE PREDMETU

Pri hodnotení predmetu Etická výchova vychádzame z platného Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).. Etická výchova sa hodnotí slovne. Priebežne bude žiak hodnotený motivačnými symbolmi a pochvalou. Je vhodné a žiaduce oceňovať žiakov počas celej hodiny. Dať im dostatok priestoru na vyjadrenie toho, ako sa cítili, ako sa im hodina páčila a akú zmenu by prijali. Hodnotíme pochvalou pred celým kolektívom. Vyzdvihujeme žiakove klady, povzbudzujeme, usmerňujeme prácu žiakov s cieľom zlepšiť ich výkony. Jednotlivé pokroky a úspechy žiakov prezentujeme na viditeľnom mieste v triede.

Hodnotíme nielen vedomosti a schopnosti, ale aj jeho úsilie a svedomitosť pri učení, aktivitu, tvorivosť, samostatnosť v práci.

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

Ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
ŠVP	1	1	1	1	4
ŠkVP	0	0	0	0	0

Časová dotácia predmetu náboženská výchova je 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne – bez rozšírenia obsahu

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Keďže človek je z psychologického a sociologického hľadiska prirodzene bytosť náboženská, má potrebu smerovať k tomu, čo ho presahuje. Vyučovací predmet náboženská výchova má preto opodstatnenú úlohu v celistvom ponímaní výchovy v škole.

Vyučovací predmet náboženská výchova formuje v človeku náboženské myslenie, svedomie, náboženské vyznanie a osobnú vieru ako osobný prejav náboženského myslenia a integrálnej súčasti identity človeka. Ponúka prístup k biblickému posolstvu, k učeniu kresťanských cirkví a k ich tradíciám, otvára pre neho možnosť života s cirkvou.

Vyučovací predmet náboženská výchova sa zameriava na pozitívne ovplyvnenie hodnotovej orientácie žiakov tak, aby sa z nich stali slušní ľudia s vysokým morálnym kreditom, ktorých hodnotová orientácia bude prínosom pre ich osobný a rodinný život i pre život spoločnosti. Náboženská výchova je výchovou k zodpovednosti voči sebe, voči iným jednotlivcom i celej spoločnosti. Učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať, rozumieť sebe, iným ľuďom a svetu, v ktorom žijú.

Výučba predmetu zároveň nadväzuje na ďalšie spoločenskovedné predmety, umožňuje žiakom ozrejmiť si morálny pohľad na mnohé témy otvorenej spoločenskej diskusie. Učí žiakov rozlišovať medzi tým, čo je akceptované spoločnosťou, a tým, čo je skutočne morálnym dobrom pre jednotlivca i pre celú spoločnosť.

2. CIELE PREDMETU

1. ročník:

Ročníková téma: CESTA LÁSKY

Prvá téma je zameraná na uvedenie si svojej jedinečnosti, spoznávanie svojich schopností, objavovanie dôležitosti rodiny a objavovanie sveta, v ktorom dieťa žije.

Druhá téma vedie dieťa k spoznávaniu potreby komunikácie. Usmerňuje k správnej komunikácii s jednotlivými členmi rodiny.

Tretia téma prostredníctvom legendy o svätom Mikulášovi učí dieťa rozvíjať vo svojom živote postoj delenia sa.

Štvrtá téma prostredníctvom textu rozprávky poukazuje na náročné obsahy: strach, nebezpečenstvo, ohrozenie, bolesť a smrť.

Piata téma sa zameriava na spoločenstvo Božej rodiny, v ktorom má dieťa objaviť spoločenstvo lásky.

Ročníkový symbol: Srdce

Ročníkový cieľ: Spoznávať lásku milujúceho Boha Otca k svetu a človeku. Vytvárať si pozitívny vzťah k Bohu, ľuďom a svetu. Osvojiť si vonkajšie prejavy lásky.

2. ročník

Ročníková téma: CESTA DÔVERY

Dieťa si v škole vytvára zázemie v spoločnosti rovesníkov, čo mu dodáva pocit istoty. Istota v seba, v milujúcich ľuďoch je potrebná na jeho ďalšie rozvíjanie.

Schopnosť otvárať sa Bohu a ľuďom sa prejavuje pozitívnym vnímaním seba. Naučiť sa dôverovať je predpoklad viery. Schopnosť prejavovať dôveru Bohu, ktorý ho miluje sa zakladá na osobnej skúsenosti dôvery v človeka, ktorý stelesňuje pocit bezpečia. Jadrom vývoja viery sú príbehy, pomocou nich dieťa Boha spoznáva a zažíva. Nachádza bezpečnosť v koncepte Boha, ktorému možno úplne dôverovať a ktorý je ochotný odpustiť. **Ročníkový symbol: Svetlo**

Ročníkový cieľ: Spoznávať základné pravidlá komunikácie s Bohom a vzájomného spolunažívania s ľuďmi, vyplývajúce z Božieho zákona. Rozvíjať schopnosť života v spoločnosti na základe vzájomnej dôvery. Budovať postoj dôvery k Bohu. Pestovať návyk postojov otvorenosti pre dôverný vzťah s Bohom.

3. ročník

Ročníková téma: CESTA VIERY

Ročníková téma Cesta viery vystihuje sled postupnosti duchovného dozrievania dieťaťa. Dieťa, ktoré si je vedomé, že je milované, je schopné dôverovať a veriť tomu, kto ho miluje. V prítomnosti milujúcej osoby si dieťa dokáže uvedomiť (uznať) aj svoje nedostatky a chyby a pracovať na ich odstraňovaní. V duchovnom rozmere sa táto schopnosť prejavuje základmi viery v Boha, v ktorej nachádza odpovede na otázky, ktoré presahujú rozumové poznávanie človeka.

Tento neviditeľný Boh sa stal pre nás viditeľným v Ježišovi Kristovi. V rámci prípravy na sviatosť zmierenia vedieme dieťa k posudzovaniu vlastných činov. Porovnávaním vlastného života dieťaťa a jeho vlastných reakcií s reakciami Ježiša voči ľuďom a udalostiam si prehĺbuje vzťah k Ježišovi, ktorého môže s vierou a láskou prijať do svojho života v Eucharistii.

Ročníkový symbol: Strom

Ročníkový cieľ: Spoznávať cestu viery v trojjediného Boha. Vnímať Božiu blízkosť prostredníctvom budovania osobného vzťahu k Ježišovi Kristovi. Vnímať sviatosť zmierenia a Eucharistie ako dar a posilu pre každodenný život. Rozvíjať postoj viery v trojjediného Boha prijatím pozvania k spoločnému životu v spoločnosti veriacich.

4. ročník

Ročníková téma: POZNÁVANIE NÁDEJE

Dieťa objavuje prostredníctvom viery rozmer nádeje. Táto v ňom prehĺbuje a rozvíja dôveru, ktorá mu umožňuje dôverovať sebe, ľuďom a Bohu. Nádej otvára dieťaťu dvere do sveta. Na jednej strane sa stáva nezávislé a na druhej pociťuje potrebu spoločnosti. Svoj spoločenský rozmer rozvíja v upevňovaní vzťahov medzi jednotlivcami ale aj spoločnosťou. Potreba spoločnosti je veľmi silná, prejavuje sa túžbou začleniť sa. Uvedomuje si potrebu spoločnosti s ľuďmi a s Bohom. Učí sa počúvať druhých, učí sa zriekať pre iných. Dokáže vnímať dobro, ktoré ho presahuje, čím rozvíja pozitívny postoj k životu.

Ročníkový symbol: LOĎ

Ročníkový cieľ: Spoznávať dôvody kresťanskej nádeje. Oceniť potrebu nádeje pre osobný život. Formovať postoj nádeje ako základný predpoklad zmysluplného života.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Rozvoj kompetencií:

komunikačné kompetencie:

Žiak

- vlastnými slovami vie vyjadriť svoje vnútorné pocity, zapája sa do diskusie, neskáče do reči
- je schopný sa stíšiť
- objavuje zmysel symbolického spôsobu komunikácie
- rozumie reči podobenstiev

- konfrontuje sa s osobnou skúsenosťou strachu, dôvery a nádeje
- rozumie empatickej komunikácii
- rozumie asertívnej komunikácii medzi jednotlivcami a kresťanskými spoločenstvami
- rozumie potrebe ekumenického dialógu
- osvojuje si vhodnú argumentáciu

kompetencie k učeniu sa:

Žiak

- je otvorený pre tvorivé myslenie
- objavuje potrebu učenia sa
- objavuje potrebu tvorivého učenia sa

kultúrne kompetencie:

Žiak

- objavuje jedinečnosť človeka
- objavuje krásu biblického posolstva pre svet
- váži si krásu kresťanských stavieb chrámov
- učí sa tolerancii

sociálne a interpersonálne kompetencie:

Žiak

- uvedomuje si hodnotu seba samého a každého človeka už od jeho počatia, prijíma sám seba
- je schopný oceniť hodnotu kamarátstva
- uvedomuje si hodnotu biblických vzorov
- objavuje kresťanské posolstvo úcty k trpiacemu a umierajúcemu človeku
- uvedomuje si zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí
- objavuje kresťanské posolstvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví
- buduje vzťah dôvery

kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- hľadá spôsoby riešenia problému

existenciálne kompetencie:

Žiak

- objavuje duchovný rozmer človeka
- objavuje biblický rozmer nádeje
- objavuje kresťanské posolstvo nádeje presahujúcej smrť
- rozumie základným kresťanským životným postojom viery, nádeje a lásky, je pripravený angažovať sa pre ich rozvoj
- rozvíja duchovné hodnoty
- rozumie základným druhom kresťanskej modlitby a základnému správaniu spojenému s modlitbou

4. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD UČEBNÉHO PREDMETU

1. ročník - Základné tematické okruhy

1. téma: Som na svete z lásky – 9 hod.
2. téma: Rodina- ohnisko lásky – 4 hod.
3. téma: Dar lásky – 9. hod.
4. téma: Moc života a lásky – 6. hod.
5. téma: Spoločenstvo lásky – 5. hod.

2. ročník - Základné tematické okruhy

1. téma: Boh mi dôveruje - 7. hod.
2. téma: Dôverujem Bohu – 4. hod.
3. téma: Dôvera v rodine – 3. hod.
4. téma: Dôverujeme si navzájom – 6. hod.
5. téma: Desatoro – pozvanie k slobode a k dôvere – 7. hod.
6. téma: Pozvanie na hostinu - obnovenie dôvery – 6. hod.

3. ročník - Základné tematické okruhy

1. téma: Veriť bohu – 4. hod.
2. téma: Ježiš uzdravuje – 4. hod.
3. téma: Ježiš nám odpúšťa – 7. hod.
4. téma: Ježiš nás oslobodzuje – 9. hod.
5. téma: Ježiš nás pozýva na hostinu – 9. hod.

4. ročník - Základné tematické okruhy

1. téma: Cesta nádeje – 6 hod.
2. téma: Biblia – slovo o nádeji – 11 hod.
3. téma: Nádej presahujúca smrť - 6 hod.
4. téma: Svedectvo nádeje - 6 hod.
5. téma: Prameň nádeje - 4 hod.

Prierezové témy sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách.

1. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
I. Som na svete z lásky	-Meno a jedinečnosť -Čo dokážem? (ruky, nohy, zrak, sluch, ...) -Patrím do rodiny -Svet v ktorom žijem	Žiak vie - uvedomovať si vlastnú jedinečnosť - vyjadriť radosť zo života - rozlišovať prejavy lásky na základe pozorovania - sa správne prežehnať - slovne vyjadriť poďakovanie (voči rodičom, učiteľom, kamarátom) - formovať spontánnu modlitbu poďakovania - z konkrétneho príbehu vymenovať postavy, ktoré konajú dobro - na príklade rozlíšiť dobro od zla - odpovedať na otázku z príbehu - vymenovať najmenej tri dobré a tri zlé činnosti, ktoré môže človek vykonať rukami, nohami, ústami, očami, ušami (opozitá) - formulovať odprosenie	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak - rozvíja intuíciu pre obrazné výrazy a otváranie schopnosti vidieť za to, čo je viditeľné Environmentál. výchova Žiak -prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, - aktívne ich a ochraňuje svoje najbližšie živ. prostredie

II. Rodina – ohnisko lásky	-Komunikácia v rodine -Modlitba v rodine – rozhovor rodiny s Bohom (modlitba Otče náš)	- citlivo vnímať krásu prírody, jej čaro a jedinečnosť, byť pozorný k svetu, ktorý Boh daroval človeku - starať o prírodu (starať sa o záhradku, nezahadzovať odpadky, hrabať lístie. atď.), Žiak vie - jednoduchým spôsobom vysvetliť potrebu komunikácie - vymenovať aspoň tri vlastnosti rodiny - s pomocou učiteľa reprodukovať modlitbu Otče náš - definovať modlitbu ako rozhovor s Bohom - písomne vyjadriť modlitbu vďaky (za rodičov, rodinu), modlitbu prosby	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Žiak -vníma očakávanie dieťaťa v rodine

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
III. Dar lásky	-Legenda o kamennom srdci (sv. Mikuláš) -Zvestovanie. -Návšteva Alžbety. -Zmysel a hodnota daru. -Narodenie Ježiša Krista.	Žiak vie - opísať dobrotu sv. Mikuláša - intuitívne vnímať v legende symbol srdce ako odraz vnútornej skutočnosti človeka - s pomocou učiteľa reprodukovať biblické udalosti zvestovania a narodenia Ježiša - podľa obrázkov opísať udalosti Zvestovania - reprodukovať s pomocou učiteľa modlitbu Zdravas Mária - opísať aspoň dva symboly Vianoc - vyjadriť vonkajším postojom úctu k bohu (poklona) pripraviť darček pre obdarovanie	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak - volí primeraný, kreatívny spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu - používa “ja” odkaz - dokáže kultivovane poprosiť - slovne prejaví radosť a vďačnosť z obdarovania Rozvoj finančnej gramotnosti
IV. Moc života a lásky	-Metafora spánku a prebudenia v rozprávke (uvádzanie do metaforického spôsobu vyjadrovania) -Vzkriesenie Jairovej dcéry -Veľká noc – smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša. -Nedeľa – deň oslavy Ježišovho zmŕtvychvstania	Žiak vie - intuitívne vnímať metaforický spôsob vyjadrovania symbolickej reči -vnímať metaforickú reč rozprávky o Šípkovej Ruženke a pokúsiť sa ju prepojiť s vlastným životom - opísať biblický príbeh o vzkriesení Jairovej dcéry - vnímať premeny v prírode v jarnom období a pokúsiť sa ich prepojiť so slávením veľkonočných sviatkov - jednoduchým spôsobom vysvetliť veľkonočné sviatky ako slávnosť, v ktorej kresťania slávia Ježišovo víťazstvo života nad smrťou - s pomocou učiteľa a obrazov vymenovať a vysvetliť veľkonočné symboly - nakresliť veľkonočný symbol vyjadrujúci víťazstvo života nad smrťou -jednoducho vysvetliť zmysel slávenia nedele ako dňa Ježišovho zmŕtvychvstania	Mediálna výchova Žiak -vníma dôležitosť správy ako pozdrav a posolstvo Environmentálna výchova Žiak -prejavuje úctu k živým aj k neživým súčasťam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje, stará sa o prírodu - poznáva a ochraňuje svoje najbližšie životné prostredie

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
V. Spoločenstvo lásky	-Uzatvorenie zmluvy na Sinaji -Desatoro ako pravidielá	Žiak vie - na základe prerozprávania učiteľa reprodukovať udalosti zoslania Ducha Svätého - vysvetliť jednoduchým spôsobom zmysel cirkvi ako Božej rodiny reprodukovať modlitbu Sláva Otcu - opísať víťazstvo dobra nad zlom v legende o sv. Jurajovi a pokúsiť sa ho prepojiť so svojim životom - osvojiť si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak -objavuje hranice dobra a zla

2. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
I. Boh mi dôveruje	- Krása, účelnosť a veľkoleposť prírody - Svet – prejav dôvery Boha voči človeku - Obraz rajskej záhrady - Výchova k úcte k životu a k zodpovednosti za životné prostredie - Abrahám (povolanie Abraháma, odpoveď na Božiu výzvu) - Modlitba (cvičenie ticha, modlitba ako posväcovania života) - Boh a jeho meno - Oslavujem Boha Sviatocný deň s TV a bez TV	Žiak vie -porovnať človeka s ďalšími Božími dielami -uviest' príklady odlišnosti človeka od ostatných živočíchov -zdôrazniť jedinečnosť človeka a jeho zodpovednosť za svet -vnímať stvorený svet ako prejav Božej lásky a starostlivosti -prejaviť radosť a vďačnosť za Božie dielo stvorenia s pomocou učiteľa navrhnuť a realizovať triedny environprojekt (návrhy: triedenie odpadu, zber surovín, upratanie školského dvora, vytvoriť v triede živý kútik a pod.) -reprodukovať biblický príbeh o rajskej záhrade a prostredníctvom symbolickej reči o rajskej záhrade spoznať šťastie človeka spočívajúce v blízkosti Boha a v konaní dobra -na príkladoch rozlíšiť dobro od zla -na modelovej situácii vnímať krivdu spôsobenú nesprávnym rozhodnutím Žiak vie -na konkrétnom príklade opísať hlavné znaky a prejavy dôvery ľudskej dôvery -reprodukovať biblický príbeh o Abrahámovi a jednoduchým spôsobom ho prepojiť so svojim životom -vnímať potrebu človeka niekomu veriť	Environmentálna výchova Žiak má základné zručnosti pre hodnotenie vzťahu medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, chápe potrebu ochrany živ. prostredia na celom svete oceňuje postavenie človeka v poriadku stvorenia a citlivo pristupuje k živej prírode Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Žiak je schopný spolupráce, dokáže prezentovať svoj produkt, ale aj prácu v skupine Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak rozvíja sebareflexiu, spoznáva sám seba, svoje dobré a slabé stránky je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia

II. Dôverujeme Bohu	- Božie pozvanie do ľudskej rodiny /4. BP/ - Legenda o Lucii (VMR) - pozvanie do Božej rodiny /krst/ - človek ako neopakovateľné Božie dielo 5. BP/ - rodina ako spoločenstvo, - úlohy a roly v rodine Jakub a Ezau – narušenie vzájomnej dôvery	-vnímať Božiu lásku prostredníctvom sveta okolo nás -na príklade rozhovoru opísať potrebu medziľudského dialógu a potrebu modlitby -stíšiť sa a načúvať -vnímať Boha ako toho, ktorému môže veriť a o všetkom mu povedať -jednoduchým spôsobom formulovať modlitbu vlastnými slovami -vysvetliť potrebu pravidelnosti v modlitbe -vysvetliť význam používania mena v živote človeka ako prejavu úcty -s úctou volať spolužiakov po mene -vysvetliť význam používania Božieho mena ako vyjadrenia Božej blízkosti -prejaviť úctu k Božiemu menu a k predmetom pripomínajúcim Boha (križe pri ceste, sochy svätých a pod.). -pozorovať životný rytmus striedania práce a odpočinku -jednoduchým spôsobom opísať nedeľu ako Boží dar pre človeka -objaviť zmysel slávenia nedele a zapojiť sa do jej slávenia	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak • rozvíja sebareflexiu • rešpektuje potreby a práva ostatných • rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
III. Dôvera v rodine		Žiak vie -prostredníctvom legendy opísať rodinu ako miesto istoty, lásky a dôvery -jednoducho nakresliť symboly krstu -s pomocou učiteľa vysvetliť jednotlivé krstné symboly -naformulovať vzťah medzi krstným menom a krstným patrónom -reprodukovať príbeh o Jakubovi a Ezauovi -pomocou biblického príbehu nájsť súvis medzi pravdou a vzájomnou dôverou v medziľudských vzťahoch -používať zdvorilé oslovenie ako prejav úcty voči rodičom a iným ľuďom -formulovať modlitbu za rodičov -konkrétnymi skutkami slúžiť rodine	Mediálna výchova Žiak • začína chápať pravidlá fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientuje rozišľuje medzi fikciou a skutočnosťou Rozvoj finančnej gramotnosti
IV. Dôverujeme si navzájom	- Schopnosť hovoriť ako Boží dar (výchova k citlivosti voči vyslovenému slovu) - Čisté srdce - Osobný majetok - Boháč a Lazár	Žiak vie -na modelovej situácii zdôvodniť význam slova pre budovanie medziľudských vzťahov -posolstvo biblického príbehu o boháčovi a Lazárovi prepojiť so svojim životom -na modelovej situácii vyjadriť potrebu čistého srdca -uviesť príklady osobného a spoločného majetku -navrhnuť rôzne spôsoby ochrany majetku -v skupine realizovať jednoduchý triedny projekt pomoci iným	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak • rozvíja sebareflexiu • rešpektuje potreby a práva ostatných • rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a spoluprácu Rozvoj finančnej gramotnosti

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
V. Desatoro- Pozvanie k slobode a k dôvere VI. Pozvanie na hostinu - Obnovenie dôvery	-Uzatvorenie zmluvy na Sinaji -Desatoro ako pravidiel -Milosrdný otec/márnotratný syn -Umenie povedať zlu „nie“, obrátiť sa, zmieriť sa s ľuďmi a s Bohom -Hostina lásky - sviatosť zmierenia	Žiak vie -reprodukovat' príbeh o Mojžišovi -chronologicky usporiadať podľa obrazov dej príbehu -určiť kľúčový moment a pointu príbehu -opísať udalosť uzatvorenia zmluvy Boha s ľuďmi na základe porozumenia biblického textu -reprodukovat' Desatoro s pomocou učiteľa -sumarizovať, aplikovať nadobudnuté poznatky učiva ročníka a jednotlivé prikázania na konkrétnych modelových situáciách -vnímať a načúvať hlasu svedomia -hodnotiť jednoduchým spôsobom svoje konanie v súlade so svedomím Žiak vie -intuitívne vnímať obrazný spôsob vyjadrovania symbolickej reči -otvoriť sa pre dobrého Boha -reprodukovat' biblický príbeh milosrdného otca a márnokratného syna -jednoduchým spôsobom vysvetliť súvis medzi správaním sa márnokratného syna a vlastným rozhodovaním sa aktualizovať posolstvo biblického príbehu na svoj osobný život -reprodukovat' ľútosť márnokratného syna na základe porozumenia príbehu -objaviť rozmer ľútosti a odpustenia pre budovanie dobrých vzťahov -vyjadriť radosť z odpustenia -vyjadriť verbálne aj neverbálne ospravedlnenie sa, priznanie si chyby -formulovať následky konania zla na život človeka -formulovať vlastnými slovami ľútosť	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak -spoznávaním Desatora hodnotí svoje konanie v súlade so svedomím Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak • rozvíja sebareflexiu • je pripravený pre rozvoj a výchovu svedomia • rozvíja sociálne spôsobilosti pre osobný život a budovanie medziľudských vzťahov postavených na dôvere

3. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
I. VERIŤ BOHU	- viera v Boha - biblické obrazy Boha - podobenstvo o horčičnom semienku krst (krstné sľuby)	Žiak vie - jednoduchým spôsobom vysvetliť, čo znamená veriť Bohu, porozumieť symbolickému významu reči, - reprodukovat' podobenstvo o horčičnom semienku, na obraze horčičného semienka spoznávať Ježišovo učenie o Božom kráľovstve, - na raste horčičného semienka intuitívne	Prevencia drog, závislosti Výchova k manželstvu a rodičovstvu Humanizmus a ľudské práva Bezpečnosť a ochrana zdravia Environmentálna výchova)

II. JEŽIŠ UZDRAVUJE	- Ježišove uzdravenia (uzdravenie slepého, hluchonemého, s „vyschnutou rukou“, ochrnutého) - rozvoj mravného cítenia	vnímať paradox vzniku veľkej veci z niečoho nepatrného, - na príklade podobenstva o horčičnom semienku prijímať krst ako významnú udalosť v živote viery, - opísať obsah krstných sľubov, - otvoriť sa pre formovanie osobného života viery. Žiak vie - reprodukovať biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, človeka s „vyschnutou rukou“ a ochrnutého, - na modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť počuť, konať, vidieť to, čo je v živote podstatné, - identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie, - byť disponovaný na rozvoj mravného úsudku	Výchova k manželstvu a rodičovstvu Humanizmus a ľudské práva Bezpečnosť a ochrana zdravia

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
III. JEŽIŠ NÁM ODPÚŠŤA	- vina, hriech - Ježiš v dome hriešnika (Zachej) - Ježiš odovzdáva moc odpúšťať - sviatosť zmierenia	Žiak vie - jednoduchým spôsobom vysvetliť možné reakcie človeka na vinu, - jednoduchým spôsobom vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie, - vnímať vinu ako súčasť života každého človeka, - reflektovať vlastné zaobchádzanie s vinou, - reprodukovať biblický príbeh o hostine v dome Zacheja, - osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia, - prijímať sviatosť zmierenia ako dar, - oceniť mimosviatosťné formy pokánia, - oceniť sviatosťnú formu pokánia, - pravidelnou osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie,	Osobný a sociálny rozvoj Žiak si osvojuje prejavy vonkajšieho a vnútorného odpustenia a odprosenia
IV. JEŽIŠ NÁS OSLOBODZUJE	- hriech a dôsledky hriechu - Veľká noc (Pascha) - Desatoro (pravidlá pre život v slobode) - Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie (podobenstvo o pšeničnom zrne)	- zhodnotiť sviatosť zmierenia ako pomoc pre človeka v situácii mravného zlyhania, - podieľať sa na sviatosti zmierenia. Žiak vie - na obraznej reči biblického príbehu vysvetliť hriech a jeho dôsledky, - vysvetliť pojem hriech, - reprodukovať Desatoro a jednoducho vysvetliť význam jednotlivých prikázaní, - akceptovať Desatoro ako pravidlá pre dobrý život, - stotožniť sa s etickými princípmi Desatora, vzťahujúcimi sa na konkrétne situácie v jeho živote, - nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním,	Environmentálna výchova Žiak -vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom dobrého spolunažívania medzi ľuďmi Humanizmus a ľudské práva Bezpečnosť a ochrana zdravia

		- posúdiť hriech ako stratu Božej blízkosti, - posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe i iným, - jednoduchým spôsobom zhodnotiť svoje správanie, konanie v zhode so svojim svedomím, - posúdiť rozdiel medzi porušením zákona a zanedbaním dobra (prechod od heteronómneho svedomia k autonómnemu), - otvoriť sa pre poslanstvo prísľubu nádeje.	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
V. JEŽIŠ NÁS POZÝVA NA HOSTINU	- nasýtenie (zázrak rozmnoženia chlebov Jn 6, 1-13) - posledná večera (Eucharistia) - svätá omša ako hostina (hostina spoločenstva, hostina slova, chleba)	Žiak vie - nájsť súvislosť medzi poslednou večerou a svätou omšou, - odlíšiť chlieb od eucharistického chleba, - objaviť súvislosť medzi ľudskou skúsenosťou s chlebom, biblickým textom o rozmnožení chlebov a sviatosťou Eucharistie, - oceniť potrebu slávenia pre život človeka, - rozvíjať schopnosť života v spoločenstve, - uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast.	Mediálna výchova Žiak - vníma spôsoby šírenia správ na modelovej ukážke biblickej udalosti o Ježišovej smrti a zmŕtvychvstaní Environmentálna výchova Žiak - vníma starostlivosť Boha o svet a človeka prostredníctvom dobrého spolunažívania medzi ľuďmi Rozvoj finančnej gramotnosti

4. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
1. CESTA NÁDEJE	Cesta k sebe – som jedinečný Cesta k druhým (kamarátstvo, priateľstvo) Cesta do sveta, v ktorom žijem (Noemova archa (Gn 6,18-20: zo všetkého živého, vezmi do archy...)) Cesta k Bohu (biblické obrazy Božej blízkosti)	Žiak vie - vysvetlíť čím je človek jedinečný ▪ reprodukovať biblický príbeh o Noemovej arche ▪ nájsť súvis medzi biblickým príbehom o Noemovej arche a zodpovedným prístupom k prírode ▪ vnímať Boha ako toho, ktorý zachraňuje ▪ objaviť rozmer nádeje na ceste k sebe, k druhým, k svetu a k Bohu ▪ objavovať zodpovednosť za prírodu a za rozvíjanie dôstojnosti ľudského života	SJL, VYV, HUV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • oceňuje jedinečnosť človeka a rešpektuje ju v životných situáciách Environmentálna výchova: • je schopný ekologického postoja – ochrany prírody

2. BIBLIA – SLOVO O NÁDEJI	Biblia kniha kníh Odkryvanie nádeje v živote biblických postáv (sudca Gedeon, proroci Micheáš a Izaiáš – kmeň Jesseho Biblické posolstvo nádeje – príchod Mesiáša (Ján Krstiteľ, Panna Mária) Ježiš ohlasuje Božie kráľovstvo (podobenstvá o Božom kráľovstve) Ježiš sprítomňuje Božie kráľovstvo (Ježišove zázraky)	▪ vnímať potrebu sebariadenia ▪ akceptovať vzájomnú spätosť s celým stvorenstvom formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických obrazov Božej blízkosti. Žiak vie • vymenovať základné delenie kresťanskej Biblie • reprodukovať biblický príbeh o povolání Gedeona • jednoduchým spôsobom interpretovať biblické texty prorociet prorokov Micheáša (a ty Betlehem...) a Izaiáša – kmeň Jesseho, ako posolstvo nádeje • interpretovať biblické príbehy o Jánovi Krstiteľovi a Panne Márii ako naplnenie očakávanej nádeje na príchod Vykupiteľa • identifikovať sa s postojmi nádeje v živote biblických postáv • na príklade biblických postáv objavovať prastarú ľudskú skúsenosť „mať smer“ ako základný predpoklad pre zmysel • vnímať Bibliu ako slovo nádeje v živote človeka a ľudstva. • formovať postoj nádeje prostredníctvom biblických postáv • vysvetliť podobenstvá o Božom kráľovstve ako obrazné príbehy približujúce Božie kráľovstvo a cestu k nemu • interpretovať biblické príbehy o Ježišových uzdraveniach ako znaky Božieho kráľovstva a znaky Božieho záchranného konania.	SJL, VYV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • vie vyjadriť radosť zo života a osvojuje si pozitívny postoj k životu

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy
3. NÁDEJ PRESAHUJÚCA SMRŤ	Skúsenosť strachu, dôvery a nádeje Bože, kde si? (Jób) Smrť a nádej (vzkriesenie Lazára) Ježiš – silnejší ako smrť Sviatosť pomazania chorých ako priestor nádeje v situácii, kde pozemská nádej už končí	Žiak vie • reflektovať svoj pohľad na ľudské utrpenie • vnímať skúsenosť s utrpením a bolesťou ako súčasť ľudského života • vie dať svoj pohľad na ľudské utrpenie do súvisu s biblickými textami o Jóbovi a kresťanským pohľadom na zmysel ľudského utrpenia v kontexte veľkonočných udalostí • reprodukovať biblický príbeh o vzkriesení Lazára • objaviť súvislosť medzi Ježišovou skúsenosťou s utrpením, smrťou, zmŕtvychvstaním a kresťanskou nádejou presahujúcou smrť	SJL, VYV Osobnostný a sociálny rozvoj: Žiak • je schopný vnímať smrť ako súčasť života a je otvorený pre kresťanské posolstvo nádeje
4. SVEDECTVO NÁDEJE	Obsahový štandard: • rôzne veže v jednom meste • kresťanské cirkvi pôsobiace v našej krajine	• objaviť posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť	SJL, VYV Multikultúrna výchova Žiak • je schopný vnímať vo svojom okolí

	(regióny) miesta pre spoločné slávenie, prácu, a nasadzovanie za ľudské práva a pokoj s kresťanmi iných cirkví	objaviť vo sviatosti zmierenia a Eucharistie posolstvo veľkonočného tajomstva v kresťanskej viere, ktorá dáva nádej presahujúcu smrť z pohľadu kresťanskej nádeje vysvetliť vetu, že život je silnejší ako smrť rozvíjať postoj empatie k ľudskému utrpeniu je vnímavý pre existenciálnu skúsenosť so životom a smrťou a náboženskú hĺbku ktorú spoznáva v živote druhých ľudí a v liturgii Žiak vie prostredníctvom modelových situácií zo života detí z rôznych cirkví, hľadať spoločné a rozdielne znaky s Rímskokatolíckou cirkvou vnímať svedectvo nádeje v živote kresťanov z rôznych cirkví vytvoriť projekt so stručným prehľadom kresťanských cirkví pôsobiacich v našej krajine (regióny) a navrhnúť spoločnú angažovanosť pre dobro (sociálna oblasť) osvojovať si postoj tolerancie, porozumenia a vzájomnej dôvery k ľuďom iných denominácií	inakosť iných denominácií a je schopný prijať túto skutočnosť

5. PRAMENŇ NÁDEJE	Modlitba – život v Božej prítomnosti Bože, si pri mne (Žalm 139) Boh – stred kresťanského spoločenstva	Žiak vie jednoduchým spôsobom zdôvodniť potrebu modlitby pre duchovný rozmer človeka na modelových situáciách objaviť nádej zo života viery vnímať potrebu stíšenia cvičením stíšenia a meditácie vytvárať priestor pre stretnutie s Bohom v modlitbe	Osobnostný a sociálny rozvoj Žiak vníma svoj duchovný rozmer je vnímavý pre sústredenie, stíšenie a načúvanie

5. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť *motivačné metódy*, ako je *motivačné rozprávanie* (približovanie obsahu učenia), *motivačný rozhovor* (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), *motivačný problém* (upútanie pozornosti prostredníctvom

nastoleného problému), *motivačnú demonštráciu* (vzbudenie záujmu pomocou umeleckého diela).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa *rozprávanie* (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), *vysvetľovanie* (logické systematické sprostredkovanie učiva), *rozhovor* (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), *demonštračná metóda* (demonštrácia obrazov), *pozorovanie* (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), *manipulácia s predmetmi* (práca so symbolom, didaktická hra).

Významné miesto majú *problémové metódy*, ku ktorým patrí *heuristická metóda* (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbere problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité *aktivizujúce metódy*, z nich je vhodná *diskusia* (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), *situačná metóda* (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), *inscenačná metóda* (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), *didaktické hry* (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), *kooperatívne vyučovanie* (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny), *dramatizácia* (plánovaný dramatizovaný prednes hry, príbehu a pod.) *simulácia* (simulovanie, napodobňovanie životných situácií, aktivity, ktoré vyžadujú interakciu medzi skupinou žiakov a jednotlivcami) Typické autentické rozhovory.

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. metódy opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím hry, domáce úlohy).

Žiaci počas hodín NBV sedia v kruhu, aby si videli navzájom do tváre, aby sa vzájomne poznávali. Je to východisková pozícia, ktorá nie je cieľom, ale prostriedkom. Samozrejme, je možné aj iné usporiadanie priestoru v závislosti od metódy, ktorú učiteľ pre danú aktivitu zvolil.

Domáce úlohy sa netýkajú písomného vypracovávania, ale konkrétnych jednoduchých cvičení či predsavzatí orientovaných na požadované správanie. Dôležitou súčasťou každej hodiny je podelenie sa s niekým so získanou skúsenosťou v bežnom živote.

6. HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiaka v predmete náboženská výchova

Žiaci sú v priebehu školského roka hodnotení v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Na hodine náboženskej výchovy žiakov učiteľ nehodnotí známkou. Pri praktických aktivitách je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, výtvarných, literárnych prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom prezentácie projektov.

7. Učebné zdroje

Učiteľ má k dispozícii metodický materiál v metodickej príručke katolíckeho náboženstva pre prvý ročník základných škôl „Poznávanie nádeje,“ vydanú Katolíckym pedagogickým a katechetickým centrom, n. o. v Spišskej Novej Vsi. Metodická príručka obsahuje metodicky

spracované témy, farebné obrazové prílohy a pracovné listy. Metodické materiály pre náboženskú výchovu obsahujú ku každej téme bohatú ponuku aktivít. Z nich si učiteľ vyberie tie, ktoré považuje za vhodné vzhľadom na svoje osobné dispozície, dispozície žiakov a iné okolnosti.

K neodmysliteľným zdrojom patrí: Sväté písmo, Katechizmus Katolíckej cirkvi, Dokumenty Katolíckej cirkvi, biblické mapy.

VZDELÁVACIA OBLASŤ: MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

MATEMATIKA

CELK. POČET HODÍN: 1.- 4.r.-132 hodín ročne

HODNOTENIE: klasifikácia

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	4	4	3	3
ŠkVP	0	0	1	1
Spolu	4	4	4	4

Časová dotácia predmetu je rozšírená v 3. a 4. ročníku o 1.hodinu.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU MATEMATIKA

Matematika je v primárnom vzdelávaní (ďalej 1. stupeň ZŠ) po materinskom jazyku najviac časovo dotovaným učebným predmetom. Matematické vzdelávanie je založené na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností pre rozvíjanie širokej škály žiackych schopností. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Takýmto spôsobom nadobudnuté základné matematické vedomosti umožňujú žiakom získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmickeho myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov.

Čísla, premenná a početové výkony s číslami
Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky,
diagramy Geometria a meranie
Kombinatorika, pravdepodobnosť,
štatistika Logika, dôvodenie, dôkazy.

Učivo v tematickom okruhu **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** má na 1. stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

V tematickom okruhu **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich

systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať.

V tematickom okruhu **Geometria a meranie** budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané metrické úlohy z bežnej reality.

Tematický okruh **Kombinatorika, pravdepodobnosť a štatistika** sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Tematický okruh **Logika, dôvodenie, dôkazy** sa na 1. stupni ZŠ bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU MATEMATIKA

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

- Presne používať materinský a odborný jazyk (vzhľadom na vek) a správne aplikovať postupne sa rozširujúcu matematickú symboliku. Vhodné využívať tabuľky, grafy a diagramy. Využívať pochopené a osvojené pojmy, postupy a algoritmy ako prostriedky pri riešení úloh.
- V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjať numerické zručnosti žiakov.
- Na základe skúseností a činností rozvíjať orientáciu žiakov v rovine a v priestore.
- Riešením úloh a problémov postupne budovať poznatky žiakov o vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia indukčných metód viesť žiakov získavaniu nových vedomostí, zručností a postojov. Rozvíjať u žiakov matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
- Systematicky viesť žiakov k získavaniu skúseností s významom matematizácie reálnej situácie, tvorby matematických modelov, a tým aj k poznaniu, že realita je zložitejšia ako jeho matematický model. Približovať žiakom dennú prax.
- Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
- Viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a k racionálnemu a samostatnému učeniu sa.
- Podporovať a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov, napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, sebakritickosť, kritickosť, cieľavedomú seba výchovu a seba vzdelávanie, dôveru vo vlastné schopnosti a možnosti, systematickosť pri riešení úloh v osobnom aj verejnom kontexte.

- Vytvárať a rozvíjať kladný vzťah žiakov k spoločným európskym hodnotám, k permanentnému poznávaniu kultúrnych a iných hodnôt vytvorených európskymi štátmi a Slovenskom.
- V rámci matematického vzdelávania rozvíjať u žiakov kľúčové kompetencie v sociálnej a komunikačnej oblasti, v IKT, v osobnej i v občianskej oblasti, v oblasti prírodovednej a kompetenciu učiť sa učiť.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Čísla, premenná a početové výkony s číslami

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na popis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnu sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch.

Dosiahnuté postoje

- *prestáva mať „strach“ z čísel*
- *smelšie kvantifikuje realitu okolo seba*
- *sebavedome robí porovnávanie osôb, vecí a udalostí pomocou čísel*
- *je spokojný s číselným vyjadrením výsledku, pretože v prípade potreby dokáže uskutočniť kontrolu správnosti výpočtu.*

Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

Dosiahnuté postoje

- *pozoruje, hľadá a objavuje vzťahy medzi číslami a veličinami*
- *vidí potrebu samostatnosti pri objavovaní a slovnom vyjadrení výsledkov zistenia*
- *vidí potrebu postupného vytvárania primeraných názorov na vzťah matematiky a reality*
- *má záujem na zdokonaľovaní svojho logického myslenia, na jeho neustálom rozširovaní a prehľbovaní (triedenie, použitie elementárnych algoritmov, atď.) o prvky kritického myslenia*
- *je pozitívne motivovaný na vytváranie základov svojho osobnostného rozvoja.*

Geometria a meranie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- rozozná, pomenuje, vymodeluje a popíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
- pozná, vie popísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

Dosiahnuté postoje

- *nie je ľahostajný k svojmu okoliu*
- *dokáže sa sústrediť na objavovanie geometrických tvarov vo svojom okolí*
- *snaží sa do primeraných praktických problémov vniesť geometriu*
- *je naklonený v jednote používať meranie a výpočet*
- *snaží sa o presnosť pri meraní a výpočtoch*
- *vyvíja snahu o rozvoj vlastnej priestorovej predstavivosti.*

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nehmotný jav,
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorni ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Dosiahnuté postoje

- *rozlišuje a triedi svet okolo seba podľa pravdivosti a nepravdivosti javov*
- *nadobúda pocit potreby kvantifikácie javov svojho okolia*
- *uvedomuje si dôležitosť triedenia javov a vecí*
- *získa potrebu vedieť zdôvodniť pravdivosť alebo nepravdivosť výrokov, situácií (obrázkovej alebo situačnej)*

Prierezové témy:

Ku komplexnému poznaniu okolitého sveta žiakmi, sa musí budovať jednotný systém poznatkov nielen vnútri samotného didaktického systému matematiky, ale aj vo vzťahu matematiky k ostatným vyučovacím predmetom. Výrazné väzby sú medzi matematikou a materinským jazykom, prírodovedou, vlastivedou a to v oblasti aplikácií, ale aj motivácií.

Na hodinách matematiky sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

- OSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor
- ENV** – Environmentálna výchova- didaktické hry
- MEV** – Mediálna výchova- problémová metóda
- MUV** – Multikultúrna výchova - demonštračná metóda

- DOV** – Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie
- OŽZ** – Ochrana života a zdravia- heuristická metóda
- PPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia
- VLV** – Vlastenecká výchova- výklad učiteľa
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda (prezentácia)
- FG** – Finančná gramotnosť - problémová metóda

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch.

4.,5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

OBSAH VZDELÁVANIA MATEMATIKY:

Prehľad tematických celkov a ich obsahu –

1.ročník

I. Prirodzené čísla 1 až 20

Prirodzené čísla 0 – 20.

Predstavy o prirodzenom čísle.

Počítanie počtu vecí,..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ... o danom počte v obore do 20.

Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria.

Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20.

Číselný rad v obore do 20.

Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20.

Písanie znakov.

Riešenie slovných úloh na porovnávanie.

Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam).

II. Sčítanie a odčítanie

Sčítanie a odčítanie

- najskôr v obore 1 – 5

- neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ

10. Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním.

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez

základ 10. Sčítanie a odčítanie pomocou zobrazovania.

Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu). Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie.

- určenie súčtu, keď sú dané sčítance,
- zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec,
- zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- porovnávanie rozdielom.

Nepriamo sformulované slovné

úlohy.

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.

III. Geometria

Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar.

Geometrické tvary a útvary – kreslenie.

Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Názorný úvod k učivu z

logiky. Pravdivé a

nepravdivé výroky.

Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania.

Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov.

Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel.

Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach.

Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov.

Jednoduché hry na pravdepodobnosť.

Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.

Prehľad tematických celkov a ich obsahu – 2. ročník

I. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázorňovania).

Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika

k budúcemu násobeniu prirodzených čísel).

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20.

Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:

- určenie súčtu, keď sú dané sčítance,
- zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec,
- zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek,
- porovnávanie

rozdielom. Zloženú slovnú

úlohu: $(a + b + c)$.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.

II. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 100

Prirodzené čísla 20 – 100.

Predstavy o prirodzenom čísle do 100.

Čítanie a písanie čísel 20 – 100.

Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.

Určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.

Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie (aj ako propedeutika nerovnic).

Slovné úlohy na porovnávanie.

III. Geometria

Bod, priamka, polpriamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke, polpriamke a na danom geometrickom útvaru.

Jednotky dĺžky – cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba

jednoduchých telies.

IV. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100

Sčítanie a odčítanie v obore do 100.

Sčítanie dvojčiferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.

Odčítanie jednociferného čísla od dvojčiferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.

Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť).

Písomné sčítanie a odčítanie dvojčiferných čísel. Počítanie spamäti a písomne.

Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.

Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.

V. riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Názorný úvod k učivu z logiky.

Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.

Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla.

Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov.

Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.

Prehľad tematických celkov a ich obsahu – 3. ročník

I. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20

Zavedenie násobenia.

Súvislosť medzi násobením a sčítaním.

Nácvik násobenia v obore do 20.

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Riešenie slovných úloh na násobenie.

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20.

Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20.

Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako propedeutika) v obore do 20.

Zavedenie delenia.

Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...).

Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla.

Nácvik delenia v obore do 20.

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Súvislosť medzi delením a násobením.

Riešenie slovných úloh na delenie.

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20.

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

II. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000

Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel oboru do 10 000.

Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky.

Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla v desiatkovej sústave.

Číselná os.

Nerovnice (propedeutika).

Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000.

Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km.

Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.

III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000

Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky. Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom.

IV. Geometria

Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch.

Meranie väčších vzdialeností:

- približne (napr. krokmi),
- s presnosťou na

metre. Odhad dĺžky:

- kratšej v centimetroch (milimetroch),
- dlhšej v metroch.

Rysovanie – základné zásady
rysovania.

Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvaru.

Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti.

Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov vo štvorcovej sieti. Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka).

Kreslenie plánu stavby z kociek.

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosťou a symbolmi).

Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.

Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných, ale aj neistých udalostí a nemožných udalostí).

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi.

Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.

Prehľad tematických celkov a ich obsahu – 4. ročník

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

Násobenie a delenie v obore násobilky.

Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...)

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100.

Komutatívnosť násobenia (propedeutika).

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika).

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom.

Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).

Tvorenie textov k numerickým príkladom.

Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.

II. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000

Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky.

Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie.

Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.

Skúška správnosti riešenia.

Riešenie slovných úloh.

Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000.

Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel.

Riešenie jednoduchých nerovnic.

III. Geometria a meranie

Rysovanie – základné zásady rysovania.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán.

Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).

Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek.

Násobok dĺžky úsečky.

Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.

Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.

Obvod trojuholníka (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).

Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom.

Vlastnosti kruhu a kružnice.

Premieňanie jednotiek dĺžky.

Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.

Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka).

Kreslenie plánov stavieb z kociek.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov. Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika). Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.

Obsahový štandard		Výkonový štandard
Témy	Pojmy	
Prírodné čísla 0 – 20. Predstavy o prírodzenom číisle.	Hore, dole, vpravo, vľavo, veľký malý, najväčší, najmenší, vpredu, vzadu, pred, za, pravda, nepravda	Používať odporúčané pojmy.
Počítanie počtu vecí, po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, o danom počte v obore do 20. Priradovanie predmetov, ktoré k sebe patria.	Skupina, počet predmetov, vecí, prvkov, jeden, dva, pár, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za	Určiť počet predmetov v obore 0 – 20. Priradiť obore 0 – 20 k číslu správny počet predmetov. Určovať správne poradie predmetov a čísel v obore 0 – 20.
Čítanie a písanie čísel v obore 0 – 20. Číselný rad v obore do 20.	Číselná os od 0 do 20.	Orientovať sa v číselnom rade od 0 do 20 a na číselnej osi. Znázorniť číslo na číselnej osi v obore od 0 do 20. Čítať a písať čísla od 0 do 20. Graficky znázorniť a zapísať dvojčiferné čísla od 10 do 20 ako súčet desiatok a jednotiek.
Porovnávanie čísel a ich usporiadanie v obore do 20. Písanie znakov.	Menej, viac, rovnako, znaky <, >, =, poradie, prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za	Porovnávať dve čísla a výsledok porovnania zapísať znakmi <, >, =. Určiť správne poradie čísel v obore do 20. Vymenovať stúpajúci a klesajúci číselný rad.
Riešenie slovných úloh na porovnávanie. Tvorenie slovnej úlohy k danej nerovnosti (ako propedeutika k budúcim nerovniciam).	Viac, menej, rovnako	Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu charakterizovanú vzťahmi viac, menej, rovnako (riešenie pomocou nerovnosti napr. $5 < 8$ alebo $10 > 9$) v obore do 20. Riešiť jednoduché slovné úlohy na porovnávanie.
Sčítanie a odčítanie - najskôr v obore 1 – 5 - neskôr v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.	Znaky + (plus) a - (mínus), množstvo, súčet, rozdiel, jednotky, desiatky	Pochopiť a osvojiť si význam a funkciu znakov +(plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel Správne používať znaky + (plus) a – (mínus) pri sčítaní a odčítaní čísel.
Propedeutika vzťahu medzi sčítaním a odčítaním.	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel	Pochopiť vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Pochopiť súvislosti medzi zložkami početových výkonov a výsledkom Vedieť vytvoriť k príkladu na sčítanie (odčítanie) zodpovedajúci príklad na odčítanie (sčítanie).
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Sčítanie a odčítanie pomocou	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, číselná Os	Sčítovať a odčítovať v obore do 20 pomocou ilustračného obrázka. Vedieť spamäti všetky základné spoje

Počítanie spamäti v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Tvorba príkladov na sčítanie a odčítanie k danej situácii (podnetu).		sčítania a odčítania v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Vedieť vytvoriť k adekvátnej situácii (podnetu) príklad na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.
Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom Nepriamo sformulované slovné úlohy.	Časť, známa časť, neznáma časť, celok	Vedieť využívať poznatky o sčítaní a odčítaní v jednoduchých slovných úlohách. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu v obore do 20 bez prechodu cez základ 10 na sčítanie typu: - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec

Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10.		- zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Riešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Vedieť k numerickému príkladu na sčítanie a odčítanie vytvoriť primeranú slovnú úlohu (aj za pomoci ilustračného obrázka, podnetu).
Kreslenie čiar. Rysovanie priamych čiar.	Priama čiara, krivá čiara, uzavreté a otvorené čiary.	Kresliť priame, krivé, uzavreté a otvorené čiary. Rozlišovať priamu a krivú čiaru. Rozlišovať otvorenú a uzavretú čiaru.
Geometrické tvary a útvary – kreslenie.	Trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik, kocka, valec, guľa.	Rozlišovať rovinné geometrické tvary: trojuholník, kruh, štvorec, obdĺžnik. Rozlišovať priestorové útvary: kocka, valec, guľa.
Manipulácia s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi.	Vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší,...	Vedieť manipulovať s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými útvarmi podľa pokynu (vpravo, vľavo, hore, dole, väčší, menší,....).
Názorný úvod k učivu z logiky. Pravdivé a nepravdivé výroky. Pravdepodobnostné hry, pokusy a pozorovania.	Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov.	Rozlišovať jednoduché a primerané pravdivé a nepravdivé výroky. Vedieť vytvoriť negáciu jednoduchého výroku. Vedieť sformulovať jednoduchý pravdivý a nepravdivý výrok.

Dichotomické triedenie predmetov podľa znakov.	Triedenie, triedenie podľa jedného znaku.	Vedieť pracovať (prostredníctvom hier a manipulatívnych činností) s konkrétnym

		súborom predmetov podľa ľubovoľného a podľa vopred určeného kritéria.
Stúpajúca (klesajúca) postupnosť predmetov, vecí, prvkov a čísel. Úlohy na pravidelnosť v týchto postupnostiach. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Jednoduché hry na pravdepodobnosť. Úlohy na jednoduchú kombinatoriku.	Prvý, posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčší, najmenší, jednoduchá tabuľka s údajmi.	

Obsahový štandard		Výkonový štandard
Témy	Pojmy	
Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou Sčítanie dvoch alebo troch napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika násobeniu prirodzených čísel). Počítanie spamäti. Automatizácia	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, ...	Osvojit' si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ. Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.
Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie - určenie súčtu, keď sú dané sčítance - určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec - zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek - porovnávanie rozdielom. Zložená slovná úloha: $(a + b + c)$.	Sčítanec, súčet, o koľko viac,...	Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčši dané číslo o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: určí jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: zmenši dané čísla o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: porovnávanie rozdielom. Vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a + b + c)$.
Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.		Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy

Tvorenie textov k numerickým príkladom.		na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) slovnú úlohu na sčítanie

		a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20.
Prirodzené čísla 20 – 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100.	Počet predmetov, číselný rad, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky.	Určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100. Vedieť usporiadať čísla od 20 do 100.
Čítanie a písanie čísel 20 – 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.	Číselný rad v obore do 100, prvý, druhý...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie.	Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov <, >, = (aspoň pomocou znázornenia).
Určovanie počtu, po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín	Skupiny predmetov.	Orientovať sa v číselnom rade v obore do 100.
Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.	Číselná os, o koľko menej, o koľko viac,...	Porovnať dvojciferné čísla pomocou radu čísel. Porovnať pomocou znázornenia a zapísať dvojice dvojciferných čísel v obore do 100 pomocou znakov <, >, =. Určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.). Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako) a zapísať pomocou znakov.
Bod, polpriamka, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvere..	Bod, polpriamka, priamka, úsečka, leť, neleží.	Vyznačovať body na priamke (polpriamke, úsečke) a v rovine (na útvere). Označovať ich veľkým tlačeným písmom

		(písmenom A, B, C, atď.) Rysovať a označovať úsečku, polpriamku a priamku. Rysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju.
Jednotky dĺžky - cm, dm, m. Meranie dĺžky úsečky. Porovnávanie úsečiek podľa ich dĺžky.	Vzdialenosť, dĺžka úsečky, jednotky dĺžky, cm, dm, m, meter ako pomôcka	Odmerať dĺžku úsečky v cm s presnosťou na centimeter. Porovnať úsečky podľa ich dĺžky.
Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.	Rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu.	Zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka. Vytvárať a popísať jednoduché telesá z kociek.

Sčítanie a odčítanie v obore do 100. Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť). Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.	Sčítanec, súčet, menšeneц, menšiteľ, rozdiel.	Sčítavať spamäti dvojciferné a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100. Spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100. Riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne). Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne použiť pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatívnosť). Urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.
Riešenie jednoduchých, zložených úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.		Vedieť riešiť jednoduché a zložené úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$; v obore do 100. Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.

Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.	Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov.	Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý).
Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.	Triedenie predmetov, vecí, prvkov podľa jedného spoločného znaku,...	Triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.). Vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti. Vedieť pokračovať vo vytvorenej postupnosti.
Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.		Nájsť všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov). Vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.

Obsahový štandard		Výkonový štandard
Témy	Pojmy	
Zavedenie násobenia. Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Nácvik násobenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia (\cdot), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac.	Pohotovo počítat' po 2, 3, 4, 5, Pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov. Poznať znak násobenia (\cdot). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát. Vedieť násobiť číslom 1 a 0. Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.
Riešenie slovných úloh na násobenie. Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Tvorenie slovných úloh k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. Slovné úlohy na priamu úmernosť ako preopedeutika) v obore do 20.	Slovná úloha, zápis slovných úloh, správne riešenie, kontrola správneho riešenia, výsledok, odpoveď.	V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.
Zavedenie delenia. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie spamäti. Automatizácia spojov. Súvislosť medzi delením a násobením.	Celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia ($:$), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny danej veľkosti (delenie po).	Odčítat' od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Poznať znak delenia ($:$). Vedieť spamäti všetky spoje (príklady) delenia v obore prirodzených čísel do 20. Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Zmenšiť dané číslo delením niekoľkokrát. Vedieť deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vedieť deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti).
Riešenie slovných úloh na delenie. Tvorenie slovných úloh k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.	Slovná úloha, kontrola správneho riešenia, výsledok, odpoveď.	V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Matematizovať primerané reálne situácie. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Riešiť slovné úlohy na násobenie i delenie.

Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel v obore do 10 000. Zobrazenie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky. Propedeutika rozvoja prirodzeného čísla	Jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné číslo, číselná os, pred, za, rozklad čísla, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, porovnávanie	Vedieť čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. Počítať po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j.

v desiatkovej sústave. Číselná os. Nerovnice (propedeutika). Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000.		vedieť zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok troj- a štvorciferné čísla. Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov $>$, $<$, $=$. Riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice typu: $x < 6\,150$, $x > 322$. Získať prvotné poznatky o zaokrúhľovaní prirodzených čísel. Vedieť zaokrúhľovať prirodzené čísla na desiatky, ovládať algoritmus pri zaokrúhľovaní čísel na desiatky. Riešiť slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. (Slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako.)
Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich	Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek.	Vedieť porovnávať jednotky dĺžky. Vedieť pohoťovo premieňať jednotky dĺžky.
Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.	Súčet, rozdiel, súčin, podiel.	Vedieť sčítať a odčítať <u>jednoduché</u> príklady aj spamäti. Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Pohoťovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. Vedieť urobiť kontrolu správnosti.
Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh.	Jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo.	Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie a odčítanie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva
Riešenie slovných úloh		

		sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o.(o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.. (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 1. $a + b + c$ 2. $a - b - c$ 3. $a - (b + c)$ 4. $(a + b) - c$ 5. $a + (a + b)$ 6. $a + (a - b)$ Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešenie slovných úloh s neprázdny m prienikom v obore do 10 000. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Matematizovať primerané reálne situácie.

Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch. Meranie väčších vzdialeností: - približne (napr. krokmi) - s presnosťou na metre. Odhad dĺžky: - kratšej v centimetroch (milimetroch) - dlhšej v metroch. Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvaru.	Bod, bod v rovine, priamka, úsečka, leží, neleží, jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad - skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti, porovnávanie.	Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) – kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovací pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Zdokonaľovať rysovanie úsečky danej dĺžky (v cm) a jej označovanie. Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky v mm. Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie.
Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti. Zväčšovanie, zmenšovanie rovinných útvarov	Štvorcová sieť, rady, stĺpce, rovinný útvar, zmenšiť, zväčšiť.	Narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. Zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti (štvorec, obdĺžnik).
Stavba telies z kociek na základe plánu (obrázka). Kreslenie plánu stavby z kociek.	Priestor, teleso, kocka, kváder, stavba z kociek, plán.	Vedieť vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa plánu (obrázka). Nakresliť plán stavby z kociek.

Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnu činnosťou a symbolmi). Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla.	Predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symbol, systém.	Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnu činnosťou i symbolmi na základe spoločnej (príp. rozdielnej) charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov.

		Vedieť si vytvoriť systém pri vypisovaní možností.
Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí).	Pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná ale neistá udalosť, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný.	Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku.
Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných ťiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.	Tabuľka, riadok, stĺpec.	Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Zo získaných údajov vedieť zostaviť a prečítať tabuľku.

Násobenie a delenie v obore násobilky. Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...) Počítanie pamäti. Automatizácia spojov Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100. Komutatívnosť násobenia (propedeutika) Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika). Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie. Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom. Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).	Dané číslo niekoľkokrát zväčšiť, dané číslo niekoľkokrát zmenšiť, násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, násobilka. Sčítanec, súčet, o koľko viac, zápis slovnej úlohy, jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, koľkokrát viac – o koľko viac, koľkokrát menej – o koľko menej,...	Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100. Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky. Ovládať algoritmus násobenia. Vedieť spamäti násobiť a deliť 10 a 100. Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke. Vedieť rozlíšiť a použiť správnu početnú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej. Chápať súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie. Riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie v obore násobilky do 100 typu: 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, 2. zväčšiť dané číslo niekoľkokrát. Vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy na delenie v obore násobilky do 100: 1. Rozdeliť dané číslo na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) 2. Delenie podľa obsahu 3. Zmenšiť dané číslo niekoľkokrát

Tvorenie textov k numerickým príkladom Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Nepriamo sformulované slovné úlohy. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.		
		Vedieť riešiť jednoduchú slovnú úlohu typu: porovnanie podielom. Riešiť zložené slovné úlohy vedúce k zápisu typu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$. Matematizovať primerané reálne situácie. Riešiť slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika). Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytvoriť slovnú úlohu k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe s pomocou učiteľa.
Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky. Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie. Počítanie so zaokrúhľovanými číslami. Skúška správnosti riešenia	Číselný rad, jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné čísla, vzostupný a zostupný číselný rad. Skúška správnosti, súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ.	Poznať algoritmus písomného sčítania a odčítania a vedieť ho pohotovo využívať pri výpočtoch. Písomne sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Spamäti sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 v jednoduchých prípadoch. Sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000 na kalkulačke. Sčítať a odčítať primerané troj- a štvorciferné čísla spamäti. Sčítať a odčítať troj- a štvorciferné čísla pomocou kalkulačky. Chápať súvislosť medzi sčítaním a odčítaním, sčítanie a odčítanie vzájomne opačné matematické operácie. Vedieť približne počítať so zaokrúhľovanými číslami na desiatky a stovky Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000.

Riešenie slovných úloh. Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000. Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel. Riešenie jednoduchých nerovníc.	Slovná úloha, riešenie, zápis slovnej úlohy, výsledok, Skúška správnosti výsledku (riešenia), odpoveď.	Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania. Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy. Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: 3. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 4. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec.

		2. Dané číslo zmenšiť o... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. Riešiť zložené slovné úlohy typu: 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$ 6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$ 9. $a + (a - b)$

Rysovanie – základné zásady rysovania. Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán. Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika). Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Násobok dĺžky úsečky.	Bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protiľahlé strany, vrchol, štvorec, obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok.	Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvar). Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju. Označovať strany a vrcholy veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.). Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať. Vedieť narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán). Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek. Vedieť vypočítať násobok dĺžky úsečky. Vypočítať a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán.

Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán. Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre. Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).	Trojuholník, strany trojuholníka, vrcholy trojuholníka, dĺžka strany trojuholníka, obvod trojuholníka, jednotky dĺžky, mm, cm, odhad – skutočnosť.	Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany trojuholníka (počet). Poznať vlastnosti vrcholov, strán). Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm). Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky. Vypočítať obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán.
Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom. Vlastnosti kruhu a kružnice.	Kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, kružidlo...	Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou. Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom. Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom. Vedieť vyznačiť polomer kružnice.

Premieňanie jednotiek dĺžky. Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky. Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka). Kreslenie plánov stavieb z kociek.	Meter (m), decimeter (dm), centimeter (cm), milimeter (mm), kilometer (km), jednotky dĺžky, premena jednotiek dĺžky. Priestor, stavba, teleso, vzor - obraz, plán (obrázok), pravidelné a nepravidelné telesá, pohľad spredu, zozadu, sprava, zľava, zhora.	Vedieť premieňať jednotky dĺžky. Vedieť premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/ Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka. Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek. Nakresliť plán stavby z kociek
Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.	Pravdivý výrok, nepravdivý výrok, pravdivosť, nepravdivosť.	Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodniť pravdivosť – nepravdivosť výroku.
Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných ťiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).	Aritmetický priemer, stĺpcový diagram, dáta, priemer	Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát.
Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.	Diagram, riadok, stĺpec, vodorovný, zvislý.	Vedieť riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Vedieť získavať a zhromažďovať potrebné údaje Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Hlavným a najdôležitejším činiteľom pri dosahovaní učebných cieľov vyučovania matematiky je učiteľ, ktorý aktivizuje žiakov vo všetkých fázach vyučovania. Dbá o to, aby žiaci porozumeli učivu, o čom sa presvedča častým kladením otázok, pričom žiada od žiakov aj zdôvodnenie svojich odpovedí. To je záruka, že vedomosti žiakov nebudú formálne. Vzdelávací proces má byť vedený tak, aby žiaci boli samostatní a tvoriví nielen pri získavaní nových vedomostí, ale aby získané vedomosti dokázali vhodne prezentovať, aby vedeli svoje tvrdenia z oblasti matematiky ale aj z bežného života zdôvodňovať a obhájiť. Podmienkou úspešného učenia sa žiakov je získanie žiakov pre učebnú činnosť a to nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému, z objaveného postupu riešenia. Metódy, ktoré sa blížia objaviteľskému postupu a rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov, sú už od najnižších ročníkov nielen prostriedkom, ale aj obsahom vzdelávania. Vo vyučovaní sa tieto metódy najúčinnšie uplatňujú pri samostatnej práci žiakov s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Postupne od 1. ročníka sa majú zvyšovať nároky na rozsah, kvalitu a samostatnosť práce v školských zošitoch tak, aby sa ťažisko práce postupne presúvalo z pracovných zošitov na prácu s učebnicou a školským zošitom.

Odporúčame použitie týchto metód a prezentujeme ich uplatnenie vo vyučovaní:

I. DIDAKTICKÉ METÓDY

1. *reproduktívne*

- informatívno-receptívna (U prezentuje učivo/informácie a žiaci uvedomele vnímajú, zapamätávajú si)- žiaci sú pasívni, U v krátkom čase prezentuje viac informácií (napríklad pri algoritmoch písomného počítania)
- reproduktívna (pri upevňovaní učiva, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, je to viackrát opakovaná činnosť)- žiaci riešia úlohy, kde reprodukujú naučené vedomosti, nerozvíja sa tvorivosť, sú to len typové úlohy, žiaci sú aktívni/samostatná práca

2. *produktívne*

- problémová (je zadaná úloha, žiaci ju nedokážu vyriešiť, hľadajú riešenie, príprava na projekty)
- heuristická (metóda riadeného rozhovoru)- žiaci na základe odpovedí na otázky sami dospejú k novému pojmu, objaviteľská- žiaci sú aktívni, náročná z pohľadu učiteľa: otázky musia logicky nasledovať, stručné, jasné, jednoznačné, nemajú nabádať na správnu odpoveď, nie odpoveď áno-nie, odpovedať majú všetci žiaci, ak žiak odpovie nesprávne, U má naviesť žiaka na správnu odpoveď
- výskumná- tvorivá činnosť žiaka, napr. zisti údaje: výška všetkých členov rodiny, ceny tovaru- žiaci zbierajú údaje, robia tzv. prieskum (4. ročník)

II. LOGICKÉ METÓDY

- analytická- postup od celku k časti, od neznámeho k neznámemu, od hľadaného k danému, riešením jednoduchých slovných úloh pomocou rovnice (využívam premenné- neznáme $8+x=20$)
- syntetická- (postup od častí k celku, do známeho k neznámemu, od daného k hľadanému)- rozvíjajú sa počtárske zručnosti + - . : (spamäti a písomné algoritmy), slovné úlohy bez rovnice $8+\square=20$
- analyticko-syntetická (riešenie zložitých úloh: 2 početové operácie a viac)- v 1. etape použijem analýzu: rozklad zložitej slovnej úlohy na čiastkové úlohy. V 2. etape syntetickú m.- riešim čiastkové úlohy
- induktívna (inductio = návod- je postup od jednotlivých faktov ku všeobecným záverom)- využíva sa pri všetkých pojmoch. Najprv napíšem konkrétne príklady pri riešení nového pojmu až potom to zovšeobecním
- deduktívna (deductio = odvodzovanie- prechod od všeobecných poznatkov ku konkrétnym vlastnostiam, javom, vzťahom)
- genetická (vývojová)- daný pojem vysvetľujeme spolu s historickými poznatkami, ktoré sa týkajú daného pojmu (napr. Jednotky dĺžky)
- dogmatická- nový pojem je sprístupnený bez akýchkoľvek odôvodnení Napr. Operácia násobenia má prednosť pred sčítaním

III. METÓDY PODĽA ZDROJA POZNATKOV

- slovné- metódy hovoreného slova: ▪ monológ ▪ dialóg
- názorné: ▪ používanie ilustrácií ▪ náčrtov ▪ sledovanie videozáznamov ▪ demonštrácia ▪ modelovanie
- praktické: ▪ činnosti spojené s rysovaním ▪ modelovaním ▪ strihanie

IV. METÓDY PODĽA FUNKČNOSTI

- expozičné- používanie pri sprístupňovaní nového učiva
- fixačné- pri upevňovaní, opakovaní učiva
- diagnostické- pri preverovaní a klasifikovaní vedomostí

didaktické formy:

- *Skupinová forma práce*
- *Individuálna/samostatná práca*
- *Frontálna forma práce- práca s celou triedou*

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice a pracovné zošity spolu s bežnými školskými zošitmi sú dôležitými prostriedkami práce na vyučovacích hodinách pri plnení domácich úloh a pri príprave na vyučovanie.

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Na 1. stupni používame : pracovné zošity a učebnice matematiky, ktoré sú odporúčané MŠVVaŠ SR. Učebnice predmetu budú prerokované každý školský rok na prvom zasadnutí metodického združenia.

Ďalšími veľmi dobrými pomôckami sú vystrihovacie kartóny - s číslami: čísla a hry pre 1. ročník, metodické príručky, technické materiálne prostriedky:

- demonštračné- tabuľa, krieda, veľké stovkové počítadlo, model číselnej osi, rysovacie demonštračné pomôcky (kružidlo, 2 trojuholníky, lineá, modely telies
- žiacke- kartičky s číslami, s bodkovou symbolikou, písacie a rysovacie potreby (kružidlo, lineár, trojuholník s ryskou), dvadsiatkové počítadlo, stovkové počítadlo malé, modely geometrických útvarov, modely peňazí...
- audiovizuálne meotar, video, TV, počítače, interaktívne tabule.

Učiteľ by si mal premyslieť a zvážiť, aké uč. pomôcky do vyučovania zaradí, koľko času venuje práci s pomôckami, a akú formu práce použije.

8. HODNOTENIE REDMETU

Na 1. stupni predmet klasifikujeme podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Hodnotíme úroveň vedomostí (pojmy, vzťahy), činností (rysovanie, slovné úlohy), schopnosť uplatniť vedomosti v nových situáciách (v bežnom živote, v slov. úl.), úroveň samostatnosti myslenia, presnosť a výstižnosť spôsobu vyjadrovania

Charakteristika klasifikačných stupňov:

1. výborný

- vedomosti o prir. číslach a početných výkonoch sú pevné, presné, úplné, sústavné
- myslenie žiakov je samostatné, dokáže vytvárať vzťahy medzi pojmi, vedomosti vie aplikovať v nových situáciách, presný písomný aj ústny prejav

2. chválitebný

- vedomosti o prir. číslach sú pevné, presné, sústavné
- vedomosti o početných výkonoch nie sú dostatočne pevné, ale sú presné, úplné, sústavné
- myslenie je samostatné, vedomosti vie uplatniť vo všetkých nových situáciách

3. dobrý

- vedomosti o prir. číslach sú sústavné s nevýraznými chybami- čítať, zapisovať, usporiadať prir. čísla
- vedomosti o počt. výkonoch sú tiež sústavné a celistvé, ale nie sú pevné ani presné
- žiak pri počítaní spamäti je pomalý
- pri písomnom počítaní sa objavujú omyly, ktoré však po upozornení vie samostatne opraviť
- myslenie je málo samostatné a pri úlohách na aplikáciu učiva- slovné úl. potrebuje pomoc učiteľa

4. dostatočný

- vedomosti o prir. číslach sú s nedostatkami, vedomosti o početných výkonoch sú tiež s mnohými medzerami
- sám chyby nenájde, a vie si ich opraviť len s pomocou učiteľa
- myslenie je málo samostatné, dokáže riešiť len jednoduché slovné úlohy a len s pomocou učiteľa
- zložené slovné úl. nedokáže riešiť

5. nedostatočný

- vedomosti o prir. číslach sú neúplné- nedokáže porovnávať jednociferné a dvojciferné čísla, vedomosti o početných výkonoch sú na nízkej úrovni
- neovláda ani základné spoje počítania spamäti
- nesamostatné myslenie, nedokáže riešiť ani jednoduché slovné úlohy

Písomné a kontrolné práce z matematiky sú hodnotené klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnici pre matematiku s percentuálnym hodnotením.

Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení klasifikačným stupňom podľa platnej klasifikačnej stupnice - 1, 2, 3, 4, 5, - (Metodický pokyn č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy).

Tabuľka prevodov bodov na známky

počet bodov	1	2	3	4	5
	100% - 90%	89% - 75%	74% - 50%	49% - 30%	29% - 0%
10	10 - 9	8 - 7	6 - 5	4 - 3	2 - 0
11	11 - 10	9 - 8	7 - 6	5 - 3	2 - 0
12	12 - 11	10 - 9	8 - 6	5 - 4	3 - 0
13	13 - 12	11 - 10	9 - 7	6 - 4	3 - 0
14	14 - 13	12 - 11	10 - 7	6 - 4	3 - 0
15	15 - 14	13 - 11	10 - 8	7 - 5	4 - 0
16	16 - 14	13 - 12	11 - 8	7 - 5	4 - 0
17	17 - 15	14 - 13	12 - 9	8 - 5	4 - 0
18	18 - 16	15 - 14	13 - 9	8 - 5	4 - 0
19	19 - 17	16 - 14	13 - 10	9 - 6	5 - 0
20	20 - 18	17 - 15	14 - 10	9 - 6	5 - 0
21	21 - 19	18 - 16	15 - 11	10 - 6	5 - 0
22	22 - 20	19 - 17	16 - 11	10 - 7	6 - 0
23	23 - 21	20 - 17	16 - 12	11 - 7	6 - 0
24	24 - 22	21 - 18	17 - 12	11 - 7	6 - 0
25	25 - 23	22 - 19	18 - 13	12 - 8	7 - 0
26	26 - 23	22 - 20	19 - 13	12 - 8	7 - 0
27	27 - 24	23 - 20	19 - 14	13 - 8	7 - 0
28	28 - 25	24 - 21	20 - 14	13 - 8	7 - 0
29	29 - 26	25 - 22	21 - 15	14 - 9	8 - 0
30	30 - 27	26 - 23	22 - 15	14 - 9	8 - 0

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

INFORMATICKÁ VÝCHOVA				
ročník	1. ročník	2. ročník	3.ročník	4. ročník
ŠVP	-	1	1	1
ŠkVP	-	-	-	-
Celkový počet	-	1	1	1

1.CHARAKTERISTIKA VYUČOVACIEHO PREDMETU

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika, a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov a pri riadení školy.

Systematické základné vzdelanie v oblasti informatiky a využitia jej nástrojov zabezpečí rovnakú príležitosť pre produktívny a plnohodnotný život obyvateľov SR v informačnej a znalostnej spoločnosti, ktorú budujeme.

Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatika/informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky/informatickej výchovy široký priestor na motiváciu a praktické projekty.

2. CIEĽ VYUČOVACIEHO PREDMETU

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote.

Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie v rôznych grafických editoroch.

Dôraz klásť pri tom nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači (aplikácie určené pre dospelých nie sú vhodné kvôli ich prílišnej komplexnosti).

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Sociálne komunikačné spôsobilosti (kompetencie):

- dokázať určitý čas sústredne načúvať;

- náležite reagovať a vyjadriť svoj názor;
- vyjadrovať sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti;
- vedieť samostatne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálne úroveň zrakovo-motorickej koordinácie);
- rozumieť bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokázať na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností;
- na základnej úrovni využívať technické prostriedky komunikácie;
- chápať význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptovať a rešpektovať multikultúrne odlišnosti deti a dospelých,
- správať sa v skupine podľa spoločenských noriem a pravidiel.

kompetencie v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- žiak vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií, vie používať kreslenie a písanie na počítači,
- dokáže komunikovať pomocou elektronických médií,
- uvedomuje si rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- rozumie príležitostiam a možným rizikám, ktoré sú spojené s využívaním internetu a mobilných telefónov

kompetencia učiť sa učiť sa

- získava schopnosť sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- na základe poskytovaných možností uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a efektívne si osvojuje poznatky a študijné návyky,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- zlepšuje svoju vytrvalosť a iniciatívu, hodnotí svoj pokrok, akceptuje spätnú väzbu a uvedomuje si svoje rozvojové možnosti.

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

OBSAH VZDELÁVANIA

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na **5 tematických okruhov:**

- **Informácie okolo nás**
- **Komunikácia prostredníctvom IKT**
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie**
- **Princípy fungovania IKT**
- **Informačná spoločnosť**

Učivo v tematickom okruhu ***Informácie okolo nás*** je kľúčové už aj pre nižšie stupne vzdelávania. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovávanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. získali prvé zručnosti pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,

3. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
4. pochopili spôsoby reprezentácie základných typov informácií (reprezentovanie farieb a obrázkov),
5. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Ďalší tematický okruh **Komunikácia prostredníctvom IKT** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií. Žiaci

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom,
4. by mali pochopiť spôsob definovania kľúčového slova, vyhľadávanie podľa kľúčového slova,
5. by mali zvládnuť výber potrebných informácií.

V tematickom okruhu **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Princípy fungovania IKT** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií. Žiaci by sa mali zoznámiť

1. s možnosťami vstupných a výstupných zariadení,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. so získavaním základných zručností pri práci so súborami a priečinkami,
4. s elementárnymi funkciami lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa zaoberá etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík. Žiaci by mali

Žiaci by mali

1. sa oboznámiť s ukázkami využitia IKT v bežnom živote,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Informácie okolo nás

Pojmy:

- textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty
- obrázok, nástroje pero, čiara, štetec, vyplňanie farbou, paleta
- zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty
- animácia

Vlastností a vzťahy, postupy a metódy:

- ukladanie rôznych informácií do súborov (text, obrázok, zvuk),
- jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka a kurzíva),
- dodržiavanie základných zásad písania textu,
- kombinácia textu a obrázka,
- základy kreslenia v grafickom prostredí (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje), úprava obrázkov (kopírovanie, otáčanie),

- tvorba jednoduchých animácií,
- počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (matematické hlavolamy s číslami, hádanie slov, dopĺňanie písmen, dokresľovanie do obrázkov do mapy),
- prezentovanie výsledkov vlastnej práce.

Komunikácia prostredníctvom IKT

Pojmy:

- e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár,
- www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe,
- bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom...),
- bezpečné a etické správanie v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov),
- žiaci zistia e-mailové adresy rodičov a kamarátov (využitie adresára),
- detské webové stránky (rozprávky, obrázky), on-line hry, zásady správania sa na portáloch,
- vyhľadávanie informácií a obrázkov na internete a ich správne použitie,
- práca s kľúčovým slovom,
- výber vhodnej informácie.

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Pojmy:

- postup, návod, recept,
- riadenie robota, obrázková stavebnica, postupnosť krokov,
- detský programovací jazyk, elementárne príkazy, program,
- robotická stavebnica.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- skladanie podľa návodov (stavebnice, hlavolamy, origami),
- zápis/vytvorenie postupu, receptu, návodu a práca podľa návodu,
- v počítačovom prostredí riešenie úloh pomocou robota, skladanie obrázkov zmenších obrazcov, okamžité vykonávanie príkazov, vykonanie pripravenej postupnosti príkazov,
- riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí (kreslenie obrázkov, pohyb animovaných obrázkov).

Princípy fungovania IKT

Pojmy:

- základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica,
- tlačiareň, skener,
- CD, USB – pamäťový kľúč, CD mechanika,
- ukladanie informácií, súbor, meno súboru,
- vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov,
- digitálny fotoaparát, mikrofón, slúchadlá.

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- funkcie vybraných klávesov,
- práca s tlačiarňou, skenerom,
- práca s rôznymi médiami – čítanie CD, čítanie a zapisovanie na USB kľúč,
- uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie,
- vytváranie a pomenovanie priečinkov, ukladanie do priečinkov,
- základy ovládania digitálneho fotoaparátu, presun fotografie z fotoaparátu do počítača.

Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie v škole (edukačné programy, komunikácia)
- voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),
- bezpečnosť počítača, správne používanie hesiel

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- objavovanie a využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety
- využitie komunikačných možností IKT v škole
- aké rôzne profesie sú pri tvorbe edukačných programov a počítačových hier (výtvarník, skladateľ, animátor, scenárista, rozprávač, ...)
- prečo a pred kým treba chrániť počítač

Obsahový štandard

Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Oboznámenie s prostredím jednoduchého grafického editora – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov grafického editora pri kreslení obrázkov (kreslenie pomocou geometrických tvarov, priamok, výberu, kopírovania, presúvania...). Vytváranie jednoduchých animácií. Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkladanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Vytváranie, ukladanie, mazanie dokumentu, vytváranie priečinkov. Oboznámenie sa s nástrojmi a prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroj zábavy, ale aj informácií v textovej i obrazovej podobe, využívanie e-mailovej pošty, bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete. Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier. Práca s multimédiami, nahrávanie zvukov. Získanie základov algoritmického myslenia. Využívanie možností IKT pri riešení úloh v rámci projektového vyučovania, prezentovaní projektov.

Výkonový štandard

Žiak je schopný:

- vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač,
- samostatne zapnúť a vypnúť počítač,
- pracovať s myšou, klávesnicou,
- za pomoci učiteľa skenovať,
- správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD,
- minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho,
- pracovať s jednoduchými hrami ovládateľnými myšou a klávesnicou,
- chápať rozdiel medzi ťahaním a klikaním myšou, rozdiel medzi dvojklikom a jedným kliknutím, stláčaním pravého a ľavého tlačidla,

- digitálnym fotoaparátom odfotiť spolužiaka a fotku uložiť za pomoci učiteľa do priečinku,
- dokument (fotografiu, obrázok) vytlačiť na tlačiarni,
- ovládať samostatne výučbový SW,
- spustiť CD, DVD cez tento počítač,
- pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky),
- sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora,
- samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- samostatne, ale i podľa návodu, nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje,
- samostatne s obrázkom pracovať a používať operácie (kopírovanie, prilepenie, otáčanie, prevrátenie),
- nakresliť efektívne obrázok pomocou geometrických tvarov,
- obrázok uložiť a otvoriť,
- upraviť alebo dotvoriť obrázok a fotografiu v jednoduchom grafickom editore,
- vložiť obrázok cez schránku,
- vytvoriť jednoduchú animáciu v grafickom editore,
- sa orientovať v jednoduchých hrách a hypertextoch na internete,
- si samostatne nájsť a prečítať informáciu na internete,
- s pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku,
- e-maily posielat' a prijat',
- používať jednoduché zásady písania e-mailov, pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov,
- rozpoznať vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné, náučné. Je oboznámený s neblahým vplyvom stránok, propagujúcich násilie a s erotickým zameraním,
- napísať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky,
- si samostatne spustiť hru z internetu,
- na internete vyhľadávať obrázky, ukladať ich, kopírovať do priečinka a upravovať ich vo vhodnom prostredí,
- pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...,
- získať základy algoritmického myslenia – príkazy v priamom reťaze,
- riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí,
- vytvoriť jednoduchý multimedialny projekt,
- pracovať v prostredí jednoduchého textového editora,
- samostatne napísať, prepísať jednoduchý text,
- samostatne text uložiť a otvoriť,
- upravovať text – kopírovanie, mazanie, presúvanie,
- vysvetliť zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovami, veľké písmená, malé písmená, dĺžne, mäččene,
- upraviť veľkosť písma, typ písma, farbu písma, farba, efekty, používať nástroje na úpravu textov,
- vkladať obrázky do textu cez schránku,
- vytvoriť pozvánku, oznam, plagát, príbeh, reklamu,
- pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého,
- narábať s multimedialnou informáciou – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,

- zvuk nahráť prostredníctvom mikrofónu, ktorý vie zapojiť,
- pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť,
- zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty,
- pracovať samostatne a v skupine na projekte,
- samostatne prezentovať pred spolužiakmi svoju prácu – projekt.

Prierezové témy sú súčasťou nasledujúcich tabuliek.

2. ročník

Tematické celky:

• Informácie okolo nás	17 h
• Komunikácia prostredníctvom IKT	6 h
• Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	5 h
• Princípy fungovania IKT	2 h
• Informačná spoločnosť	2 h

Tematický okruh	Obsahový štandard (téma)	Výkonový štandard	Prierezová téma
Princípy fungovania IKT	Úvodná hodina. Základné pravidlá práce v PC učebni. Časti počítačovej zostavy.	- pozná a akceptuje základné pravidlá práce v PC učebni - vie vymenovať časti PC	OŽZ bezpečnosť pri používaní elektrospotrebič.
	Opakujeme časti počítačovej zostavy. Zapnutie a vypnutie PC. Ovládanie myšky (klik a dvojklik myškou). Sledovanie pohybu myšky po obrazovke.	- vie zapnúť a bezpečne vypnúť počítač - získava prvé skúsenosti ovládania myšky (jeden klik a dvojklik)	OSR rozvoj schopnosti poznávania
Informácie okolo nás	Grafický editor – Drawing for Children Oboznámenie sa s prostredím grafického editora a získavanie prvých zručností pri kreslení (nástroje: ceruzka, paleta farieb, výplň, krok späť, nová stránka). Kreslenie čarbaníc (mozaika).	- získava prvé skúsenosti pri kreslení v grafickom prostredí - vie používať nástroje (ceruzku, paletu farieb, výplň, krok späť a novú stránku)	OSR pozorovanie
	Grafický editor – Drawing for Children Kreslenie voľnou rukou pomocou nástrojov grafického editora (štetec, trojfarebná ceruzka, pečiatkové ceruzky, geometrické tvary). Vytváranie jednoduchých obrázkov aj s využitím výberu pozadia.	- získava prvé skúsenosti pri kreslení v grafickom prostredí - používa nástroje (štetec, ceruzku, pečiatkové ceruzky, geometrické tvary, krok späť, novú stránku, výber pozadia) - krelí voľnou rukou jednoduché obrázky	OSR spolupráca vo dvojiciach
	Grafický editor – Drawing for Children Vytváranie obrázkov pomocou nástrojov (pečiatky, ceruzka, štetec, guma, výber pozadia). Téma: Kvetinová lúka, Doprava v našom meste	- vytvára jednoduché obrázky pomocou nástrojov (pečiatky, výber pozadia, ceruzka, štetec, guma)	DOV cestovanie v dopravných prostriedkoch
	Grafický editor – Drawing for Children Vytváranie obrázkov pomocou nástrojov (pečiatky, výber pozadia, ceruzka, štetec, guma). Téma: Život v mori, Veselé zvieratká	- vytvára jednoduché obrázky pomocou nástrojov (pečiatky, výber pozadia, ceruzka, štetec, guma)	ENV význam vody pre rastliny a živočíchy
	Grafický editor – Drawing for Children Vytváranie obrázkov pomocou nástrojov (cliparts, pečiatky, ceruzka, štetec, spray, guma, výber pozadia) Téma: ZOO	- vytvára jednoduché obrázky pomocou nástrojov (cliparts, pečiatky, ceruzka, štetec, spray, guma, výber pozadia)	ENV pomoc zvieratám v ZOO FG
	Komunikácia prostredníctvom IKT	Využívanie internetu ako zdroja zábavy a poznatkov Oboznámiť sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpečným správaním na internete. Písať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadanie danej aktivity.	- vie napísať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadať si danú aktivitu - učí sa, že internet je zdrojom zábavy aj poučenia
Využívanie internetu ako zdroja zábavy a poznatkov Oboznámiť sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpečným správaním na internete. Písať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadanie danej aktivity.		- vie napísať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadať si danú aktivitu - učí sa, že internet je zdrojom zábavy aj poučenia	OSR spolupráca a súťaživosť
Využívanie internetu ako zdroja zábavy a poznatkov Oboznámiť sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpečným správaním na internete. Písať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadanie danej aktivity.		- vie napísať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadať si danú aktivitu - učí sa, že internet je zdrojom zábavy aj poučenia	PPZ tímovosť v skupine
Informácie okolo nás	Grafický editor – Drawing for Children Získanie prvých zručností v ovládaní klávesnice. Prvé písanie v grafickom editore. Písanie svojho mena, diktát slov.	- získava prvé zručnosti s ovládaním klávesnice v grafickom editore (malé a veľké písmená, číslice)	OSR spolupráca
	Grafický editor – Drawing for Children Získanie prvých zručností v ovládaní klávesnice. Vytváranie	- precvičuje ovládanie klávesnice v grafickom editore - samostatne vytvára obrázkový slovník	OSR rozvoj osobnostných vlastností

	obrázkového slovníka – písanie slov a kreslenie (odtláčanie pečiatok). Vytvorenie nového priečinka so svojím menom a uloženie svojich obrázkov do nového priečinka.	pomocou písania slov a kreslenia (odtláčania pečiatok) - s pomocou učiteľa vytvorí nový priečink so svojím menom a uloží do neho vytvorené obrázky	
	Grafický editor – Drawing for Children Precvičovanie ovládania klávesnice v grafickom editore. Vytváranie obrázkového slovníka – písanie slov a kreslenie (odtláčanie pečiatok). Uloženie obrázkov do svojho priečinka. Oboznámenie sa s ovládaním tlačiarne. Tlač obrázkov.	- precvičuje ovládanie klávesnice v grafickom editore - samostatne vytvára obrázkový slovník pomocou písania slov a kreslenia (odtláčania pečiatok), vie uložiť obrázky do svojho priečinka, oboznamuje sa s ovládaním tlačiarne	OŽZ výchova k bezpečnému správaniu sa
	Grafický editor – Drawing for Children Samostatné vytváranie obrázku pomocou všetkých nástrojov v grafickom editore. Téma: Vianoce, Silvestrovská noc. Uloženie obrázkov do svojho priečinka. Precvičovanie ovládania tlačiarne. Tlač obrázkov.	- samostatne vytvára obrázok na danú tému pomocou všetkých nástrojov grafického editora - vie uložiť obrázky do svojho priečinka - precvičuje ovládanie tlačiarne	MUV zvyky a tradície
Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie	Program Baltík Získavanie základov algoritmickeho myslenia. Skladanie scény pomocou malých obrázkov (ikon), odstraňovanie, kopírovanie obrázkov.	- získava prvé základy algorit. myslenia - získava prvé zručnosti v skladaní scén pomocou malých obrázkov (prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie)	OŽZ poriadok pri práci, čistota
	Program Baltík Získavanie základov algoritmickeho myslenia. Skladanie scény pomocou malých obrázkov (ikon), odstraňovanie, kopírovanie obrázkov. Téma: Domček.	- získava základy algorit. myslenia - získava zručnosti v skladaní scén pomocou malých obrázkov (prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie) - vytvára scénu s témou Domček	OSR rodinné vzťahy FG
	Program Baltík Získavanie základov algoritmickeho myslenia. Skladanie scény pomocou malých obrázkov (ikon), odstraňovanie, kopírovanie obrázkov. Téma: V lese.	- získava základy algorit. myslenia - získava zručnosti v skladaní scén pomocou malých obrázkov (prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie) - vytvára scénu s témou V lese	ENV ochrana lesov, aj stromy majú svoje tajomstvá
Informácie okolo nás	Grafický editor – Skicár Oboznámenie sa s prostredím iného grafického editora, sledovať podobnosť nástrojov a využiť doterajšie poznatky z iného grafického editora. Téma: Čarbanica.	- oboznamuje sa s prostredím iného grafického editora - využíva poznatky, ktoré sa naučil v editore Drawing for Children - používa nástroje (ceruzka, štetec, guma, plechovka, spray)	OSR kamarátstvo a vzájomná pomoc
	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou nástrojov (úsečka, obdĺžnik, elipsa, plechovka). Téma: Mozaika.	- vytvára jednoduché obrázky pomocou nástrojov (úsečka, obdĺžnik, elipsa, plechovka).	MEV pravidlá fungovania mediálneho sveta
	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou nástrojov (úsečka, obdĺžnik, elipsa, plechovka, spray). Téma: Krajina snehuliakov.	- vytvára jednoduché obrázky pomocou nástrojov (úsečka, obdĺžnik, elipsa, plechovka, spray).	ENV poznávanie súvislosti prírodných javov
	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou nástrojov (úsečka, obdĺžnik, elipsa, plechovka, spray). Téma: Dopravné značky.	- vytvára jednoduché obrázky pomocou nástrojov (úsečka, obdĺžnik, elipsa, plechovka, spray).	DOV bezpečnosť na ceste
	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou ľubovoľných nástrojov. Písanie v grafickom editore – práca s textom. Téma: Narodeninové menovky.	- vie tvoriť jednoduché obrázky pomocou ľubovoľných nástrojov - vie písať text v grafickom editore a využíva rôzne možnosti (veľkosť, farebnosť písma a pod.)	PPZ prezentácia svojej práce
	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou ľubovoľných nástrojov. Písanie v grafickom editore – práca s textom. Téma: Narodeninové menovky.	- vie tvoriť jednoduché obrázky pomocou ľubovoľných nástrojov - vie písať text v grafickom editore a využíva rôzne možnosti (veľkosť, farebnosť písma a pod.)	OSR spoluzitie v kolektíve, pravidlá správnej komunikácie
Informačná spoločnosť	Ovládanie jednoduchých hier a výukových programov Oboznámenie sa s možnosťami využívania výukových programov -	- precvičuje vedomosti a zručnosti z iných predmetov - ovláda spúšťať výukové programy a hry	OSR vhodný výber povolania FNG

	práca s CD a DVD Precvičovanie učiva z iných predmetov.		
	Ovládanie jednoduchých hier a výukových programov Oboznámenie sa s možnosťami využívania výukových programov - práca s CD a DVD Precvičovanie učiva z iných predmetov.	- precvičuje vedomosti a zručnosti z iných predmetov - ovláda spúšťať výukové programy a hry	OSR spoločné hry detí a kamarátske vzťahy
Postupy, riešenie problémov, algoritmicke myslenie	Program Baltík Získavanie základov algoritmickeho myslenia. Vytváranie scény pomocou ikon k rozprávke.	- získava základy algorit. myslenia - získava zručností v skladaní scén pomocou ikon - vie vytvoriť scénu k rozprávke	PPZ hľadanie rozprávky v škols. knižnici
	Program Baltík Získavanie základov algoritmickeho myslenia. Vytváranie scény k svojej vymyslenej rozprávke a následné prerozprávanie rozprávky – prezentácia svojej práce pred ostatnými deťmi.	- získava základy algorit. myslenia - získava zručností v skladaní scén pomocou ikon - vie vytvoriť scénu k rozprávke - vie prezentovať svoju prácu	MEV vedieť sa prezentovať na verejnosti
Informácie okolo nás	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou ľubovoľných nástrojov. Písanie v grafickom editore – práca s textom. Téma: Vysvedčenie pre môjho kamaráta. Uloženie obrázkov do svojho priečinka. Tlač obrázkov a ovládanie tlačiarne. Prezentácia svojej práce.	- vie tvoriť obrázky pomocou ľubovoľných nástrojov - vie písať text v grafickom editore a využíva rôzne možnosti (veľkosť, farebnosť písma a pod.) - vie uložiť vytvorené obrázky do svojho priečinka - precvičuje ovládanie tlačiarne - vie prezentovať svoju prácu	OSR význam kamarátstva, spoločné hry
	Grafický editor – Skicár Vytváranie obrázkov pomocou ľubovoľných nástrojov. Písanie v grafickom editore – práca s textom. Téma: Vysvedčenie pre môjho kamaráta. Uloženie obrázkov do svojho priečinka. Tlač obrázkov a ovládanie tlačiarne. Prezentácia svojej práce.	- vie tvoriť obrázky pomocou ľubovoľných nástrojov - vie písať text v grafickom editore a využíva rôzne možnosti (veľkosť, farebnosť písma a pod.) - vie uložiť vytvorené obrázky do svojho priečinka - precvičuje ovládanie tlačiarne - vie prezentovať svoju prácu	OSR uplatňovať svoje práva, rešpektovať práva a názory ostatných
Komunikácia prostredníctvom IKT	Využívanie internetu ako zdroja zábavy a poznatkov. Oboznámiť sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpečným správaním na internete. Písať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadanie danej aktivity. Tvorba vlastného komiksu – Moja rodina - precvičovanie práce s myšou. Prezentácia svojej práce.	- vie napísať webovú adresu podľa zadania učiteľa a vyhľadať si danú aktivitu - učí sa, že internet je zdrojom zábavy aj poučenia - vie pracovať s myšou - samostatne vytvára komiks na tému Moja rodina - prezentuje svoju prácu	OSR súrodenecké vzťahy, starostlivosť rodičov o svoje deti
	Využívanie internetu ako zdroja zábavy a poznatkov. Oboznámiť sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpeč. správaním na internete. Písať webovú adresu podľa zadania učiteľa, písanie mailov a ovládanie klávesnice.	- vie napísať webovú adresu podľa zadania učiteľa - učí sa, že internet je zdrojom zábavy aj poučenia - ovláda funkcie klávesnice - píše maily po prihlásení na portál	OSR význam kamarátstva, spoločné hry
	Využívanie internetu ako zdroja zábavy a poznatkov. Oboznámiť sa s prostredím detskej webovej stránky a bezpeč. správaním na internete. Písať webovú adresu podľa zadania učiteľa, písanie mailov a ovládanie klávesnice.	- vie napísať webovú adresu podľa zadania učiteľa - učí sa, že internet je zdrojom zábavy aj poučenia - ovláda funkcie klávesnice - píše maily po prihlásení na portál	MEV negatívne a pozitívne vplyvy médií

	Zhodnotenie celoročnej práce	- vie povedať, čo sa mu na hodinách informatickej výchovy najviac páčilo	OSR rešpektovanie názorov ostatných ľudí

3. ročník

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 17 h
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 5 h
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 4 h
- **Princípy fungovania IKT** 5 h
- **Informačná spoločnosť** 2 h

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informačná spoločnosť	Bezpečnosť pri práci v počítačovej učebni	Žiak sa vie bezpečne správať v počítačovej učebni, vie prečo a pred kým treba chrániť počítač	OSR- rozvoj schopnosti poznávania
Informácie okolo nás	Práca s grafikou	Žiak vie nakresliť obrázok v jednoduchom grafickom editore (farby a hrúbky čiar, jednoduché nástroje), vie upraviť obrázok (kopírovanie, otáčanie)	OSR -pozorovanie
Informačná spoločnosť	IKT v škole	Žiak pozná informačné technológie v škole, objavuje a využíva rôzne typy edukačných programov pre rôzne predmety	OSR – spolupráca vo dvojiciach
Komunikácia prostredníctvom internetu	Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu	Žiak vie rozlišovať zodpovedné a nezodpovedné používanie internetu, vie sa bezpečne a eticky správať v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov)	OSR – nemožno dôverovať všetkým OŽZ
Komunikácia prostredníctvom internetu	Bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu	Žiak vie rozlišovať zodpovedné a nezodpovedné používanie internetu, vie sa bezpečne a eticky správať v e-mailovej komunikácii (ochrana osobných údajov)	OSR – nemožno dôverovať všetkým OŽZ
	Internet	Žiak pozná pojmy www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe	OSR – význam dobrých návodov, OŽZ
Princípy fungovania IKT	Základné periférie na ovládanie počítača- vstupné a výstupné zariadenia počítača	Žiak pozná základné periférie na ovládanie počítača, myš, klávesnica	OSR – pozorovanie EV
	Práca s CD	Žiak vie spustiť hru s CD a internetu, vie, čo je CD mechanika, USB – pamäťový kľúč	OŽZ – poriadok okolo nás nám spríjemňuje prostredie FG
	Súbory a priečinky	Žiak vie vytvárať priečinky a ukladať do nich, vie uložiť, otvoriť, premenovať a zrušiť informácie v priečinkoch	

Princípy fungovania IKT	Digitálny fotoaparát, mikrofón, slúchadlá	Žiak vie základy ovládania digitálneho fotoaparátu, vie presunú fotografiu z fotoaparátu do počítača	OSR - spolupráca
Informácie okolo nás	Práca s textom	Žiak vie pracovať s textovým editorom, vie, čo je textový dokument, pozná čísla a znaky, ovláda jednoduché formátovanie, dodržiava základy zásad písania textu	OSR – vzhľad žiakovej písomnosti svedčí o jeho vlastnostiach
		Žiak vie skombinovať text a obrázok	OSR – chápe význam komunikácie medzi ľuďmi
		Žiak pozná nástroje na úpravu textových dokumentov, vie zmeniť veľkosť písma, hrúbku a použiť kurzívu	OSR – spolupráca vo dvojiciach
Informácie okolo nás	Animácia	Žiak vie vytvárať jednoduché animácie-animovanie pohybu, rastu....	DV- výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
Komunikácia prostredníctvom internetu	Internet	Žiak vie správne posielat' a prijímať jednoduché listy (rodičom, učiteľke, spolužiakom...), vie si vytvoriť e-mailovú adresu	OSR – bezpečné správanie VMR
	Počítačové didaktické hry	Žiak vie správne vyhľadať informácie a obrázky na webe a vie ich správne použiť	
Informácie okolo nás	Zvuk	Žiak vie, čo je zvukový súbor, prehrávač, vie nahrávať a pozná efekty	MEV
	Jednoduchá prezentácia	Žiak pozná nástroje a pojmy, ktoré využíva pri vytváraní jednoduchej prezentácie	PPZ – tvorba projektu
Informácie okolo nás	Jednoduchá prezentácia	Žiak pozná nástroje a pojmy, ktoré využíva pri vytváraní jednoduchej prezentácie	PPZ – tvorba projektu
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie	Algoritmy	Žiak získa základy algoritmického myslenia. Vie riešiť algoritmické hry, hlavolamy v detskom programovacom jazyku	FG - euro
		Žiak vie skladat' podľa návodu (stavebnice, hlavolam, orgiami)	MEV
		Žiak vie v počítačovom prostredí riešiť úlohy pomocou robota, skladat' obrázky z menších obrázkov, vie okamžite vykonať príkaz, pripravenú postupnosť príkazov	DV
		Žiak vie vytvoriť zápis/postup, recept, návod a vie pracovať podľa návodu	OSR – význam dobrých návodov
Informácie okolo nás	Jednoduchá prezentácia	Žiak pozná nástroje a pojmy, ktoré využíva pri vytváraní jednoduchej prezentácie	PPZ
		Vie využiť IKT pri tvorbe projektu a prezentovať vlastný projekt pred spolužiakmi	
Informácie okolo nás	Zvuky a videá	Žiak vie pracovať s multimédiami, vie spúšťať zvuky s CD a internetu	OSR – internet spája ľudí

Princípy fungovania IKT	Tlačiareň, skener	Žiak pozná výstupné zariadenie počítača, vie pracovať na tlačiarňi, pomocou učiteľa vie skenovať obrázky	MUV
Opakovanie	Práca na projekte	Žiak si vie vyhľadať informácie a obrázky na internete, vie ich správne použiť, vie pracovať s rôznymi médiami, vie uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT, ovláda vstupné a výstupné zariadenia.	PPZ

4. ročník

Tematické celky:

- **Informácie okolo nás** 16 h
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** 7 h
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** 5 h
- **Princípy fungovania IKT** 2 h
- **Informačná spoločnosť** 3 h

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Informačná spoločnosť	Bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni. Správne sedenie pri pc.	Zvýšiť vedomie ochrany zdravia svojho, aj svojich spolužiakov. Osvojiť si základné pravidla v učebni. (<i>rozhovor, diskusia</i>)	Osobnostný a sociálny rozvoj Ochrana života a zdravia
Komunikácia prostredníctvom IKT	@	S pomocou učiteľa si založiť vlastnú e-mailovú schránku. Žiaci zistia e-mailové adresy rodičov, kamarátov.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Využitie adresára	Používať jednoduché zásady písania e-mailov. Pozná nebezpečenstvo zverejňovania vlastných údajov.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Správne posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, spolužiakom) Ochrana osobných údajov.	Ochrana života a zdravia
Informácie okolo nás	MS Word obrázky	Vkladanie WordArt, klipart, obrázkov.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Vedieť vytvoriť jednoduchú tabuľku – vypísať ju. Použiť TAB – tabelátor.	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Vedieť vytvoriť tabuľku podľa predlohy.	
	Písmenkové pexeso - WordArt	Vedieť vytvoriť tabuľku 4x4 (4,5cm) a vyplniť ju napr. písmenkami.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Kombinácia textu a obrázka	Napísať krátky text a doplniť ho vhodným obrázkom. Dodržiavať základné zásady písania textu. Vedieť kopírovať, mazať a presúvať.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Komunikácia prostredníctvom IKT	www.google.sk	Vyhľadávať obrázky na internete, ukladať ich, kopírovať ich do MS Word.	Mediálna výchova
		Pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD.	Mediálna výchova
	Tabuľka + obrázky z internetu (zvieratka, dopravné značky) Práca s oknami.	Pracovať s dvoma oknami – kopírovanie z jedného do druhého.	Environmentálna výchova Dopravná výchova
	www.google.sk	Vedieť vyhľadať informácie a správne ich použiť. Práca s kľúčovým slovom. Vedieť vybrať vhodnú informáciu.	Mediálna výchova Ochrana života a zdravia
Princíp fungovania IKT		Vedieť popísať na čo slúžia: mikrofón a slúchadlá. Pracovať so slúchadlami – zapojenie, hlasitosť	Osobnostný a sociálny rozvoj

Informácie okolo nás	Audacity	Zapojiť mikrofón, nahráť zvuk prostredníctvom mikrofónu. Zvukový záznam prehrať, uložiť a využiť efekty.	Mediálna výchova
	Úvod do grafického editora.	Spustiť program. Oboznámiť sa s programom.	Mediálna výchova
		Vedieť vytvoriť jednoduchú prezentáciu. Pohyb animovaných obrázkov.	Finančná gramotnosť
Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie		Skladať podľa návodu (stavebnice, hlavolam, orgiami,...) Hrať logické hry. Rozvoj logického a tvorivého myslenia	Osobnostný a sociálny rozvoj
		Riešiť jednoduché problémy. Navrhnuť postup riešenia. Nájsť a opraviť chybu v návode, vedieť zoradiť kroky v správnom poradí.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	Vysvetlenie pojmov: hlavná ponuka (súbor, úpravy,..), hlavný panel, korytnačka, stránka, plocha výpisov, príkazový riadok.	Vedieť používať základné príkazy pre pohyb (do, vz, vl, vp) na kreslenie jednoduchých obrázkov.	Osobnostný a sociálny rozvoj
	príkazy pre pohyb - znovu, zmazať	Používať základné príkazy pre pohyb	
Princíp fungovania IKT		Pracovať s USB kľúčom (vytvoriť priečinok, kopírovať dokumenty, obrázky)	Osobnostný a sociálny rozvoj
Informačná spoločnosť	http://www.kamaradske-hry.cz/ http://www.ovce.sk/	Didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (matematické hlavolamy, hádanie slov, dopĺňovanie písmen)	Mediálna výchova Finančná gramotnosť
	www.bezpecnenainternete.sk	Práca s internetovou stránkou. Správanie sa na internete.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Informácie okolo nás	Typ a veľkosť písma, farba písma, tučné písmo, kurzíva, šikmé písmo	Zopakovať ako meniť písmo, ako vkladať WordArt, obrázky ClipArt.	Mediálna výchova
		MS Word – jedna strana; nadpis WordArt; obrázok; úprava písma. Práca na projekte	Tvorba projektu a prezentačných zručností
		Prezentácia a hodnotenie projektov. Rozvíjať stránku pracovnú, rozumovú a estetickú.	Tvorba projektu a prezentačných zručností
	www.skolahrou.sk	Vedieť sa orientovať v jednoduchých hrách. Vedieť napísať v správnom tvare internetovú adresu.	Ochrana života a zdravia
	On-line hry http://www.webzabava.sk/hry/logicke/	Zásady správania sa na portáloch.	Osobnostný a sociálny rozvoj

6. PEDAGOGICKÁ STRATÉGIA

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania
	Metódy a formy práce
Informácie okolo nás	Riadený rozhovor, výklad učiteľa, problémová metóda, rozprávanie, demonštračná metóda, prezentačná metóda Kooperatívne vyučovanie, samostatná práca žiakov, projektové a zážitkové vyučovanie
Komunikácia prostredníctvom IKT	Riadený rozhovor, výklad učiteľa, problémová metóda, rozprávanie, demonštračná metóda, prezentačná metóda Kooperatívne vyučovanie, samostatná práca žiakov, projektové a zážitkové vyučovanie
Postupy a riešenie problémov, algoritmické myslenie	Riadený rozhovor, výklad učiteľa, problémová metóda, rozprávanie, demonštračná metóda, prezentačná metóda

	Kooperatívne vyučovanie, samostatná práca žiakov, projektové a zážitkové vyučovanie
Princípy fungovania IKT	Riadený rozhovor, výklad učiteľa, problémová metóda, rozprávanie, demonštračná metóda, prezentačná metóda Kooperatívne vyučovanie, samostatná práca žiakov, projektové a zážitkové vyučovanie
Informačná spoločnosť	Riadený rozhovor, výklad učiteľa, problémová metóda, rozprávanie, demonštračná metóda, prezentačná metóda Kooperatívne vyučovanie, samostatná práca žiakov, projektové a zážitkové vyučovanie

7. UČEBNÉ ZDROJE

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Informácie okolo nás	A. Blaho, E. Salanci, M. Chalachánová, E. Gabajová: Informatická výchova pre 2. ročník ZŠ, Aitec, 2010	PC, dataprojektor, magnetofón	Obrázkový materiál, edukačné DVD Detský kútik, Program Skicár	internet
Komunikácia prostredníctvom IKT		PC, dataprojektor, magnetofón	Obrázkový materiál, edukačné DVD Detský kútik	internet
Postupy a riešenie problémov, algoritmicke myslenie		PC, dataprojektor, magnetofón	Obrázkový materiál, edukačné DVD Detský kútik, Program Baltík	internet
Princípy fungovania IKT		PC, dataprojektor, magnetofón	Obrázkový materiál, edukačné DVD Detský kútik	internet
Informačná spoločnosť		PC, dataprojektor, magnetofón	Obrázkový materiál, edukačné DVD Detský kútik	internet

8. HODNOTENIE VYUČOVACIEHO PREDMETU

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia. Predmet Informatická výchova bude hodnotený slovné, podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Počas celého školského roka bude učiteľ priebežne hodnotiť výkony žiaka pozitívne a bude sledovať zvyšovanie jeho osobných výkonov. Pri praktických aktivitách budeme používať slovné hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. V nižších ročníkoch budeme pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

Časová dotácia predmetu Pracovné vyučovanie je 1 hodina týždenne = 33 vyučovacích hodín ročne v 4. ročníku – bez rozšírenia obsahu

1.CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vzdelávacia oblasť Človek a svet práce zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Zameriava sa praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných vzdelávacích oblastí a je ich určitou protiváhou. Je založená na tvorivej spolupráci žiakov.

Koncepcia vzdelávacej oblasti Človek a svet práce vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

2. CIELE

Pri stanovení cieľov vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. Výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje)
2. Výchova o technike(vedomosti)
3. Výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti)

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

V rovine hodnôt a postojov smeruje k:

- vnímaniu úlohy techniky v spoločnosti,
- vplyvu techniky na náš život v rôznych oblastiach,
- rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
- rozvíjaniu osobnostných vlastností,
- uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
- vytváraniu postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
- zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
- rozvoju morálnych a vôľových vlastností,
- rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
- rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebavzdelávania).

V rovine vedomostí smeruje k:

- porozumeniu základných technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie),
- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou.

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k:

- získavaniu pracovných skúseností a zručností,
- spôsobilosti používať informačné a komunikačné technické prostriedky,
- získaniu pracovných zručností pri spracovaní technických materiálov,
- spôsobilosti v oblasti konštruovania, počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu,
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti,
- pestovaniu a ošetrovaní základných druhov rastlín,
- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote,
- naučení sa pracovať v tíme,
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že ich vedie k:

- pozitívnemu vzťahu k práci,
- zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov,
- osvojeniu základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastí,
- uplatňovaniu tvorivosti pri pracovnej činnosti,
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitému,
- potrebnej sebadôvere,
- chápaní práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k seberealizácii, sebavzdelávaniu a rozvíjaniu podnikateľského myslenia,
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojeniu potrebných poznatkov a zručností pre voľbu vlastného profesijného zamerania a profesijnú orientáciu,
- schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách,
- rešpektovaniu enviromentálnych hodnôt a chápaní recyklácie materiálov a produktov.

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

TC, okruh, hod.	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma	Metódy a formy práce
1. Tvorivé využitie technických materiálov, 6 hod.	Poznávať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením. Hodnotiť výsledok svojej práce. Prostredníctvom technických činností realizovaných samostatne i v kolektíve chápať význam technickej záujmovej činnosti a do tejto sa zapájať.	Poznávanie vlastností materiálov: -papier a kartón /strihanie, lepenie, skladanie, oblepovanie/ -textil /navliekanie nite do ihly, robenie uzlíka, základné stehy, zhotovenie výrobku podľa strihu/ -drevo /skúmanie vlastností drevín, kombinovanie drevín, oddeľovanie, spájanie, maľovanie/.	Žiak bude vedieť: rozoznať vlastnosti materiálov porovnávaním, triedením, experimentovaním, pracovať s nimi. Vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením vlastnej fantázie. Dodržiavať zásady bezpečnej práce s materiálom a pracovnými nástrojmi, vytvárať estetické prostredie. Vážiť si hodnoty vytvorené človekom a prírodou.	ENV OSR OŽZ MVR FG VLV	-motivačný rozhovor -pozorovanie -demoštrácia -individuálna práca -zážitkové učenie -tvorivosť a improvizácia - praktické aktivity - rozprávanie
2. Základy konštruovania 7 hod.	Efektívne žiť a pracovať s inými ľuďmi, plánovať, organizovať, kontrolovať a hodnotiť prácu v kolektíve, pomáhať a akceptovať názorové odlišnosti. Rozvíjať poznanie, že produktívna práca je základnou podmienkou rozvoja človeka a spoločnosti. Využívať techniku vo svoj prospech i v prospech iných, osvojiť si potrebné poznatky a zručnosti významné pre možnosť spoločenského uplatnenia sa a pre ďalšiu voľbu vlastného profesijného zamerania.	konštrukcie okolo nás /skúmanie konštrukcií okolo nás a ich význam pre človeka, mosty, budovy.../ -elektrický obvod , zdroje elektrickej energie /jednoduchý elektrický obvod, zdroje elektrickej energie, šetrenie elektrickou energiou/ -technické komunikačné prostriedky /telefón, fax, PC/ -technika v doprave /doprava, dopravné prostriedky, technické vybavenie bicykla/	Žiak bude vedieť: vysvetliť základné symboly pri technickom náčrte, urobiť technický náčrt. Rozlíšiť základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií, význam mostov, konštruovať mosty, navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického a estetického. Rozlíšiť pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič, vodivé a nevodivé materiály. Zostaviť funkčné elektrické obvody podľa návodu. Zistiť technický stav vlastného bicykla, urobiť jednoduchú údržbu, používať pravidlá bezpečnej jazdy na bicykli.	MV OSR DOV MVR FG	motivačný rozhovor -pozorovanie -demoštrácia -individuálna práca -zážitkové učenie -tvorivosť a improvizácia - praktické aktivity - rozprávanie

3. Starostlivosť o životné prostredie 7 hod.	Pristupovať k tvorbe krajšieho životného prostredia. Význam zeleniny pre zdravú výživu, hygienické zásady konzumácie čerstvej zeleniny. Význam pokusov a pozorovaní z hľadiska pochopenia nových poznatkov, objavovania súvislostí. Význam pestovania vonkajších okrasných rastlín pre skrášľovanie okolia, oceňovať hodnoty vytvorené vlastnou pestovateľskou činnosťou. Zvýšenie hodnoty okrasných rastlín aranžovaním.	-črepníkové rastliny a životné prostredie / poznávanie, odborné pomenovanie, ošetrovanie a rozmnožovanie črepníkových rastlín/ -poznávanie úžitkových rastlín /zatriedenie do pestovateľských skupín, význam zeleniny pre zdravie a výživu/ -pokusy a pozorovania /význam vody, tepla a svetla pre rastliny, klíčenie semien – hrach-stonkové a koreňové odrezky/ -pestovanie vonkajších okrasných rastlín /poznávanie – letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky/ -rez a úprava kvetín do váz /aranžovanie do váz, kytíc/	Žiak bude vedieť: využívať kútik živej prírody na pestovateľské činnosti, pomenovať a poznať viac druhov črepníkových rastlín, regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov, poznať spôsoby rozmnožovania rastlín, zasadiť ich do črepníka. Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a plody. Spracovať vzorkovnicu semien, poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby, založiť jednoduché pokusy, zaznamenávať objektívne výsledky, pozorovania. Poznať 5 druhov vonkajších rastlín, zaradiť ich do pestovateľských skupín, pomenovať náradie. Používať základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu	ENV MV OSR MVR FG VLV	motivačný rozhovor -pozorovanie -demoštrácia -individuálna práca -zážitkové učenie -tvorivosť a improvizácia - praktické aktivity - rozprávanie
4. Stravovanie a príprava jedál 7 hod.	Naučiť sa vhodne správať pri stolovaní, dodržiavať pravidlá spoločenského správania, poskytnúť alebo zabezpečiť pomoc pri úraze.	-technika v kuchyni /význam/ -základné bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti -výber, nákup a skladovanie potravín /potraviny rastlinného pôvodu, živočíšneho, typické potraviny v iných krajinách, v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje pre spotrebiteľa, príprava jednoduchého jedla, príprava narodeninovej torty, stolovanie/.	Žiak bude vedieť: pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie, samostatne pripraviť jednoduchý pokrm, udržať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiavať základy hygieny a bezpečnosti práce, vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.	OSR ENV FG	motivačný rozhovor -pozorovanie -demoštrácia -individuálna práca -zážitkové učenie -tvorivosť a improvizácia - praktické aktivity - rozprávanie

5. Ľudové tradície a remeslá 6 hod.	Poznať vlastné kultúrne zvyky a tradície, iných národov, národnostných skupín. Rozvíjať kreativitu pri zhotovovaní produktov.	-skúmanie vlastnej kultúry /objavovať vlastnú kultúru a iné kultúry v oblasti ľudových tradícií/ --tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami /vytvorenie vlastných ozdôb, uvažovanie o význame sviatkov/ -spoznávanie ľudových remesiel /základné ľudové remeslá, ktoré sa vyskytovali v minulosti/.	Žiak bude vedieť: význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry Vianoc a Veľkej noci. Zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu. Pomenovať jedno remeslo v regióne.	EKV OSR ENV OŽZ VMR PPZ	motivačný rozhovor -pozorovanie -demoštrácia -individuálna práca -zážitkové učenie -tvorivosť a improvizácia - praktické aktivity - rozprávanie

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Správne zvolenými metódami sa má vytvoriť atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu

má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami .

Na hodinách etickej výchovy sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR - Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV - Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV - Mediálna výchova- problémová metóda

MUV - Multikultúrna výchova- demonštračná metóda

DOV - Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ - Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV -Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR - Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda,

FG – Finančná gramotnosť- problémová metóda

7. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnice Pracovného vyučovania pre 4. ročník, odporúčané MŠVVaŠ a Š SR, odborná literatúra, odborné časopisy, materiálno-technické a didaktické prostriedky encyklopédie, internetové stránky, prezentácie, multimediálne CD, návšteva múzea, galérie.

8. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení slovne podľa platných v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921).

Učiteľ v priebehu školského roka zaznamenáva dosiahnutú úroveň každého žiaka. Nerozlišuje dobrých a zlých, úspešných a neúspešných. Práce a výstupy žiakov hodnotí ústnou pochvalou pred kolektívom i pomocou rôznych symbolov. Vyzdvihuje žiakove klady, povzbudzuje, usmerňuje prácu žiakov s cieľom zlepšiť ich výkony. Jednotlivé pokroky a úspechy žiakov prezentuje na viditeľnom mieste v triede. Hodnotí nielen vedomosti a schopnosti, ale aj jeho úsilie a svedomitosť pri učení, aktivitu, tvorivosť, samostatnosť v práci.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA**CELK. POČET HODÍN:** 1.r - 66 hodín, 3.- 4.r. – 33 hodín**HODNOTENIE:** slovné hodnotenie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	1	1	1	1
ŠkVP	1			
Spolu	2	1	1	1

Časová dotácia predmetu je rozšírená v 1.ročníku o 1.hodinu týždenne.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou – intenzívnych zážitkov dobrodružstva tvorby a sebaujadrovania – rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia – vedomých i nevedomých duševných aktivít. Týmto naplňa VV svoje jedinečné poslanie v celom edukačnom procese.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú na jednej strane vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopnosti vyjadrovať svoje predstavy – a na druhej strane bohatosť vyjadrovacích foriem (jazyka), ktorú ponúkajú rôzne druhy vizuálnych umení súčasnosti (zahŕňajúc intermediálnosť aj interdisciplinárnosť). Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastné spôsoby sebaujadrovania (štýl) a vlastné postoje a hodnotiace názory.

Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

2. CIELE PREDMETU

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie

(výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnosného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifik spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Žiak má po absolvovaní primárneho vzdelania mať nasledovné vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje.

Vedomosti

Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky a je podporená vizuálnymi materiálmi (edukačné DVD, knihy, časopisy).

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixky, štetce, nožnice, vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land-artu a niektorých formách body-artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portrétu, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regiónu a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Zručnosti a spôsobilosti – formálne zručnosti

vyjadrovacie zručnosti, ktoré predstavujú základy znalostí vyjadrovacích prostriedkov (jazyka) vizuálnych umení (gramotnosť v oblasti vizuálnej kultúry);

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvŕn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporcionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (dopĺňať neúplné tvary, znižovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru – figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetliť a stmaviť farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsna, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za /pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,
- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

– technické zručnosti

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixky, uhlík, drievko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykcom (rukou, prstami),
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palete i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné

filtre).

– mentálne spôsobilosti

rozvoj schopností a získavanie zručností v oblasti vnímania skutočnosti a prežívania zážitku, vyjadrovania fantázie, predstáv a nápadov (vlastných koncepcií), rozumového posudzovania, konvergentného a divergentného myslenia.

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkladanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduchej grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahneváný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

Postoje

Hlavnou kompetenciou v oblasti postojov je apriori tvorivý prístup – žiak je vedený k tomu, aby pri každej edukačnej téme volil iniciatívne svoje vlastné, teda autentické riešenie, a postupne formuloval svoj estetický (vkus) i hodnotiaci názor. Formovanie takéhoto prístupu je dôležitým momentom edukácie, ktorý vyvažuje prevažne propozičné a konvergentné myslenie formované väčšou časťou kurikula.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nžtších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadaniu vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,
- aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie.

Poznámky

- Pri používaní IKT (tematický rad: Podnety elektronických médií) odporúčame triedu deliť na 2 skupiny.
- Organizácia činnostného vyučovania vyžaduje väčšie časové jednotky ako 45 min., z toho dôvodu je optimálne v školskom vzdelávacom programe navýšiť hodinovú dotáciu.
- Pri niektorých edukačných témach je možné v rámci primárneho vzdelávania združiť

vyučovanie výtvarnej výchovy do dvojhodinových celkov, prípadne do spoločných projektov s inými predmetmi.

- K učebným osnovám je vydaná metodická príloha s rozvedenými metodickými radmi, ktoré nie sú záväzné, majú charakter inšpiračného materiálu pre učiteľa. Expozičný, pracovný a demonštračný vizuálny materiál sa nachádza na edukačnom DVD (príloha učebnice VV).

4.5.OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1. základné prvky výtvarného vyjadrovania - výtvarný jazyk	tvar škvrny rozvoj obrazotvornosti (objavovanie významov v náhodných tvaroch), využitie nepresných tvarov na zobrazovanie; - námet vyplýva z objavu žiaka; technika: kresba, kolorovanie	Doplniť machule, dekalku (farba roztlačená zložením papiera) – dokresľovať podľa fantázie - pomenovať zobrazeného
	obrys /pozorovanie a výtvarné vyjadrenie obrysov rôznych tvarov; rozvíjanie interpretačnej predstavivosti; - námetom sú postavičky (ľudia, zvieratká ...); technika: kresba, vystrihovanie, vyplňanie tvaru farbou (plošne, šrafúrou, bodkovaním ...)	vystrihnúť šablónky - obrysového tvaru podľa vlastnej kresbičky; rozmnožiť kresby obťahovaním pomocou šablóny (v rôznych polohách) – vyfarbovať (šrafovať)
	farba / lokálny tón zoznámenie s farbami a farebnou hmotou - námetom sú predmety (hračky, nádoby ...) výrazných tvarov a farieb; technika: maľovanie temperou alebo pastelom	hravo získavať skúsenosti s miešaním farebnej hmoty a s farebnou stopou nástroja; maľovať rôzne pestrofarebne predmety, zátišie (dôraz na približný tvar a farebný tón, nie na proporcie a vzájomné usporiadanie predmetov)
2. kompozičné princípy a možnosti kompozície	plocha a tvar	vyhľadávať, domýšľať a
	/ vyhľadávanie - objavovanie tvaru v neartikulovanej textúre - námet objavuje žiak v zvolenej textúre; technika kresba (ceruza, fixky, tuše ...), príp. krčenie papiera	dopĺňať (kresbou, maľbou) neurčitého tvaru (machuľa, strihy z časopisu, čarbanica ...); interpretovať neurčité a objavovať skryté; pomenovať
	vytváranie kompozície	skladať papierové sady
	z tvarov písmen - námet vzniká asociatívnym spôsobom kombináciou tvarov písmen; technika:	tlačených písmen, kombinovať, otáčať, hľadať predmetný tvaru; fixovať

	obkresľovanie, striekanie (fixírka, sprej, sitko), frotážovanie ...	

Tematický celok	Obsahový štandard	Ciele, výkonový štandard
	uvedomovanie si formátu	používať papiere formátov
	- námet: postavička alebo predmet podľa výberu žiaka; technika: kresba (pastelky, fixky, tuše ...)	rôznych geometrických tvarov, otáčať ich a kresliť do nich motív podľa vlastného výberu: hore, dole, tak že stúpa, alebo padá ...
	mierka: zmenšovanie	kresliť (maľovať) zvolený
	a zväčšovanie predmetných tvarov	figurálny, predmetný motív od malého po veľký (aspoň v 4 verziách); postavy (predmety) môžu vystrihnúť
	- námet: od najmenšieho trpaslíka po najväčšieho obra; technika:	
3. podnety výtvarného umenia	kresba, vystrihovanie; hra s figúrkami	
techniky, techniky, témy	akčné vytváranie	reagovať na rozprávku o nástrojoch- predmetoch, ktoré zanechávajú farebné stopy na ploche papiera, kombinovať rôzne akcie; vzniká obraz pohybov a gest
	radosť z gesta a pohybu, tvorby stopy, gesta, škvrna - námet: rozprávka o nástrojoch a jej prepis do akcie; technika: liatie, kvapkanie, otláčanie, striekanie, fľkanie, tupovanie...; rôzne nástroje	
	dotvorenie nájdeneho objektu - námet: postava, zviera, stroj ... technika: , spájanie (lepenie, zväzovanie, zdrôtovanie ...) príp. domodelovanie; možnosť kolorovať	hra s predmetmi, fantazijne ich dotvárať, spájať do nových tvarových a významových celkov (figúr); výstavka výsledkov
	ilustrácia rozprávky - námet: rozprávka podľa výberu učiteľa technika: kolorovaná kresba (tempera, akvarel, pastel), kresba fixkami	vypočít si krátku rozprávku, alt. ju v spolupráci s učiteľom vtipne transformovať
4. výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	inšpirácia pravekým umením / alt.: inšpirácia	umožniť žiakom simulovať procesy, techniky a materiály

	umením prírodných národov - námet: Život a techniky pravekého človeka; techniky: frotáž, kresba a maľba drevkom, rukou, tampónom s jednoduchými „pigmentmi“; alt. maska (asambláž, spájanie ...)	a témy, prostredníctvom ktorých mohli tvoriť praľudia;

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
5. podnety fotografie	kreslenie a vyfarbovanie	dopĺňať a prekresľovať
	do čiernobielej fotografie - námet: fotografia z časopisu a jej premena; technika: kresba fixkami, akvarel (tempera)	fotografický obrázok, vedome umiestňovať nové časti v celku kompozície, menia významu zobrazenia
6. podnety filmu a videa	pohyblivý obraz - akcia a atrakcia	diskutovať o krátkych ukážkach a o výraze, dojmoch, ktoré na žiakoch zanechali; niektorú z akcií si žiaci nakreslia
	námet: rôzne vybrané typy filmovej akcie (edukačné DVD); technika: rozhovor a kresba	
7. podnety architektúry	príbehová rozprávková a fantastická architektúra	na základe motivácie netradičného ponímania príbytku (architektúry) vymýšľať novotvary (kombinácie tvarov) - vlastnej rozprávkovej architektúry)
	- námet: stavby z rozprávok, oboznamovanie sa s rozmanitosťou príbytkov technika: kresba, maľba (alt. modelovanie)	
8. podnety dizajnu	fantastický alebo rozprávkový stroj / nábytok	uplatňovať fantáziu a kombinačnú predstavivosť; tvorba hybridných celkov,
	- námet: nezvyčajná funkcia; technika: kresba, návrh	
	dizajn a ľudské telo	tvoriť masky z jednoduchých predmetov, rastlín, papiera ...;
	- námet: telo a jeho doplnky, maska; technika: papier, rôzne materiály	
9. podnety tradičných remesiel	farbenie a vykryvovanie	realizovať vzor na tričko, alebo zobia kraslicu ...
	- námet: vzor na látku, kraslica; technika: jednoduché farbenie	
10. elektronické médiá	základné operácie s počítačom	získavať základné zručnosti pri narábaní s počítačom; hrať sa a experimentovať s písmom a znakmi (typ fonu, veľkosť, orientácia)
	- námet: písmená a znaky; technika: operácie s textovým editorom	
11. porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	poznávanie a porovnávanie rôznych médií	stvárať rovnaký (jednoduchý) motív v kresbe, a modelovaní; porovnávať rozdiely (formy, výrazu), porovnávať ho s podobným motívom na fotografii;
	- námet: jednoduchý figuratívny (vecný) motív; technika: kresba (maľba) - modelovanie (materiálový	

	objekt)	rozhovor o tom, ako všelijako sa dá zobrazit' to isté

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
	vzorkovníček, múzeum - námet: zbierka prírodnín (kameňov, rastlín, nájdených predmetov, častí nefunkčných alebo starých predmetov, hračiek ...); technika: zbierka - objekty v škatuľkách, na ploche, rastliny v „herbári“; kombinácia techník	vytvárať jednoduchý spôsob prezentácie zozbieraného materiálu; porovnávať a triediť rôzne druhy materiálu; predmety umiestňovať v interiéri alebo exteriéri, vytvárať z nich „muzeálnu zbierku“, „zavárať“ do fliaš, ukladať do škatuliek, albumov a pod.
12. podnety hudby	výtvarné stvárnenie nálady a <u>rytmu hudobnej skladby</u> námet: asociácie z obrazného a zvukového vyjadrenia motívu technika: a) maľba temperou alebo pastelom b) kresba farebnými materiálmi (suchý alebo voskový pastel, farebné tuše, fixky) c) kombinácia techník (napr. kresby a koláže)	Vypočít' si vybrané krátke ukážky hudobných skladieb výrazne odlišných charakterov a rytmov; následne sa ich snažiť výtvarne zobrazit' vlastným, spontánnym spôsobom a v rozhovore s učiteľom vyjadriť, ako na ktorého z nich pôsobila ktorá skladba
13. synestetické podnety	hmat - námet: tvar a povrch, vo vzťahu k vyjadreniu významu; technika: kresbová rekonštrukcia	Zobrazit' tvary predmetov na základe hmatového vnemu (napr. ohmatávať rôzne predmety skryté pod dekou a následne ich kresliť, maľovať alebo modelovať); snažiť sa pomenovať rôzne kvality povrchov podľa hmatu
14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	oživené písmená a čísla - námet: živý text (výpočet); technika: performancecia	hrať (performancecia) písmená zo svojich tiel a vytvárať nápis alebo matematický výpočet; následne situáciu skúsiť nakresliť
15. tradícia a identita /kultúrna krajina	výtvarná reakcia na prostredie školy - námet: prekvapivá zmena; technika: inštalácia, maľba na stenu, lepenie na okná ...	výtvarne reagovať – dotvárať prostredie vlastnej triedy, priestorov a exteriéru školy, chodby, školského klubu, šatne, dvora a pod.
16. škola v galérii /galéria v škole	obraz - portrét v galérii - námet: výraz tváre; technika: rozhovor a	oboznámiť sa s pojmom portrét a čo všetko sa dá vyčítať z ľudskej tváre; náladu

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaradiť do vyučovania v poradí ako aj v časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Správne zvolenými metódami sa má vytvoriť atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami.

Na hodinách výtvarnej výchovy sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV – Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV – Mediálna výchova- problémová metóda

MUV – Multikultúrna výchova - demonštračná metóda

DOV – Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ – Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV – Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda (prezentácia)

FG – Finančná gramotnosť

- Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch.

7.UČEBNÉ ZDROJE

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov:

Učebnice :VV 1.- 4.ročník, odporúčané MŠVV a Š SR

Čarný, Ferliková : VV pre 1. roč., Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá, s. r. o. 2009

Čarný, Ferliková VV pre 2. roč., Združenie EDUCO, 2010

Čarný a kol.: VV pre 3. roč., Slovenské pedagogické nakladateľstvo - Mladé letá, s. r. o. 2010

A. Macko - Výtvarné techniky I., II, M

Števonková – Urob si z papiera, Metodická príručka výtvarnej výchovy

Časopisy, obrázkový materiál

Internet

Výučbové CD

8.HODNOTENIE

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený slovne v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č.:2011-3121/12824:4-921).

Prvý ročník až štvrtý ročník základnej školy hodnotíme slovne stupňami:

- a) dosiahol veľmi dobré výsledky,
 - dosiahol dobré výsledky,
 - dosiahol uspokojivé výsledky,
 - dosiahol neuspokojivé výsledky.

Stupeň dosiahol veľmi dobré výsledky

Žiak je tvorivý a iniciatívny, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom, dokáže vyjadriť veľa primerané postoje, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov. Žiak vie vyhľadávať a využívať informácie, jeho myslenie je kritické, dokáže hľadať vlastné riešenia, uplatňovať osvojené kľúčové kompetencie, účinne si organizuje svoju prácu a je schopný samostatne pracovať po predchádzajúcom návode učiteľa. Pri riešení úloh pohotovo uplatňuje logické operácie, číta s porozumením súvislé texty, funkčne využíva matematické vedomosti a zručnosti. V presnosti a úplnosti požadovaných poznatkov, faktov a pojmov a vo vzťahu medzi nimi má nepodstatné medzery. Osvojené poznatky a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh samostatne, s minimálnymi odchýlkami. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú veľmi dobré, originálne.

Stupeň dosiahol dobré výsledky

Žiak sa snaží byť tvorivý, iniciatívny, ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré s miernou podporou učiteľa aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Osvojenú slovnú zásobu dokáže používať pri komunikácii, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Číta s porozumením, pri riešení úloh uplatňuje logiku. Občas potrebuje usmernenie a motiváciu k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Jeho ústny aj písomný prejav je menej presný a výstižný. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností. Kvalita výsledkov činností žiaka je dobrá.

Stupeň dosiahol uspokojivé výsledky

Žiak nerozširuje svoju tvorivosť, chýba mu iniciatívnosť, priemerne si osvojuje poznatky a zákonitosti podľa učebných osnov. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú nedostatky. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, zdržanlivý pri vyjadrovaní svojich postojov, podlieha stereotypu. Čítať s porozumením dokáže len s pomocou učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti nedostatky. Grafický prejav je málo estetický. Žiak často potrebuje usmernenie svojej práce, kvalita výsledkov jeho činností je uspokojivá.

Stupeň dosiahol neuspokojivé výsledky

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, nedokáže ich využívať. Prejavuje slabšie vyjadrovacie schopnosti, nespĺňa kritériá pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Pri využívaní poznatkov potrebuje sústavnú pomoc. Jeho ústny a písomný prejav má v správnosti, presnosti a výstižnosti podstatné nedostatky, grafický prejav je na nízkej úrovni. Žiak nedokáže uspokojivo pracovať, kvalita výsledkov jeho činností je neuspokojivá.

Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu predmetu

Výtvarná výchova na základnej škole

V rámci novej koncepcii vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ, zavádzame v rámci obsahovej prestavby školstva spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známkami.

V súvislostiach civilizácie, v ktorej žijeme, hrá hodnotenie dôležitú úlohu. Predstavuje spätnú väzbu prostredia, ktorá symbolizuje jeho názor na kvalitu a význam hodnoteného faktu. Týmto aktom zároveň zaraďuje hodnotený fakt medzi veličiny, ktoré stojí za to hodnotiť, ktoré sú pre dané prostredie (spoločnosť) hodnotou. Myšlienka nehodnotiť výchovy vychádzala – podľa nášho názoru – z mylnej predstavy, ktorá redukovala hodnotenie na kvantitatívne meranie výkonu. To, samozrejme, nie je možné uplatniť na etické postoje, oblasť názorov o svete, tvorivosť ani estetické posudzovanie. Oblasť prežívania, interpretácie sveta a umeleckého vyjadrovania predstavuje hodnoty, ktoré sú v takej miere viazané na individuálne vlastnosti a podmienky jednotlivca, že možnosť ich kvantifikácie a objektivizácie je obmedzená. Napriek tomu, citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie týchto hodnôt je pre ich nositeľa a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité. Proces hodnotenia je

podstatnou súčasťou výchovy aj vzdelávania.

Nehodnotenie predmetu, resp. uvedenie vo vysvedčení slovom absolvoval, znamená vzdať sa dôležitého výchovného aspektu vzdelávania. Nehodnotenie predmetu môže tiež znamenať v očiach žiaka i verejnosti, že ide o predmet, v ktorom nedochádza k budovaniu zásadných osobnostných hodnôt, predmet doplnkový, ktorý len dopĺňa dôležité formálne predmety. Hodnotenie každého predmetu je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva vlastný prístup žiaka k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich osobných symbolických reprezentácií skutočnosti (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenaplnia realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci sebvýjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov.

Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme teda len (alebo v prvom rade) výsledok činnosti (vytvorený artefakt), ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Kritériá hodnotenia

Učiteľ má brať ohľad na to, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, seba projekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka. Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá. Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o sebvýjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- prístup k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- otvorenosť voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- cieľavedomosť riešení,
- záujem o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- schopnosť spolupracovať,
- schopnosť zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- technické zručnosti (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- formálne zručnosti (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja vnímania a prežívania,
- mentálne spôsobilosti na úrovni rozvoja predstavivosti a fantázie,
- mentálne spôsobilosti na úrovni myslenia (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;
- **d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.**

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Ročník	1.	2.	3.	4.	Spolu
ŠVP	1	1	1	1	4
ŠkVP	0	0	0	0	0

Časová dotácia predmetu hudobná výchova je 1 hodina týždenne - 33 hodín ročne pre všetky ročníky 1. stupňa - bez rozšírenia obsahu.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia.

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenej a prirodzenej predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta.

Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Výhodiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov. Hudba má byť pre žiakov súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Sústava hudobných činností je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvorí základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonáčny, hudobno-pohybový, inštrumentálny (interpretačný a tvorivý), podporené perцепnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

2. CIELE PREDMETU

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele:

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej rôznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebayjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chápali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele:

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne

- vyjadrovať vlastné názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrenia svojho života.

Psychomotorické ciele:

- na základe získaných zručností žiaci dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Cieľom hudobnej výchovy v prvom ročníku ZŠ je nadviazať na hrové činnosti predprimárneho vzdelávania, pokračovať v nich a postupne využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby.

Prostredníctvom

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Aj v druhom ročníku primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonáčné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Cieľom hudobnej výchovy v druhom ročníku ZŠ je nadviazať na zručnosti, vedomosti získané v prvom ročníku, pokračovať v nich a naďalej využívať hudobné experimentovanie ako príležitosť na uplatňovanie poznávania zákonitostí hudby. Naďalej pokračovať v budovaní kompetencií.

Prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka, poznania a interpretácie detských riekaniek, ľudových piesní a počúvaním ich úprav pre detský zbor a klavír postupne si naďalej osvojovať hudobný materinský jazyk, vstúpiť žiakom elementárne základy hudobných vedomostí,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva a takto prispieť k formovaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- hier s hudbou a jej prvkami, ktorá nadobúda črty tvorivej práce a vedomej zameranosti na jednotlivé hudobné javy, prehlbovať počiatkový spontánny záujem o hudbu,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Rozmanité aktivizujúce hudobné činnosti a v rámci nich spev ako najprirodzenejší hudobný prejav detí mladšieho školského veku sú relevantnými prostriedkami na rozvíjanie kľúčových spôsobilostí vymedzených v prvej časti učebných osnov HV na primárnom stupni vzdelávania. Centrálné postavenie v hudobných činnostiach majú vokálno-intonačné a sluchové činnosti, ktoré sa realizujú:

- v esteticko-výchovnej práci s piesňou. Metódy osvojovania piesní položia základy uvedomenia si vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia. Výber piesní a zvolené metodické postupy majú viesť žiakov k tomu, aby svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel (kam patria aj piesne) vedeli verbalizovať a pri elementárnom rozbere, osvojovaní a precítenej interpretácii piesní si veku primerane vytvárali vlastné názory a postoje v rámci systematicky premyslenej vokálno-intonačnej a sluchovej výchovy, ktorá uprednostňuje hravý spôsob získavania intonačných a sluchových zručností – čo predstavuje základ rozvíjania hudobných schopností – predpokladu úspešnej realizácie všetkých hudobných činností. Nebojte sa intonovať! Vzhľadom na znížený počet hodín HV v sekundárnom vzdelávaní je intonačná a sluchová výchova veľmi dôležitá, lebo na primárnom stupni vzdelávania získané hudobné schopnosti (najmä hudobná predstavivosť, hudobná pamäť, hudobné myslenie) predurčujú úspešnosť uvedomeného vnímania hudby vo vyšších ročníkoch. Treba však poznamenať, že zámerom vokálno-intonačných činností v 3. ročníku nie je spev z nôt, ale efektívne rozvíjanie hudobných schopností každého žiaka, čo zároveň zefektívni aj rozvoj ich všeobecných schopností a formuje celistvú osobnosť,
- v rámci hlasovej výchovy, kde žiaci získavajú základné spevácke zručnosti.

V tretom ročníku sú na dôležitom mieste hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu v škole, kde musia často nepohybovane sedieť. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova popri tanečno-

pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo „odľahčuje“ a zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby. Prostredníctvom perцепčných činností žiaci pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských hudobných nástrojov do počúvania (napr. podporenie“ dôležitej hudobnej myšlienky prostredníctvom detského hudobného nástroja).

V štvrtom ročníku sa postupne prehĺbuje a dovŕšuje splnenie hlavných cieľov predmetu:

- prostredníctvom poznania a interpretácie slovenských ľudových piesní rôznych folklórnych oblastí Slovenska si osvojiť hudobný materinský jazyk, čo znamená aj príspevok HV k rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznať slovenské zvykoslovie, jeho umelecké spracovanie hudobnými skladateľmi rôznych dôb a takto získať pevný základ národnej identity a vlastenectva.

Úlohou HV je maximálne využiť špecifickú možnosť predmetu: aktivizovať tvorivé sily, formovať emocionálnu a rozumovú stránku žiakov, získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojov.

Hudobné činnosti naďalej dávajú možnosť žiakom aktívne sa stretávať s hudbou, sú rozhodujúcimi prostriedkami rozvíjania hudobnosti žiakov. Majú nezastupiteľnú funkciu aj preto, lebo zásluhou ich rozmanitosti dostávajú žiaci možnosť sebarealizácie, experimentovania, spájajú hudbu so slovom, pohybom, s hrou na detských hudobných nástrojoch. Hudobné činnosti nesmú byť izolované a musia mať v rámci jednej vyučovacej hodiny spoločný edukačný cieľ. Žiaci na základe získaných zručností dokážu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať **klúčové kompetencie** tak, aby sa:

- formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- rozvíjal citový svet žiakov,
- vychovali žiaci hrdí na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Sociálne komunikačné kompetencie – dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi.

Kompetencie v oblasti matematického a prírodovedného myslenia – je pripravený

d'alej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov.

Kompetencia učiť sa učiť sa – vyberá a hodnotí získané informácie, uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov.

Kompetencia riešiť problémy – vníma a sleduje problémové situácie, navrhuje riešenia.

Osobné, sociálne a občianske kompetencie – má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere, má osвоенé základy pre efektívnu spoluprácu v skupine, dokáže prijímať nové nápady.

Kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry – uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote, cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície.

Kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií – vie používať informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení, dokáže adekvátne veku vyhľadať informácie na internete.

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

1. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	
Hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ - a¹, umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Sluchová príprava intonácie 5., 6., 3 stupňa v durovej tónine, rytmizácia slov a riekaniek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho z štvrt'ových a osminových hodnôt, vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Zvuk, tón, reč, spev.	Vokálno-intonačné činnosti Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt , (štvrt'ová, osminová +pomlčky). Inštrumentálne činnosti Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. Hudobno-pohybové činnosti Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Percepčné činnosti Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 12 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek. Pohybom správne reagovať na hudbu. Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov,

	reagovať naň.	dokázať vystihnúť náladu hudby.
	Hudobno-dramatické činnosti	
	Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie

2. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	
Jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ - c², umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Vyvodenie a intonácia v priestore 1. - 6. stupňa na solmizačné slabiky, tvorivá práca s nimi. Sluchová identifikácia rôznych tónin. Verbalizácia nálady piesní a skladbičiek. Rytmizácia slov a riekaniak, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho zo štvrtých, osminových a polových hodnôt v 2/4 a 3/4 takte. Vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom.	Vokálno-intonačné činnosti Rozvíjať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt, (štvrt'ová, osminová, polová + pomlčky). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon. Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Inštrumentálne činnosti Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne. Hudobno-pohybové činnosti Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Pohybom vyjadriť náladu hudby Percepčné činnosti	Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 15 detských a ľudových piesní, podľa taktovania učiteľa a hier so spevom. Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek., použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam. Pohybom správne reagovať na hudbu.

	Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, predohru, medzihru, dohru, ukončenu a neukončenu melódiu, základné sláčikové a dychové nástroje, klavír. Verbalizovať svoj názor. Hudobno-dramatické činnosti Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.	Poznať minimálne 6 hudobných skladieb a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby. Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie.

3. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	
Slovenské ľudové piesne (najmä detské, tanečné, žartovné), piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c¹ – d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, hudobné hry (hra na ozvenu, otázka – odpoveď, reťazová hra, rytmické a melodické dopĺňovačky).	Vokálno-intonačné činnosti Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodíť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. – 8. (bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.	Vedieť čisto a so správnym výrazom zaspievať minimálne 15 piesní, ktoré sú základom ovládania hudobného materinského jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.
Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a cvičenia.	Inštrumentálne činnosti Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.	Vedieť zahrať jednoduché sprievody k piesňam, správne zvoleným detským hudobným nástrojom zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

Jednoduché tance.	Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať jednoduchú, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3-dobý takt.	vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku. Pohybom správne reagovať na hudbu.
Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia.	Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.
Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobnodramatický celok.	Hudobno-dramatické činnosti Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

4. ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	
Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d². Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické doplnovačky.	Vokálno-intonačné činnosti Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenietónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d².	Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike.
Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.	Inštrumentálne činnosti Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.	Vedieť zahráť jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.	Hudobno-pohybové činnosti Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúc formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom.	Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.
	Elementárna pohybová improvizácia na hudbu. Taktovať 2- a 3- dobý takt.	
Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes.	Percepčné činnosti Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.	Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.
Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobnodramatický celok.	Hudobno-dramatické činnosti. Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobnodramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

Na hodinách hudobnej výchovy sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

- OSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor
- ENV** – Environmentálna výchova- didaktické hry
- MEV** – Mediálna výchova- problémová metóda
- MUV** – Multikultúrna výchova - demonštračná metóda
- DOV** – Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie
- OŽZ** – Ochrana života a zdravia- heuristická metóda
- PPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia
- VLV** – Vlastenecká výchova- výklad učiteľa
- VMR** – Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda (prezentácia)
- FG** – Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

V prvom ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hra na primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

V druhom ročníku ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v prvom ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatkový spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Naďalej sa usilujeme o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Hodiny hudobnej výchovy v tretom ročníku majú poskytovať žiakom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania, objavovania hudby. Taktiež umožniť žiakom spontánne a uvedomelé hudobné zážitky, pestovať v nich potrebu počúvať a realizovať veku primeranú dobrú hudbu. Hudobno-náukové učivo sa vyvodzuje zásadne z piesne a hudobnej skladby. Žiaci sa s obsahom pojmov oboznamujú na základe hudobných skúseností, tieto pojmy majú chápať a nie definovať. Žiaci majú vedieť čítať noty, chápať notový zápis, vzhľadom na malý časový priestor, písanie nôt nie je nutné. Učiteľ má využiť každú vhodnú pieseň a skladbu na formovanie postojov a názorov žiakov, možnosť prispieť k položeniu základov multikultúrnej výchovy, etické momenty vnímania hudby ktoré smerujú k socializácii a výchove k empatii, pričom hudobno-výchovný proces usmerňuje a nechá priestor, aby žiaci objavovali zákonitosti hudby i experimentovali s ňou. Nesmieme zabudnúť na hudobno-dramatické činnosti, ktoré vychádzajú z hry ako najprirodzenejšej detskej činnosti. a zabezpečujú transfer získaných zručností a vedomostí získané počas hudobno-výchovného a vôbec vzdelávacieho procesu. Teda optimalizujú rozvoj celistvej osobnosti.

V štvrtom ročníku platí, že celý hudobno-výchovný proces musí vychádzať z hudby a smerovať späť k nej. Zámerom je, aby žiaci vo vzájomnej tvorivej interakcii s učiteľom prijímali hudbu, spoznávali ju a snažili sa odokryvať, objavovať jej obsah. Hudobno-výchovný proces aj naďalej pomáha rozvíjať citový svet žiakov, ich hudobnosť v atmosfére radosti, porozumenia, zážitkov, úspešnej sebarealizácie v rámci elementárnych

Metódy a formy práce využívané na hodinách hudobnej výchovy - hudobná hra, práca s hudobnou skladbou, analýza hudobného diela, diskusia, beseda, demonštrácia názorných pomôcok, skupinová práca.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Kopinová Ľ, Ružičková T., Damboráková V.- Učebnica HV pre 1. ročník ZŠ, Bratislava, SPN 2003, schválilo MŠ SR rozhodnutím zo dňa 23.8..2000, ISBN 80-10-00511-8,

Langsteinová, E. – Felix, B. Učebnica HV pre 2. ročník ZŠ, Bratislava, SPN 1999, schválilo MŠ SR rozhodnutím zo dňa 11.6.1999, ISBN 80-08-02970-6

Langsteinová, E. – Felix, B. Učebnica HV pre 3. ročník ZŠ, Bratislava, SPN 2001, schválilo MŠ SR rozhodnutím zo dňa 9.6.2001

Langsteinová, E. – Felix, B. Učebnica HV pre 4. ročník ZŠ, Bratislava, SPN 2001, schválilo MŠ SR rozhodnutím zo dňa 9.6.2001

Orffove hudobné nástroje, CD prehrávač, klavír, výukové CD Jano Pavelčák deťom pre 1. – 4. ročník ZŠ

8. HODNOTENIE PREDMETU

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený slovne v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č.:2011-3121/12824:4-921).

VZDELÁVACIA OBLASŤ: ZDRAVIE A POHYB

TELESNÁ VÝCHOVA

CELK. POČET HODÍN: 1.r -4.r.-po 66 hodín

HODNOTENIE: slovné hodnotenie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	2	2	2	2
ŠkVP	0	0	0	0
Spolu	2	2	2	2

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Zameranie TEV na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, upevňovanie zdravia, primeranej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. TEV poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie, prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov. Formuje kladný vzťah k pohybovej aktivite a plní aj kompenzačnú funkciu v procese edukácie. TEV podporuje celkový vývin osobnosti s akcentom na hrubú a jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybových aktivít pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

2. CIELE PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti. Telesná výchova má viesť k:

- formovať pozitívny vzťah k pohybovým aktivitám, športu
- zvýšiť zapojenie žiakov do pohybových aktivít, podporovať športové a pohybové aktivity v prírode
- kultivovať pohybový prejav s dôrazom na správne držanie tela
- rozvíjať zdatnosť s orientáciou na zdravie
- získavať poznatky o vplyve pohybu na zdravie
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti
- stimulovať reč a myslenie
- podporovať procesy sebapoznávanie a sebakontroly
- rozvíjať vnútornú motiváciu k aktívnemu zapájaniu sa do športových činností a súťaží
- formovať pozitívne postoje žiakov k svojmu zdraviu i k zdraviu iných, realizovať aktivity k prevencii obezity detí
- šíriť myšlienky a princípy olympionizmu

- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov

Čiastkové ciele predmetu:

Osobnostný rozvoj -vytvárať predstavy o vlastných pohybových možnostiach, prispievať ku kognitívnemu, emocionálnemu , sociálnemu a morálnemu rozvoju osobnosti.

Cieľ zameraný na zdravie- Vnímať pohybovú aktivitu ako súčasť zdravého životného štýlu a formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

Cieľ zameraný na motoriku -osvojiť si elementárne pohybové zručnosti , návyky so základnými lokomóciami, pohybové schopnosti, elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu.

Cieľ zameraný na postoje- prejavovať záujem o pohybové činnosti a pozitívny vzťah k pohybu v každodennom živote.

3. KLÚČOVÉ KOMPETENCIE

Špecifikácia kompetencií, ktoré si má žiak rozvíjať v kontexte s kľúčovými kompetenciami a ich prepojenie so vzdelávacou oblasťou a učebným predmetom:

Komunikácia v materinskom jazyku a v cudzích jazykoch:

- vyjadrovať sa veku primeranou športovou terminológiou,
- vyjadrovať svoje názory, vedomosti a pocity súvisiace s realizovanými pohybovými aktivitami
- interaktívne a kreatívne reagovať na otázky súvisiace so športovou činnosťou,
- dokázať komunikovať o aktuálnych športových udalostiach v škole, obci, regióne ale i významných športových súťažiach a sviatkoch (OH, MS, ME ap.)

Matematická kompetencia a základné, kompetencie v oblasti vedy a techniky:

- pri rozvoji matematických modelov myslenia využíva vyjadrovanie telom a pohybom
- rozvíja priestorové myslenie prostredníctvom pohybových aktivít
- rozvíja logické myslenie prostredníctvom taktických úloh v pohybových činnostiach
- využíva poznatky o tele človeka, jeho pohyboch a účinkoch

Digitálna kompetencia:

- využíva informačné technológie na vyhľadávanie potrebných informácií súvisiacich so športovými aktivitami

4., 5. OBSAHOVÝ A VÝKONOVÝ ŠTANDARD

Prehľad tematických celkov v jednotlivých ročníkoch:

- Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
- Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
- Kreatívne a estetické pohybové činnosti
- Psychomotorické cvičenia a hry
- Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

1. ROČNÍK

TC, okruh, hod.	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Základné lokomócie a nelokomócie očné pohyb.zručnosti 20 h	Základné lokomócie - poznať, vedieť pomenovať Poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať Elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, Význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, Základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, Zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach. Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať, základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe. Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza). Základné poznatky: - zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, -základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov. Základné pohybové aktivity: - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia. Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Manipulačné, pohybové a prípravne športové hry 20 h.	Správna technika základných herných činností jednotlivca Poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním Poznatky o základných pravidlách realizovaných hier Poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach Zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách Poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca Poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných h pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej	činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť. Základné poznatky: - o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie. Základné pohybové aktivity: - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru - prípravne športové hry – zamerané na futbal, basketbal, vybíjanú Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia. Základné poznatky: - o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Základné pohybové aktivity: - tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím	Žiak má vedieť: pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním, ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Kreatívne a estetické pohybové činnosti 10 h.	dramatiky Poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom	hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činnosti človeka), - pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, - tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb. Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieľového pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). <u>Základné pojmy:</u> názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela <u>Základné poznatky:</u> - o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - natáhovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, zladíť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR
Psychomotorické cvičenia a hry 10 h.	Elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti Správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť	Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (turistikou, lyžovaním, a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. <u>Základné pojmy:</u> turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, sánkovanie <u>Základné poznatky:</u> - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky, ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam, vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry, poznať jednoduché testy na	

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti 6 h.	pomenovať Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie Turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne Poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase, Pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu.	ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,	posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania. Žiak má vedieť: správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít, ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

2. ROČNÍK TC, okruh, hod. Základné lokomócie a nelokomócie pohybové zručnosti 20 h.	Téma Základné lokomócie - poznať, vedieť pomenovať Poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať Elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, Význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, Základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, Zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.	Obsahový štandard Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe. Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza). Základné poznatky: - zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, -základy správnej techniky behov, skokov, hod loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov. Základné pohybové aktivity: - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.	Výkonový štandard Žiak má vedieť: správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomócie pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.	Prierezové témy OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry 20 h.	Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať, základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe Správna technika základných herných činností jednotlivca Poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním Poznatky o základných pravidlách realizovaných hier Poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach Zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. <u>Základné pojmy:</u> pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť. <u>Základné poznatky:</u> -o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru - prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, vybíjanú	Žiak má vedieť: pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním, ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Kreatívne a estetické pohybové činnosti 10 h.	Poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca Poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky Poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. <u>Základné pojmy:</u> rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia. <u>Základné poznatky:</u> - o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). <u>Základné pohybové aktivity:</u> - tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), - pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, - tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Psychomotorické cvičenia a hry 10 h.	Elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti Správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). <u>Základné pojmy:</u> názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela <u>Základné poznatky:</u> - o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - natáhovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky, ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam, vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti 6 h.	Turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne Poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase, Pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu.	Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (turistikou, lyžovaním, a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. <u>Základné pojmy:</u> turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, sánkovanie <u>Základné poznatky:</u> - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít, ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.	OSR OŽZ DOV ENV

3.ROČNÍK TC, okruh, hod	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Základné lokomócie a nelokomočné pohyb.zručnosti 20 h.	Základné lokomócie - poznať, vedieť pomenovať Poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať Elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, Význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, Základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, Zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účinnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe. Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza) Základné poznatky: - zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, -základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov. Základné pohybové aktivity: - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry 20 h.	Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať, základné informácie o hrách a súťažiacich, význame súťaživosti v športe Správna technika základných herných činností jednotlivca Poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním Poznatky o základných pravidlách realizovaných hier Poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach Zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, páłka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť. Základné poznatky: -o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie. Základné pohybové aktivity: - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru - prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, vybíjanú	Žiak má vedieť: pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním, ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Kreatívne a estetické pohybové činnosti 10 h.	Poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca Poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybových i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky Poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. <u>Základné pojmy:</u> rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia. <u>Základné poznatky:</u> - o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). <u>Základné pohybové aktivity:</u> - tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), - pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, - tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, zladať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Psychomotorické cvičenia a hry 10 h.	Elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti Správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieľného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela Základné poznatky: - o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. Základné pohybové aktivity: - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - natáhovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky, ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam, vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti 6 h.	Turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne Poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase, Pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu.	Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (turistikou, lyžovaním, a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. <u>Základné pojmy:</u> turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, sánkovanie <u>Základné poznatky:</u> - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu,	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít, ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.	OSR OŽZ DOV ENV

4. ROČNÍK TC, okruh, hod Základné lokomócie a nelokomočné pohyb.zručnosti 15 h.	Téma Základné lokomócie - poznať, vedieť pomenovať Poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať Elementárna terminológia (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, Význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, Základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, Zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.	Obsahový štandard Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie (ako elementárne predpoklady pre zvládnutie základných atletických disciplín), poradové cvičenia (ako predpoklady účinnej organizácie) a elementárne zručnosti z akrobacie (ako predpoklady pre zvládnutie základných gymnastických zručností), poznať ich možnosti aplikácie a vníma ich význam v živote i športe. Základné pojmy: chôdza, beh, hod, skok, lezenie, plazenie, šplhanie, rad, zástup, družstvo, skupina, čiara, priestor, základné povely poradovej prípravy, štart, cieľ, súťaž, gymnastické náradie (žinenka, mostík, lavička, rebriny ap. – čo sa v objekte školy nachádza). Základné poznatky: - zásady bezpečného a účelného pohybu v telovýchovných objektoch, -základy správnej techniky behov, skokov, hodu loptičkou, - základy správnej techniky gymnastických cvičení, - o význame základných lokomočných a nelokomočných pohybov. Základné pohybové aktivity: - bežecká abeceda, beh – rýchly, vytrvalostný, skok do diaľky, hod loptičkou, - kotúle – vpred, vzad, stojka na lopatkách, rovnovážne výdrže, obraty, poskoky, skoky na pružnom mostíku, výskoky a zoskoky z gymnastického náradia.	Výkonový štandard Žiak má vedieť: správne pomenovať základné lokomócie, základné nelokomočné pohyby, základné atletické disciplíny, základné cvičenia z akrobacie a poradové cvičenia realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie základných lokomócií i základných akrobatických cvičení v rôznych obmenách, uplatniť základné lokomócie, poradové cvičenia i gymnastické zručnosti v hrách, súťažiach a iných pohybových činnostiach.	Prierezová téma OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry 15 h.	Základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH- poznať a vedieť pomenovať, základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe Správna technika základných herných činností jednotlivca Poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním Poznatky o základných pravidlách realizovaných hier Poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach Zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. Základné pojmy: pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca, pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, hracie náčinie (lopta, pálka, hokejka ap.), gól, bod, prihrávka, strelba, vedenie lopty, držanie lopty, útok – útočník, útočná činnosť, obrana – obranca, obranná činnosť. Základné poznatky: -o pravidlách realizovaných hier, - o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, - o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, - o význame hier pre zábavu i zdravie. Základné pohybové aktivity: - hry so zameraním na manipuláciu s rôznym tradičným, ale aj netradičným náčiním, - pohybové hry zamerané na rozvoj pohybových schopností (kondičných, koordinačných), - pohybové hry zamerané na precvičovanie osvojovaných si elementárnych pohybových zručností rôzneho charakteru - prípravné športové hry – zamerané na futbal, basketbal, vybíjanú	Žiak má vedieť: pomenovať a poznať základné herné činnosti jednotlivca, poznať názvy hier realizovaných vo výučbe, aplikovať v hre dohodnuté pravidlá a rešpektovať ich, ukázať a uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním, ukázať a uplatniť správnu techniku herných činností jednotlivca v hrách realizovaných vo výučbe, využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí (telocvičňa, príroda) a aplikovať ich aj v bežnom živote (vo voľnom čase).	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Kreatívne a estetické pohybové činnosti 6 h.	Poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca Poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybových i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky Poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore, poznať ich možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný i hudobný motív a vnímať ich, poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote i športe. Základné pojmy: rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok, tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia. Základné poznatky: - o význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav). Základné pohybové aktivity: - tanečná a štylizovaná chôdza, beh, skoky, poskoky, so zameraním na správne a estetické držanie tela ako celku i jeho častí v rôznych polohách, - rytmizované pohyby s využitím hudby alebo rôznych jednoduchých hudobných nástrojov, - pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (napr. zvierat, športovcov, činností človeka), - pohybová improvizácia na hudobné motívy, alebo zadané témy, - tanečná improvizácia na základne naučených tanečných krokov, motívov, väzieb.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné gymnastické cvičenia, tanečné kroky a činnosti realizované vo výučbe, ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení, tanečných krokov, motívov v rôznych obmenách realizovaných vo výučbe, zladať pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou, uplatniť prvky rytmiky a tanca v hudobno – pohybových, tanečných a dramatických hrách, no i pri iných pohybových činnostiach.	OSR OŽZ MEV

Psychomotorické cvičenia a hry 6 h.	Elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti Správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí - poznať a vedieť pomenovať Zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív, vnímať význam cieľného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Základné pojmy: názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela Základné poznatky: - o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách. Základné pohybové aktivity: - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - natáhovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj flexibility.	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné polohy tela, druhy realizovaných cvičení z oblasti psychomotoriky, ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam, vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách, uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry, poznať jednoduché testy na posudzovanie svojej flexibility, držania tela, dýchania.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti 24 h.	Turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne Poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase, Pohyb v zimnej prírode – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu. Plávanie	Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami (turistikou, lyžovaním, a i.), poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. <u>Základné pojmy:</u> turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj, turistický chodník, turistická značka, sánkovanie <u>Základné poznatky:</u> - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode. <u>Základné pohybové aktivity:</u> - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu, <u>Základné pojmy:</u> plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, <u>Základné poznatky:</u> o význame otužovania sa, plávania, o pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania <u>Základné pohybové aktivity:</u> - cvičenia a hry zamerané na oboznámenie sa s vodným prostredím, splývanie, dýchanie a orientáciu vo vode, - skoky do vody z rôznych polôh, - nácvik techniky jedného plaveckého spôsobu,	Žiak má vedieť: správne pomenovať základné pohybové činnosti vo výučbe realizovaných druhov sezónnych pohybových aktivít, ukázať správne technické predvedenie elementárnych pohybových zručností vo výučbe realizovaných sezónnych pohybových činností v rôznych obmenách, uplatniť prvky sezónnych pohybových činností v hrách, súťažiach ap. v škole i vo voľnom čase.	OSR OŽZ DOV ENV FG VLV VMR

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

-vyučovacia hodina ako hlavná organizačná forma s využitím hromadných, skupinových cvičení a cvičení na stanovištiach

-telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín na všetkých predmetoch

-vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy so spoluúčasťou zdravotne oslabených žiakov

-školské športové súťaže

-škola v prírode

-cvičenie v prírode

Voľba vyučovacích metód, foriem a metód je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu je miera efektivity vyučovacieho cieľa, rešpektujúca športovú zdatnosť žiakov v

jednotlivých triedach. Je žiaduce, vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy. Musia byť veku primerané, podporujúce záujem o pohybové a športové činnosti žiakov. Výstupný efekt používania foriem a metód je podriadený maximálnemu rozvoju kompetencií u žiakov

Na hodinách telesnej výchovy sa budú uplatňovať tieto prierezové témy:

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj- motivačné rozprávanie a rozhovor

ENV – Environmentálna výchova- didaktické hry

MEV – Mediálna výchova- problémová metóda

MUV – Multikultúrna výchova- demonštračná metóda

DOV – Dopravná výchova- kooperatívne vyučovanie

OŽZ – Ochrana života a zdravia- heuristická metóda

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti- dramatizácia

VLV – Vlastenecká výchova- výklad učiteľa

VMR – Výchova k manželstvu a rodičovstvu- prezentačná metóda (prezentácia)

FG – Finančná gramotnosť

7. UČEBNÉ ZDROJE

Odborné publikácie k daným témam, webové stránky s témou telesnej výchovy, materiálno-technické a didaktické prostriedky

SIVÁK, J. a kol.: METODICKÁ PRÍRUČKA – telesná výchova – prvý stupeň ZŠ. MEDIA TRADE, spol. s r. o. - SPN, Bratislava 1998

8. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení slovné v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Učiteľ v priebehu školského roka meria dosiahnutú fyzickú úroveň každého žiaka. Nerozlišuje dobrých a zlých, úspešných a neúspešných. Vyzdvihuje žiakove klady, povzbudzuje ho s cieľom zlepšiť jeho výkony. Jednotlivé pokroky a úspechy žiakov prezentuje v triede. Hodnotí nielen schopnosti, ale aj úsilie a svedomitosť, cieľavedomosť, húževnatosť. Učiteľ nenúti žiaka vykonávať také pohybové aktivity, ktoré nie je schopný vykonať vzhľadom na jeho fyzické dispozície. Snaží sa používať len kladné hodnotenie (pochvalu).

FLORBAL

CELK. POČET HODÍN: 1.r -4.r.-po 33 hodín

HODNOTENIE: slovné hodnotenie

	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
ŠtVP	0	0	0	0
ŠkVP	1	1	1	1
Spolu	1	1	1	1

Časová dotácia predmetu rozšírená v 1. -4.ročníku o 1.hodinu týždenne.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet Florbal poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojí si zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených zručností a návykov.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom predmetu florbal ako vyučovacieho predmetu je umožniť žiakom rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti na primeranej úrovni, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať svoju pohybovú gramotnosť, zvyšovať všeobecnú pohybovú výkonnosť a zdatnosť, prostredníctvom vykonávanej pohybovej aktivity pôsobiť a dbať o zdravie, vytvárať trvalý vzťah k pohybovej aktivite, telesnej výchove a športu s ohľadom na ich záujmy, predpoklady a individuálne potreby ako súčasť zdravého životného štýlu a predpokladu schopnosti celoživotnej starostlivosti o vlastné zdravie.

Ciele jednotlivých modulov:

1. Zdravie a jeho poruchy - pochopiť účinok pohybovej aktivity na zdravie, mať vedomosti o potrebe prevencie pred civilizačnými ochoreniami pohybovými prostriedkami, vedieť poskytnúť základné prvky prvej pomoci, vedieť sa správať v situáciách ohrozujúcich zdravie, mať vytvorenú hodnotový systém, v ktorom zdravie a pohyb majú popredné miesto.
2. Zdravý životný štýl - poznať a dodržiavať zásady správnej výživy, zaradiť využívať športové a pohybové činnosti vo svojom voľnom čase, mať predstavu o svojich pohybových možnostiach.
3. Zdatnosť a pohybová výkonnosť - poznať úroveň vlastnej pohybovej výkonnosti, vedieť využiť cvičenia na rozvoj pohybových schopností.
4. Športové činnosti pohybového režimu - využiť svoje vedomosti na zdokonaľovanie sa vo vlastnej športovej výkonnosti, vedieť uplatniť osvojené pravidlá florbalu v športovej činnosti, prezentovať svoju športovú výkonnosť na verejnosti, preukázať pohybovú gramotnosť v rôznych športových odvetviach, mať príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti. Špecifické ciele predmetu sú vyjadrené pomocou nasledovných kľúčových predmetových kompetencií:

Pohybové kompetencie - vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb. Dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia. Má osvojené primerané množstvo

pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

3. Kľúčové kompetencie

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

Kľúčové kompetencie

- rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- osvojovať primerané množstvo pohybových činností vo florbale a vie ich uplatniť vo voľnom čase.
- vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- používať veku primeranú odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a poznatkov.
- vedieť vysvetliť zásady hygieny a úrazovej zábrany
- vedieť vysvetliť útočné a obranné kombinácie
- osvojiť si poznatky o herných činnostiach, pravidlách a pokynoch rozhodcu
- vedieť vysvetliť útočné a obranné kombinácie
- motivovať žiakov k ďalšej športovej činnosti.

Výchovné a vzdelávacie ciele:

Pohybové kompetencie

- vybrať a vykonávať pohybové činnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb.
- rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciou na udržanie a zlepšenie zdravia.
- osvojovať primerané množstvo pohybových činností vo vybranom športovom odvetví a vie ich uplatniť vo voľnom čase.

Kognitívne kompetencie

- vysvetliť dôvody potreby vykonávania pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia.
- používať veku primeranú odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a poznatkov.
- zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonávaním pohybovej činnosti.
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru.
- vedieť, ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote.
- poskytnúť elementárnu prvú pomoc pri drobnom úraze.
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti.
- poznať potrebu starostlivosti o vlastné zdravie.

Komunikačné kompetencie

- používať veku primeranú odbornú terminológiu osvojených pohybových činností.

Učebné kompetencie

- zdôvodniť potrebu zaradenia pohybových aktivít do svojho denného režimu.
- zdôvodniť potrebu rozohriatia organizmu a rozcvičenia pred športovým výkonom i ako prevenciu pred zranením.

Interpersonálne kompetencie

- prejavovať pozitívny vzťah k sebe a iným.
- pracovať efektívne v kolektíve.
- racionálne riešiť konfliktné situácie, najmä v športe.

- správať empaticky a asertívne pri vykonávaní telovýchovných a športových činností, ale i v živote.

Postojové kompetencie

- radostný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti.
- zvíťaziť, ale i prijať prehru v športovom záporení i v živote, uznať kvality súpera.
- dodržiavať princípy fair-play.
- zapájať do mimoškolskej telovýchovnej a športovej aktivity.
- využívať poznatky, skúsenosti a zručnosti z oblasti vybraného športu so zameraním na zdravý spôsob života.

4. OBSAHOVÝ ŠTANDARD

- základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, aktívne využívanie voľného času a pod.),
- úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností,
- význam správnej životosprávy pre pohybový výkon,
- veku primerané poznatky o rozvoji základných pohybových schopností,
- poznatky o telesnom vývine,
- elementárne poznatky z biológie človeka a účinkov pohybovej aktivity na vlastný organizmus,
- prvá pomoc pri drobných poraneniach,
- základné pojmy: hráč, spoluhráč, súper (protihráč), kapitán, rozhodca,
- pravidlá hry, ihrisko (hrací priestor, hracia plocha), bránka, hracie náčinie (loptička, hokejka), gól, prihrávka, strelba, vedenie loptičky, držanie loptičky, útok, útočník, útočná činnosť, obrana, obranca, obranná činnosť
- základná, veku primeraná terminológia,
- technika herných činností jednotlivca,
- funkcie hráčov na jednotlivých postoch, základné pravidlá florbalu, zásady fair-play
- kondičná príprava, základné kondičné a koordinačné schopnosti,
- *-útočné:* -dribling, -vedenie loptičky, -uvoľňovanie s loptičkou, -sprac. a prihrávanie loptičky, -uvoľňovanie bez loptičky, -strelba,
- *obrné* -obsadzovanie hráča s loptičkou, - obsadzovanie hráča bez loptičky,
- *herné činnosti brankára*, -základný postoj a pohyb-chyťanie a vyrážanie,

5. VÝKONOVÝ ŠTANDARD

- poznať základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote
- dodržiavať bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti
- dodržiavať osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybovej činnosti
- vedieť vysvetliť potrebu rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti
- dodržiavať pravidlá správnej životosprávy
- používať odbornú terminológiu osvojených pohybových činností
- viesť rozcvičenie
- vedieť posúdiť reálne svoju individuálnu pohybovú úroveň
- poznať význam rozcvičenia a vie sa aktívne zapojiť do jeho vedenia
- poznať a v živote uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, divák

- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá florbalu
- pomenovať, popísať, prakticky ukázať, v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca
- vedieť pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku,
- vedieť vysvetliť základné pravidlá hry,

Prierezové témy

- Osobnostný a sociálny rozvoj
- Environmentálna výchova
- Mediálna výchova
- Multikultúrna výchova
- Dopravná výchova - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke
- Ochrana života a zdravia
- Tvorba projektov a prezentačné zručnosti
- Finančná gramotnosť

Uplatňovanie a konkretizácia prierezových tém bude vyznačené v časovo-tematických plánoch.

6. PEDAGOGICKÉ STRATÉGIE

Pre dosiahnutie cieľov výuky budú na vyučovacích hodinách využívané motivačné metódy : osobný príklad, vzor športovca, poskytnúť pozitívny zážitok, využívať problémové situácie, opis, názorná ukážka, individuálny prístup k včleneným žiakom, pozitívne slovné hodnotenie, povzbudzovanie, sebakontrola, sebahodnotenie a porovnávanie svojich výkonov.

7. UČEBNÉ ZDROJE

GREXA, Ján a kolektív: Olympijské hnutie na Slovensku, Q 111, 2000.
 HATALA, J.: Základné pravidlá vybraných športových hier. MC, Banská Bystrica 2001.
 KANÁSOVÁ, Janka. Svalová nerovnováha u 10- 12 ročných žiakov a jej ovplyvnenie v rámci školskej TV. 2005.
 KANÁSOVÁ, Janka. Držanie tela u 10-12 ročných žiakov a jeho ovplyvnenie v rámci školskej TV. 2006.
 MARTÍNKOVÁ Z. Florbal, praktický pruvodce tréningem mládeže, Praha: ČFbU, 2010
 SKRUŽNÝ Z. a kol. Florbal – technika, tréning, pravidlá hry, Praha: Grada, 2004 (2005)
 ZLATNÍK D. a kol. Florbal – učebnice pro trenéry, Praha: Česká obec sokolská 2001 (2007)
 ZLATNÍK D. Florbalový tréning v praxi - Herné činnosti jednotlivcov, Praha: Grada, 2004
 Internet, médiá

8. HODNOTENIE

Žiaci sú hodnotení slovné v zmysle Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ schválených MŠVVaŠ SR (č. 2011-3121/12824:4-921). Učiteľ v priebehu školského roka meria dosiahnutú fyzickú úroveň každého žiaka. Nerozlišuje dobrých a zlých, úspešných a neúspešných. Vyzdvihuje žiakove klady, povzbudzuje ho s cieľom zlepšiť jeho výkony. Jednotlivé pokroky a úspechy žiakov prezentuje v triede. Hodnotí nielen schopnosti, ale aj úsilie a svedomitosť, cieľavedomosť, húževnatosť. Učiteľ nenúti žiaka vykonávať také pohybové aktivity, ktoré nie je schopný vykonať vzhľadom na jeho fyzické dispozície. Snaží sa používať len kladné hodnotenie (pochvalu).